KALENDARZ MYŚLIWSKI NA 1936 R.

STRZELAJ PROCHEM

„SOKÓŁ"

i „KUROPATWA"

bezdymnemi prochami myśliwskiemi

do nabojów śrutowych

Państwowej Wytwórni Prochu

Pionki

http://rcin.org.pl

1300

P. 523

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

INSTYTUT ZOOLOGICZNY
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
BIBLIOTEKA
Nr P. 523

KALENDARZ MYŚLIWSKI

NA **1936** ROK

pod redakcją Walentego Garczyńskiego

Nakładem
Polskiego Związku Stowarzyszeń
Łowieckich

CENA ZŁ. 3

http://rcin.org.pl

WARSZAWSKA SPÓŁKA MYŚLIWSKA

Poleca P. P. Myśliwym

znane od lat 25-ciu znakomite naboje śrutowe, całkowicie wykonane maszynowo, we własnej fabryce amunicji Warszawa-Targówek, oraz precyzyjne naboje kal. 22 l. r. - Konkursowe - amunicję pistoletową, rewolwerową, flowerową, kulki do wiatrówek, oraz śrut twardy myśliwski.

MAGAZYN BRONI CENTRALI W S. M. W WARSZAWIE

przy ul. Królewskiej 17

oraz oddziały w POZNANIU, Br. Pierackiego 12; we LWOWIE, Pl. Marjacki 4; w WILNIE, Wileńska 10.

zaopatrzone są w duży wybór sztucerów i strzelb myśliwskich pierwszorzędnych fabryk jak:

Fabrique Nationale - F. N. -	w Liège
Henri Delrez	w Liège
Auguste Francotte	w Liège
Jean Stassart	w Liège
Auguste Lebeau	w Liège
J. P. Sauer & Sohn	w Suhl
Steyr-Werke (Mannlicher)	w Austrji.

Precyzyjne karabinki sportowe polskiej produkcji kal. 22 l. r. i karab. Winchestera, Mausera i Walthera, oraz pistolety Browninga słynnej marki F. N. i innych fabryk — stale na składzie.

Warsztaty rusznikarskie w Centrali W. S. M. i w Oddziałach pod kierunkiem wykwalifikowanych majstrów.

http://rcin.org.pl

SKŁAD BRONI
J. SOSNOWSKI
Sp. z o. o.

WARSZAWA

KRAKOWSKIE PRZEDM. Nr. 7

Telefon 647-47

Wyłączne przedstawicielstwa oraz sprzedaż wszechświatowej sławy strzelb myśliwskich:

HOLLAND - HOLLAND, Londyn
G. Defourny - Sevrin, Liège
A. Forgeron, Liège
A. Francotte, Liège
Lepage, Liège
Mannfacture Liègoise d'Armes à Feu, Liège

NOWOŚĆ 1935 r.!!! Strzelby hiszpańskiej fabryk SEAM w Eibar, strzał i wykonanie pierwszorzędne, ceny rewelacyjnie niskie.

SZTUCERY i TRÓJLUFKI wykonane z zastosowaniem ostatnich wymagań techniki:

Joh. Springer's Erben, Wiedeń
J. Nowotny, Praha
Fr. W. Heym, Suhl
E. Schmidt-Habermann, Suhl
Simson et Cie., Suhl

Wielki wybór karabinów, pistoletów i rewolwerów konkursowych różnych fabryk.

Warsztaty reperacyjne. Oferty i cenniki bezpłatne. Ceny i warunki najprzystępniejsze.

http://rcin.org.pl

STYCZEŃ

Data	Dzień tygodnia	Imiona świętych	Słońce wsch.	Słońce zach.	Księżyc wsch.	Księżyc zach.
1	**Ś**	**Nowy Rok** ☽	7^{46}	15^{33}	11^{03}	—
2	C	Im. Jezus Naz.	7^{46}	15^{34}	11^{25}	1^{01}
3	P	Genowefy	7^{45}	15^{35}	11^{50}	2^{23}
4	S	Eugenjusza	7^{45}	15^{36}	12^{22}	3^{42}
5	**N**	**1 po Now. R.**	7^{45}	15^{38}	13^{03}	4^{58}
6	**P**	**Trzech Kr.**	7^{44}	15^{39}	13^{55}	6^{06}
7	W	Lucjana	7^{44}	15^{40}	14^{57}	7^{02}
8	S	Seweryna	7^{44}	15^{42}	16^{07}	7^{45}
9	C	Juljana	7^{43}	15^{43}	17^{19}	8^{18}
10	P	Agatona	7^{43}	15^{44}	18^{31}	8^{43}
11	S	Hyginy pan.	7^{42}	15^{45}	$19^{[illegible]}$	9^{04}
12	**N**	**1 po 3 Kr.**	7^{42}	15^{47}	$2[illegible]$	9^{22}
13	P	Golfryda i Leona	7^{41}	15^{48}	21^{55}	9^{37}
14	W	Hilarego	7^{40}	15^{50}	23^{01}	9^{53}
15	S	Pawła I	7^{39}	15^{52}	—	10^{09}
16	C	Marcelego	7^{38}	15^{53}	0^{07}	10^{26}
17	P	Antoniego	7^{38}	15^{55}	1^{15}	10^{46}
18	S	Kat. św. P.	7^{37}	15^{56}	2^{24}	11^{12}
19	**N**	**2 po 3 Kr.**	7^{36}	15^{58}	3^{32}	11^{44}
20	P	Fabjana i Seb.	7^{35}	16^{00}	4^{38}	12^{28}
21	W	Agnieszki	7^{34}	16^{01}	5^{38}	12^{23}
22	S	Wincentego	7^{33}	16^{03}	6^{28}	14^{32}
23	C	*Zaśl. N. M. P.*	7^{32}	16^{04}	7^{09}	15^{50}
24	P	Tymoteusza ●	7^{30}	16^{06}	7^{41}	17^{12}
25	S	Nawr. ś. Paw.	7^{29}	16^{08}	8^{07}	18^{37}
26	**N**	**3 po 3 Kr.**	7^{28}	16^{10}	8^{29}	20^{01}
27	P	Jana Chryz.	7^{26}	16^{12}	8^{49}	21^{24}
28	W	Walerego	7^{25}	16^{13}	9^{09}	22^{47}
29	S	Franc. Sal.	7^{23}	16^{15}	9^{30}	—
30	C	Martyny ☽	7^{21}	16^{17}	9^{55}	0^{10}
31	P	Piotra	7^{20}	16^{19}	10^{25}	1^{31}

http://rcin.org.pl

NOTATKI

Skórki królicze
kupuje Gdynia,
ul. Abrahama, 30, –
Centrala skupu i eksport
przetworów króliczych i skórek
futrzanych Sp. z o. o. / wyżej 100 szt.
skórek króliczych –

Dane o wschodach i zachodach słońca i księżyca dostarczone zostały przez Polski Kalendarz Astrologiczny, pod red. Fr. Prengla

http://rcin.org.pl

LUTY

Data	Dzień tygodnia	Imiona świętych	Słońce wsch.	Słońce zach.	Księżyc wsch.	Księżyc zach.
1		Ignacego	7^{19}	16^{21}	11^{02}	2^{48}
2	**N**	**4 po 3 K.** *NMP Gr.*	7^{17}	16^{23}	11^{50}	3^{58}
3	P	Błażeja	7^{16}	16^{25}	12^{48}	4^{57}
4	W	Andrzeja	7^{14}	16^{26}	13^{53}	5^{43}
5	S	Agaty	7^{12}	16^{28}	15^{04}	6^{19}
6	C	Tytusa	7^{10}	16^{30}	16^{15}	6^{47}
7	P	Romualda ☺	7^{09}	16^{32}	17^{26}	7^{09}
8	S	Jana	7^{07}	16^{34}	18^{34}	7^{28}
9	**N**	**5 po 3 Kr.**	7^{05}	16^{36}	19^{41}	7^{44}
10	P	Scholastyki	7^{03}	16^{38}	20^{47}	8^{00}
11	W	*Obj. się N.M.P.*	7^{02}	16^{39}	21^{53}	8^{15}
12	S	7 Zał. Serwit.	7^{00}	16^{41}	23^{00}	8^{32}
13	C	Grzeg. II p.	6^{58}	16^{43}	--	8^{51}
14	P	Walentego	6^{56}	16^{45}	0^{07}	9^{14}
15	S	Faustyna ☾	6^{54}	16^{47}	1^{15}	9^{43}
16	**N**	**Starozap.**	6^{52}	16^{49}	2^{21}	10^{20}
17	P	Juliana	6^{50}	16^{51}	3^{22}	11^{08}
18	W	Symeona	6^{48}	16^{52}	4^{16}	12^{09}
19	S	Konrada	6^{46}	16^{54}	5^{01}	13^{21}
20	C	Leona	6^{44}	16^{56}	5^{37}	14^{41}
21	P	Feliksa	6^{42}	16^{58}	6^{06}	16^{05}
22	S	Stol. ś. Piotra ●	6^{40}	17^{00}	6^{30}	17^{31}
23	**N**	**Mięsopust.**	6^{38}	17^{02}	6^{52}	18^{57}
24	P	Wig. św. M.	6^{36}	17^{04}	7^{13}	20^{23}
25	W	Macieja	6^{33}	17^{06}	7^{34}	21^{49}
26	S	*Popielec*	6^{31}	17^{08}	7^{59}	23^{13}
27	C	Wiktora	6^{29}	17^{10}	8^{28}	—
28	P	Aleksandra	6^{27}	17^{11}	9^{03}	0^{34}
29	S	Teofila ☽	6^{25}	17^{13}	9^{48}	1^{48}

http://rcin.org.pl

NOTATKI

Dane o wschodach i zachodach słońca i księżyca dostarczone zostały przez Polski Kalendarz Astrologiczny, pod red. Fr. Prengla

INSTYTUT ZOOLOGICZNY
Nauk.
BIBLIOTEKA

http://rcin.org.pl

MARZEC

Data	Dzień tygodnia	Imiona świętych	Słońce wsch.	Słońce zach.	Księżyc wsch.	Księżyc zach.
1	**N**	**Zapustna**	6^{23}	17^{15}	10^{43}	2^{51}
2	P	Pawła, Hel.	6^{21}	17^{17}	11^{46}	3^{42}
3	W	Kunegundy	6^{18}	17^{19}	12^{55}	4^{20}
4	S	Kazimierza	6^{16}	17^{21}	14^{05}	4^{51}
5	C	Gerazyma	6^{14}	17^{22}	15^{15}	5^{14}
6	P	Felicyty	6^{12}	17^{24}	16^{23}	5^{34}
7	S	Tomasza	6^{10}	17^{26}	17^{30}	5^{51}
8	**N**	**Wstępna**	6^{08}	17^{27}	18^{36}	6^{07}
9	P	Franciszki	6^{05}	17^{29}	19^{42}	6^{22}
10	W	40 Męczen.	6^{02}	17^{31}	20^{48}	6^{39}
11	S	Konstantyna	6^{00}	17^{33}	21^{55}	6^{58}
12	C	Grzegorza	5^{58}	17^{35}	23^{02}	7^{19}
13	P	Krystyny	5^{56}	17^{36}	—	7^{46}
14	S	Matyldy	5^{54}	17^{38}	0^{08}	8^{19}
15	**N**	**Sucha**	5^{51}	17^{40}	1^{10}	9^{02}
16	P	Juljana	5^{48}	17^{42}	2^{06}	9^{56}
17	W	Józefa	5^{46}	17^{44}	2^{53}	11^{01}
18	S	Cyryla	5^{44}	17^{45}	3^{31}	12^{14}
19	C	Józefa Obl.	5^{42}	17^{47}	4^{03}	13^{34}
20	P	Teodozji	5^{40}	17^{48}	4^{29}	14^{57}
21	S	Benedykta	5^{38}	17^{50}	4^{52}	16^{22}
22	**N**	**Głucha**	5^{35}	17^{52}	5^{13}	17^{48}
23	P	Feliksa	5^{32}	17^{54}	5^{35}	19^{16}
24	W	Gabryjela	5^{30}	17^{56}	5^{39}	20^{44}
25	S	*Zw. N. M. P.*	5^{28}	17^{57}	6^{26}	22^{10}
26	C	Teodora	5^{26}	17^{59}	7^{00}	23^{30}
27	P	Jana Dam.	5^{23}	18^{00}	7^{43}	—
28	S	Jana Kap.	5^{21}	18^{02}	8^{36}	0^{40}
29	**N**	**Srodopost.**	5^{18}	18^{04}	9^{38}	1^{36}
30	P	Kwiryna	5^{16}	18^{06}	10^{47}	2^{20}
31	W	Balbiny	5^{14}	18^{08}	11^{57}	2^{53}

http://rcin.org.pl

NOTATKI

~~4 Marce oddała~~
~~Skóry dziecie do~~
~~wyprawy —~~

Dane o wschodach i zachodach słońca i księżyca dostarczone zostały przez Polski Kalendarz Astrologiczny, pod red. Fr. Prengla

http://rcin.org.pl

KWIECIEŃ

Data	Dzień tygodnia	Imiona świętych	Słońce wsch.	Słońce zach.	Księżyc wsch.	Księżyc zach.
1	S	Teodora m.	5^{12}	18^{09}	13^{07}	3^{19}
2	C	Franciszka	5^{10}	18^{11}	14^{15}	3^{40}
3	P	7 Bol. N. M. P.	5^{07}	18^{12}	15^{22}	3^{58}
4	S	Izydora b.	5^{04}	18^{14}	16^{27}	4^{14}
5	**N**	**Czarna**	5^{02}	18^{16}	17^{33}	4^{30}
6	P	Juljana, Kor. ☺	5^{00}	18^{18}	18^{39}	4^{46}
7	W	Donata i Ruf,	4^{58}	18^{20}	19^{46}	5^{04}
8	S	Dionizego	4^{56}	18^{21}	20^{52}	5^{25}
9	C	Marji Kleof.	4^{54}	18^{23}	21^{59}	5^{50}
10	P	Ezechjela	4^{51}	18^{25}	23^{02}	6^{21}
11	S	Leona W. p.	4^{48}	18^{27}	23^{59}	7^{01}
12	**N**	**Wielkanoc**	4^{46}	18^{28}	—	7^{51}
13	**P**	**Wielkanocny**	4^{44}	18^{30}	0^{48}	8^{51}
14	W	Justyny ☾	4^{42}	18^{31}	1^{28}	9^{59}
15	S	Anastazji	4^{40}	18^{33}	2^{01}	11^{14}
16	C	Benedykta	4^{38}	18^{35}	2^{28}	12^{33}
17	P	Aniceta, Rud.	4^{35}	18^{37}	2^{52}	13^{54}
18	S	Apolonjusza	4^{33}	18^{39}	3^{13}	15^{17}
19	**N**	**1 po ielk.**	4^{31}	18^{40}	3^{35}	16^{42}
20	P	Agnieszki	4^{29}	18^{42}	3^{57}	18^{08}
21	W	Anzelma ●	4^{27}	18^{43}	4^{23}	19^{36}
22	S	Sotera i Kaj.	4^{25}	18^{45}	4^{54}	21^{01}
23	C	Wojciecha	4^{22}	18^{47}	5^{34}	22^{18}
24	P	Jerzego	4^{20}	18^{49}	6^{24}	23^{23}
25	S	Marka ew.	4^{18}	18^{51}	7^{24}	—
26	**N**	**2 po Wielk.**	4^{16}	18^{52}	8^{33}	0^{13}
27	P	Zyty, Teofila	4^{14}	18^{54}	9^{44}	0^{52}
28	W	Witalisa m. ☽	4^{12}	18^{56}	10^{56}	1^{21}
29	S	Piotra m.	4^{10}	18^{58}	12^{5}	1^{44}
30	C	Katarzyny	4^{08}	18^{59}	13^{13}	2^{03}

http://rcin.org.pl

NOTATKI

Dane o wschodach i zachodach słońca i księżyca dostarczone zostały przez Polski Kalendarz Astrologiczny, pod red. Fr. Prengla

http://rcin.org.pl

M A J

Data	Dzień tygodnia	Imiona świętych	Słońce wsch.	Słońce zach.	Księżyc wsch.	Księżyc zach.
1	P	Filipa	4^{06}	19^{01}	14^{19}	2^{20}
2	S	Zygmunta	4^{04}	19^{02}	15^{24}	2^{36}
3	**N**	**Król. Kor. Pol.**	4^{03}	19^{04}	16^{30}	2^{53}
4	P	Moniki wd.	4^{01}	19^{05}	17^{36}	3^{10}
5	W	Piusa V	3^{59}	19^{07}	18^{43}	3^{30}
6	S	Jana w ol.	3^{57}	19^{09}	19^{50}	3^{54}
7	C	Florjana	3^{55}	19^{11}	20^{54}	4^{24}
8	P	Stanisława	3^{53}	19^{12}	21^{54}	5^{01}
9	S	Grzegorza	3^{51}	19^{14}	22^{45}	5^{48}
10	**N**	**4 po W.** Pank.	3^{49}	19^{15}	23^{28}	6^{45}
11	P	Mamerta	3^{47}	19^{17}	—	7^{51}
12	W	Pankracego	3^{46}	19^{19}	0^{03}	9^{04}
13	S	Serwacego	3^{45}	19^{21}	0^{31}	10^{19}
14	C	Bonifacego	3^{43}	19^{22}	0^{55}	11^{37}
15	P	Zofji	3^{41}	19^{24}	1^{16}	12^{56}
16	S	Andrzeja	3^{40}	19^{25}	1^{37}	14^{17}
17	**N**	**5 po Wielk.**	3^{39}	19^{26}	1^{58}	15^{40}
18	P	Feliksa	3^{37}	19^{28}	2^{21}	17^{05}
19	W	Piotra	3^{36}	19^{29}	2^{49}	18^{30}
20	S	Bernardyna	3^{34}	19^{31}	3^{24}	19^{51}
21	**C**	**Wniebow. P.**	3^{33}	19^{33}	4^{09}	21^{03}
22	P	Heleny, Julji	3^{32}	19^{34}	5^{05}	22^{02}
23	S	Dezyderjusza	3^{30}	19^{35}	6^{12}	22^{46}
24	**N**	**6 po Wielk.**	3^{29}	19^{37}	7^{24}	23^{20}
25	P	Grzegorza	3^{28}	19^{38}	8^{38}	23^{46}
26	W	Filipa	3^{27}	19^{39}	9^{50}	—
27	S	Bedy	3^{26}	19^{40}	11^{00}	0^{07}
28	C	Augustyna	3^{25}	19^{42}	12^{07}	0^{25}
29	P	Marji Magd.	3^{24}	19^{44}	13^{13}	0^{42}
30	S	Feliksa	3^{23}	19^{45}	14^{19}	0^{58}
31	**N**	**Zielone Sw.**	3^{22}	19^{46}	15^{24}	1^{15}

http://rcin.org.pl

NOTATKI

Dane o wschodach i zachodach słońca i księżyca dostarczone zostały przez Polski Kalendarz Astrologiczny, pod red. Fr. Prengla

http://rcin.org.pl

CZERWIEC

Data	Dzień tygodnia	Imiona świętych	Słońce wsch.	Słońce zach.	Księżyc wsch.	Księżyc zach.
1	**P**	**Pon. ś.** Jakóba	3^{21}	19^{47}	16^{31}	1^{34}
2	W	Erazma	3^{20}	19^{48}	17^{38}	1^{57}
3	S	Klotyldy	3^{19}	19^{49}	18^{44}	2^{24}
4	C	Franciszka	3^{19}	19^{50}	19^{44}	2^{59}
5	P	Bonifacego	3^{18}	19^{51}	20^{41}	3^{44}
6	S	Norberta	3^{17}	19^{52}	21^{27}	4^{38}
7	**N**	**1 po Z. Św.**	3^{16}	19^{53}	22^{05}	5^{43}
8	P	Medarda	3^{16}	19^{54}	22^{35}	6^{54}
9	W	Pryma i Felic.	3^{15}	19^{55}	23^{00}	8^{09}
10	S	Małgorzaty	3^{15}	19^{56}	23^{22}	9^{26}
11	**C**	**Boże Ciało**	3^{15}	19^{56}	23^{42}	10^{44}
12	P	Jana	3^{14}	19^{57}	—	12^{03}
13	S	Antoniego	3^{14}	19^{57}	0^{02}	13^{22}
14	**N**	**2 po Z. Sw.**	3^{14}	19^{58}	0^{24}	14^{44}
15	P	Wita	3^{14}	19^{59}	0^{49}	16^{07}
16	W	Benona	3^{14}	19^{59}	1^{19}	17^{28}
17	S	Adolfa	3^{14}	19^{59}	1^{59}	18^{43}
18	C	Marka	3^{14}	20^{00}	2^{49}	19^{47}
19	P	Gerwazego	3^{14}	20^{00}	3^{50}	20^{38}
20	S	Sylwery p.	3^{14}	20^{00}	5^{01}	21^{16}
21	**N**	**3 po Z. Sw.**	3^{14}	20^{01}	6^{16}	21^{46}
22	P	Paulina	3^{15}	20^{01}	7^{30}	22^{10}
23	W	Marjanny	3^{15}	20^{01}	8^{42}	22^{29}
24	S	Jana Chrzc.	3^{15}	20^{01}	9^{52}	22^{47}
25	C	Wilhelma	3^{16}	20^{01}	10^{59}	23^{04}
26	P	Jana i Pawła	3^{16}	20^{01}	12^{05}	23^{20}
27	S	Władysława	3^{16}	20^{01}	13^{11}	23^{38}
28	**N**	**4 po Z. Sw.**	3^{17}	20^{01}	14^{17}	—
29	P	**Piotra i Paw.**	3^{17}	20^{01}	15^{24}	0^{00}
30	W	Lucyny	3^{18}	20^{01}	16^{31}	0^{25}

http://rcin.org.pl

NOTATKI

Dane o wschodach i zachodach słońca i księżyca dostarczone zostały przez Polski Kalendarz Astrologiczny, pod red. Fr. Prengla

http://rcin.org.pl

LIPIEC

Data	Dzień tygodnia	Imiona świętych	Słońce wsch.	Słońce zach.	Księżyc wsch.	Księżyc zach.
1	S	*Naj. Kr. J.*	3^{18}	20^{01}	17^{34}	0^{06}
2	C	*Naw. NMP.*	3^{19}	20^{00}	18^{32}	1^{36}
3	P	Leona pap.	3^{20}	20^{00}	19^{23}	2^{27}
4	S	Teodora	3^{21}	19^{59}	20^{11}	3^{29}
5	**N**	**5 po Z. Sw.**	3^{22}	19^{59}	20^{37}	4^{39}
6	P	Łucji	3^{23}	19^{58}	21^{05}	5^{55}
7	W	Cyryla	3^{24}	19^{57}	21^{28}	7^{14}
8	S	Elżbiety	3^{25}	19^{56}	21^{48}	8^{32}
9	C	Weroniki	3^{26}	19^{56}	22^{09}	9^{51}
10	P	7 braci Męcz.	3^{27}	19^{55}	22^{30}	11^{11}
11	S	Piusa I	3^{28}	19^{54}	22^{53}	12^{31}
12	**N**	**6 po Z. Sw.**	3^{29}	19^{54}	23^{21}	13^{52}
13	P	Małgorzaty	3^{30}	19^{53}	23^{56}	15^{12}
14	W	Bonawentury	3^{31}	19^{52}	—	16^{28}
15	S	Henryka	3^{32}	19^{51}	0^{40}	17^{35}
16	C	*M. B. Szk.*	3^{34}	19^{49}	1^{36}	18^{30}
17	P	Aleksego	3^{35}	19^{48}	2^{42}	19^{13}
18	S	Szymona	3^{36}	19^{47}	3^{55}	19^{46}
19	**N**	**7 po Z. Sw.**	3^{37}	19^{46}	5^{09}	20^{12}
20	P	Czesława	3^{39}	19^{45}	6^{23}	20^{34}
21	W	Onufrego	3^{40}	19^{44}	7^{34}	20^{52}
22	S	Marji Magd.	3^{41}	19^{43}	8^{42}	21^{09}
23	C	Apolinarego	3^{42}	19^{41}	9^{50}	21^{26}
24	P	Bł. Kingi	3^{44}	19^{40}	10^{56}	21^{44}
25	S	Jakóba	3^{46}	19^{38}	12^{02}	22^{03}
26	**N**	**8 po Z. Sw.**	3^{47}	19^{37}	13^{09}	22^{26}
27	P	Natalji,	3^{48}	19^{35}	14^{15}	22^{55}
28	W	Inocentego	3^{50}	19^{34}	15^{19}	23^{31}
29	S	Marty	3^{52}	19^{33}	16^{20}	0^{00}
30	C	Abdona	3^{53}	19^{31}	17^{13}	0^{16}
31	P	Ignacego	3^{54}	19^{29}	17^{59}	1^{13}

http://rcin.org.pl

NOTATKI

Dane o wschodach i zachodach słońca i księżyca dostarczone zostały przez Polski Kalendarz Astrologiczny, pod red Fr, Prengla

http://rcin.org.pl

SIERPIEŃ

Data	Dzień tygodnia	Imiona świętych	Słońce wsch.	Słońce zach.	Księżyc wsch.	Księżyc zach
1	S	Piotra ap.	3^{56}	19^{28}	18^{36}	2^{20}
2	**N**	**9 po Z Sw.**	3^{58}	19^{26}	19^{06}	3^{34}
3	P	Zn. r. ś. Szcz.	3^{59}	19^{24}	19^{32}	4^{53}
4	W	Dominika	4^{01}	19^{22}	19^{54}	6^{14}
5	S	*M B. Śnież.*	4^{02}	19^{21}	20^{15}	7^{35}
6	C	*Przem. P.*	4^{04}	19^{19}	20^{36}	8^{56}
7	P	Kajetana	4^{06}	19^{17}	20^{59}	10^{18}
8	S	Emiljana	4^{07}	19^{15}	21^{26}	11^{40}
9	**N**	**10 po Z. Sw.**	4^{09}	19^{13}	21^{58}	13^{01}
10	P	Wawrzyńca	4^{10}	19^{11}	22^{39}	14^{18}
11	W	Zuzanny	4^{12}	19^{09}	23^{30}	15^{27}
12	S	Klary	4^{13}	19^{07}	—	16^{25}
13	C	Hipolita	4^{15}	19^{05}	0^{32}	17^{10}
14	P	Euzebjusza	4^{17}	19^{03}	1^{41}	17^{47}
15	**S**	**Wn. N. M. P.**	4^{19}	19^{01}	2^{54}	18^{15}
16	**N**	**11 po Z. Sw.**	4^{20}	18^{59}	4^{06}	18^{38}
17	P	Jacka	4^{22}	18^{57}	5^{18}	18^{57}
18	W	Heleny	4^{23}	18^{55}	6^{27}	19^{15}
19	S	Marjana	4^{25}	18^{53}	7^{35}	19^{32}
20	C	Benarda	4^{27}	18^{51}	8^{42}	19^{50}
21	P	Joarnny	4^{29}	18^{49}	9^{48}	20^{08}
22	S	Tymoteusza	4^{30}	18^{47}	10^{54}	20^{30}
23	**N**	**12 po Z. Sw.**	4^{32}	18^{45}	12^{00}	20^{56}
24	P	Bartłomieja	4^{33}	18^{43}	13^{01}	21^{28}
25	W	Ludwika	4^{35}	18^{40}	14^{06}	22^{09}
26	S	*M. B. Częst.*	4^{37}	18^{38}	15^{02}	22^{59}
27	C	Józefa Kal.	4^{39}	18^{35}	15^{50}	—
28	P	Augustyna	4^{40}	18^{33}	16^{30}	0^{00}
29	S	Sc. św. Jana	4^{42}	18^{31}	17^{04}	1^{11}
30	**N**	**13 po Z. Sw.**	4^{43}	18^{29}	17^{31}	2^{27}
31	P	Rajmunda	4^{45}	18^{26}	17^{55}	3^{47}

http://rcin.org.pl

NOTATKI

Dane o wschodach i zachodach słońca i księżyca dostarczone zostały przez Polski Kalendarz Astrologiczny, pod red. Fr. Prengla

http://rcin.org.pl

WRZESIEŃ

Data	Dzień tygodnia	Imiona świętych	Słońce wsch.	Słońce zach.	Księżyc wsch.	Księżyc zach.
1	W	Bronisławy	4^{47}	18^{24}	18^{18}	5^{09}
2	S	Stefana	4^{49}	18^{22}	18^{40}	6^{32}
3	C	Izabeli	4^{50}	18^{20}	19^{03}	7^{56}
4	P	Rozalji	4^{52}	18^{17}	19^{29}	9^{20}
5	S	Wawrzyńca	4^{53}	18^{15}	20^{00}	10^{44}
6	**N**	**14 po Z. Sw.**	4^{55}	18^{13}	20^{40}	12^{05}
7	P	Melchjora	4^{56}	18^{11}	21^{28}	13^{18}
8	W	*Nar. N.M.P.*	4^{58}	18^{08}	22^{26}	14^{20}
9	S	Piotra Kl.	5^{00}	18^{06}	23^{33}	15^{10}
10	C	Mikołaja	5^{02}	18^{03}	—	15^{48}
11	P	Prota	5^{03}	18^{01}	0^{44}	16^{18}
12	S	*Im. N. M. P.*	5^{05}	17^{59}	1^{56}	16^{43}
13	**N**	**15 po Z. Sw.**	5^{06}	17^{57}	3^{06}	17^{03}
14	P	*Pod. św. Krz.*	5^{08}	17^{54}	4^{15}	17^{22}
15	W	*M.B.Boles.*	5^{10}	17^{52}	5^{23}	17^{39}
16	S	Kornela	5^{12}	17^{49}	6^{30}	17^{56}
17	C	Styg. św. Fr.	5^{13}	17^{47}	7^{36}	18^{15}
18	P	Józefa	5^{15}	17^{45}	8^{42}	18^{35}
19	S	Januarego	5^{16}	17^{42}	9^{47}	19^{00}
20	**N**	**16 po Z. Sw.**	5^{18}	17^{40}	10^{52}	19^{30}
21	P	Mateusza	5^{20}	17^{37}	11^{54}	20^{07}
22	W	Tomasza	5^{22}	17^{35}	12^{51}	20^{52}
23	S	Tekli	5^{23}	17^{33}	13^{41}	21^{48}
24	C	*N.M.P. od w.*	5^{25}	17^{31}	14^{24}	22^{12}
25	P	Bł. Ładysław.	5^{26}	17^{28}	15^{00}	—
26	S	Cyprjana	5^{28}	17^{26}	15^{29}	0^{03}
27	**N**	**17 po Z. Sw.**	5^{29}	17^{24}	15^{55}	1^{19}
28	P	Wacława	5^{31}	17^{21}	16^{18}	2^{39}
29	W	Michała	5^{33}	17^{19}	16^{40}	4^{01}
30	S	Hieronima	5^{35}	17^{16}	17^{03}	5^{24}

http://rcin.org.pl

NOTATKI

Dane o wschodach i zachodach słońca i księżyca dostarczone zostały przez Polski Kalendarz Astrologiczny, pod red. Fr. Prengla

http://rcin.org.pl

PAŹDZIERNIK

Data	Dzień tygodnia	Imiona świętych	Słońce wsch.	Słońce zach.	Księżyc wsch.	Księżyc zach.
1	C	Jana z Dukli	5^{36}	17^{14}	17^{29}	6^{50}
2	P	Aniołów Str.	5^{38}	17^{12}	17^{59}	8^{17}
3	S	Teresy	5^{39}	17^{10}	18^{36}	9^{42}
4	**N**	**18 po Z. Sw.**	5^{41}	17^{07}	19^{22}	11^{02}
5	P	Placyda	5^{43}	17^{05}	20^{20}	12^{10}
6	W	Brunona	5^{45}	17^{02}	21^{25}	13^{05}
7	S	*M.B. Różańc.* ☪	5^{47}	17^{00}	22^{36}	13^{48}
8	C	Brygidy	5^{48}	16^{58}	23^{47}	14^{21}
9	P	Dionizego	5^{50}	16^{56}	—	14^{47}
10	S	Franciszka	5^{51}	16^{54}	0^{58}	15^{09}
11	**N**	**19 po Z. Sw.**	5^{53}	16^{51}	2^{07}	15^{28}
12	P	Maksymil.	5^{55}	16^{49}	3^{14}	15^{46}
13	W	Edwarda	5^{57}	16^{47}	4^{21}	16^{03}
14	S	Kaliksta	5^{59}	16^{45}	5^{26}	16^{21}
15	C	Teresy, Jadwigi ●	6^{00}	16^{43}	6^{32}	16^{41}
16	P	Gerarda	6^{02}	16^{41}	7^{38}	17^{04}
17	S	Małgorzaty	6^{04}	16^{38}	8^{42}	17^{33}
18	**N**	**20 po Z. Sw.**	6^{06}	16^{36}	9^{45}	18^{07}
19	P	Piotra z Alk.	6^{08}	16^{34}	10^{44}	18^{50}
20	W	Ireny, Jana Kant.	6^{09}	16^{32}	11^{36}	19^{41}
21	S	Urszuli	6^{11}	16^{30}	12^{20}	20^{41}
22	C	Korduli	6^{13}	16^{28}	12^{57}	21^{48}
23	P	Ignacego ☽	6^{14}	16^{25}	13^{28}	23^{00}
24	S	Rafała	6^{16}	16^{23}	13^{54}	—
25	**N**	**21 po Z. Sw.**	6^{18}	16^{21}	14^{8}	0^{15}
26	P	Ewarysta	6^{20}	16^{19}	14^{39}	1^{33}
27	W	Sabiny	6^{22}	16^{17}	15^{07}	2^{53}
28	S	Szym. i Tad.	6^{23}	16^{15}	15^{26}	4^{16}
29	C	Narcyza	6^{25}	16^{13}	15^{54}	5^{42}
30	P	Zenobjusza ☺	6^{27}	16^{11}	16^{28}	7^{09}
31	S	Lucylli	6^{29}	16^{09}	17^{11}	8^{33}

http://rcin.org.pl

NOTATKI

Dane o wschodach i zachodach słońca i księżyca dostarczone zostały przez Polski Kalendarz Astrologiczny, pod red. Fr. Prengla

http://rcin.org.pl

LISTOPAD

Data	Dzień tygodnia	Imiona świętych	Słońce wsch.	Słońce zach.	Księżyc wsch.	Księżyc zach.
1	**N**	**Wsz. Sw.**	6^{31}	16^{08}	18^{05}	9^{50}
2	P	*Dzień zad.*	6^{33}	16^{06}	19^{0}	10^{53}
3	W	Huberta	6^{34}	16^{04}	20^{21}	11^{43}
4	S	Karola Bor.	6^{36}	16^{02}	21^{35}	12^{20}
5	C	Zacharjasza	6^{38}	16^{00}	22^{48}	12^{50}
6	P	Leonarda ☾	6^{40}	15^{58}	23^{58}	13^{13}
7	S	Amaranta	6^{42}	15^{57}	—	13^{33}
8	**N**	**23 Po Z. Sw.**	6^{44}	15^{55}	1^{06}	13^{51}
9	P	Teodora	6^{45}	15^{54}	2^{12}	14^{09}
10	W	Andrzeja	6^{47}	15^{52}	3^{18}	14^{27}
11	S	Marcina	6^{49}	15^{51}	4^{23}	14^{46}
12	C	5 Braci Pol.	6^{50}	15^{49}	5^{29}	15^{09}
13	P	Stan. Kostki	6^{52}	15^{47}	6^{34}	15^{36}
14	S	Józefata ●	6^{54}	15^{46}	7^{38}	16^{08}
15	**N**	**24 po Z. Sw.**	6^{56}	15^{44}	8^{36}	16^{49}
16	P	Edmunda	6^{58}	15^{43}	9^{32}	17^{38}
17	W	Grzegorza	7^{00}	15^{42}	10^{19}	18^{35}
18	S	Romana	7^{01}	15^{40}	10^{58}	19^{40}
19	C	Elżbiety	7^{03}	15^{39}	11^{30}	20^{49}
20	P	Feliksa	7^{05}	15^{38}	11^{57}	22^{01}
21	S	*Of. N. M. P.*	7^{07}	15^{37}	12^{20}	23^{15}
22	**N**	**25 po Z. Sw.** ☽	7^{08}	15^{35}	12^{42}	—
23	P	Klemensa	7^{10}	15^{34}	13^{03}	0^{31}
24	W	Jana od Kr.	7^{11}	15^{33}	13^{25}	1^{50}
25	S	Katarzyny	7^{13}	15^{32}	13^{50}	3^{11}
26	C	Sylwestra	7^{14}	15^{31}	14^{20}	4^{35}
27	P	Walerjana	7^{16}	15^{31}	14^{58}	6^{00}
28	S	Zdzisławy ☾	7^{17}	15^{30}	15^{46}	7^{20}
29	**N**	**1 Adwentu**	7^{19}	15^{29}	16^{46}	8^{32}
30	P	Andrzeja	7^{21}	15^{28}	17^{57}	9^{30}

http://rcin.org.pl

NOTATKI

Dane o wschodach i zachodach słońca i księżyca dostarczone zostały przez Polski Kalendarz Astrologiczny, pod red. Fr. Prengla

http://rcin.org.pl

GRUDZIEŃ

Data	Dzień tygodnia	Imiona świętych	Słońce wsch.	Słońce zach.	Księżyc wsch.	Księżyc zach.
1	W	Eligjusza	7^{22}	15^{27}	19^{13}	10^{14}
2	S	Bibjany p. m.	7^{24}	15^{27}	20^{29}	10^{48}
3	C	Franc. Ksaw.	7^{25}	15^{26}	21^{42}	11^{15}
4	P	Barbary	7^{26}	15^{26}	22^{53}	11^{37}
5	S	Piotra ☾	7^{27}	15^{26}	—	11^{56}
6	**N**	**2 Adwentu**	7^{29}	15^{25}	0^{01}	12^{14}
7	P	Ambrożego	7^{30}	15^{25}	1^{08}	12^{32}
8	**W**	**N. Pocz. NMP**	7^{31}	15^{25}	2^{13}	12^{51}
9	S	Leokadji	7^{32}	15^{24}	3^{19}	13^{13}
10	C	*N. M. P. Lor.*	7^{33}	15^{24}	4^{24}	13^{38}
11	P	Damazego	7^{34}	15^{24}	5^{28}	14^{08}
12	S	Aleksandra	7^{36}	15^{24}	6^{30}	14^{46}
13	**N**	**3 Adwentu** ●	7^{37}	15^{24}	7^{27}	15^{33}
14	P	Spirydjona	7^{38}	15^{24}	8^{16}	16^{28}
15	W	Walerjana	7^{39}	15^{24}	8^{58}	17^{31}
16	S	Euzebjusza	7^{40}	15^{24}	9^{33}	18^{40}
17	C	Łazarza	7^{40}	15^{24}	10^{01}	19^{52}
18	P	Gracjana	7^{41}	15^{24}	10^{26}	21^{05}
19	S	Tymoteusza	7^{42}	15^{25}	10^{48}	22^{19}
20	**N**	**4 Adwentu**	7^{42}	15^{25}	11^{08}	23^{35}
21	P	Tomasza ☽	7^{43}	15^{25}	11^{19}	—
22	W	Flawjana	7^{43}	15^{26}	11^{52}	0^{52}
23	S	Wiktorji	7^{44}	15^{26}	12^{18}	2^{12}
24	C	*Wig.* Adama i Ewy	7^{44}	15^{27}	12^{50}	3^{34}
25	**P**	**Boże Nar.**	7^{45}	15^{28}	13^{32}	4^{54}
26	**S**	**Szczepana**	7^{45}	15^{28}	14^{25}	6^{09}
27	**N**	**1 po B. Nar.**	7^{45}	15^{29}	15^{30}	7^{13}
28	P	Młodzianków ○	7^{45}	15^{30}	16^{44}	8^{04}
29	W	Tomasza	7^{45}	15^{31}	18^{02}	8^{44}
30	S	Eugenjusza	7^{45}	15^{32}	19^{18}	9^{14}
31	C	Sylwestra	7^{45}	15^{33}	20^{33}	9^{39}

http://rcin.org.pl

WAŻNIEJSZE ŚWIĘTA PRAWOSŁAWNE.

(Według kalendarza nowego stylu).

7 stycznia (wtorek) — Boże Narodzenie.
8 (środa) — 2-gi dzień Bożego Narodzenia.
14 (wtorek) — Nowy Rok.
19 (niedziela) — Objawienie (T. K.).
15 lutego (sobota) — Oczyszczenie N. M. P.
5 kwietnia (niedziela) — Wjazd do Jerozolimy.
7 (wtorek) — Zwiastowanie N. M. P.
12 (niedziela) — Wielkanoc.
13 (poniedziałek) — 2-gi dzień Wielkiejnocy.
21 maja (czwartek) — Wniebowstąpienie.
31 (niedziala) — Św. Trójcy.
1 czerwca (poniedz.) — Zesłanie Ducha Św.
7 lipca (wtorek)—Narodzenie Jana Chrzciciela.
12 (niedziela) — Św. Ap. Piotra i Pawła.
19 sierpnia (środa) — Przemienienie Pańskie.
28 (piątek) — Wniebowzięcie N. M. P.
11 września (piątek) — Ścięcie głowy Jana Chrz.
21 (poniedz.) — Narodzenie N. M. P.
27 (niedziela) — Wzniesienie Krzyża.
14 paźdz. (środa) Pokrow. N. M. P.
4 grudnia (piątek) — Wprowadzenie do świątyni N. M. P.

http://rcin.org.pl

OKRESY POLOWAŃ W 1936 ROKU

USTANOWIONE NA TERENIE RZECZYPOSPOLITEJ
Z WYJĄTKIEM WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO.

Czas polowań oznaczony jest polami białemi. (Czas ochronny czarnemi)

RODZAJ ZWIERZYNY	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiec.	Maj	Czerw.	Lipiec	Sierp.	Wrzes.	Paźdz.	Listop	Grudz.
Łosie-byki	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Łosie-samice i cielęta	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Jelenie-byki	■	■	■	■	■	■	■	■			■	■
Daniele-rogacze	■	■	■	■	■	■	■	■	■	16		■
Jelen. i dan. łanie i ciel.	■	■	■	■	■	■			■	■	■	■
Sar.-kozł. w woj. poz. i pom.	■	■	■	■	■		15	16		■	■	■
„ w woj. kr. lw. st., i tar.		■	■	■	■							
„ pozostałe wojewódz.		■	■	■	16							
Sarny kozy i koźlęta	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Dziki			■	■	■	■						
Niedźwiedzie	15	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	16
Niedźwiedzice z małemi	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rysie			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Żbiki		■	■	■	■	■	■	■	■			
Kuny leśne (tumaki)			■	■	■	■	■	■	■			
Norki		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Borsuki	■	■	■	■	■	■	■	■				■
Wiewiórki			■	■	■	■	■	■	■	■		
Zające-szar. w woj. pom. i poz.	■	■	■	■	■	■	■	■	■	16		
„ wileń. nowgr. i pol.		■	■	■	■	■	■	■	■	■		
„ pozostałe wojew.		■	■	■	■	■	■	■	■	16		
Zające bielaki		14	■	■	■	■	■	■	■	■		
Głuszce-koguty	■	■	16		14	■	■	■	■	■	■	■
Głuszce-kury	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Cietrzewie-koguty						■	■	16				

Cyfry w tabelce oznaczają pierwszy i ostatni dzień polowania.

http://rcin.org.pl

RODZAJ ZWIERZYNY	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiec.	Maj	Czerw.	Lipiec	Sierp.	Wrzes.	Paźdz.	Listo	Grudz.
Cietrzewie-kury w woj. wileń.	■	■	■	■	■	■	■			■	■	■
nowogr. biał. pol. i woł.	■	■	■	■	■	■	■	16	14	■	■	■
Cietrzewie-kury w pozost. woj.	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Jarząbki i pardwy		■	■	■	■	■	■	16				
Bażanty-koguty			■	■	■	■	■	■	■	16		
Bażanty-kury	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kuropatwy w Woj. wileńskiem	■	■	■	■	■	■	■	■			■	■
nowogr. biał. pol. i woł.	■	■	■	■	■	■	■	■			■	■
Kuropatwy w pozostał. wojew.	■	■	■	■	■	■	■	■				■
Przepiórki	■	■	■	■	■	■	■	■			do odl.	
Dzikie indyki-samce					14	■	■	■	■	16		
Dzikie indyki-samice	■	■	■	■	■	■	■	■	■	16		
Słonki					14	■	■	16				
Bataljony						■	11					
Dzikie kaczory						■	16					
Dzikie kaczki-samice i młode	■	■	■	■	■	■	16					
oraz inne ptact. wodne i błotne	■	■	■	■	■	■						
Czarne bociany	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Dzikie łabęd. i dzikie gęsi					14	■	■					
Dropie i drop. kamion. (strep.)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Dzikie gołęb., droz., kw. paszk.		■	■	■	■	■	■	16				
Puhacze w woj. wileńskiem			■	■	■	■	■	■	16			
„ w pozostałych woj.		■	■	■	■	■	■	■	■	■		
Ptaki kruk. i drap. z wyj. jast.-		■	■	■	■	■	■	16				
gołębiar., krog., wron i srok		■	■	■	■	■	■					
Wilki, wydry kuny domowe (kamionki), łchórze gronostaje łasice, króliki, jast.-gołęb. krogulce, sroki i wrony	wolno polować przez cały rok											
Lisy, orły	czasu ochronnego niema											
Żubr, bobry, kozice, świst.	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Cyfry w tabelce oznaczają pierwszy i ostatni dzień polowania.

http://rcin.org.pl

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 20.XI. 1935 r.

o zezwoleniu na polowanie na łanie i cielęta jelenia i daniela oraz na sarny kozy i koźlęta w województwach poznańskiem i pomorskiem.

Na podstawie art. 51 ust. 1 pkt. e) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządzam, co następuje:

§ 1. Na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego zezwala się polować na łanie i cielęta jelenia w okresie
od 1 grudnia do 28 lutego,
na łanie i cielęta daniela w okresie
od 1 stycznia do 28 lutego,
oraz na sarny-kozy i koźlęta w okresie
od 1 stycznia do 15 marca.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1936 r. i obowiązuje do dnia 31 grudnia 1936 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych

(—) J. Poniatowski.

http://rcin.org.pl

SKŁAD BRONI I AMUNICJI „ŁOWIEC"
WARSZAWA, UL. WIDOK 22. TELEFON 504-93

zaopatrzony w towar najlepszych marek
POLECA PO CENACH NISKICH

dubeltówki firmy Paul Scholberg Liège
SZTUCERY DUBELTOWE I TRÓJLUFKI FIRMY
FR. WILH. HEYM SUHL

Skład stale zaopatrzony w broń używaną.
Warsztaty reperacyjne wykonują szybko wszelkie naprawy.
CENY WYJĄTKOWO NISKIE
Fachowa obsługa. Terminowa dostawa.
Szanownej Klijenteli poleca się
Wilhelm Ziegenhirte.

http://rcin.org.pl

CZASY OCHRONNE W WOJ. ŚLĄSKIEM

(Dziennik Ustaw Śląskich, Nr. 12, poz. 19, z dnia 1 czerwca 1935 r.).

§ 1.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 1923 roku (Dz. U. Śl. Nr. 43 poz. 212) ustalam w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką czasy ochronne dla niektórych gatunków zwierzyny łownej, a mianowicie:

1) dla jeleni i danieli (byków) od 1 listopada do 15 września,
2) dla łań i cieląt jeleni i danieli — cały rok,
3) dla rogaczy (kozłów, sarniuków) od 1 listopada do 15 maja,
4) dla sarn (kóz, siut), koźląt, szpiczaków i widłaków — cały rok.
5) dla zajęcy od 15 stycznia do 15 października,
6) dla borsuków od 1 grudnia do 31 października,
7) dla głuszców — cały rok,
8) dla samic cietrzewi i bażantów — cały rok,
9) dla kogutów cietrzewi od 1 czerwca do 15 sierpnia,
10) dla kogutów bażantów od 1 lutego do 15 października,
11) dla jarząbków — cały rok,
12) dla kuropatw od 1 grudnia do 20 sierpnia,
13) dla kaczek od 1 grudnia do 15 lipca

Zakreślone terminy rozumie się włącznie.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 3 czerwca 1935 r. i obowiązuje do dnia 2 czerwca 1936 roku.

Wojewoda Śląski:

w. z. (—) *Dr. Saloni*, Wicewojewoda.

http://rcin.org.pl

Jan Sztolcman.

PRZYKAZANIA MYŚLIWSKIE

I. PRZEPISY OGÓLNE.

1) Terminów polowania, prawem określonych, jaknajsurowiej przestrzegać; możemy je opóźniać, lecz nigdy przyśpieszać.

2) Dla porządku mieć zawsze przy sobie pozwolenie na broń i kartę łowiecką.

3) Szanować cudze granice.

4) W stosunku do innych myśliwych mieć za zasadę: „nie czyń drugiemu, co tobie niemiło"; a zatem:

5) Nie strzelać sąsiadowi pod jego stanowisko.

6) Nie zabierać sąsiadowi zwierzyny, gdy silnie zestrzelaną, nieraz ledwie czołgającą się — dobijemy.

7) Nie strzelać w miocie grubego zwierza lub lisa, gdy mamy strzał bardzo niepewny, bo nietylko sobie, ale i sąsiadom okazję psujemy.

8) W razach spółki wątpliwej, kierować się bezstronnością i być zawsze skłonnym do ustępstw. Harmonja więcej warta na polowaniu od zdobytej sztuki, a zbytni upór w kłótniach myśliwskich jest przeważnie cechą fuszerów.

9) Na polowaniach gremjalnych słuchać bezwzględnie rozporządzeń prowadzącego polowanie, chybaby tenże coś przeciwko etyce myśliwskiej zalecał.

10) W kotłach unikać przysiadania, wybiegania przed linję lub robienia gruszek. Luki można robić tylko wtedy, gdy wszyscy myśliwi to czynią.

11) Nie wstydzić się nigdy pudła.

http://rcin.org.pl

II. BROŃ.

12) Broń utrzymywać czysto; chronić ile możności od zamoczenia; zamki od czasu do czasu a szarnirsztyft po każdem polowaniu oliwić; po każdem polowaniu lufy czysto przetrzeć wazeliną lub naftą; po każdym sezonie (raz w rok) dać puszkarzowi, aby zamki i śruby opatrzył i wyczyścił; wozić na bryce lub saniach o ile możności w futerale, — a będzie nam długo i wiernie służyła.

13) Unikać pożyczania broni znajomym, a w ostatecznym razie dawać ją tylko tym, którzy będą ją tak, jak my sami, szanowali.

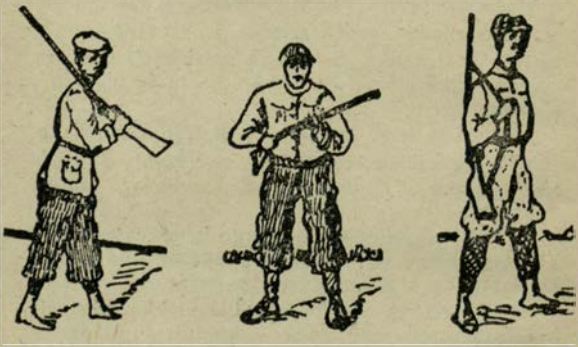

Fig. 1. Fig. 2. Fig. 3.

14) Obchodzić się z bronią rozważnie, abyśmy nieszczęsnego wypadku nie spowodowali. Nigdy nie zwracać strzelby wylotami luf w stronę ludzi, choćbyśmy nawet byli przekonani, że broń jest nienabita.

15) Nabitą broń nosić tylko w następujących pozycjach:

Pozycja 1-sza. Trzymając prawą ręką za szyjkę osady, oprzeć lufami o prawe ramię, w pozycji

http://rcin.org.pl

wywróconej, to jest kurkami ku dołowi, a cynglami ku górze skierowaną (Fig. 1).

Pozycja 2-ga. Trzymając prawą ręką za szyjkę osady, a lewą za lufy powyżej czółenek, przyczem lufy skierowane być winny ku górze i od prawej ku lewej stronie. Pozycja ta jest doskonała, gdy się lada chwila strzału spodziewamy. (Fig. 2).

Pozycja 3-cia. Na flintpasie zawieszona na prawem ramieniu, przyczem lufy bezwarunkowo skierowane być winny ku górze. (Fig. 3).

Pozycja 4-ta. Pod prawą pachą z lufami, ku dołowi skierowanemi. Ta pozycja winna być używana tylko wtedy, gdy obok nas nikogo niema. (Fig. 4).

Fig. 4.

Fig. 5.

Pozycja 5-ta. Lufa położona na lewem przedramieniu, lewa dłoń obejmuje szyjkę osady od dołu. Tej pozycji, jak i poprzedniej, używać należy tylko wtedy gdy przy nas w bliskości nikogo niema, gdyż prawie horyzontalne położenie luf przedstawia wielkie niebezpieczeństwo dla otoczenia (Fig. 5).

Wszelkie inne sposoby noszenia broni powinny być wyłączone.

http://rcin.org.pl

16) Przy schodzeniu ze stanowiska ładunki bezwarunkowo z broni wyjmować.

17) Przy siadaniu na brykę, lub sanie, zajrzeć do luf, choćbyśmy nawet przekonani byli, że ładunki przedtem wyjęliśmy.

III. PIES.

18) Psa kochać, lecz go zbyt częstemi karesami nie psuć i nie spoufalać.

19) Karmić go dobrze, lecz nie za obficie, jeść dawać najwyżej 2 razy dziennie; utrzymywać w czystości, myjąc go przynajmniej raz na dwa tygodnie; pościel jego (najlepiej sienniczek) utrzymywać w jaknajwiększej czystości.

20) Na polowaniu pamiętać, aby mu wody nie zabrakło; jeśli polujemy w okolicy bezwodnej, mieć na bryce blaszankę z wodą i blaszaną miednicę, aby choć parę razy w ciągu dnia pies się wodą orzeźwił.

21) Gdy nam wypadnie większą przestrzeń bryką przejechać, nie pozwalać psu biec za bryką, lecz go wziąć do siebie; takie długie marsze psa wycieńczają niepotrzebnie, a kurzawa ujemnie na węch jego oddziaływa.

22) Jeśli się pies kręci na bryce, skarcić go i kazać mu leżeć spokojnie na dnie bryki. Niema nic przykrzejszego dla towarzyszów podróży, jak niespokojny pies w pojeździe.

23) Psa karać jaknajrzadziej, lecz surowo. Unikać częstego lizania batem, które psa z karą oswaja, nie wywierając nań wrażenia.

24) Nigdy psa nie bić w gniewie.

25) Nigdy psa nie kopać nogami, ani nie targać za uszy.

26) Nigdy psa nie pożyczać nikomu, choćby najlepszemu myśliwemu.

27) Nie pozwalać psu biegać samopas po polu, gdy na polowanie idziemy, lub z polowania wracamy, lecz trzymać go przy nodze.

http://rcin.org.pl

28) Przy tresowaniu nie przeciążać psa zbytnio bo go zniechęcimy do wszelkiej roboty. Tresurę powtarzać kilka razy dziennie, lecz nie przedłużać jej zanadto.

IV. ZWIERZYNA.

29) Strzelać tylko wtedy, gdy jest szansa zabicia.

30) Nie strzelać śrutem lub loftkami do jeleni, łosi, dzików, ani też do rogaczy na podjeździe, bo to nie po myśliwsku.

31) Nie strzelać zajęcy przed 15 października.

32) Nie strzelać przepiórek przed 14-m września.

33) Nie strzelać starych kuropatw od bardzo młodych i wogóle unikać strzelania starych, jeśli je tylko wyróżnić możemy.

34) Nie wybijać kuropatw do ostatniej sztuki w stadzie.

35) Nie strzelać kuropatw na podjazdach na śniegu.

36) Unikać strzelania do stada w kupę, a tylko wybierać, o ile możności sztuki odbite, abyśmy nie kaleczyli niepotrzebnie zwierzyny.

37) Nie strzelać zajęcy na wychodnego.

38) Nie strzelać głuszców, a nawet cietrzewi, przed psem.

39) Nie strzelać żadnego pióra na ziemi, gdy cieknie. Wyjątek stanowią: słonka i drop, oraz cietrzewie i głuszce na toku, a także wszelka zwierzyna postrzelona.

40) Dostrzelić zawsze zwierza, gdy raniony męczy się przy naszem stanowisku.

V. NA STANOWISKU.

41) Skoro staniemy na stanowisku, nabić broń i stanowisko wystudjować, to jest zbadać okiem miejsce, gdzie mamy najłatwiejszy strzał.

http://rcin.org.pl

42) Dobrze jest czasami kilka gałązek przed sobą wyciąć kordelasem, gdyż to nam powiększa szanse zabicia. Tego cięcia jednak zbyt nie przedłużać, bo możemy ruszonego przedwcześnie zwierza spłoszyć.

43) Unikać zbierania się przed sygnałem na stanowiskach sąsiadów dla rozmowy, szczególniej, jeśli w miocie spodziewamy się grubego zwierza lub lisa.

44) Na stanowisku stać spokojnie, gdyż kręceniem się nietylko sobie, ale i innym zwierza spłoszyć możemy.

45) Podczas trwania miotu mieć uwagę wytężoną nieustannie na wszystkie strony. Jeżeli sztuka idzie na sąsiada, pilnować jej, lecz jednocześnie mieć uwagę zwróconą i na inne strony.

46) Oprócz miotu, pilnie obserwować sąsiada, gdyż jego ruchy często ostrzec nas mogą o zbliżeniu się zwierza.

47) Nie schodzić ze stanowiska, póki nie przekonamy się iż cała naganka wyszła na linję.

LOSOWANIE STANOWISK

Przy urządzaniu polowań z naganką, jedną z kłopotliwszych czynności jest rozstawianie myśliwych na stanowiskach. Nie mówimy tu o małych polowaniach na parę strzelb, lecz o tych większych i wielkich obławach, w których bierze udział kilkunastu do 20 i więcej myśliwych. Prowadzący polowanie ma wówczas tyle do czynienia, że o osobistem przezeń rozstawieniu strzelców na linji nie może być mowy. Czynność tę załatwia się zwykle przez losowanie i wtedy już każdy myśliwy swojemu tylko szczęściu zawdzięcza lepsze lub gorsze stanowiska i nie może mieć do nikogo pretensji.

Urządzenie takiego losowania znakomicie uproszcza system kartkowy, powszechnie już dziś będący w użyciu.

http://rcin.org.pl

Kartka Nr. . . . . .

Zakład	Stanowisko	UBITA ZWIERZYNA			Powrót do Nr.
		Zające	Kuropatwy	Różne	
I					
II					
III					
IV					
V					
VI					
VII					
VIII					
IX					
X					
Ogółem					

Kartki wypełnia odnośnemi cyframi prowadzący polowanie, w ciszy swojego gabinetu, przed zjazdem na polowanie, posiłkując się zamieszczoną na str. 41 — 51 tabelą. Widząc, na ile strzelb prowadzi polowanie, odszuka tylko ten dział w tabeli, który jego polowaniu odpowiada, i wpisze na kartce odnośne cyfry. Przed samem polowaniem, gdy już wszsycy myśliwi zgromadzą się na jednem miejscu, bądź przy rannem śniadaniu, bądź na

http://rcin.org.pl

miejscu rendez vous w lesie, czy w polu, uczestnicy polowania ciągną po jednej kartce, na której mają wypisane swoje stanowiska na wszystkich miotach danego polowania

Na kartce takiej w ostatniej rubryce oznacza się powrót do danego Nr. stanowiska, czyli punkt zborny dla myśliwych, po każdym miocie, co przy większej liczbie uczestników polowania jest ogromnem ułatwieniem, nie potrzeba bowiem każdemu zosobna na każdym zakładzie powtarzać, przy którem stanowisku należy się zbierać po ukończeniu pędzenia, aby przejść, czy przejechać na następne. W gąszczach, na linjach łamanych i w wielu innych wypadkach, rubryka ta zapobiega radykalnie pozostawieniu w kniei jednego lub paru myśliwych, którzy źle dosłyszawszy lub wcale nie wiedząc, gdzie jest punkt zborny, mogą popsuć całe polowanie, a conajmniej narazić na mitręgę drogiego czasu.

Prowadzący polowanie winien zawsze miec przy sobie odnośny dział tabeli, przepisany na oddzielnej kartce, aby w razie zgubienia przez akiego uczestnika polowania wylosowanej przezeń kartki, mógł mu wskazać bezzwłocznie Nr. jego stanowiska na każdym miocie.

NAGRODY SPORTOWE

kupujemy w firmie

„ALEKSANDER"

wł. A. Stachniewski

Warszawa, Nowy-Świat 41 tel. 689.63

http://rcin.org.pl

TABELKA
DO WYZNACZANIA STANOWISK
przy udziale od 6 do 24 myśliwych

№№ kartek	ZAKŁADY									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	Stanowiska									
Dla 6 myśliwych										
1	6	2	3	4	1	3	6	5	3	2
2	1	4	2	6	3	4	2	1	5	6
3	2	6	5	3	2	1	3	2	4	1
4	4	5	4	1	5	6	1	6	2	3
5	5	3	1	2	6	5	4	3	1	4
6	3	1	6	5	4	2	5	4	6	5
Dla 7 myśliwych										
1	6	1	4	5	7	4	3	5	2	6
2	1	6	2	3	5	7	5	3	7	2
3	4	2	5	7	2	3	4	1	6	5
4	7	4	1	2	3	5	6	4	3	1
5	2	7	3	1	4	6	7	6	1	4
6	5	3	6	4	6	1	2	7	5	7
7	3	5	7	6	1	2	1	2	4	3
Dla 8 myśliwych										
1	7	6	3	2	5	3	4	1	8	3
2	5	1	8	3	4	6	2	8	7	8
3	1	5	7	5	3	8	6	2	4	1
4	3	7	2	1	8	2	5	7	6	4
5	6	3	4	7	2	5	8	5	1	6
6	8	4	1	6	7	4	3	6	5	2
7	2	8	6	4	1	7	1	3	2	5
8	4	2	5	8	6	1	7	4	3	7

http://rcin.org.pl

№№ kartek	ZAKŁADY									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	Stanowiska									
Dla 9 myśliwych										
1	6	9	5	7	3	4	8	1	2	1
2	4	6	9	8	5	1	3	2	7	2
3	9	8	7	2	1	5	4	6	3	3
4	2	7	8	5	9	3	6	4	1	4
5	8	5	2	4	6	7	1	3	9	5
6	5	3	1	6	8	9	2	7	4	6
7	1	4	6	3	2	8	7	9	5	7
8	3	2	4	1	7	6	9	5	8	8
9	7	1	3	9	4	2	5	8	6	9
Dla 10 myśliwych										
1	5	3	7	10	6	1	4	8	2	9
2	4	1	8	3	10	2	9	5	7	3
3	10	6	9	2	7	3	8	1	5	4
4	9	5	10	4	8	7	2	3	6	1
5	8	2	5	6	1	10	6	4	9	7
6	1	4	6	9	3	5	10	7	8	2
7	3	10	4	8	9	6	7	2	1	5
8	6	7	1	5	2	4	3	9	10	8
9	7	8	2	1	4	9	5	10	3	6
10	2	9	3	7	5	8	1	6	4	10
Dla 11 myśliwych										
1	11	2	5	3	10	1	4	6	8	7
2	10	4	6	5	9	2	3	7	11	1
3	9	6	7	1	8	3	5	10	4	11
4	8	10	1	4	7	5	6	2	3	9
5	7	1	8	2	6	4	11	3	9	5
6	5	3	9	6	4	11	8	1	10	2
7	6	5	10	7	11	9	1	4	2	8
8	4	7	11	8	2	10	9	5	6	3
9	3	9	2	10	1	8	7	11	5	4
10	2	11	3	9	5	7	10	8	1	6
11	1	8	4	11	3	6	2	9	7	10

http://rcin.org.pl

№№ kartek	ZAKŁADY									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	Stanowiska									
Dla 12 myśliwych										
1	2	9	4	1	6	11	8	3	5	12
2	5	12	9	2	10	3	7	1	4	11
3	1	8	3	7	11	2	6	9	12	10
4	7	4	8	3	5	12	10	2	9	6
5	11	2	6	4	8	10	12	5	3	1
6	4	7	10	9	3	8	11	6	1	5
7	10	3	5	8	12	6	4	7	11	9
8	8	5	1	6	2	9	3	10	7	4
9	9	1	7	11	4	5	2	12	6	8
10	3	11	12	5	7	1	9	4	10	2
11	12	6	11	10	9	4	1	8	2	7
12	6	10	2	12	1	7	5	11	8	3
Dla 13 myśliwych										
1	2	9	4	1	6	13	8	3	5	12
2	5	12	9	2	10	3	7	1	13	11
3	1	13	3	7	11	2	6	9	12	10
4	7	4	8	13	5	12	10	2	11	3
5	11	2	6	4	8	10	12	5	3	7
6	4	7	10	9	3	8	11	13	1	2
7	10	3	5	8	12	6	13	7	9	1
8	8	5	13	6	2	9	3	10	7	4
9	9	1	7	11	4	5	2	12	6	8
10	3	11	12	5	13	1	9	4	10	6
11	12	6	11	10	9	4	1	8	2	5
12	6	10	2	12	1	7	4	11	8	13
13	13	8	1	3	7	11	5	6	4	9

http://rcin.org.pl

№№ kartek	ZAKŁADY									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	Stanowiska									
Dla 14 myśliwych										
1	2	9	4	1	6	13	8	3	5	12
2	5	12	9	14	10	3	7	1	13	11
3	14	13	3	7	11	2	6	9	12	1
4	7	4	14	13	5	12	10	2	11	3
5	11	2	6	4	8	14	12	5	3	10
6	4	7	10	9	3	8	14	13	1	6
7	10	3	5	8	12	6	13	14	9	4
8	8	14	13	6	2	9	3	10	7	5
9	9	1	7	11	14	5	2	12	6	8
10	3	11	12	5	13	1	9	4	10	2
11	12	6	11	10	9	4	1	8	2	7
12	6	10	2	12	1	7	4	11	8	14
13	13	8	1	3	7	11	5	6	4	9
14	1	5	8	2	4	10	11	7	14	13
Dla 15 myśliwych										
1	15	9	4	1	6	13	8	3	5	7
2	5	12	15	14	10	3	7	1	13	2
3	14	13	3	15	11	2	6	9	12	1
4	7	4	14	13	15	12	10	2	11	3
5	11	2	6	4	8	15	12	5	3	9
6	4	7	10	9	3	8	14	13	1	5
7	10	3	5	8	12	6	15	14	9	4
8	8	14	13	6	2	9	3	15	7	10
9	9	15	7	11	14	5	2	12	10	6
10	3	11	12	5	13	1	9	4	15	8
11	12	6	11	10	9	4	1	8	2	13
12	6	10	2	12	1	7	4	11	8	14
13	13	8	1	3	7	11	5	6	4	12
14	1	5	8	2	4	10	11	7	14	15
15	2	1	9	7	5	14	13	10	6	11

http://rcin.org.pl

№№ kartek	ZAKŁADY									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	Stanowiska									
Dla 16 myśliwych										
1	16	9	4	1	6	13	8	3	12	15
2	5	16	2	14	10	3	7	1	13	8
3	14	13	16	7	11	2	6	9	5	1
4	7	4	14	16	15	12	10	2	11	3
5	11	2	6	4	8	15	12	5	3	14
6	4	7	10	9	5	8	14	13	1	2
7	10	3	5	8	12	16	15	14	9	4
8	8	14	13	6	2	9	3	15	7	5
9	9	1	7	11	14	5	16	12	10	6
10	3	11	12	5	13	1	9	16	15	7
11	12	6	11	10	9	4	1	8	2	16
12	6	10	15	12	1	7	4	11	8	9
13	13	8	1	3	7	11	5	6	4	12
14	1	15	8	2	4	10	11	7	16	13
15	2	5	9	15	3	14	13	10	6	11
16	15	12	3	13	16	6	2	4	14	10
Dla 17 myśliwych										
1	16	4	9	1	6	13	8	3	17	10
2	5	2	16	14	10	3	7	17	13	1
3	14	16	13	7	11	2	17	9	5	2
4	7	14	4	16	15	12	10	2	11	3
5	11	6	2	4	8	17	12	5	3	7
6	4	10	5	9	17	8	14	13	1	6
7	10	5	3	17	12	16	15	7	9	4
8	8	17	14	6	2	9	3	15	7	5
9	9	7	1	11	14	5	16	12	10	8
10	3	12	17	5	13	1	9	16	15	11
11	12	11	6	10	9	4	1	8	2	13
12	6	15	10	12	1	7	4	11	8	9
13	13	1	8	3	7	10	11	6	16	15
14	2	9	7	15	5	14	13	10	6	12
15	15	3	12	13	16	6	2	4	14	17
16	17	13	11	8	4	15	6	1	12	14
17	1	8	15	2	3	11	5	14	4	16

http://rcin.org.pl

№№ kartek	ZAKŁADY									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	Stanowiska									
Dla 18 myśliwych										
1	16	9	4	1	6	13	8	3	17	11
2	5	16	2	14	10	3	7	17	13	4
3	14	13	16	7	11	2	17	9	5	18
4	7	4	14	16	15	12	10	2	11	5
5	11	2	6	4	8	17	12	5	18	1
6	4	7	10	9	17	8	14	13	1	6
7	10	5	3	17	12	16	15	7	9	13
8	8	14	17	6	2	9	3	15	7	10
9	9	1	7	11	14	5	16	18	10	15
10	3	17	12	5	13	1	18	16	15	7
11	12	6	11	10	9	18	1	8	2	14
12	17	10	15	12	1	7	4	11	8	3
13	13	8	1	3	18	10	11	6	16	17
14	2	3	9	18	5	14	13	10	6	12
15	15	12	18	13	16	6	2	4	14	9
16	6	18	13	8	4	15	5	1	12	2
17	18	15	8	2	3	11	6	14	4	16
18	1	11	5	15	7	4	9	12	3	8
Dla 19 myśliwych										
1	19	9	4	1	6	13	3	8	17	18
2	5	16	2	14	10	3	17	7	13	4
3	14	19	16	7	11	2	9	17	5	3
4	7	4	19	16	15	12	2	10	11	6
5	11	2	6	19	8	17	5	12	18	7
6	4	7	10	9	19	8	13	14	1	12
7	10	3	5	17	12	19	7	15	9	11
8	8	14	17	6	2	9	19	3	7	10
9	9	1	7	11	14	5	18	16	10	8
10	3	17	12	5	13	1	16	4	15	9
11	12	6	11	10	9	18	8	1	19	13

http://rcin.org.pl

№ № kartek	Z A K Ł A D Y									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	Stanowiska									
Dla 19 myśliwych										
12	17	10	15	12	1	7	11	2	3	14
13	13	8	1	3	18	10	6	11	16	15
14	2	5	9	18	16	14	10	13	6	17
15	15	12	18	13	5	16	4	6	14	2
16	6	18	13	8	4	15	1	19	12	16
17	18	15	8	2	3	11	14	5	4	1
18	1	11	3	15	7	4	12	9	8	5
19	16	13	14	4	17	6	15	18	2	19
Dla 20 myśliwych										
1	19	9	4	1	6	13	20	8	17	2
2	5	16	2	14	10	3	17	20	13	1
3	14	19	16	7	11	2	9	17	5	3
4	7	4	19	16	15	12	2	10	11	5
5	11	2	6	19	8	17	5	12	20	4
6	4	7	10	9	19	8	13	14	1	6
7	10	3	5	17	12	19	7	15	9	8
8	8	14	17	6	2	9	19	3	7	15
9	9	1	7	11	14	5	18	16	10	20
10	3	17	12	5	13	1	16	19	15	9
11	12	6	11	10	9	18	8	1	19	7
12	17	10	15	12	1	7	11	4	8	18
13	13	8	1	3	18	20	6	11	16	14
14	2	5	9	18	20	14	10	13	6	12
15	15	12	18	20	16	11	4	6	14	13
16	6	18	3	8	4	15	1	2	12	11
17	18	15	20	2	3	6	14	5	4	16
18	1	20	13	15	7	4	12	9	3	10
19	20	13	14	4	17	16	15	18	2	19
20	16	11	8	13	5	10	3	7	18	17

http://rcin.org.pl

№№ kartek	ZAKŁADY									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	Stanowiska									
Dla 21 myśliwych										
1	19	9	4	1	6	13	20	8	3	21
2	5	16	2	14	10	3	17	20	13	19
3	14	19	16	7	11	2	9	17	5	20
4	7	4	19	16	15	12	2	10	11	17
5	21	2	6	19	8	17	5	12	20	18
6	4	21	10	9	19	8	13	14	1	15
7	10	3	21	17	12	19	7	15	9	16
8	8	14	17	21	2	9	19	3	7	12
9	9	1	7	11	21	5	18	16	10	13
10	3	17	12	5	13	21	16	19	15	11
11	12	6	11	10	9	18	21	1	19	4
12	17	10	15	12	1	7	11	21	8	9
13	13	8	1	3	18	20	6	11	21	14
14	2	5	9	18	20	14	10	13	6	8
15	15	12	18	20	16	10	4	6	14	7
16	6	18	13	8	4	15	1	2	12	5
17	18	15	20	2	3	11	14	5	4	6
18	1	20	3	15	7	4	12	9	17	10
19	20	13	14	4	17	16	15	18	2	3
20	16	11	8	13	5	6	3	7	18	1
21	11	7	5	6	14	1	8	4	16	2
Dla 22 myśliwych										
1	19	9	4	1	6	13	20	8	17	2
2	5	16	2	14	10	3	17	20	13	1
3	14	19	16	7	11	2	9	17	6	3
4	7	4	19	16	15	12	2	10	11	5
5	21	2	6	19	8	17	5	12	20	4
6	4	21	10	9	19	8	13	14	1	6
7	10	3	21	17	12	19	7	15	9	8
8	8	14	17	21	2	9	19	3	7	20
9	9	1	7	11	21	5	18	6	10	14
10	22	17	12	5	13	21	16	19	15	9
11	12	22	3	10	9	18	21	1	19	15
12	17	10	22	12	1	7	11	21	8	13

http://rcin.org.pl

№№ kartek	ZAKŁADY									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	Stanowiska									
Dla 22 myśliwych										
13	13	8	1	3	18	20	6	11	21	12
14	2	5	9	22	20	14	10	13	16	11
15	15	12	18	20	22	6	4	16	14	17
16	6	18	13	8	4	15	1	2	12	10
17	18	15	20	2	3	22	14	5	4	16
18	1	20	11	15	7	4	22	9	3	18
19	20	13	14	4	17	16	15	18	2	19
20	16	11	8	13	5	10	3	22	18	7
21	11	7	5	6	14	1	8	4	22	21
22	3	6	15	18	16	11	12	7	5	22
Dla 23 myśliwych										
1	19	9	4	1	6	13	20	8	17	2
2	5	16	2	14	10	3	17	20	13	1
3	14	19	16	7	11	2	9	17	5	3
4	7	4	19	16	15	12	2	10	11	5
5	21	2	6	19	8	17	5	12	20	4
6	4	21	10	9	19	8	13	14	1	6
7	10	3	21	17	12	19	7	15	9	14
8	8	14	17	21	2	9	19	3	7	15
9	9	1	7	11	21	5	18	6	12	8
10	22	17	12	5	13	21	16	19	15	7
11	12	22	11	10	9	18	21	1	19	13
12	17	10	22	12	1	7	11	21	3	9
13	13	8	1	3	18	20	6	11	21	12
14	23	5	9	22	20	14	10	13	6	11
15	15	23	18	10	22	6	4	16	14	17
16	6	18	23	8	4	15	1	2	16	10
17	18	15	20	23	3	22	14	5	4	16
18	1	20	3	15	23	4	22	9	8	18
19	20	13	14	4	17	23	15	18	2	19
20	16	11	8	13	5	10	23	22	18	20
21	11	7	5	2	14	1	8	23	22	21
22	3	6	15	18	16	11	12	7	23	22
23	2	12	13	6	7	16	3	4	10	23

http://rcin.org.pl

№№ kartek	ZAKŁADY									
	I	II	III	IV	V	VI	VI	VIII	IX	X
	Stanowiska									
Dla 24 myśliwych										
1	19	9	4	1	6	13	20	8	17	2
2	5	16	2	14	10	3	17	20	13	1
3	14	19	16	7	11	2	9	17	5	3
4	21	2	6	19	8	17	5	12	20	4
5	4	21	10	9	19	8	13	14	24	5
6	10	3	21	17	12	19	7	15	9	6
7	8	14	17	21	2	9	19	3	7	22
8	9	1	7	11	21	5	18	6	10	8
9	22	17	12	5	13	21	16	19	15	7
10	12	22	11	10	9	18	21	1	16	13
11	17	10	22	12	1	7	11	21	3	9
12	13	8	1	3	18	20	6	11	21	12
13	23	5	9	22	20	14	10	13	6	11
14	15	23	18	20	22	6	4	16	14	10
15	6	24	23	8	4	15	1	2	12	14
16	18	15	24	23	3	22	14	5	4	17
17	1	20	3	15	23	4	22	9	8	24
18	20	13	14	4	17	23	15	18	2	16
19	16	11	8	24	5	10	23	20	18	15
20	11	7	5	6	24	1	8	23	22	18
21	3	6	15	2	16	24	12	7	23	19
22	2	12	13	18	7	16	24	4	19	20
23	7	4	19	16	15	12	2	24	11	21
24	24	18	20	13	14	11	3	10	1	23

http://rcin.org.pl

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej
z dnia 3 grudnia 1927 r.
o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110/27 r., poz. 934).

Na podstawie art. 44 ust. 6. Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

POSTANOWIENIA WSTĘPNE.

Art. 1. W rozumieniu rozporządzenia niniejszego wyraz „zwierzyna" oznacza dzikie zwierzęta łowne, któremi są:

a) żubry, łosie, jelenie, daniele, sarny, kozice, dziki, bobry, świstaki, zające (szaraki i bielaki), króliki, wiewiórki, niedźwiedzie, rysie, żbiki, wilki, lisy, borsuki, kuny leśne (tumaki), kuny domowe (kamionki), tchórze, gronostaje, łasice, wydry, norki;

b) głuszce, cietrzewie, jarząbki, pardwy, kuropatwy, przepiórki, bażanty, dropie, dropiekamionki (strepety), żórawie, czarne bociany, czaple, słonki, dubelty, bekasy, bekasiki, kulony i kuliki, bataljony, derkacze, łyski, nurki, czajki, dzikie łabędzie, dzikie gęsi i dzikie kaczki oraz wszelkie inne ptactwo błotne i wodne, dzikie gołębie, drozdy, kwiczoły, paszkoty, jako też ptaki krukowate i drapieżne.

Ponadto Minister Rolnictwa może uznać w drodze rozporządzenia inne jeszcze gatunki zwierząt dzikich za zwierzęta łowne.

http://rcin.org.pl

Art. 2. Przez „polowanie" rozporządzenie niniejsze rozumie przywłaszczanie zwierzyny oraz jej części użytecznych i płodów, tropienie, ściganie, łowienie zwierzyny, strzelanie do niej i inne czynności podobne, zmierzające do jej przywłaszczenia.

Powyższe czynności wykonywane w miejscach ogrodzonych, z których zwierzyna wydostać się nie może (zwierzyńcach), i bażantarniach nie są polowaniem w rozumieniu rozporządzenia niniejszego.

Art. 3. Hodowanie zwierzyny należy wyłącznie do właściciela polownia.

ROZDZIAŁ I.

O polowaniu.

Art. 4. Polowanie związane jest z własnością gruntu i należy do właściciela gruntu.

Domniemywa się, że własność gruntu nie jest obciążona prawem polowania na rzecz innych osób, Kto twierdzi, że ma na cudzym gruncie prawo polowania w całości, lub co do pewnych gatunków zwierzyny, albo z innemi ograniczeniami, winien jest twierdzenie swoje udowodnić.

Po wejściu w życie rozporządzenia niniejszego obciążenie własności gruntu prawem polowania nie może być ustanawiane; akty temu przeciwne są nieważne.

Art. 5. Właściciel gruntu może ciążące na jego własności prawo polowania wykupić za cenę równą iloczynowi z pomnożenia sumy średniego czystego dochodu rocznego z polowania przez liczbę dwadzieścia.

Jeżeli właściciel prawa polowania nie zgodzi się na wykup lub cenę wykupu, właściciel gruntu może żądać od właściwego sądu ustalenia ceny wykupu oraz, po uiszczeniu tej ceny, zwolnienia gruntu od obciążającego go prawa polowania.

http://rcin.org.pl

ROZDZIAŁ II.

O użytkowaniu polowania.

Art. 6. Właściciel polowania może użytkować je samodzielnie, jeżeli obszar gruntu, na którym ma polowanie, jest nie mniejszy od stu hektarów ciągłej powierzchni. Obszar taki, po zarejestrowaniu go przez właściwego starostę, stanowi obwód łowiecki własny.

Obszary lasów państwowych, uznane przez zarząd lasów państwowych za odpowiadające wymaganiom ustępu pierwszego, stanowią obwody łowieckie własne Państwa.

Obwód łowiecki własny powstaje na czas nieoznaczony i istnieje tak długo, jak tego sobie życzy właściciel, a jeżeli polowanie zostało wypuszczone w dzierżawę — najkrócej do końca terminu dzierżawy.

Art. 7. Jeżeli obszar polowania nie stanowi obwodu łowieckiego własnego, właściciel tego polowania może użytkować je jedynie łącznie z właścicielami innych obszarów polowania, na obszarze nie mniejszym od stu hektarów ciągłej powierzchni. Obszar taki, po zarejestrowaniu go przez właściwego starostę, stanowi obwód łowiecki wspólny.

Art. 8. Obwód łowiecki wspólny winien być tworzony w ten sposób, ażeby obejmował cały obszar gminy po wyłączeniu obszarów obwodów łowieckich własnych, jeżeli nie zajdą wypadki, przewidziane niżej.

Gdy obszar gminy po wyłączeniu obszarów obwodów łowieckich własnych zawiera conajmniej tysiąc hektarów ciągłej powierzchni, można w obrębie tej gminy utworzyć kilka obwodów łowieckich wspólnych, z których każdy winien mieć conajmniej pięćset hektarów ciągłej powierzchni

http://rcin.org.pl

Gdy obszar gminy po wyłączeniu obszarów obwodów łowieckich własnych nie stanowi ciągłej powierzchni, lecz składa się z kilku nieprzylegających do siebie obszarów, z których każdy obejmuje conajmniej sto hektarów, z każdego z tych obszarów może być utworzony osobny obwód łowiecki wspólny.

Gdy gmina składa się z pewnej liczby wsi (kolonji, zaścianków), to z wsi, które po wyłączeniu obszarów obwodów łowieckich własnych mają conajmniej po dwieście pięćdziesiąt hektarów ciągłej powierzchni, mogą być tworzone osobne obwody łowieckie wspólne.

W wypadkach przewidzianego wyżej tworzenia kilku obwodów łowieckich wspólnych w obrębie jednej gminy należy je tworzyć w ten sposób, ażeby obszary tych obwodów łącznie obejmowały cały obszar gminy po wyłączeniu obszarów obwodów łowieckich własnych.

Art. 9. Obwód łowiecki wspólny może być utworzony z obszarów kilku gmin po wyłączeniu obszarów obwodów łowieckich własnych, jeżeli za utworzeniem takiego obwodu wypowiedzą się w każdej z nich właściciele gruntów, stanowiących więcej niż połowę obszaru.

Art. 10. Właściciel polowania, które ze względu na swoje położenie nie może być włączone do obwodu łowieckiego wspólnego w tej samej gminie i nie odpowiada warunkom utworzenia obwodu łowieckiego własnego, może swoje polowanie przyłączyć do obwodu łowieckiego wspólnego innej gminy, z którym tworzy ono obszar ciągłej powierzchni, lub wypuścić je w dzierżawę właścicielowi przylegającego obwodu łowieckiego własnego, albo też wziąć w dzierżawę przylegający obwód łowiecki własny i użytkować swoje polowanie łącznie z polowaniem w tym obwodzie.

http://rcin.org.pl

Art. 11. Wody publiczne, drogi publiczne lądowe i wodne oraz tory kolejowe, jak również cudze drogi prywatne, na których właściciel gruntów drogą przedzielonych ma służebność przechodu, nie stanowią przerwy w ciągłości powierzchni, obszaru ich jednak nie wlicza się do obszaru tworzonego obwodu łowieckiego i nie mogą stanowić osobnych obwodów łowieckich.

Art. 12. Obwód łowiecki powstaje po upływie miesiąca od dnia zgłoszenia go przez właściciela lub właścicieli gruntów w jego skład wchodzących do właściwego starosty. Starosta w ciągu miesiąca odmówi zarejestrowania, jeżeli zgłoszenie nie odpowiada przepisom artykułów 6—11. Przepis ten nie dotyczy obwodów łowieckich własnych Państwa, utworzonych z obszarów lasów państwowych (ustęp drugi art. 6).

Jeżeli zarejestrowany obwód łowiecki z jakichkolwiek powodów przestanie odpowiadać warunkom wymienionym w artykułach 6—11, starosta poweźmie decyzję o zniesieniu obwodu.

Art. 13. Jeżeli utworzeniu wspólnego obwodu łowieckiego (art. 7 i 8) sprzeciwiają się właściciele gruntów, stanowiących mniej niż połowę obszaru niezbędnego do utworzenia obwodu, to na wniosek właścicieli gruntów, stanowiących więcej niż połowę tego obszaru, obwód wspólny będzie utworzony.

Przewidziany w ustępie pierwszym wniosek wyrażony być ma w zgłoszeniu wspólnego obwodu łowieckiego ze szczegółowem wymienieniem gruntów i ich właścicieli, którzy należeć będą do spółki łowieckiej obwodu (art. 14), oraz ze wskazaniem gruntów, których właściciele sprzeciwiają się utworzeniu wspólnego obwodu łowieckiego.

Art. 14. Właściciele gruntów, objętych wspólnym obwodem łowieckim, stanowią spółkę łowiecką, która posiada osobowość prawną.

http://rcin.org.pl

Spółka działa na podstawie statutu, nadanego jej przez starostę jednocześnie z zarejestrowaniem obwodu łowieckiego, według wzoru, ustalonego rozporządzeniem Ministra Rolnictwa, wydanem w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 15. Zgłoszenie obwodu łowieckiego ma być dokonywane za pośrednictwem zarządu gminy, który stwierdzi, czy wiadomości podane w zgłoszeniu są zgodne z rzeczywistością oraz zaświadczy tożsamość osób podpisanych. Zgłoszenie to sprawdzone i zaświadczone zarząd gminy przesyła staroście.

Art. 16. Jeżeli obwód łowiecki obejmuje grunty, znajdujące się w granicach nie jednej gminy, zgłoszenie następuje za pośrednictwem zarządu każdej gminy, w której leży część zgłaszanego obwodu.

Jeżeli obwód łowiecki obejmuje grunty, znajdujące się w granicach nie jednego powiatu, obwód ma być zgłoszony do wszystkich właściwych starostów, zarejestrowany zaś przez starostę tego powiatu, w którym leży największa część zgłaszanego obwodu.

Art. 17. Obwód łowiecki wspólny może być utworzony na czas nie krótszy od lat sześciu, po wypuszczeniu go zaś w dzierżawę istnieje conajmniej do końca terminu dzierżawy. Zarząd spółki łowieckiej obwodu pełni swe obowiązki w ciągu lat sześciu, poczem, o ile obwód łowiecki wspólny i jego spółka nadal mają istnieć, wybrany będzie nowy zarząd.

Art. 18. Polowanie może być wypuszczone w dzierżawę na czas nie krótszy od lat sześciu. Umowa zawarta na czas krótszy jest nieważna.

Art. 19. Przy wyborach zarządu i rozstrzyganiu innych spraw spółki na walnych zgromadze-

http://rcin.org.pl

niach wspólnicy posiadają ilość głosów zależną od obszaru ich posiadłości w ten sposób, że obszar do dwóch hektarów uprawnia do jednego głosu i każde następne pełne dwa hektary uprawniają do jednego głosu więcej, żaden jednak spólnik nie może posiadać głosów więcej, niż o jeden mniej od pozostałej liczby głosów.

Art. 20. Spółka łowiecka może użytkować polowanie w obwodzie łowieckim wspólnym jedynie przez wypuszczenie polowania w dzierżawę.

Podział dochodu spółki uskutecznia corocznie zarząd stosownie do obszaru gruntu, należącego do poszczególnych spólników.

Przeznaczenie części dochodu na cele ochrony łowiectwa, w szczególności na utrzymanie straży łowieckiej (art. 22), jak również na cele hodowlane należy do zakresu działania walnego zgromadzenia członków spółki i następuje w drodze uchwały, powziętej zwykłą większością głosów. Przeznaczenie dochodu na inny cel wymaga zgody wszystkich członków spółki.

Art. 21. Do zakresu działania walnego zgromadzenia członków spółki należy również powzięcie uchwały co do zniesienia obwodu i rozwiązania spółki po upływie lat sześciu od ich utworzenia, jeżeli były utworzone na czas dłuższy.

Art. 22. Właściciele obwodów łowieckich własnych, spółki łowieckie obwodów łowieckich wspólnych i dzierżawcy polowania mogą na swój koszt ustanawiać straż łowiecką.

Strażnikami łowieckimi mogą być osoby pełnoletnie, własnowolne, będące obywatelami polskimi, niekarane za zbrodnie, występki pochodzące z chęci zysku, ani też za przekroczenia przewidziane w artykułach 77—80 rozporządzenia niniejszego, i które czynią zadość warunkom potrzebnym do uzyskania pozwolenia na broń.

http://rcin.org.pl

Art. 23. Strażnik łowiecki winien być zatwierdzony i zaprzysiężony przez starostę według przepisanej roty.

Po zaprzysiężeniu strażnik łowiecki otrzymuje stosowne zaświadczenie i oznakę, którą winien nosić przy pełnieniu obowiązków.

Rotę przysięgi oraz wzór oznaki ustali rozporządzenie Ministra Rolnictwa, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Jeżeli strażnik łowiecki przestanie odpowiadać warunkom, przewidzianym w artykule 22, starosta pozbawi go uprawnień strażnika łowieckiego oraz zarządzi odebranie wydanego zaświadczenia i oznaki.

Art. 24. Strażnik łowiecki obowiązany jest czuwać nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia niniejszego o ochronie łowiectwa i donosić władzy o wszelkich dostrzeżonych naruszeniach.

Strażnik łowiecki, pełniąc służbę, może:

a) żądać od osób spotkanych w obwodzie łowieckim z bronią palną, narzędziami łowieckiemi lub zwierzyną okazania karty łowieckiej, a jeżeli polują, również pisemnej zgody właściciela, lub dzierżawcy polowania;

b) odbierać za pokwitowaniem broń palną, inne narzędzia łowieckie i zwierzynę osobom spotkanym w obwodzie łowieckim, a nieposiadającym karty łowieckiej, oraz osobom polującym w obwodzie bez posiadania pisemnej zgody właściciela, lub dzierżawcy polowania;

c) zatrzymywać i przekazywać właściwej władzy osoby, których tożsamości i miejsca zamieszkania nie może ustalić, a które zastał w powierzonym jego pieczy obwodzie łowieckim na popełnianiu jednego z przekroczeń, przewidzianych w artykułach 75—79 rozporządzenia niniejszego, lub które spotkał w obwo-

http://rcin.org.pl

dzie z bronią palną, innemi narzędziami łowieckiemi, albo ze zwierzyną, a osoby te posiadania tych przedmiotów usprawiedliwić nie mogą.

Strażnik łowiecki obowiązany jest odebraną broń i narzędzia łowieckie wraz z doniesieniem karnem doręczyć w ciągu dwudziestu czterech godzin najbliższemu posterunkowi policji, zwierzynę zaś oddać właścicielowi, lub dzierżawcy polowania.

ROZDZIAŁ III.

O ochronie łowiectwa.

1. O kartach łowieckich.

Art. 25. Nie wolno polować bez posiadania karty łowieckiej, wydanej przez właściwą władzę. Karta łowiecka ma zawierać oznaczenie czasu jej ważności oraz wymienienie osoby, uprawnionej do polowania.

Karty łowieckie wydaje się na okresy: czternastodniowy, jednoroczny i trzyletni, przyczem dwa ostatnie okresy liczy się od dnia pierwszego marca.

Art. 26. Uprawnieni do polowania winni w czasie polowania mieć kartę łowiecką przy sobie.

Art. 27. Karty łowieckie wydaje się osobom, uprawnionym do polowania z tytułu posiadania obwodu łowieckiego własnego, z tytułu wzięcia polowania w dzierżawę, lub też z tytułu uzyskania pisemnego zezwolenia właściciela, lub dzierżawcy polowania. Czas ważności pisemnego zezwolenia należy w niem oznaczyć.

Właściciel lub dzierżawca polowania może wydać taką ilość pisemnych zezwoleń, aby na każdego posiadacza zezwolenia przypadało conajmniej pięćdziesiąt hektarów powierzchni obwodu łowieckiego.

http://rcin.org.pl

Art. 28. Wydania karty łowieckiej należy odmówić osobom:

1) które nie czynią zadość warunkom potrzebnym do uzyskania pozwolenia na broń;

2) które w ciągu ostatnich lat dziesięciu były karane za popełnienie zbrodni, lub występku pochodzącego z chęci zysku;

3) które w ciągu ostatnich lat pięciu były karane z mocy atykułów 77—79 rozporządzenia niniejszego.

Art. 29. Wydania karty łowieckiej można odmówić osobom, które w ciągu ostatnich lat pięciu były karane z mocy artykułów 75 i 76 rozporządzenia niniejszego.

Art. 30. Jeżeli po wydaniu karty łowieckiej wyjdą na jaw okoliczności, wyszczególnione w art. 28, kartę łowiecką należy unieważnić i odebrać, można zaś to uczynić, gdy wyjdą na jaw okoliczności, wyszczególnione w art. 29.

Art. 31. Jeżeli dzierżawca polowania nie może otrzymać karty łowieckiej, lub zostanie jej pozbawiony, umowę dzierżawną należy uznać za rozwiązaną z winy dzierżawcy.

Art. 32. Cudzoziemiec, posiadający zezwolenie na pobyt w Polsce na czas nie krótszy od jednego roku, może otrzymać kartę łowiecką narówni z obywatelem polskim.

Cudzoziemiec, posiadający zezwolenie na pobyt w Polsce krótszy od jednego roku, może otrzymać kartę łowiecką za poręczeniem obywatela polskiego, który sam posiada warunki do uzyskania takiej karty. Władzą właściwą do wydania karty łowieckiej cudzoziemcowi w tym wypadku jest władza właściwa dla poręczyciela.

Poręczyciel odpowiada majątkowo za grzywny, nałożone na cudzoziemca za przekroczenia, przewidziane w rozporządzeniu niniejszem.

http://rcin.org.pl

Wojewoda może wydać kartę łowiecką cudzoziemcowi bez poręczenia obywatela polskiego.

Dla przedstawicieli państw obcych oraz członków dyplomatycznych misyj zagranicznych legitymacja, wydana przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, zastępuje kartę łowiecką.

Postanowienia powyższe stosuje się z zastrzeżeniem wzajemności.

Art. 33. Karty łowieckie wydają starostowie tych powiatów, w których osoby ubiegające się o wydanie kart i uprawnione do polowania zamieszkują.

Karty łowieckie ważne są na obszarze całego Państwa.

Formę kart łowieckich ustali Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 34. Za wydanie karty łowieckiej pobiera się, oprócz opłat stemplowych przewidzianych w przepisach obowiązujących, za kartę czternastodniową złotych dwa, za kartę roczną złotych dziesięć i za kartę trzyletnią złotych trzydzieści. Opłaty te wpływają na dochód Ministerstwa Rolnictwa.

Funkcjonarjusze zarządu lasów państwowych otrzymują karty łowieckie bezpłatnie.

2. O ochronie polowania.

Art. 35. Nie wolno nikomu chodzić ze strzelbą, lub innemi narzędziami do łowienia zwierzyny po cudzych gruntach, jeżeli nie stanowią one obwodu łowieckiego, na którym chodzącemu służy polowanie.

Przepis powyższy nie stosuje się do tych przedstawicieli władzy państwowej, którzy w myśl przepisów obowiązujących winni być przy spełnianiu swych czynności uzbrojeni w broń palną, a przebywają w obwodzie łowieckim w charakterze urzędowym.

http://rcin.org.pl

Art. 36. Uprawniony do polowania może zatrzymać cudzego psa myśliwskiego, włóczącego się w obwodzie łowieckim; w razie zatrzymania psa winien zawiadomić właściciela, jeśli zaś nie zna jego adresu, zarząd gminy, na której obszarze pies został zatrzymany.

W razie odebrania psa przez właściciela, uprawniony do polowania może żądać zwrotu kosztów utrzymania psa i wynagrodzenia szkód, wyrządzonych przez psa w obwodzie łowieckim.

Za psy myśliwskie uważać należy: psy legawe, gończe, charty, jamniki, foksterjery, tropowce (posokowce), płochacze (spaniele), a także inne psy, używane do polowań na niedźwiedzie i na dziki.

Art. 37. Uprawniony do polowania może zabijać psy niemyśliwskie i koty, włóczące się w obwodzie łowieckim w odległości nie bliższej, niż trzysta metrów od zabudowań gospodarskich, lub trzydzieści metrów od drogi publicznej.

Art. 38. Uprawnienia, przewidziane w artykułach 36 i 37, służą również właścicielowi gruntu, nieuprawnionemu do użytkowania polowania samodzielnie, na obszarze jego gruntu.

Art. 39. Psów, znajdujących się przy ich właścicielach, lub domownikach właścicieli, nie uważa się za psy włóczące się.

Art. 40. Podbieranie jaj, wybieranie piskląt i niszczenie gniazd ptaków jest wzbronione. Przepis ten nie dotyczy jaj i gniazd ptaków, wymienionych w art. 50.

3. O niedozwolonych sposobach łowienia zwierząt.

Art. 41. Zabrania się łowienia zwierząt przy pomocy trutek, wnyków, samostrzałów, dołów-ostrokołów, lepu, ziarna rozmoczonego w spirytusie, żelaz, potrzasków, sideł, pułapek i innych podobnych środków.

http://rcin.org.pl

Czyni się wyjątek co do zwierząt, wymienionych w art. 50, i co do zwierząt, uznanych z mocy przepisów prawa rybackiego za szkodliwe dla rybołóstwa, które to zwierzęta wolno chwytać w żelaza, potrzaski, sidła i pułapki, jak również co do łowienia zwierząt dla celów naukowych i hodowlanych, przewidzianego w ustępie czwartym art. 51.

4. O ograniczeniach polowania i o czasie ochronnym.

Art. 42. Zabrania się polować podczas nabożeństwa w niedziele i uroczyste święta w odległości mniejszej, niż dwa kilometry od świątyni.

Art. 43. Nie wolno polować w odległości mniejszej, niż sto metrów od cudzych zabudowań mieszkalnych, jak również na cmentarzach.

Art. 44. Nie wolno polować na przelotne ptactwo łowne na wybrzeżu morskiem w pasie kilometrowej szerokości.

Art. 45. Zabrania się polować z chartami lub psami gończemi w obwodzie łowieckim mniejszym od dwu tysięcy hektarów.

Art. 46. Polowanie na łosie byki, a w województwach lwowskiem i stanisławowskiem na jelenie-byki dopuszczalne jest jedynie w obwodach łowieckich o powierzchni conajmniej tysiąca hektarów.

Art. 47. Nie wolno polować w czasie między zachodem a wschodem słońca. Wyjątek stanowi polowanie na słonki w czasie ciągu, na głuszce i cietrzewie w czasie toku, na łosie i jelenie na rykowisku, na kaczki na zlotach i przelotach, oraz na dziki, wilki, lisy i wydry na czatach.

Art. 48. Zabrania się polować na żubry, bobry, kozice, świstaki, na samice i cielęta: łosia, jelenia, daniela, na sarny-kozy i koźlęta, na niedź-

http://rcin.org.pl

wiedzice od niedźwiedziątek, na głuszce-kury, bażanty-kury, czarne bociany, oraz w województwach: pomorskiem, poznańskiem, warszawskiem, łódzkiem, kieleckiem, lubelskiem, krakowskiem, lwowskiem, tarnopolskiem i stanisławowskiem na cietrzewie-kury.

Za cielęta: łosia, jelenia, daniela i koźlęta sarny uważa się młode zwierzęta tych gatunków w czasie do końca lutego następnego roku po ich urodzeniu.

Art. 49.*) Zabrania się polować w czasie niżej oznaczonym (czas ochronny) na zwierzęta następujące:

łosie-byki w czasie od 15 grudnia do 31 sierpnia,

jelenie-byki, daniele-rogacze w czasie od 1 listopada do 31 sierpnia,

sarny-kozły w województwach poznańskiem i pomorskiem w czasie od 1 stycznia do 15 maja, w województwach zaś pozostałych w czasie od 1 lutego do 20 kwietnia,

zające-szaraki w województwach poznańskiem i pomorskiem w czasie od 15 stycznia do 30 września, w województwach zaś pozostałych w czasie od 1 lutego do 30 września,

zające-bielaki w czasie od 15 lutego do 31 października,

borsuki w czasie od 1 grudnia do 31 sierpnia,

wiewiórki w czasie od 1 marca do 31 października,

głuszce-koguty w czasie od 15 maja do 15 marca,

cietrzewie-koguty w czasie od 1 czerwca do 15 sierpnia,

cietrzewie-kury w województwach wileńskiem, nowogródzkiem, białostockiem, poleskiem i wo-

---

*) Obowiązującą aktualnie tablicę czasów ochronnych podajemy na innem miejscu. (Przyp. red.).

http://rcin.org.pl

łyńskiem w czasie od 15 września do 15 sierpnia,

jarząbki w czasie od 1 lutego do 15 sierpnia,

pardwy w czasie od 1 lutego do 15 sierpnia,

bażanty-koguty w czasie od 1 lutego do 31 sierpnia,

kuropatwy w województwach wileńskiem, nowogródzkiem, białostockiem, poleskiem i wołyńskiem od 1 listopada do 31 sierpnia,

w województwach zaś pozostałych od 1 grudnia do 31 sierpnia,

przepiórki w czasie od przylotu do 31 sierpnia,

słonki w czasie od 15 maja do 15 sierpnia,

bataljony w czasie od 1 czerwca do 10 lipca,

dzikie kaczory w czasie od 1 czerwca do 10 lipca,

dzikie kaczki (samice i młode) oraz inne ptactwo wodne i błotne w czasie od 1 marca do 10 lipca,

dzikie łabędzie i dzikie gęsi w czasie od 15 maja do 31 lipca,

dropie, dropie-kamionki (strepety), dzikie gołębie, drozdy, kwiczoły, paszkoty w czasie od 1 lutego do 15 sierpnia,

ptaki krukowate i drapieżne z wyjątkiem jastrzębi-gołębiarzy, krogulców, wron i srok w czasie od 1 lutego do 15 sierpnia.

Art. 50. Przez cały rok wolno polować na: wilki, wydry, kuny domowe (kamionki), tchórze, gronostaje, łasice, króliki, jastrzębie-gołębiarze, krogulce, sroki i wrony oraz podbierać jaja, wybierać pisklęta i niszczyć gniazda wymienionych ptaków.

Zwierzęta wymienione w ustępie poprzednim może zabijać i chwytać każdy na własnym gruncie w obrębie swojej zagrody i bezpośredniem jej sąsiedztwie, aż do stu metrów odległości od zabudowań.

http://rcin.org.pl

Art. 51. Minister Rolnictwa może w drodze rozporządzenia na oznaczony w niem okres czasu na obszarze całego Państwa lub jego części:

a) rozszerzać czas ochronny dla zwierząt wymienionych w art. 49,

b) zabraniać całkowicie polowania na niektóre ze zwierząt wymienionych w art. 49,

c) wprowadzać czas ochronny dla dzików, niedźwiedzi, rysi, żbików, lisów, kun leśnych (tumaków), norek i orłów,

d) wprowadzać czas ochronny dla zwierząt, uznanych za łowne stosownie do ustępu ostatniego art. 1,

e) zezwalać na polowanie na zwierzęta wymienione w art. 48 z wyjątkiem żubra i bobra.

Nadto Minister Rolnictwa może zezwalać na używanie środków, zakazanych w art. 41, w celu zwalczania zwierząt wymienionych w art. 50.

Uprawnienia, zawarte w artykule niniejszym, Minister Rolnictwa może przekazywać w drodze rozporządzenia wojewodom.

Wojewoda może zezwalać w każdym czasie na odstrzał i łowienie środkami nieraniącemi, dla celów hodowlanych i naukowych, zwierząt wymienionych w art. 48, z wyjątkiem żubra i bobra, oraz zwierząt, wymienionych w art. 49. Przepis ten nie ma zastosowania do obszarów własnych Państwa, na których zezwolenie na odstrzał i łowienie środkami nieraniącemi wydaje Minister Rolnictwa.

Art. 52. Wojewoda ogłasza corocznie w grudniu w dzienniku urzędowym wykaz czasów ochronnych obowiązujących w roku następnym.

Art. 53. Po upływie dziesięciu dni od rozpoczęcia czasu ochronnego sprzedawanie, kupowa-

http://rcin.org.pl

nie, przewożenie i przenoszenie objętej ochroną zwierzyny oraz świeżych skór tej zwierzyny, jak również podawanie takiej zwierzyny w jadłodajniach jest wzbronione.

Wyjątkowo można przewozić lub przenosić zwierzynę ze zwierzyńców i bażantarni, jeżeli się ma pisemne zaświadczenie ich właściciela, że zwierzyna stamtąd pochodzi, i w zaświadczeniu wskazano miejsce jej przeznaczenia.

5. O wprowadzaniu nowych gatunków zwierzyny.

Art. 54. Wprowadzanie w celu hodowli nowych gatunków zwierzyny wymaga zezwolenia Ministra Rolnictwa.

ROZDZIAŁ IV.

O wynagradzaniu szkód łowieckich i o ochronie od tych szkód.

1. O wynagradzaniu szkód wyrządzanych przez zwierzynę i szkód czynionych podczas polowania.

Art. 55. Szkody, wyrządzane w uprawach i plonach rolnych przez dziki, jelenie, daniele i sarny, obowiązany jest wynagradzać właściciel obwodu łowieckiego, w którym zwierzyna wyrządzająca szkodę ma przypuszczalnie swoją ostoję, lub dzierżawca, jeżeli polowanie w obwodzie łowieckim jest wypuszczone w dzierżawę.

Jeżeli zwierzyna wyrządzająca szkodę ma przypuszczalnie swoją ostoję w kilku obwodach łowieckich, właściciele (dzierżawcy) tych obwodów odpowiadają solidarnie.

Art. 56. Jeżeli zwierzęta wymienione w artykule poprzednim, wyrządzające szkodę w uprawach i plonach rolnych, mają swoją ostoję na gruntach nie wchodzących do obwodu łowieckiego, obowiązek wynagrodzenia szkody ciąży na właścicielach tych gruntów na zasadach art. 55.

http://rcin.org.pl

Art. 57. Uprawniony do polowania ma obowiązek wynagradzania szkód, uczynionych przy wykonywaniu polowania przez niego samego, przez jego gości, służbę i najemników.

Art. 58. Jeżeli poszkodowany chce wynagrodzenia szkody dochodzić, winien w ciągu dni trzech po jej dostrzeżeniu żądanie wynagrodzenia zgłosić obowiązanemu do wynagrodzenia oraz wójtowi (naczelnikowi, sołtysowi) gminy, w której granicach leży grunt z wyrządzoną w uprawach i plonach rolnych szkodą.

Art. 59. Wójt, otrzymawszy zgłoszenie, winien przed upływem następnych trzech dni wdrożyć postępowanie ugodowe, wzywając strony do urzędu gminnego na dzień następny i skłaniać je do zawarcia ugody. Jeżeli ugoda w dniu tym lub w ciągu dalszych trzech dni zawarta nie zostanie, wójt stwierdzi bezskuteczność postępowania ugodowego i przekaże sprawę natychmiast przewodniczącemu sądu rozjemczego do spraw o wynagradzanie szkód łowieckich.

Art. 60. Sąd rozjemczy do spraw o wynagradzanie szkód łowieckich składa się z przewodniczącego oraz z dwóch członków, wybranych po jednym przez każdą stronę.

Przewodniczącego sądu rozjemczego oraz niezbędną ilość zastępców przewodniczącego, w miarę potrzeby dla każdej gminy, mianuje na lat trzy starosta na wniosek wydziału powiatowego. Przewodniczący sądu rozjemczego i jego zastępcy winni być zaprzysiężeni przez starostę według roty, przewidzianej w przepisach obowiązujących dla sędziów.

Zastępcy pełnią obowiązki przewodniczącego kolejno, gdy przewodniczący z ważnych przyczyn obowiązków swoich wykonywać nie może.

http://rcin.org.pl

Art. 61. Po otrzymaniu sprawy o wynagrodzenie szkody łowieckiej przewodniczący sądu rozjemczego wzywa obie strony do wyznaczenia w ciągu dni trzech po jednym przedstawicielu i zawiadamia zarazem o miejscu i czasie pierwszego zebrania sądu rozjemczego.

Jeżeli strona nie wyznaczy przedstawiciela, lub ten się nie zgłosi, wyznaczy go przewodniczący.

Art. 62. Sąd rozjemczy niezwłocznie po pierwszem zebraniu się przeprowadzi zbadanie szkody na miejscu.

O czasie badania przewodniczący zawiadomi strony tak wcześnie, aby mogły być przy badaniu obecne.

Art. 63. Sąd rozjemczy przed wydaniem orzeczenia skłania strony do zawarcia ugody, jeżeli zaś ugoda nie nastąpi, orzeka według sumienia o istnieniu i rozmiarach szkody oraz o wysokości należnego wynagrodzenia. Sąd rozjemczy może przesłuchiwać świadków i biegłych bez przysięgi.

Gdy sąd rozjemczy uzna, iż przed nadejściem pory zbioru plonów nie można określić wysokości wynagrodzenia, lub gdy którakolwiek ze stron domagać się będzie ustalenia tej wysokości dopiero z nadejściem pory powyższej, orzeczenie zapada jedynie co do istnienia i rozmiarów szkody, co zaś do wysokości szkody i należnego wynagrodzenia zostaje odłożone do nadejścia pory zbioru plonów.

Art. 64. Przewodniczący sądu rozjemczego, lub jego czynny w sprawie zastępca nie może pozostawać do stron lub ich przedstawicieli w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa, aż do czwarności, albo też być spólnikiem przedsiębiorstwa, ności, albo też być spólnikiem przedsiębiorstwa lub gospodarstwa prywatnego jednej ze stron. Przewodniczący, lub jego czynny w sprawie za-

http://rcin.org.pl

stępca obowiązany jest z urzędu baczyć, czy przeszkoda powyższa nie zachodzi i w razie jej dostrzeżenia oddać przewodnictwo następnemu z kolei zastępcy, co do którego przeszkoda nie zachodzi.

Jeżeli przewodniczący, lub jego czynny w sprawie zastępca z powodu przeszkody powyższej sam się nie wyłączy, może być wyłączony przez stronę.

Art. 65. Orzeczenie sądu rozjemczego zawierać będzie postanowienie o kosztach postępowania.

Do kosztów postępowania wliczać można jedynie wydatki gotówką, poczynione przez przewodniczącego na powiadamianie stron, na przejazd do miejsca szkody i na materjały pisemne oraz poczynione przez sąd na opłacenie biegłych, jeżeli sąd ich wzywał.

Art. 66. Jeżeli sąd rozjemczy nie stwierdzi szkody i wynagrodzenia nie przyzna, koszty postępowania poniesie strona, domagająca się wynagrodzenia szkody.

Jeżeli sąd rozjemczy przyzna wynagrodzenie wyższe od dawanego w postępowaniu ugodowem, koszty postępowania poniesie strona obowiązana do wynagrodzenia.

Jeżeli sąd rozjemczy przyzna wynagrodzenie równe, lub mniejsze od dawanego w postępowaniu ugodowem, koszty postępowania poniesie strona uprawniona do wynagrodzenia, lub strony obie, wedle orzeczenia sądu, zależnie od okoliczności sprawy.

Jeżeli na skutek wezwania sądu strony zawrą ugodę na rozprawie, koszty postępowania poniosą po połowie.

Art. 67. Orzeczenie sądu rozjemczego zapada większością głosów. W orzeczeniu należy podać imiona i nazwiska składu orzekającego, imiona

http://rcin.org.pl

i nazwiska stron, żądania i dowody stron, rozstrzygnięcie sprawy i powody, któremi sąd się kierował. Orzeczenie ma być podpisane przez wszystkich członków sądu.

Jeżeli który z członkow sądu odmówi swego podpisu, wtedy pozostali czynią o tem wzmiankę na orzeczeniu, które będzie miało taką moc, jakgdyby zostało podpisane przez wszystkich.

Orzeczenie sądu rozjemczego winno być doręczone stronom w ciągu dni trzech od dnia jego wydania.

Strona obowiązana do wynagrodzenia szkody winna w ciągu dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia wypłacić poszkodowanemu, lub złożyć w urzędzie gminnym zasądzoną sumę wynagrodzenia szkody oraz w tymże terminie uiścić zasądzoną sumę kosztów postępowania.

Orzeczenie sądu rozjemczego ulega wykonaniu w drodze sądowej, w trybie przymusowego wykonania aktów (stanowi tytuł egzekucyjny dla sądów).

Art. 68. Od orzeczenia sądu rozjemczego służy stronie odwołanie do sądu okręgowego jedynie w tym wypadku, gdy naruszone zostały przewidziane w artykułach 61—67 przepisy o postępowaniu. Odwołanie wnieść należy w ciągu dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia sądu rozjemczego.

Art. 69. Jeżeli w ciągu dni czternastu od dnia zamknięcia bezskutecznego postępowania ugodowego przed wójtem gminy sąd rozjemczy nie wyda orzeczenia, stronie poszkodowanej służy prawo udania się na zwykłą drogę sądową.

2. O ochronie od szkód wyrządzanych przez zwierzynę.

Art. 70. Każdy może zabezpieczać swe grunty od wdzierania się zwierzyny, czyniącej szkodę

http://rcin.org.pl

w uprawach i plonach rolnych, urządzenia jednak poczynione w tym celu na jego gruncie nie mają służyć do chwytania tej zwierzyny.

W szczególności wolno każdemu odstraszać taką zwierzynę od swoich gruntów straszydłami, ogniami nocnemi i t. p. środkami.

Gdyby wskutek przewidzianej w artykule niniejszym ochrony od szkód zwierzę zraniło się lub zabiło, uprawniony do polowania nie będzie mógł żądać odszkodowania.

Art. 71. Uprawniony do polowania może grunty leżące w obrebie obwodu łowieckiego ochraniać od szkód czynionych przez zwierzynę, wymienioną w art. 55, zapomocą ogrodzeń i innych środków, jednak w ten tylko sposób, ażeby środki te nie przeszkadzały posiadaczom gruntów w prowadzeniu gospodarstwa.

Art. 72. Jeżeli szkody wyrządzane przez wilki lub dziki przybierają poważne rozmiary, a właściciel, lub dzierżawca polowania na obszarze, na którym zwierzyna ta ma swoją ostoję, nie przedsiebierze skutecznych środków celem zapobieżenia szkodom, starosta może na skutek podania osób poszkodowanych, lub z urzedu, zarządzić obławę na koszt właściciela, lub dzierżawcy polowania, w celu przetrzebienia zwierząt powyższych. Osoby wykonywające obławę nie mogą zabijać zwierząt innych.

Osoby, które złożyły podanie o zarządzenie obławy, obowiązane są dostarczyć bezpłatnie naganiaczy.

ROZDZIAŁ V.

O władzach i postępowaniu.

Art. 73. Opieka nad łowiectwem i nadzór nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia niniej-

http://rcin.org.pl

szego i rozporządzeń na jego podstawie wydanych należą do Ministra Rolnictwa, na obszarze województwa do wojewody i na obszarze powiatu do starosty.

Przez wyraz „starosta" rozumieć należy powiatową władzę administracji ogólnej, a przez wyraz „wojewoda" — wojewódzką władzę administracji ogólnej.

Funkcjonarjusze państwowi obowiązani są powiadamiać niezwłocznie miejscowego starostę lub najbliższy posterunek policji o dostrzeżonych przez siebie w czasie pełnienia swych obowiązków przekroczeniach przepisów rozporządzenia niniejszego i rozporządzeń na jego podstawie wydanych.

Art. 74. O ile postępowanie władz w artykule poprzednim wymienionych nie jest w rozporządzeniu niniejszem określone, stosować należy obowiązujące przepisy ogólne o postępowaniu władz administracyjnych.

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia karne.

Art. 75. Grzywną do pięćdziesięciu złotych karany będzie:

1. kto nie okaże karty łowieckiej na żądanie osoby, mającej nadzór nad przestrzeganiem przepisów o polowaniu;

2. kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje w odległości mniejszej niż sto metrów od cudzych zabudowań mieszkalnych, lub kto poluje podczas nabożeństwa w niedzielę lub uroczyste święto w odległości mniejszej od dwóch kilometrów od świątyni, lub na cmentarzu;

3. kto ze strzelbą lub innemi narzędziami do łowienia zwierzyny bezprawnie chodzi po cudzych gruntach.

http://rcin.org.pl

Art. 76. Grzywną do dwustu złotych, lub aresztem do czterech tygodni, albo obiema temi karami łącznie karany będzie:

1. kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje bez uzyskania karty łowieckiej;
2. kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje na gruntach niestanowiących obwodu łowieckiego;
3. kto poluje w cudzym obwodzie łowieckim bez zgody osoby uprawnionej do polowania;
4. kto wyda pisemne zezwolenie na polowanie w swoim obwodzie wbrew przepisowi ustępu drugiego art. 27;
5. kto poluje w czasie między zachodem a wschodem słońca wbrew postanowieniom art. 47;
6. kto poluje z chartami lub psami gończemi na obszarze mniejszym, niż dwa tysiące hektarów;
7. kto poluje na przelotne ptactwo łowne na wybrzeżu morskiem w pasie kilometrowej szerokości;
8. kto podbiera jaja, wybiera pisklęta, lub niszczy gniazda ptaków niewymienionych w art. 50.

Art. 77. Grzywną do pięciuset złotych oraz aresztem do sześciu tygodni karany będzie:

1. kto poluje na łosie lub jelenie wbrew postanowieniom art. 46 rozporządzenia niniejszego;
2. kto poluje sposobami niedozwolonemi wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego;
3. kto poluje w czasie ochronnym wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego;
4. kto przekroczenia wymienione w punktach 1, 3, 8 art. 76 popełnia zawodowo.

Art. 78. Kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje:

1. na żubra, karany będzie grzywną do pięciu tysięcy złotych oraz aresztem do sześciu miesięcy;

http://rcin.org.pl

2. na samicę łosia, na bobra lub kozicę, karany będzie grzywną do dwóch tysięcy pięciuset złotych oraz aresztem do sześciu miesięcy.

Art. 79. Kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje:

1. na świstaka, karany będzie grzywną do tysiąca złotych oraz aresztem do sześciu tygodni;
2. na inne zwierzę, wymienione w art. 48, karany będzie grzywną do pięciuset złotych oraz aresztem do sześciu tygodni.

Art. 80. Kto naruszy przepis art. 53 rozporządzenia niniejszego, karany będzie grzywną do pięciuset złotych, lub aresztem do sześciu tygodni, nadto zwierzyna lub świeże jej skóry ulegną konfiskacie na rzecz zakładów dobroczynnych.

Art. 81. W wypadku popełnienia przekroczeń wymienionych w artykułach 75—80 przez nieletnich do lat czternastu rodzice lub opiekunowie karani będą za niedozór grzywną do pięćdziesięciu złotych.

Art. 82. Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny karę zastępczego aresztu według swego uznania z tem ograniczeniem, iż kara aresztu nie może przekraczać w wypadku wymierzenia jej za przekroczenia przewidziane w art. 75 — dni trzech, w art. 76 — dwu tygodni, w artykułach 77—80 — trzech tygodni.

W wypadku wymierzenia grzywny za przekroczenia przewidziane w art. 78 zamiana grzywny na areszt nastąpi zgodnie z przepisami zawartemi w ustawach karnych.

Art. 83. Obok kary wymierzonej za przekroczenia przewidziane w artykułach 77—79 — należy orzec konfiskatę broni, zapomocą której dokonano przekroczenia, oraz zabronionych rozporzą-

http://rcin.org.pl

dzeniem niniejszem narzędzi łowieckich bez względu na to, czy są one własnością skazanego, czy też osoby innej.

Przepis ustępu pierwszego nie ma zastosowania do broni myśliwskiej, której właściciel posiada kartę łowiecką i pozwolenie na broń. Broń ta będzie konfiskowana jedynie w razie przekroczenia, przewidzianego w punkcie trzecim art. 77 oraz w artykułach 78 i 79.

Art. 84. Zwierzyna zabita lub złowiona bezprawnie w cudzym obwodzie łowieckim należy do właściciela lub dzierżawcy polowania, o ile nie ma zastosowania art. 80.

Niezależnie od tego właścicielowi lub dzierżawcy polowania za zwierzę bezprawnie zabite służy odszkodowanie, równające się trzykrotnej wartości zabitego zwierzecia.

Zwierzyna zabita lub złowiona bezprawnie na gruntach, niewchodzących w skład obwodu łowieckiego, ulega konfiskacie na rzecz zakładów dobroczynnych.

Art. 85. Jeżeli jeden z czynów karalnych, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem, podpadnie pod surowszy przepis innych ustaw, należy według tych ustaw karę wymierzyć.

Art. 86. Do orzekania o czynach karalnych, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem, z wyjątkiem czynów przewidzianych w art. 78, powołany jest starosta.

Ukarany orzeczeniem starosty może w ciągu dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia wnieść do starosty żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju), który rozstrzyga według przepisów obowiązujących w pierwszej instancji sądowej.

Wyrok sądu okręgowego wydany w drugiej instancji jest prawomocny.

http://rcin.org.pl

Na obszarze mocy obowiązującej ustawy o postępowaniu karnem z 1877 r. stosuje się przepisy o wydawaniu policyjnych zarządzeń karnych.

Art. 87. Do orzekania o czynach przewidzianych w art. 78 powołane są sądy powiatowe (pokoju).

Art. 88. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy o postępowaniu karnem z 1873 r. można wnieść odwołanie niezależnie od przepisu § 464 p. k.

Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z 1871 r. zamiast aresztu powyżej sześciu tygodni orzeka się więzienie.

ROZDZIAŁ VII.

Postanowienia końcowe.

Art. 89. W wypadkach, gdy obwody łowieckie (okręgi) utworzone zostały na podstawie dotychczasowych przepisów, uważane będą za utworzone zgodnie z rozporządzeniem niniejszem do dnia 1 marca 1928 r. lub jeżeli zostały wypuszczone w dzierżawę — do chwili wygaśnięcia umów dzierżawnych.

Art. 90. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa, co zaś do orzecznictwa karnego — Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

O ile rozporządzenia wykonawcze dotyczyć będą zakresu działania innych ministrów, rozporządzenia te wydawane będą w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 91. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem województwa śląskiego, w czternaście dni po ogłoszeniu.

Jednocześnie z tem uchylone zostają na obszarze oznaczonym w ustępie pierwszym wszystkie

http://rcin.org.pl

przepisy w przedmiocie objętym rozporządzeniem niniejszem, a w szczególności:

artykuły 321—337, artykuł 338 w części dotyczącej zwierzyny, artykuły 339—374, 376—406, 407 w części dotyczącej zwierzyny, 409—418 ustawy o gospodarstwie wiejskiem (Zb. Pr. Ces. Ros. tom XII cz. 2);

rozporządzenie Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dn. 2 marca 1920 r. o polowaniu (Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 20/64 poz. 532);

ustawa łowiecka z dnia 15 lipca 1907 r. (Zb. Ust. Prusk. str. 207);

ustawa łowiecka z dnia 13 lipca 1909 r. dla Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem (Dz. Ust. Kraj. z 1910 r. cz. II Nr. 2);

ustawa łowiecka z dnia 19/25 marca 1883 r. (Zb. Ust. Król. Węg. z 1883 r. poz. XX);

artykuły 247—251 i cz. 2 i 3 art. 623 kod. kar. z 1903 r. oraz cz. 1 art. 623 kod. kar. z 1903 r. o ile dotyczy polowania;

artykuły 292—295 i 368 p. 10 kod. kar. z 1871 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*
Minister: *K. Bartel*
Minister Spraw Wewnętrzn.: *Sławoj-Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*
Minister Skarbu: *G. Czechowicz*
Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *Dr. Dobrucki*
Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*
Minister Komunikacji: *Romocki*
Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*
Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*
Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*
Minister Poczt i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

http://rcin.org.pl

W. W. GARCZYŃSKI.

KODEKS KARNY I POSTANOWIENIA KARNE PRAWA ŁOWIECKIEGO.

Postanowienia kodeksu karnego w części dotyczącej łowiectwa brzmią:

Art. 270. § 1. Kto narusza cudze prawo polowania lub rybołóstwa, podlega karze aresztu do roku lub grzywny.

§ 2. Jeżeli sprawca działa zawodowo, podlega karze więzienia do lat 2.

Art. 271. Kto względem właściciela lasu, pola, prawa polowania lub rybołóstwa, albo osoby, do ochrony tychże praw upoważnionej, dopuszcza się przemocy, lub groźby karalnej w celu przeszkodzenia wykonywaniu lub ochronie prawa, przytrzymania na gorącym uczynku naruszającego, albo odebraniu narzędzi przestępstwa, podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

W myśl art. 40 k. k. kara aresztu trwa najmniej tydzień, najwyżej 5 lat.

W myśl art. 42 k. k. § 1 grzywnę wymierzyć można w wysokości od 5 zł. do 300.000 zł.

Przy ustalaniu odpowiedzialności dla przestępstw, wymienionych w art. 270 i 271 k. k., obowiązują ogólne zasady odpowiedzialności wyrażone w art. 12—22 włącznie k. k.

Rozważając postanowienia kodeksu karnego oraz postanowienia karne prawa łowieckiego, należy dojść do wniosku, że w świetle obowiązującego prawa przestępstwa w zakresie łowiectwa są

http://rcin.org.pl

bądź występkami, bądź wykroczeniami; za te ostatnie prawo uważa czyn zagrożony karami zasadniczemi: aresztu do 3 miesięcy, albo grzywny do 3.000 zł., albo jedną z tych kar.

Z przekroczeń prawa łowieckiego, które z istoty swojej mogą się stać równocześnie naruszeniami postanowień art. 270 k. k., należy wskazać przekroczenie, wymienione w pkt. 3 art. 76 prawa łowieckiego, względnie w pkt. 4 art. 77, a mianowicie: polowanie w cudzym obwodzie łowieckim, bez zgody osoby uprawnionej do polowania, popełnione bądź sporadycznie (art. 76), bądź zawodowo (art. 77).

Inne naruszenia prawa łowieckiego są naruszeniami publicznego interesu, bronionego przez prawo łowieckie i jako takie pod postanowienia art. 270 k. k. naogół równocześnie nie podpadają.

Istotnym warunkiem zastosowania art. 270 k. k. *jest naruszenie cudzego prawa polowania.*

Wszelkie potocznie zwane kłusownictwo i naogół wnykarstwo, które uprawiane są z reguły z równoczesnem naruszeniem prawa polowania, niezależnie od tego, czy są uprawiane w czasie, w którym polowanie na daną zwierzynę jest dozwolone, czy też nie, oraz niezależnie od środków, jakie zostały przy tem użyte, są naruszeniem art. 270 k. k.

Do wymierzania kar z art. 270 k. k. w myśl art. 15 k. p. k., właściwym jest sąd grodzki. Do wymierzania kar z art. 271 k. k. sąd okręgowy (art. 18 k. p. k.).

Przy wymierzaniu kar za przekroczenia łowieckie nader ważną jest sprawa t. zw. zbiegu przestępstw; normuje ją rozporządzenie o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. Nr. 38 z 1928 r. poz. 365 w art. 10 i 11).

Art. 10. Jeżeli ten sam czyn wykazuje cechy przestępstwa, ulegającego ukaraniu przez władzę

http://rcin.org.pl

administracyjną, a zarazem cechy przestępstwa ulegającego ukaraniu przez władzę sądową, każda z tych władz orzeka w zakresie swej właściwości. W razie skazania tak w postępowaniu karno-administracyjnem, jak i w postępowaniu sądowem, z pośród wyznaczonych kar pozbawienia wolności kara surowsza pochłania mniej surową, inne kary, orzeczone przez obie władze i skutki skazania wynikające z obu orzeczeń, pozostają obok siebie w mocy. O pochłonięciu kary pozbawienia wolności orzeka sąd okręgowy, przewidziany w art. 37, na wniosek skazanego, prokuratora, lub władzy administracyjnej, albo z inicjatywy własnej lub sądu, który wyrokował w postępowaniu sądowem.

Art. 11. W wypadkach przestępstw popełnionych czynami, z których jedne ulegają ukaraniu przez władzę administracyjną, drugie przez władzę sądową, każda z tych władz orzeka w zakresie swej właściwości. W razie skazania tak w postępowaniu administracyjnem, jak i w postępowaniu sądowem, nie orzeka się kary łącznej dla kar wymierzonych w każdem z tych postępowań.

W myśl art. 16 przep. wprow. K. K. „sprawy o wykroczenia, przewidziane w części szczególnej prawa o wykroczeniach i w art. 8 niniejszego rozporządzenia (przep. wprow.), należą do właściwości władz administracyjnych.

. . . . . .

§ 3. Właściwość sądów i władz administracyjnych, określona w ustawach szczególnych (a więc i w prawie łowieckiem), pozostaje niezmieniona".

Wreszcie należy zwrócić uwagę, że 2 ustęp art. 86 prawa łowieckiego został uchylony i zastąpiony art. 618 k. p. k. o brzmieniu następującem:

§ 1. Osoba, której wymierzono karę w trybie postępowaina karno - administracyjnego, może zwrócić się w terminie siedmiodniowym od daty

http://rcin.org.pl

ogłoszenia jej orzeczenia do władzy administracyjnej z żądaniem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego; termin siedmiodniowy liczy się od daty doręczenia, jeżeli orzeczenie należało doręczyć.

§ 2. Jeżeli osoba, której karę wymierzono, jest niepełnoletnia, lub bezwłasnowolna, żądanie w terminie biegnącym dla tej osoby może złożyć także ojciec, matka, małżonek lub kurator.

§ 3. W razie odmowy przyjęcia żądania wymienionego w § 1, 2, można w ciągu trzech dni od zawiadomienia o odmowie złożyć żądanie skierowania sprawy do sądu okręgowego celem rozpatrzenia zaasdniczej odmowy; żądanie to można złożyć wprost do sądu.

§ 4. O przywróceniu terminu, wymienionego w § 1 i 2, orzeka sąd okręgowy.

strzelby sztucery

pistolety
amunicję i przybory
poleca

R. STRABURZYŃSKI i Ska

Skład broni

i

pracownia rusznikarska

WARSZAWA

Marszałkowska 146, tel.584-67
Filja: Królewska 31, tel.621-94

http://rcin.org.pl

POBUDKI I SYGNAŁY MYŚLIWSKIE

przyjęte przez

Polski Związek Stowarzyszeń Łowieckich

zebrał KAROL CZAMPE

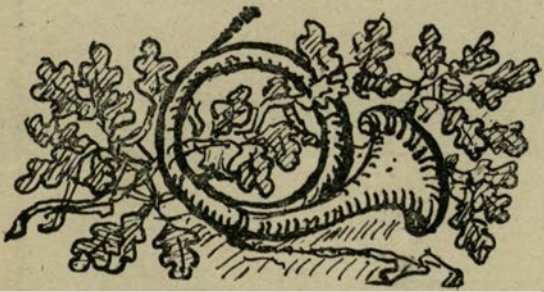

http://rcin.org.pl

POBUDKA PORANNA
„WSTAWAJ!"

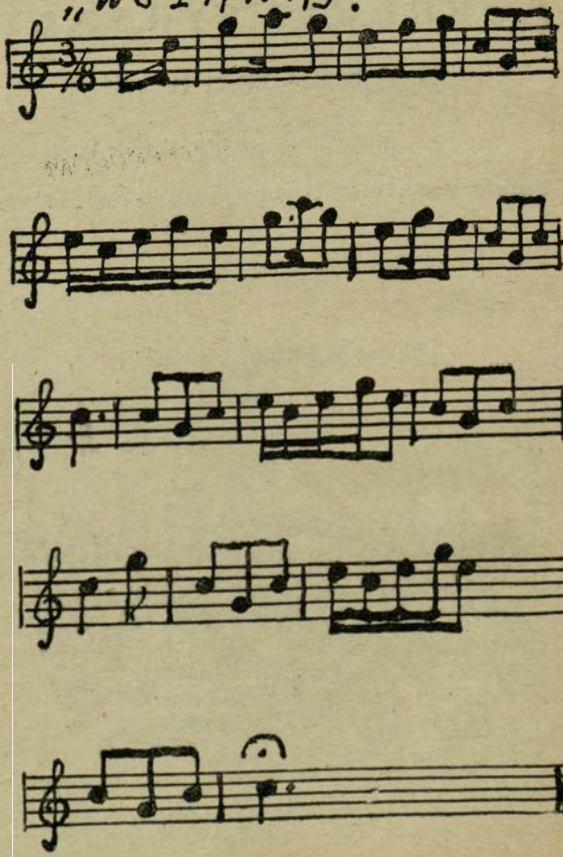

http://rcin.org.pl

APEL DO ROZPOCZĘCIA POLOWANIA.

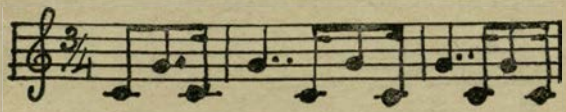

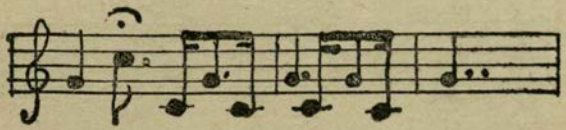

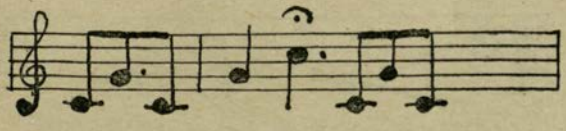

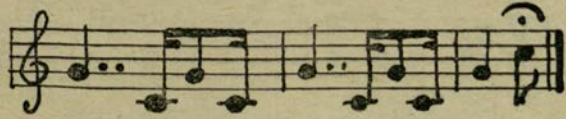

SYGNAŁ RUSZENIA CAŁOŚCI.

NAGANKI.

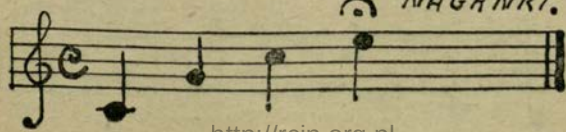

http://rcin.org.pl

SYGNAŁ „PILNUJ".

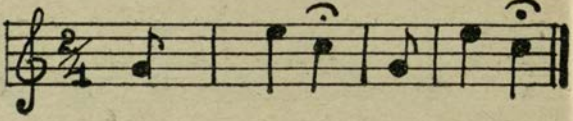

SYGNAŁ „STÓJ".

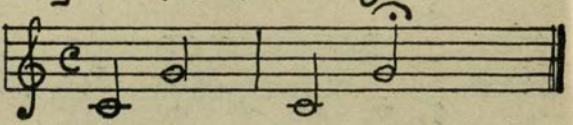

SYGNAŁ „NAPRZÓD."

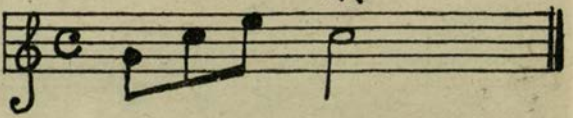

SYGNAŁ. PRAWE SKRZYDŁO.

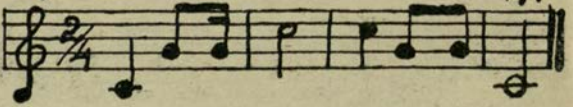

SYGNAŁ. LEWE SKRZYDŁO

http://rcin.org.pl

ZWINIĘCIE SKRZYDEŁ.
NAGANKI.

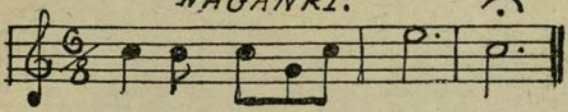

SYGN. ZWOŁANIA ŚRODKA
NAGANKI.

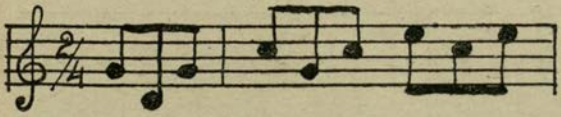

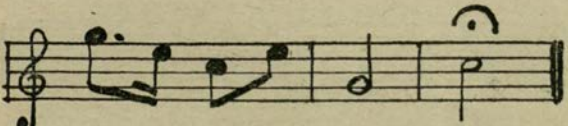

POBUDKA - NAGANKA
SZYBCIEJ.

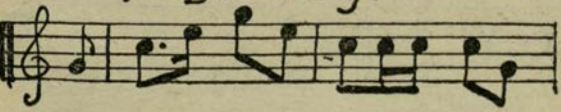

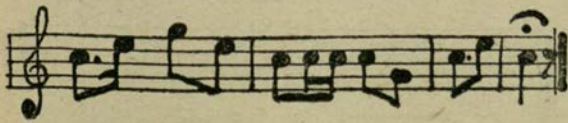

http://rcin.org.pl

NAGANKA WOLNIEJ.

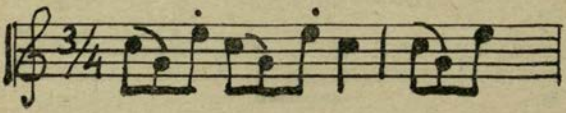

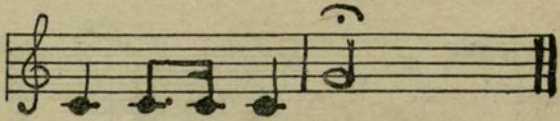

SYGNAŁ „WSTRZYMAĆ GON".

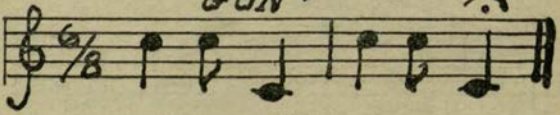

ODPOWIEDŹ NAGANKI.

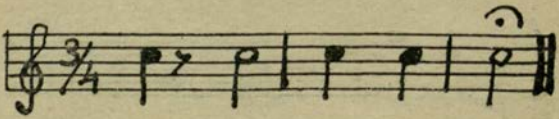

http://rcin.org.pl

SYGNAŁ „ZBIÓRKA MYŚLIWYCH"

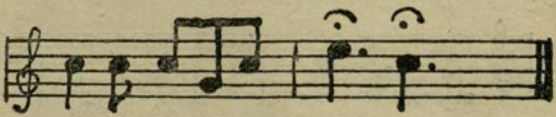

SYGNAŁ „ZBIÓRKA STRZELCÓW

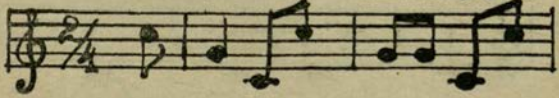

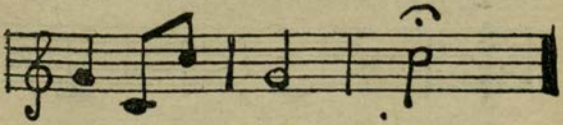

ODPOWIEDŹ.

http://rcin.org.pl

ZBIÓRKA NAGANIACZY.

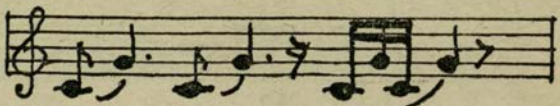

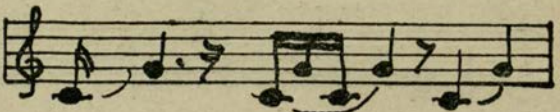

ODPOWIEDŹ.

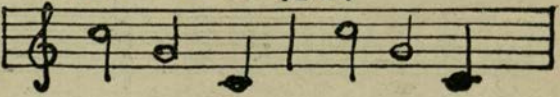

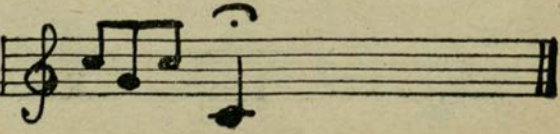

http://rcin.org.pl

OTRĄBIENIE JELENIA.

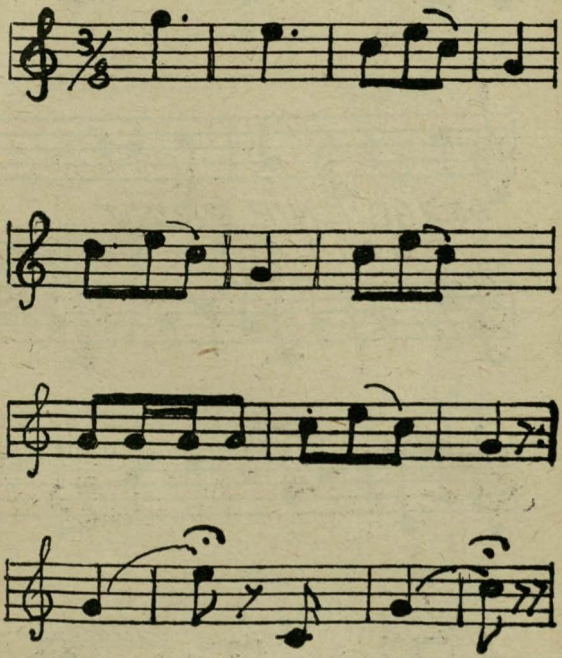

OTRĄBIENIE KOZŁA

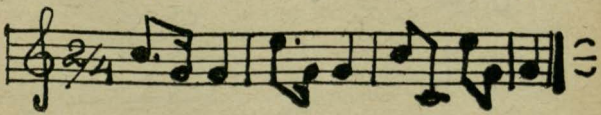

http://rcin.org.pl

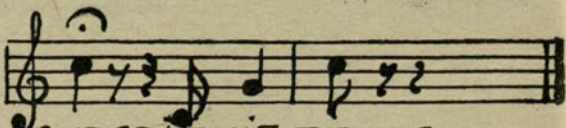

OTRĄBIENIE PRZY
ROZKŁADZIE PIÓRA.

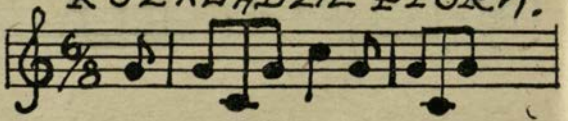

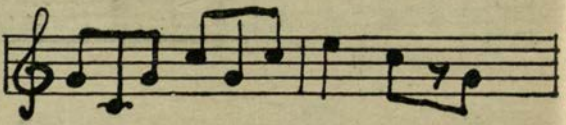

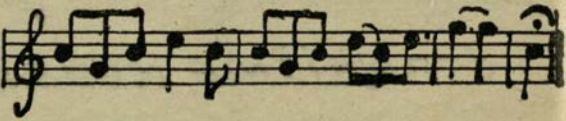

http://rcin.org.pl

OTRĄBIENIE ODYNGA

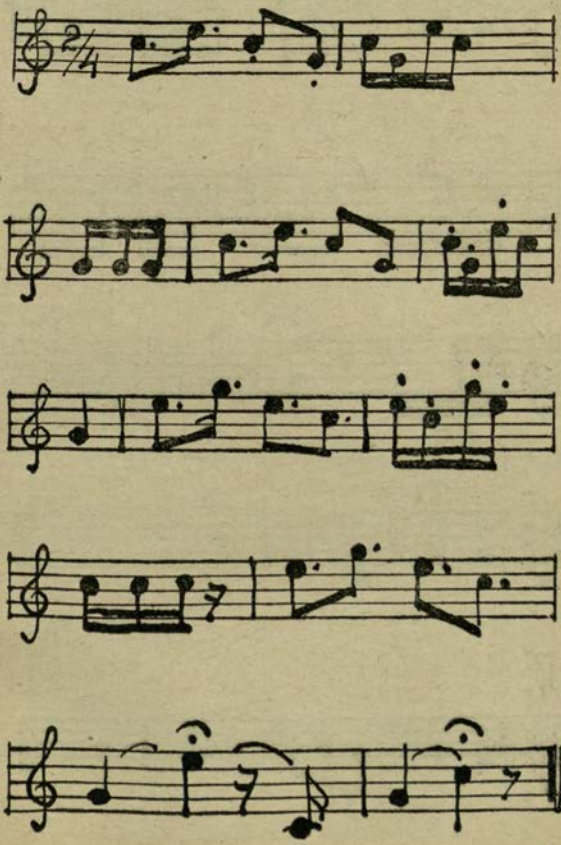

http://rcin.org.pl

OTRĄBIENIE LISA.

I

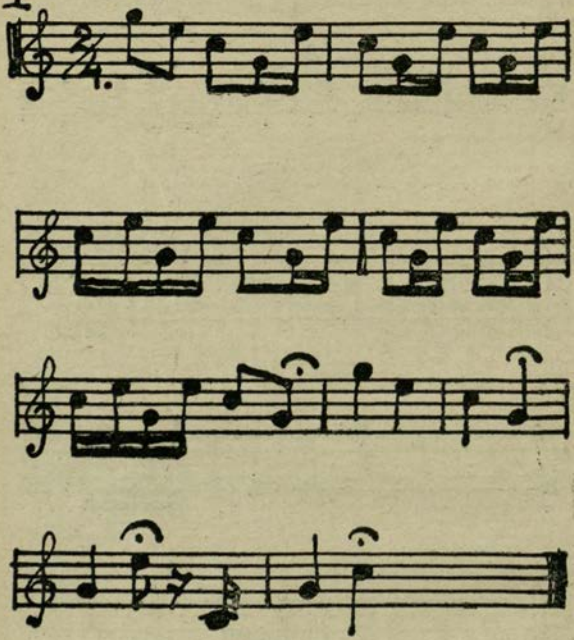

II

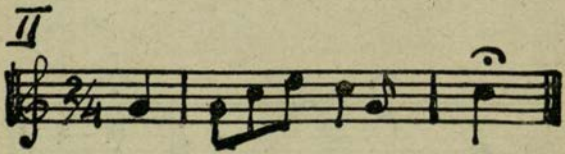

http://rcin.org.pl

OTRĄBIENIE ZAJĘCY.

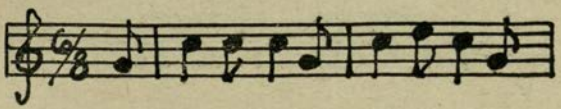

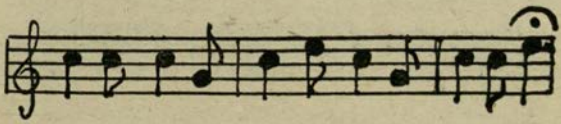

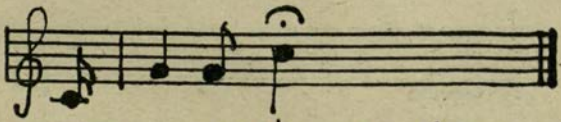

POLOWANIE SKOŃCZONE.

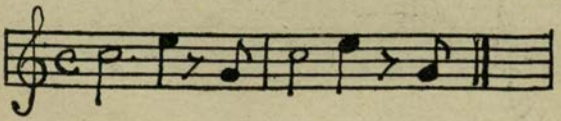

http://rcin.org.pl

SYGNAŁ „DO JEDZENIA"

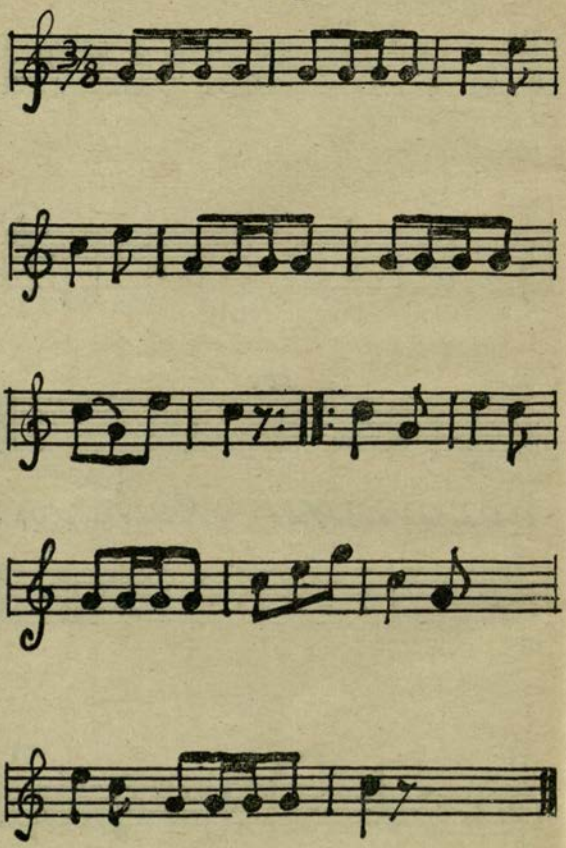

http://rcin.org.pl

MARSZ.

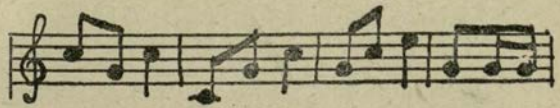

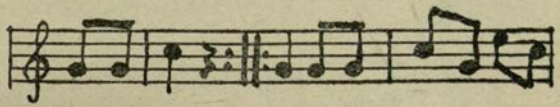

http://rcin.org.pl

ŁOWIEC POLSKI

ORGAN P. Z. S. Ł.
WNOSI KULTURĘ
I UTRWALA
E T Y K Ę
CZERPIĄC
POWAŻNE
OPINJE
L U D Z I
SZCZERZE
KRZEWIĄCYCH
IDEE ŁOWIECTWA

http://rcin.org.pl

Feliks Rożyński

WSKAZÓWKI HODOWLANE

STYCZEŃ.

Miesiąc styczeń bywa przeważnie okresem krytycznym zarówno dla zwierzyny drobnej, jak i grubej, w tym bowiem okresie ziemia jest zazwyczaj spowita w grube warstwy śniegu, utrudniające zwierzynie swobodne ruchy i wyszukiwanie pożywienia, a pozatem ziemia cierpi od dokuczliwych w tym miesiącu mrozów i przejmujących wiatrów.

Zadaniem przeto, a nawet obowiązkiem jest każdego myśliwego, właściciela, czy dzierżawcy terenów myśliwskich rozciągnąć nad zwierzostanem szczególną w tym miesiącu opiekę. Zwierzynie płowej zapewnić należy w lesie bezwzględny spokój — a natomiast zadawać jej przygotowaną na ten cel paszę, jak suszone łodygi bulw, wiązki suszonych liści: dębu, osiki, topoli kanadyjskiej, buku, bzu jeleniego, kruszyny, lipy i t. p., oraz koniczynę, seradelę, siano pierwszego sprzętu (pierwszego pokosu), snopki niemłóconego owsa, głąby kapuściane, ziemniaki, marchew, buraki, żołędzie, buczynę, jarmuż, a także owoce kasztanowca, które po przemarznięciu tracą gorycz i chętnie przyjmowane są przez jelenie, daniele i sarny, oraz przez dziki.

O ile niema w lesie przygotowanych jaseł (stałych lub przenośnych paśników), należy wiązki łodyg bulwowych i paszy liściastej z drzew umieszczać na wbitych pionowo w ziemię, gładkich kołkach, górą nieco zaostrzonych, aby wiązki łatwiej było nadziewać, a snopeczki koniczyny, siana i owsa na kołkach z paru sękami u góry, które wstrzymywać będą snopeczki od zsuwania się na ziemię.

http://rcin.org.pl

Zakładać paszę należy w miejscach otwartych t. j. nieścieśnionych gąszczami, zdala od dróg komunikacyjnych i obcych granic, wybierając nadto ustronne halizny, by w czasie odwilży nie kapało z drzew na założoną paszę.

Ziemniaki, marchew, buraki, żołędzie i buczynę można zakładać wokoł miejsc z powyższą paszą suchą, na odgarniętej ze śniegu i równo udeptanej ziemi, zsypując je na małe kupki, okrywane potem liśćmi, mchem, drobnemi gałązkami lub małemi wieńcami słomy albo siana. Owoce kasztanowca mogą leżeć na kupkach bez specjalnego okrycia, by je mróz przejął, przez co stają się dla zwierzyny smaczniejsze.

Gdzie niema przygotowanej paszy, o której była wyżej mowa, można zwierzynie dopomóc wydatnie w odżywianiu się i przetrzymaniu ciężkiego dla niej okresu zimy, przez ścinanie starych i młodych, mało wartościowych osik, brzóz, lip, często spotykanych w lasach dzikich grusz i jabłoni, jarzębiny, wierzb, wiązów, wreszcie karłowatych, mało wartościowych dąbków i t. p., których korę i młode pędy chętnie obgryzają jelenie, daniele, sarny i zające.

W wielu okolicach, a szczególnie na Polesiu i Wołyniu, występuje na brzozach i topolach bardzo wiele jemioły (Viscum album L.), która stanowi ulubiony żer dla sarn i zajęcy. Gałęzie, obcięte wraz z jemiołą i rozłożone w lasach, w miejscach odpowiednich, dostarczą zwierzynie wyborowej i zdrowej paszy, regulującej trawienie.

O ile ziemię okrywa śnieg głęboki i utworzyła się na nim skorupa lodowa, kalecząca zwierzynie biegi i racice, należy pługami, radłami lub specjalnie przyrządzonemi trójkątnemi włókami, przeorywać zwierzynie ścieżki na głównych jej przejściach. Nadewszystko ścieżki takie zrobić należy od miejsc jej stałych ostoi, w kierunku jaseł i innych miejsc z założoną paszą.

Przez przeorywanie takie odkrywa się też dla

http://rcin.org.pl

zwierzyny wiele roślin, któremi się ona żywi, jak wrzos, czarne jagodziny i t. p.

Należy mieć stale na uwadze, że przez zakładanie dla zwierzyny paszy w tej, czy innej formie, nietylko zabezpieczamy ją od głodu, ale zarazem zapobiegamy wychodzeniu jej, lub nawet emigrowaniu na cudze tereny z lepszemi dla niej warunkami bytu; a pozatem odzwyczajamy ją do pewnego stopnia od wyrządzania szkód przez ogryzanie drzew w kulturach i młodych zagajnikach.

Na wodopojach zamarzniętych należy codziennie wieczorem odświeżać przeręble.

Równolegle z zakładaniem paszy trzeba też pamiętać o tropieniu i energicznem tępieniu wszelkiego rodzaju drapieżników, jak wilków, lisów i kun.

W styczniu rozpoczyna się cieczka wilków, w której czasie zbierają się one w większe stada i wyrządzają w zwierzostanie prawdziwe spustoszenie.

Oprócz tropienia i urządzania naganek z fladrami, dobre wyniki daje polowanie z zasadzki przy założonej padlinie. W tym celu wybiera się w ścianie większej halizny lub polanki rozgałęzione drzewo iglaste i na niem buduje się z okrąglaków rusztowanie, rodzaj ambony, na wysokości około 4 do 5 metrów, obszerne na jedną lub dwie osoby. Następnie na haliźnie lub polance, w odległości 30 — 40 kroków od rusztowania, zakłada się padlinę z jednego lub dwóch koni. Poczem objeżdżając bosemi saneczkami perjodycznie, zdala, wokoło padliny i rusztowania, obserwować należy, czy wilki były już u padliny i napoczęły ją. O ile ich do tego nie zmusza nadzwyczajny głód, to przeważnie odwiedzają padlinę parokrotnie w odstępach 3 — 4 dni, obchodząc ją wokoło najpierw w dalszej, a później w bliższej odległości, obserwując, czy niema tam czego podejrzanego, np. jakiej zasadzki. Dopiero za trzecim lub czwartym

http://rcin.org.pl

razem, o ile nie zauważą nic podejrzanego, ośmielają się przystąpić do uczty. Nie należy im w tem przeszkadzać, a trzeba pozwolić na spokojne odwiedzanie padliny w dalszym ciągu, przez co nabiorą więcej zaufania do otoczenia i będą mniej podejrzliwe i ostrożne. Gdy pozostaną już tylko resztki z padliny, należy bezpośrednio obok założyć nową, a gdy wilki i tę już napoczną, nastaje stosowna chwila do rozpoczęcia w noce księżycowe zasadzek na rusztowaniu. Na zasadzki takie nie należy uczęszczać pieszo, lecz saneczkami i wprost z saneczek wstępować na drabinkę, prowadzącą na rusztowanie. Do przynęt takich ściągają też i lisy, na które urządza się takie same zasadzki, jak opisane wyżej. O ile lisom damy możność przez czas dłuższy podchodzić do tych przynęt, to nierzadko się zdarzy, że przez jedną noc księżycową można mieć na rozkładzie 3 i 4 lisy, jak to piszącemu niniejsze, parokrotnie się zdarzyło. Gdzie są dziki, można i tych doczekać się przy przynęcie, chętnie bowiem ściągają do padliny. Dlatego wskazanem jest mieć z sobą i broń kulową.

Ważnemi czynnikami przy tem polowaniu są: wytrwałość i zimna krew. — Nie należy nigdy schodzić z rusztowania dla podjęcia ubitej sztuki, czy to będzie wilk czy lis, gdyż przez to popsuć sobie można całe dalsze polowanie. Ubite sztuki podnosić dopiero z sanek, gdy te o oznaczonej godzinie przybędą po myśliwego. Ślady, gdzie ubita sztuka leżała, należy za pomocą gałęzi zagarnąć śniegiem.

Gdzie przebywają w lasach puszczone na „dziko" bażanty, niezbędne jest zrobienie dla nich budek przechodnich t. j. z dwiema tylko przeciwległemi ściankami z kołków, wbitych w ziemię, z położonym na nich daszkiem, do zasypywania im tam ziarna (pośladu). W celu przynęcenia ich do budek, trzeba zasypywanie rozpocząć już na początku jesieni, zadając co kilka dni poślad lub

http://rcin.org.pl

„zgoniny" z przewagą plew i sieczki. Gdy się okaże, iż bażanty są przywabione i budki odwiedzają, należy powiększyć ilość zasypywanego ziarna. Można też od czasu do czasu porzucić kilka drobnych ziemniaków, które bażanty lubią rozdziobywać.

Bażant u nas jest ptakiem kulturalnym i lubi, a nawet wymaga opieki ludzkiej: gdzie mu tej opieki brak, ma to przeważnie ten skutek, że znajdzie się on wszędzie w okolicy, tylko nie tam, gdzie go do hodowli wprowadzono, a potem zaniedbano.

Wśród zimy, a szczególnie śnieżnej, cierpią najwięcej kuropatwy w gołych polach. Cierpią od głodu i ze strony niszczących je, skrzydlatych drapieżników.

Gdzie przeto one nie mają stałych, naturalnych, czy sztucznych schronisk, trzeba je stworzyć przez założenie budek z gałęzi drzew sosnowych lub świerkowych, zatkniętych grubszym końcem w ziemię, a wierzchołkami opartych o siebie przeciwległe, albo wspartych na zrobionych z kołków poręczach. Do budek tych należy zasypywać poślad lub „zgoniny" z domieszką plew. W celu zaś zwabienia kuropatw do budek, wskazane jest w kierunku od tychże wysypać kilka wąskich ścieżynek sieczką lub plewami z małą domieszką ziarna.

Pozatem dobrze jest, wokół budek pozatykać gęsto w ziemię jaknajwięcej gałęzi, młodych sosenek albo świerków 1 do 1½ metra wysokich, dobrze rozgałęzionych, któreby zapewniały kuropatwom schronienie w czasie śnieżnych zawiei i ostrych wiatrów, a równocześnie chroniły je przed bystrym wzrokiem skrzydlatych drapieżników.

Budek i schronisk takich nie należy robić pod drzewami lub w bliskości tychże, tam bowiem obierają sobie wszelkiego rodzaju skrzydlate drapieżniki punkty obserwacyjne, skąd w stosownej chwili napadają i chwytają kuropatwy.

http://rcin.org.pl

Cenne usługi w kierunku ochrony oddają kuropatwom, a także zającom w polach, pozostawione na pniu, wysokie łubiny oraz kawałki końskiego zębu, które do pewnego stopnia zastępują sztuczne schroniska gałęziowe, o jakich była wyżej mowa.

Zasypywanie pośladów do budek dokonywać się powinno przed samym wieczorem, bo inaczej to, co było przeznaczone dla kuropatw, stanie się pastwą innego ptactwa, które w tych budkach i zasłonach również szuka schronienia.

O ile utworzy się na powierzchni śniegu skorupa lodowa, a śnieg jest głęboki, powinno się również przeorywać bruzdy pługiem lub radłem — w szczególności nad zasiewami ozimemi, przez co ułatwi się kuropatwom zagrzebywanie się w śniegu oraz dostęp do runi oziminy.

Przy niewysokim śniegu, wystarczy użycie żelaznej brony na zdarcie skorupy.

Gdzie są kuropatwy, ściągać też lubią i skrzydlate drapieżniki, jak jastrzębie, wrony i sroki. I tu nie należy pomijać dobrej okazji do ich tępienia. Wkopanych kilka słupów 3—4 mtr. wysow pewnej odległości od schronisk i budek, z za zastawionemi na nich żelazkami, odda nieocenione usługi. Żelazka należy na noc zdejmować.

LUTY.

Pod względem karmienia i ochrony zwierzyny postępować należy ściśle, jak było wskazane na styczeń, z tą jedynie różnicą, że o ile są jeszcze dostateczne zapasy paszy, to dzienne dawki możliwie powiększyć, by nie dać zwierzynie opaść z sił. o ile bowiem śnieżna i mroźna zima jest długotrwała, to w lutym bywa zazwyczaj największy upadek sarn, jak również bażantów, a niekiedy i kuropatw.

Poluje się jeszcze na dziki-odyńce, oraz na warchlaki i przelatki, o ile jest ich na danym terenie za dużo. Maciory (lochy) wogóle, a przodow-

http://rcin.org.pl

niczki stad w szczególności — bezwzględnie ochraniać należy.

W miesiącu lutym, poza żywieniem zwierzyny, najwięcej zabiegów poświęcać trzeba tępieniu drapieżników czworonogich. Zbliża się czas lęgu zajączków, a następnie i sarn oraz wysiadywania gniazd przez głuszce, jarząbki, cietrzewie, bażanty i kuropatwy, i wtedy dopiero rozpoczyna się masowo niszczycielska działalność wszelkiego rodzaju drapieżników czworonogich i skrzydlatych.

W lutym kończy się cieczka wilków i rysi — natomiast rozpoczyna się cieczka lisów, kun, tchórzy i łasic oraz wyder. Należy przeto korzystać z każdej ponowy, by je tropić i strzelać lub łowić w żelaza, pułapki skrzynkowe i t. p.

Trzeba też często odwiedzać ze strzelbą i jamnikami lisie nory, w których zastać można w tym czasie, niekiedy po dwa, a nawet i trzy lisy. Oczywiście, aby tu zapolować z dobrym skutkiem, trzeba się wziąć do tego z pewną przezornością. Mianowicie, przed wpuszczeniem jamników do nory, należy dokładnie zbadać okolice jamy wchodowej, aby się upewnić, czy są i gdzie jamy wychodne, prowadzące od głównej kotliny jam. Zdarza się bowiem, że rozgałęzienia podziemnych korytarzy mają niekiedy swe wyloty na zewnątrz, dopiero w odległości 50 — 80, a nawet 100 i więcej kroków. Wówczas zatyka się szczelnie gałęziami wszelkie inne otwory z wyjątkiem tego, który jest dla obserwacji i strzału najwygodniejszy, poczem dopiero wpuszcza się jamniki do nory, ze świeżo wchodowemi tropami — i staje z bronią gotową do strzału w bliskości jamy, którą do tego celu upatrzyliśmy.

Zdarza się, że pomimo długiego naszczekiwania jamników, lis nie wychodzi jamą, którą pozostawiliśmy otworem. Dowodziłoby to, że odkryta jama nie ma łączności z tą, do której wszedł lis, a za nim jamniki. Dla pewności, należy ją przeto zatkać gałęziami, a otworzyć jamę inną i t. d., gdy ich

http://rcin.org.pl

jest więcej. Jeżeli tylko którakolwiek z tych jam ma łączność z tą, do której weszły jamniki, to napewno lis nią wyskoczy.

Jeśli po wyjściu z jamy lisa, jamniki w dalszym ciągu w norach pozostają i naszczekują, dowodzi to, że mają przed sobą jeszcze jednego, a może i dwa lisy. Trzeba się przeto mieć na baczności, aby się który nie wymknął bez strzału.

Zdarza się jednak, że lis wszedł do nory jednokorytarzowej, służącej jednocześnie za wejście i wyjście, — wówczas niema innej rady, jak przystąpić do kopania w miejscu, gdzie naszczekiwanie jamników pobyt lisa wskazuje.

Przy dobrych jamnikach jest to system polowania dość pewny i przyjemny, wymaga jednak dobrego strzelca, albowiem lis wypada z jamy jak szalony, i przy małej sprawności—o pudło nie trudno.

Dobre wyniki dają również małe, ciche naganki przy pomocy flader (straszaków) na otropione przy ponowie lisy. Najlepsze jednak rezultaty daje polowanie przy przynęcie (padlinie), opisane we wskazówkach na styczeń.

Tępienie lisów, a także i wilków dokonywa się również zapomocą trucia, czy to przez zatruwanie mięsa (padliny), rozłożonego w odpowiednich, ustronnych miejscach, co oczywiście nie może być praktykowane tam, gdzie przebywają dziki; — albo też zapomocą specjalnie przyrządzanych pigułek, napełnionych strychniną (Strichninum nitricum) i porzucanych przy odpowiednio przyrządzonej obwłoce.

Ten sposób tępienia jest jednakże — niemyśliwski i stosowany być winien tylko tam, gdzie inne sposoby nie dają zadowalających wyników.

MARZEC.

Marzec jest okresem przełomowym w bytowaniu zwierzyny. Pokrywa śniegowa mięknie lub znika zupełnie, przez co zwierzyna czworonoga odzyskuje przynajmniej większą swobodę ruchów

http://rcin.org.pl

w poszukiwaniu żeru. Z zakładaniem paszy nie trzeba jednakże jeszcze ustawać, co stosuje się przedewszystkiem do sarn, jeleni i danieli. Wogóle wskazanem jest trzymać się zasady, że na wiosnę karmić trzeba tak długo, aż zwierzyna przestanie przyjmować zadawaną jej paszę. Zadawać należy: suszone liście drzew lub bulw, koniczynę, snopki niemłóconego owsa, siano seradelowe, kasztany, żołędzie,—a pozatem ściąć pewną ilość małocennych osik, brzóz lub dąbków, pozostawiając je z nieobciętemi gałęziami — do swobodnego ogryzania.

O ile znikła pokrywa śniegowa, to kuropatwy, które rozchodzą się już parami, — mając odkryte runie ozimin, znajdą dla siebie dostateczne pożywienie. Natomiast bażantom należy ziarno zasypywać w dalszym ciągu, aby je utrzymać w miejscu i nie dopuścić do rozejścia się po okolicy, do czego one zawsze mają wielką skłonność.

Po stopnieniu śniegów nastaje też najstosowniejsza chwila do wypuszczenia na upatrzone tereny przezimowanych lub sprowadzonych do tego celu kuropatw i bażantów do hodowli na dziko oraz zajęcy, sprowadzonych dla odświeżenia krwi.

Z zakresu hodowli przypadają też w tym miesiącu dość poważne czynności, mianowicie tam, gdzie mrozy i śniegi ustąpiły — uprawa ziemi na półkach hodowlanych łowieckich.

Tam, gdzie zeszłorocznych seradeli, łubinu, owsisk i t. p. nie zaorano na jesieni, jest najwyższy czas dokonać tego obecnie, by przygotować ziemię pod wczesne siewy seradeli i owsa, a następnie i innych ziemiopłodów.

O ile jest do wysiewu żarnowiec (Spartium scoparium), który najwłaściwiej wysiewać w jesieni, — to trzeba wykonać to teraz, skoro tylko ziemia rozmarznie. Gdyby jednakże z jakichkolwiek powodów siew musiał być odłożony na później, trzeba nasienie zmieszać z wilgotną ziemią

http://rcin.org.pl

i przechować w zimnem miejscu do czasu wysiewu, albowiem nasiona zasuszone wzeszłyby przeważnie dopiero w następnym roku.

Jedną z najbardziej ulubionych roślin przez sarny i zające — jest jarmuż, którego znajduje się w hodowli kilka odmian. Z tych najodpowiedniejszy jest jarmuż pastewny, olbrzymi oraz brunatny. Koniec marca jest właściwą porą do wysiewu tego nasienia w inspektach lub na grzędach w ogrodzie, by się dochować siewek do rozsadzenia w odpowiednich miejscach w lasach.

W końcu miesiaca silne jelenie zrzucają rogi — a lochy ścielą legowiska (gniazda) i zalegają. Po oprosieniu się, są one bardzo ostrożne, a niepokojone, nierzadko wyprowadzają się z młodemi warchlaczkami do innych lasów.

Przy łagodnem powietrzu rozpoczyna się ciąg słonek i toki głuszców i jarząbków oraz przelot i nalot ptaków drapieżnych. Jest to najlepsza pora do polowań z budek z puhaczem na wrony, sroki i jastrzębie, szkodliwe dla łowiectwa.

W pierwszej połowie miesiąca, o ile nastąpi ponowa, można jeszcze z dobrym skutkiem tropić kuny, które najchętniej utrzymują się w starych drzewostanach, w dziuplach nadmurszałych drzew, a w braku tych, w gniazdach wiewiórek, wron lub astrzębi.

Przejąwszy na ponowie trop kuny, trzeba podążać za nim, przyczem okaże się, że ona polując, to wbiega na drzewa i po gałęziach przeskakuje z jednego na drugie, to znów opuszcza się na ziemię i kryżuje swe ślady, — wreszcie wszedłszy znów na drzewo, mknie już po gałęziach bez przerwy, kołując w różnych kierunkach, aż wreszcie obierze sobie odpowiednie gniazdo do dziennego wypoczynku.

Jeśli jest ponowa dobra, to drogę jej nadziemnej podróży wskazują dość widoczne, opadłe z gałęzi płatki śniegu. Zdarza się jednak, że po pewnym

http://rcin.org.pl

czasie traci się ślady strącanego z drzewa przez kunę śniegu, wówczas trzeba zataczać koła i upatrywać i badać gniazda na drzewach, aż dotrze się do tego, na którem kuna obrała sobie dzienną kwaterę. Łatwo to poznać po tem, że pod gniazdem na śniegu widoczne są ślady jej wydzielin moczowych lub żołądkowych.

Wówczas stukaniem w drzewo starać się trzeba wypłoszyć ją z gniazda, co jednakże nie zawsze się udaje, albowiem kuna dosiaduje niekiedy na gnieździe bardzo twardo (w dziupli jeszcze twardziej). Nie pozostaje w takim razie nic innego, jak użyć strzału, ale nie w gniazdo, lecz gałąź, na której gniazdo się mieści — blisko gniazda. Na taki argument kuna wyskoczy z gniazda jak z procy, starając się dosięgnąć gałęzi najbliższych drzew — i wtedy druga lufa strzelby powinna położyć kres jej rozbójniczemu żywotowi.

W gniazdo strzelać nie należy, raz dlatego, że to nie po myśliwsku, a powtóre, że kuna, strzelona na gnieździe śmiertelnie, może nie spaść na ziemię, lecz pozostać na niem.

Sztuka osobistego wytropienia, co niekiedy jest pracą mozolną, — i zdobycia kuny, sprawia wiele zadowolenia, a przytem daje w nagrodę ładne trofeum i przeświadczenie, że w ten sposób ocala się od zagłady dziesiątki, jeśli nie setki gniazd ptaków śpiewających i owadożernych, chroniących nasze lasy iglaste od poważnych szkód lub nawet zagłady.

Kuna jest wprawdzie zawziętą tępicielką wiewiórek, również nieznośnych szkodników, ale szkody, jakie wyrządza w ptactwie pożytecznem, są o wiele donioślejszego znaczenia.

KWIECIEŃ

Tokowanie głuszców i ciąg słonek trwa dalej— a tok cietrzewi rozpoczyna się. O ile przeto zamierzamy na nie polować, trzeba przystąpić do zro-

http://rcin.org.pl

bienia budek tam, gdzie one miejsca swych toków dokładnie oznaczą. Na budki najlepiej użyć krzaki jałowcowe lub głęzie innych drzew iglastych, zawsze zielonych.

Lisy, kuny, tchórze oraz wydry — pomiatają młode. Liszki mogą być z powodzeniem strzelane na stanowiskach, przy uczęszczanych przez nie jamach. Także strzelanie ptactwa drapieżnego przy puhaczu z bud wronich, daje w dalszym ciągu dobre wyniki, oprócz bowiem wron i srok, spotkać się można z gołębiarzem, sokołem wędrownym, krogulcem lub sokołem kobuzem, które zasługują na tępienie tam, gdzie chodzi o hodowlę i o ochronę drobnej zwierzyny użytkowej i ptactwa pożytecznego.

Bażantom należy w dalszym ciągu zasypywać poślad (ziarno), zmieszany z dużą ilością plew i sieczki, tak, aby ziarno stanowiło zaledwie parę procent tej mieszaniny. Pozatem można im porzucać po kilkanaście drobnych ziemniaków, któremi się one bawią i chętnie je rozdziobują. Chodzi tu o to, aby ten bażant przez grzebanie w plewach i sieczce — co on bardzo lubi — w poszukiwaniu ziarnek pośladu, i rozdziobywanie ziemniaków, miał jaknajwięcej zajęcia, ażeby z nudów nie przychodziły mu złe myśli... przeniesienia się w inne okolice.

Gdzie niema jeszcze zaprowadzonych, planowych pólek hodowlanych łowieckich, to obecna pora jest najodpowiedniejsza do ich urządzania.

Tu przypominam tylko, że gdzie była przez jesień i zimę ozimina (żyto), należy ją na początku zbronować i wsiać seradelę, a dla przykrycia nasienia, przejść ponownie z lekką, drewnianą broną wpoprzek poprzedniego bronowania.

Pozatem jest to pora najodpowiedniejsza do wysiewu owsa, koniczyn i innych traw oraz marchwi, buraków i t. p. — a w końcu miesiąca do sadzenia ziemniaków dla jeleni i dzików.

http://rcin.org.pl

Początek kwietnia*) jest też najodpowiedniejszą porą do wykopywania z ziemi kłębów bulw (Helianthus), o ile te z plantacji nie były wyjęte przed zimą. Sadzenie kłębów bulwowych na miejscu przeznaczenia uskutecznia się, podobnie jak sadzenie ziemniaków, po należytem już ogrzaniu się ziemi w drugiej połowie kwietnia. Ziemia pod bulwę musi być starannie uprawiona i oczyszczona z korzeni i chwastów.

Gdzie są naturalne lub sztucznie zaprowadzone łączki na pastwiska dla zwierzyny, a ukazuje się na nich mech, trzeba go wyniszczyć przez bronowanie. Wskazanem też jest zasilenie takich pastwisk kainitem, dobrze przewietrzałym popiołem drzewnym lub należycie przegniłym, drobnym kompostem.

Wczesna wiosna jest też najodpowiedniejsza do zakładania nowych lizawek, oraz do odświeżania starych. Dbać trzeba o to, by lizawki nie były pokryte spadającemi z drzew gałązkami, igliwiem, liśćmi lub t. p.

Odświeżyć też trzeba i oczyścić pojniki dla zwierzyny z wszelkich naleciałości i chwastów, by nie dopuścić do zakwaszenia się wody — a te, w których wody mało — pogłębić.

MAJ.

Na początku miesiąca kończy się ciąg słonek oraz toki głuszczów i cietrzewi, a z nimi ustają też wszelkie polowania na zwierzynę użytkową, która powinna obecnie zażywać bezwzględnego spokoju.

W końcu miesiąca łanie i kozy (sarny) pomiatają młode. Samice głuszczów, cietrzewi, jarząbków i kuropatw znoszą jaja i rozpoczynają wysia-

---

*) Dla kresów wschodnich i północnych — terminy w niniejszem wymienione, przypadają oczywiście — kilka, a czasem i kilkanaście dni później.

http://rcin.org.pl

dywanie na gniazdach, przyczem wystawione są na liczne niebezpieczeństwa ze strony czworonogich i skrzydlatych szkodników — jak lisów, psów, kotów, łasic, kun, jastrzębi, srok i wron, które w dalszym ciągu należy tępić wszelkiemi dozwolonemi środkami.

Nadewszystko trzeba starannie rewidować w polach schroniska (remizy), które lubią odwiedzać tchórze i łasice, niszczące gniazda kuropatw i bażantów oraz młode zajączki. W schroniskach takich powinny być stale zastawione pułapki skrzynkowe, a wówczas okaże się, jak wiele tych szkodników odwiedza schroniska! *).

Należy też w lasach wyszukiwać gniazda skrzydlatych drapieżników, jak gołębiarza, krogulca, sokoła wędrownego, sokoła - kobuza, wron i srok — i po odstrzeleniu starych ptaków — zniszczyć ich gniazda.

Ponieważ ptaki drapieżne są przeważnie bardzo ostrożne i rzadko na gnieździe podejść się dają, wskazane jest zrobienie zasłon z gałęzi (rodzaj budek), przy drzewach w bliskości takich gniazd, gdzie możnaby oczekiwać przylotu starych ptaków do gniazd, by je odstrzelić.

Polowanie na drapieżniki z budek wronich daje też jeszcze dobre wyniki.

Koniec miesiąca jest też odpowiednią porą do wysiewu prosa i hreczki (gryki) w schroniskach hodowlanych łowieckich, w celu pozostawienia ich na pniu, t. j. niezbieranych, na jesienną paszę dla kuropatw, bażantów i cietrzewi.

Obsiewy te rozdzielić można na dwa okresy. Pierwszy w samym końcu maja, drui w 2 do 3 tygodnie później. W ten sposób znacznie się prze-

---

*) W jednym z majątków, którym administrowałem, zdarzyło się, że w schronisku polnem, obszaru około 400 m. kw., gajowy złowił w ciągu jednej wiosny i przy pomocy jednej pułapki skrzynkowej — 3 tchórze i 26 łasic!

http://rcin.org.pl

dłuży okres żywienia się ptaków ziarnem tych roślin, w czasie pożniwnym, gdy w polach niema już innego zboża.

Na koniec maja przypada też przenoszenie sadzonek jarmużu z grzęd siewnych na pólka hodowlane łowieckie i na inne miejsca przeznaczenia. Ziemia pod jarmuż musi być starannie uprawiona, najlepiej przekopana szpadlem. O ile jest do dyspozycji obornik lub przegniły kompost, należy je przykopać. W braku tych ostatnich można je zastąpić liśćmi, igliwiem (ściółką) lub próchnicą.

W tymże czasie przypada też siew łubinu — na ziarno lub na przeoranie, jako zielony nawóz pod wczesne żyto — dla zwierzyny w lasach.

CZERWIEC.

Poza odstrzałem kozłów (rogaczy) z podjazdu lub podchodnego, do czego miesiąc czerwiec bardzo się nadaje, — wszelka inna zwierzyna użytkowa winna w dalszym ciągu zażywać bezwzględnego spokoju, — tak w lesie jak i w polu.

Głuszyce, cieciorki, bażancice i kuropatwy kończą wysiadywanie na gniazdach. Łanie i sarny prowadzą już młode. Klempy cielą się.

Zbliża się czas koszenia traw na łąkach oraz koniczyn w polach, przyczem gniazda z kuropatwami ulegają zniszczeniu. Aby temu zapobiec, trzeba już przedtem przedsiębrać na tych terenach poszukiwania, z dobrym, niezbyt ostrym wyżłem, dla wykrycia znajdujących się tam gniazd i poznaczenia tych miejsc, by nie uległy wykoszeniu, do czasu wylęgnięcia się kuropatewek. Niewykoszone miejsca z gniazdami, należy pozostawiać nie nazbyt małe — przynajmniej 3 × 3 metry. Mniejsze powierzchnie nie dają dostatecznej ochrony.

Nad miejscami temi trzeba jednakże rozciągać baczny dozór, w niewykoszonych bowiem kępach takich lubią gromadzić się żaby, a to znów staje się powodem, że je chętnie odwiedzają i re-

http://rcin.org.pl

widują bociany, — przy tej zaś sposobności pada ofiarą niejedno gniazdo.

Wskazane jest także wyznaczenie nagród kosiarzom za każde, przez ich uwagę oszczędzone gniazdo — z tem, że połowę tej nagrody otrzymają po wskazaniu oszczędzonego gniazda, a drugą po wylęgnięciu się kuropatewek.

Rewidować w dalszym ciągu jamy lisie — i, gdzie się okażą, wykopywać młode.

Również odstrzeliwanie starych oraz młodych wypierzonych już jastrzębi przy gniazdach, niemniej wron, srok i sójek, prowadzić trzeba energicznie w dalszym ciągu, — o ile już uprzednio wszystkie gniazda nie zostały odnalezione i zniszczone.

Gdzie nie zdołano załatwić się w miesiącu poprzednim z wysiewem, w schroniskach lub na pólkach hodowlanych łowieckich, drugiej serji prosa i gryki (hreczki), pozostać mających na pniu, jako karma jesienna dla kuropatw, przepiórek, bażantów i cietrzewi, — to można dokonać tego jeszcze w pierwszej połowie czerwca. W tymże czasie wysiewa się też łubin na przyoranie jako zielony nawóz pod następujący, wczesny siew żyta na zimową, naturalną paszę dla zwierzyny.

Koniec czerwca jest też porą najodpowiedniejszą do rozpoczęcia przygotowywania dla zwierzyny — na okres zimowy paszy liściastej z drzew. W tym bowiem czasie są liście delikatne, soczyste i w stanie zasuszonym najchętniej je zwierzyna przyjmuje. Do tego celu nadają się w pierwszym rzędzie: dęby (Quercus), osika (Populus tremula) topola kanadyjska (Populus canadensis), topola czarna (Populus nigra), dalej lipa (Tilia parvifolia et platyphyllos); klon pospolity (Acer platanoides), brzoza (Betula verrucosa et pubescens), wiąz górski (Ulmus montana) oraz kruszyna (Rhamnus frangula). Tę ostatnią zadawać należy zwierzynie perjodycznie w małych dawkach, jako środek przeczyszczający.

http://rcin.org.pl

Paszę liściastą zbierać należy przez obcinanie sekatorami lub nożycami ogrodowemi, jedno i dwuletnich pędów wraz z liśćmi.

Idealnemi na ten cel są wiosenne pędy odrostków korzeniowych osiki, wiosenne pędy ogławianych nad drogami topoli, oraz wiosenne odrośla z pni po ściętych drzewach ubiegłej zimy.

Zebrane w ten sposób gałązki z liśćmi zasusza się na wolnem powietrzu, w miejscu cienistem, aby zasychanie odbywało się stopniowo, poczem wiąże wiciami w małe snopeczki, grubości 20 — 30 ctm. i przechowywa w miejscu suchem, lekko przewiewnem, najlepiej w specjalnych na ten cel brogach lub szopach.

Układając snopeczki dla przechowywania ich do zimy, wskazanem jest przesypywanie poszczególnych warstw solą roztartą na mąkę, która w czasie wilgoci rozpuszcza się i osadza cienką warstwą na łodygach i liściach. Sól pobudza apetyt u zwierzyny i oddziaływa wogóle dodatnio na jej organizm.

Wobec zbliżającego się sezonu polowania na kaczki, nie trzeba zapominać o przecięciu linji, przy końcu miesiąca, w trzcinach na jeziorach i stawach — dla polowań z naganką.

LIPIEC.

Oprócz trwającego w dalszym ciągu polowania podjazdowego lub podchodnego na kozły (rogacze), z dniem 11 lipca otwiera się sezon polowania na kaczki i na wszelkie inne ptactwo wodne i błotne. Jednakże racjonalni myśliwi, nie znajdujący przyjemności w strzelaniu do kaczek nielotnych, — wstrzymują się z praktycznem otwarciem sezonu, przynajmniej do 15 lipca, przedtem bowiem przeważająca ilość kaczek młodych nie jest jeszcze do tego stopnia wyrośnięta i silna, aby z łatwością podrywać się mogła i dawała pole do prawdziwie myśliwskiego strzału.

http://rcin.org.pl

Pozatem polując z wyżłem młodym a nawet i starszym na nielotne kaczki, w trzcinach i szuwarach, w których trudno obserwować działalność psa, dajemy mu okazję do gonienia i łapania ptaków żywych. I nierzadko się też zdarza, iż jeden wyżeł robi większy rozkład, niż paru a nawet kilku myśliwych ze strzelbami. A skutek jest ten, że polowanie takie psuje wyżła, gdyż uczy go gonić i łapać zwierzynę żywą. Z drugiej strony polowanie takie jest nieetyczne — niemyśliwskie.

Poza wyżej wspomnianą, wszelka inna zwierzyna (prócz oczywiście drapieżników) podlega w dalszym ciągu troskliwej ochronie.

Kto jeszcze nie zdążył przygotować dostatecznej ilości paszy liściastej (o czem było obszerniej we wskazówkach na czerwiec, to bieżący miesiąc jest do tej czynności jeszcze niezbyt spóźniony. Należy jednakże liczyć się z tem, że każdy tydzień opóźnienia daje paszę stosunkowo mniej cenną, wiosenne bowiem pędy i liście twardnieją i przez to stają się mniej delikatne i soczyste, a tem samem i mniej chciwie przez zwierzynę przyjmowane.

Gdzie są założone plantacje bulwy (Helianthus tuberosus lub H. salsifis) na zimową karmę dla zwierzyny, trzeba w pierwszych dniach lipca przystąpić do pierwszego ścięcia łodyg, w celu zasuszenia ich wraz z liściem — i zachowania na zimę.

Zrzynania łodyg dokonywa się ostrym, sierpowato zakrzywionym nożem, możliwie gładko około 20 ctm. nad ziemią.

Wycięte, ulistnione łodygi suszy się w miejscu cienistem, przewiewnem, nie wystawiając ich na zbyt silną operację słońca, przez to bowiem tracą na wartości. Zasuszone w ten sposób łodygi, wiąże się w pęczki o średnicy 20 — 30 ctm. i przechowywa podobnie jak inną paszę liściastą, jak to było opisane we wskazówkach na czerwiec.

http://rcin.org.pl

W ciągu lipca dojrzewa nasienie żarnowca (Spartium scoparium). Gdy jego strąki nabiorą koloru czarnego, należy je bezzwłocznie zrywać, wkrótce bowiem po dojrzeniu otwierają się i nasienie wypada. Strąki nie dojrzewają równomiernie, dlatego trzeba krzaki nasienne obchodzić co parę dni i w miarę dojrzewania, strąki zrywać.

W celu wyłuszczenia nasion należy strąki rozpostarte na płachcie trzymać na operacji słońca. Po pewnym czasie zaczną one pękać i nasienie z nich wylatywać, rozpryskując się dość szeroko.

Wyłuszczone w ten sposób nasienie przetrzymuje się w woreczkach lub skrzynkach, w przewiewnem, chłodnem miejscu, — do pierwszych dni października, w którym to czasie należy je wysiać i wówczas powschodzi na przyszłą wiosnę.

Żarnowiec należy do roślin niewybrednych i rośnie dobrze nawet na najlichszych, zwiewnych piaskach, nie znosi natomiast gruntów mokrych i tam wymarza. Wśród mokradeł i błót wysiewać go trzeba jedynie na suchych wyspach i pagórkach. Przy wysiewie nie należy przykrywać nasienia grubiej, niż na 5 mm.

Gdzie prowadzone są w lasach obsiewy pólek hodowlanych łowieckich, przypominam, że gdzie wypada w bieżącym roku żyto, ważną jest rzeczą, aby ono wysiane było możliwie wcześnie t. j. w drugiej połowie bieżącego miesiąca. Chodzi bowiem o to, aby ono mogło wyrosnąć jaknajbujniej i przez to samo dostarczało zwierzynie na jesieni i zimą obfite ilości naturalnej paszy.

Pólka takie, systematycznie wśród lasów rozrzucone i celowo obsiewane, powstrzymują też zwierzynę od wychodzenia na sąsiednie, obce tereny, skąd, jak wiadomo, przeważnie już nie powraca.

SIERPIEŃ.

Sierpień jest porą najodpowiedniejszą do wysiewu rzepaku na zieloną, zimową paszę dla wszel-

http://rcin.org.pl

kiej zwierzyny. Nie należy przeto zaniedbywać uprawy tej rośliny na pólkach hodowlanych łowieckich, dostarcza ona bowiem swem bogatem ulistnieniem, dużo dobrej paszy — przez całą zimę. Rzepak wymaga dla swego rozwoju ziemi urodzajnej i starannej uprawy.

W bieżącym miesiącu kończą się żniwa i pola pustoszeją, — a wiele zwierzyny, szczególnie sarn i zajęcy, które przed dokuczliwemi komarami i muchami szukały schronienia w zbożach — wraca obecnie do lasu. Zadaniem myśliwego-hodowcy być powinno dbanie o to, aby przez stosowne obsiewy pólek w lasach, zapewnić zwierzynie dobrobyt nie mniejszy, niż go miała w polu, a wówczas nie będzie odczuwała potrzeby wychodzenia na cudze pola. Niemniej ważną jest rzeczą, aby zwierzyna miała dostateczną ilość wody do picia i kąpania się. Należy przeto zrewidować naturalne, czy sztuczne pojniki i — gdzie woda wyschła lub grozi wyschnięciem, pogłębić je, albo dodatkowo założyć nowe pojniki. Sierpień i wrzesień bywają w Polsce przeważnie upalne i suche, również i pasza spożywana przez zwierzynę w tym czasie, jest już mniej soczysta — a wszystko to powoduje, że zwierzyna w tym czasie potrzebuje dużo wody

WRZESIEŃ.

We wrześniu rozpoczyna się — ustawowo polowanie na najszlachetniejszą u nas zwierzynę t. j. jelenie.

Jednakże prawidłowi myśliwi, dbający o jakość swych zwierzostanów, nie będą jeszcze w tym czasie odstrzeliwali sztuk kapitalnych, — zdatnych do rozpłodu, pozostawiając to na czas po rykowisku lub na koniec rykowiska. We wrześniu ograniczyć się należy wyłącznie do odstrzału sztuk mniej lub więcej zdegenerowanych, o słabem lub lichem porożu, nie przedstawiających żadnej wartości hodowlanej.

http://rcin.org.pl

W lasach, w których jelenie są stałymi mieszkańcami i odbywają rykowisko, należy jednakże zastanowić się nad tem, czy odstrzału i tych mało wartościowych sztuk, nie należy odłożyć na październik — listopad, albowiem przez niepokojenie jeleni, co bywa szczególnie wówczas, jeśli odstrzał tych sztuk dokonywanym będzie od stad, — można sobie zepsuć rykowisko na własnych terenach.

Polowania na cietrzewie odbywają się w różny sposób, — jednakże najwięcej praktykowane jest polowanie z wyżłem na młode cietrzewie. Na początku miesiąca, młode koguty nie są jeszcze należycie upierzone t. j. nie posiadają w swem upierzeniu dostatecznych cech koguta, dlatego młodzi, niewprawni myśliwi, a nawet i doświadczeńsi, polując w zaroślach, gdzie młode cietrzewie najchętniej przebywają, — zamiast kogutów, ubijają bardzo często kury, z uszczerbkiem dla przyszłej rozmnoży. Gdzie przeto cietrzewi jest stosunkowo mało i chodzi o ich rozmnożę, lepiej polowania z pod wyżła zaniechać zupełnie, a ograniczać się jedynie do odstrzału kogutów na tokach, lub na nagankach w późnej jesieni. Wtedy ubicie ciągnącego jak strzała, koguta, w jego wspaniałem już wówczas upierzeniu, sprawia prawdziwą satysfakcję.

To, co powiedziano wyżej o polowaniu na cietrzewie z „pod wyżła", odnosi się również do jarząbków, — na które najwłaściwiej polować jedynie z wabikiem!

W drugiej połowie miesiąca rozpoczyna się rykowisko jeleni. Dla dobra jeleniostanu, przestrzegam przed odstrzeliwaniem kapitalnych byków na początku rykowiska, t. j. przed błędem, popełnianym często nawet przez myśliwych, pod innemi względami racjonalnych.

Przed końcem września przystąpić należy do drugiego cięcia łodyg bulw, oraz do sprzętu seradeli na siano dla zwierzyny.

http://rcin.org.pl

Łodygi bulw suszy się w miejscu cienistem lecz przewiewnem, poczem wiąże się w pęczki (snopeczki) i układając warstwami w suchej, przewiewnej szopie lub w specjalnym na ten cel brogu, przesypuje solą, roztartą drobno na mąkę.

Seradelę sprząta się i suszy podobnie jak koniczynę lub siano łąkowe, i przechowywa podobnie jak to ostatnie.

PAŹDZIERNIK.

Miesiąc październik otwiera polowanie na zające. Jak to powszechnie wiadomo, polowania te wykonywane są w sposób bardzo rozmaity, zależnie od warunków miejscowych, od panującej tam kultury łowieckiej — no, i od osobistych zalet myśliwych, uprawiających polowanie.

W ogólności praktykowane są: polowania z naganką, polowania w kotły, polowania ławą czeską i t. zw. polowania na szukanego, czyli na pomyka.

Z tych sposobów najmniej racjonalnem jest polowanie na pomyka, jak bowiem uczy doświadczenie, pada tu ofiarą najwięcej samic, które, jako mniej ruchliwe, stosunkowo najmocniej dotrzymują Przy tym systemie polowania zdarza się też najwięcej postrzałków, które następnie giną bezpożytecznie.

Prawidłowi myśliwi powinni więc unikać tych systemów polowania, gdyż one nie przyczyniają się do poprawy stanu zajęcy w latach następnych.

Przy polowaniach z naganką, więcej ociężałe samice wychodzą przeważnie na linję myśliwych — przy końcu miotu. Gdzie więc stan zajęcy jest słaby i chodzi o jego poprawę, zaleca się nie pędzić całego miotu aż do linji myśliwych, lecz ograniczyć pędzenie tylko do $^3/_4$ lub $^2/_3$ miotu, zależnie od jego długości oraz od tego, czy miot stanowi zagajnik lub las gęsto podszyty, czy też las wysoki — bez podszycia.

http://rcin.org.pl

W tym celu, w odległości 60 — 100 — 120 metrów od linji myśliwskich, przecina się wąską wizę lub znaczy od strony naganki, na pniach drzew linję, do której naganka doszedłszy, — staje, a jednocześnie prowadzący nagankę, daje trąbką sygnał myśliwym, że miot ukończony i dalsze strzelanie do zajęcy ustaje. Poczem naganka schodzi z miotu w prawo lub w lewo.

Jeśli w ten sposób w każdym miocie oszczędzi się chociażby tylko po 2 — 3 samic, to fakt taki wpłynie już bardzo znacznie na poprawę stanu zajęcy w roku następnym. W zajęczym rodzie jest prawie zawsze mniej samic niż samców.

Przy polowaniu w kotły, sprawa oszczędzania samic przedstawia się gorzej; małe szanse daje niedokończanie kotła, — mianowicie, zamiast praktykowanego sygnału: „myśliwi stać, naganka do środka", powinien być dany sygnał: „stać, kocioł skończony, więcej nie strzelać".

Jeszcze gorzej przedstawia się ta sprawa przy polowaniu ławą czeską. Tutaj tylko przez odpowiednie skrócenie „skrzydeł", można zapewnić zającom — samcom i samicom pewien odpływ z matni, jako rezerwę do dalszej rozmnoży.

Miesiąc październik jest ostatecznym okresem do gromadzenia paszy na zimę, dla jeleni, sarn i zajęcy, oraz dla dzików. Na samym początku miesiąca dojrzewają i opadają kasztany, żołędzie i buczyna, które starannie zbierać i gromadzić trzeba, by w czasie długotrwałej zimy, mieć co zadawać zwierzynie i utrzymywać ją w łowisku.

Z wymienionych wyżej nasion, kasztany najmniej są wrażliwe na mrozy i z łatwością przechować się dają: na strychu, klepisku it. p. Natomiast żołędzie i buczyna są mniej odporne na mrozy i dlatego najwłaściwiej jest zadołować je w kopczyki, podobnie jak ziemniaki.

Gdzie są założone pólka bulwowe, to, o ile w swoim czasie wykonano drugie cięcie łodyg, można około połowy miesiąca przystąpić do wyko-

http://rcin.org.pl

pywania kłębów, które służyć mają do dalszych, nowych plantacyj — na przyszłą wiosnę, albo też na zimową paszę dla sarn i zajęcy, gdy kłębów tych jest więcej niż potrzeba do dalszej hodowli. Kłęby bulw przechowywać można w kopczykach, podobnie jak ziemniaki, albo też w suchej, bezmroźnej ubikacji, przysypane suchym piaskiem tak, aby w całości były pokryte.

Kto ma do wysiewu nasienie żarnowca (Spartium scoparium), winien to uskutecznić w końcu października. Siewu dokonywa się w płytkie, za pomocą motyk zrobione rowki i przykrywa nasienie ziemią na ½ do 1 ctm., zależnie od spoistości ziemi. Im ziemia cięższa, tem cieńsze powinno być pokrycie ziemią.

LISTOPAD.

Zbliża się zima, a z nią czas krytyczny dla naszych zwierzostanów, zarówno czworonogich, jak i skrzydlatych. Szczególnie krytyczną bywa zima śnieżna, w pozbawionych schronisk, gołych polach, dla kuropatw. Nietylko cierpią one od dokuczliwych mrozów, wiatrów i śnieżnych zawiei, ale nadto wystawione są na znacznie większe niebezpieczeństwa ze strony skrzydlatych drapieżników niż w innych porach roku.

Wcześnie też, t. j. przed zapadnięciem śniegów i nastaniem mrozów, pomyśleć trzeba o zabezpieczeniu, a przynajmniej ulżeniu doli tych, tak miłych i pożytecznych ptaków.

Przedewszystkiem więc, gdzie w polach niema naturalnych lub sztucznie założonych, stałych schronisk (remiz), należy postarać się o przygotowanie chociażby prowizorycznych, zrobionych z gałęzi drzew iglastych, z młodych sosenek, świerków lub jałowców, wkopanych prostopadle w ziemię, możliwie gęsto, aby utworzyły zwarte skupiny (klomby), dostatecznie zabezpieczające w nich kuropatwy od mrozów, wiatrów i zawiei

http://rcin.org.pl

śnieżnych, a nadewszystko i od bystrego oka lotnych drapieżników.

W środku tych skupin zrobić trzeba budki, również z gałęzi, pochyło ku sobie wkopanych, do zasypywania w nich pośladu.

Prowizoryczne schroniska takie, wielkości po 10 — 15 metrów w kwadrat, rozmieszczone planowo wśród pól, w ilości, odpowiadającej przynajmniej liczbie znajdujących się na danym terenie stad, obiorą sobie kuropatwy jako stałe, dzienne osiedla i unikną przez to samo licznych niebezpieczeństw.

Schroniska takie robić należy wcześnie, przed zapadnięciem śniegów, aby kuropatwy miały czas oswoić się z przygotowanemi dla nich w ten sposób osiedlami.

Jednocześnie z wykonaniem budek, trzeba też zasypywać w nich, jako przynętę, pewną ilość „zgonin" lub pośladu, zmieszanego z plewami, albo drobną sieczką. A gdy się zauważy, że kuropatwy już budki odwiedzają, należy zasypywanie pośladu kontynuować perjodycznie, zawsze na noc, regulując ilość, zależnie od wielkości stad, oraz od tego, czy kuropatwy mają wolny dostęp do ozimin.

Gdy kuropatwy znajdą w schroniskach zasypane dla nich ziarno, uczęszczać tam już będą stale i nie odczują potrzeby przeniesienia się pod wiejskie zagrody, gdzie, jak wiadomo, są w najrozmaitszy sposób tępione.

To, co powiedziano o zasypywaniu karmy dla kuropatw, dotyczy w wyższym jeszcze stopniu również i bażantów, hodowanych na dziko.

Również i dla zwierzyny czworonogiej w lasach, mianowicie dla jeleni, danieli i sarn — pozakładać do jaseł, a zatem pod daszkami pewne ilości paszy, np. owsa w snopach, koniczyny, seradeli lub dobrego siana, oraz, choćby tylko na przynętę — trochę buraków, marchwi lub ziemniaków, co zapobiegnie rozproszeniu się zwierzyny po okolicy.

http://rcin.org.pl

Gdzie niema zbudowanych jaseł (paśników), trzeba wcześnie, zanim ziemia umarznie, w odpowiednich do tego celu miejscach — na haliznach, pozabijać odpowiednią ilość palików, wysokich 0,60 do 0,80 metr. nad ziemią, do nadziewania na nich snopków z paszą, by były gotowe, gdy nadejdzie chwila intensywnego zakładania paszy.

Buraki, marchew, ziemniaki, żołędzie, buczynę najlepiej ułożyć w kopczyki na oczyszczonej ziemi i przykryć mchem, liśćmi lub wiązkami słomy. — Zwierzyna sama odgrzebywać je sobie będzie. Ponieważ kasztany zawierają wiele goryczki, a trudno przewidzieć, czy nastąpią dość silne mrozy, któreby przez przemrożenie goryczkę tę usunęły, najlepiej jest zadawać je już parzone, a wówczas chętniej będą przez zwierzynę przyjmowane.

Zrewidować też pojniki i lizawki, i pooczyszczać je z opadłych liści, igieł sosnowych i t. p.

W bieżącym miesiącu kończy się ruja danieli.

Z nastaniem śniegów, — tropienie i odstarzał a przebywają w obwodzie łowieckim w charakte- dzików oraz szkodliwych dla łowiectwa drapieżników.

Śledzić trzeba za sidłami i innemi pułapkami, zastawianemi przez kłusowników, na ścieżkach, wydeptanych przez zwierzynę — co na śniegu z łatwością daje się wykryć.

GRUDZIEŃ.

Kto zamierza sprowadzić do dalszej hodowli zające, bażanty lub kuropatwy, najwyższy czas, aby śpieszył z ich zamówieniem.

Zarówno w polach, jak i w lasach, rozpoczyna się dla zwierzyny okres krytyczny, szczególnie jeśli oprócz mrozów nastąpią obfite śniegi.

Gdzie przeto nie przygotowano jeszcze w polach sztucznych schronisk i budek dla kuropatw, to czas najwyższy uskutecznić to i zasypywać poślady. Również i bażantom należy się zabiegliwa

http://rcin.org.pl

opieka. W przygotowanych dla nich budkach lub pod daszkami — należy śnieg starannie usuwać i na oczyszczoną ziemię zasypywać karmę.

W lasach, o ile te obejmują drzewostany liściaste lub mieszane, iglasto-liściaste, z podszyciem drzew i krzewów liściastych, których młode pędy mogą dostarczyć zwierzynie choć jakie takie naturalne pożywienie, bez obawy szkód w młodnikach, nie potrzeba z zakładaniem paszy sztucznej na początku zimy zbyt forsować. Wskazanem jest natomiast ścięcie w różnych punktach łowisk pewnej ilości małowartościowych drzew osikowych, brzóz, lip, jarzębin, wiązów, wierzb, dzikich jabłoni, grusz, lub karłowatych, mniej cennych dąbków, których korę i młode pędy jelenie, daniele, sarny i zające chętnie obgryzają.

Natomiast gdzie tego niema, jak np. w lasach czysto iglastych, trzeba już na początku zimy podawać zwierzynie obficiej paszę sztuczną, aby nie dopuścić do jej wyemigrowania.

Zależnie więc od jakości i ilości zwierzyny w danem łowisku i od tego, jaką paszą dysponujemy, zadawać należy: suszone łodygi bulw, wiązki ciętych w czerwcu lub lipcu i zasuszonych liści dębu, osiki, topoli kanadyjskiej, buku, bzu jesiennego, lipy, jesionu i t. p. oraz od czasu do czasu suszone pędy z liśćmi kruszyny; pozatem siano koniczyny i seradeli oraz siano łąkowe z pierwszego pokosu, snopki niemłóconego owsa, jarmuż, głąby kapuściane, marchew, buraki, ziemniaki, buczynę, żołądź, owoce kasztanowca i t. p. Te ostatnie zadawać najlepiej parzone, przez co pozbywają się niemiłej goryczki i chętniej są przez zwierzynę przyjmowane.

Przy zakładaniu wszelkiej paszy należy zwracać uwagę na to, aby jej nie gromadzić zbyt obficie w jedno miejsce, lecz rozdzielać na mniejsze porcje i rozmieszczać w różnych punktach łowiska.

Dla dzików najodpowiedniejszą paszą są: kłęby bulw, buczyna, żołędzie, dzikie kasztany, snopki

http://rcin.org.pl

niemłóconego grochu polnego lub owsa, wreszcie padlina końska. Z zakładaniem tej ostatniej trzeba jednakże być ostrożnym, by nie zadawać na żer zwierząt padłych na zaraźliwe choroby. Nie należy też padliny zakładać zbyt obficie.

W bieżącym miesiącu lochają się maciory dzików. W tym więc czasie nie jest wskazany odstrzał odyńców, z powodu wstrętnej ich woni, — i odłożyć to lepiej na miesiące następne. Natomiast jest na czasie odstrzał warchlaków.

W grudniu odbywają się najliczniejsze polowania z naganką na zające i króliki w lesie, oraz polowania w kotły i ławą czeską.

Gdzie zajęcy jest mało, stosować przy wykonywaniu polowań prawidła podane we wskazówkach hodowlanych na październik.

Z każdej ponowy należy obecnie korzystać, by tropić i tępić czworonogie drapieżniki, jak wilki, lisy, kuny, tchórze i łasice. Przy polowaniach na wilki i lisy znakomite usługi oddają fladry, któremi otaczać należy ostępy, z otropionemi wilkami lub lisami. O rysiach nie wspominam, gdyż jest ich w naszym kraju tak mało, że, pomimo ich prawdziwie rozbójniczego charakteru, o intensywnem tępieniu nie może być mowy.

Początek grudnia jest też najodpowiedniejszy do przygotowania „ambon" i zakładania przynęt na wilki i lisy. Jak to wykonać, opisane jest obszerniej we „wskazówkach hodowlanych na styczeń".

http://rcin.org.pl

Inż. Dionizy Smoleński

GWINTOWANA BROŃ MYŚLIWSKA O DUŻYCH SZYBKOŚCIACH POCISKÓW.

Technika gwintowanej broni myśliwskiej wykonała w ostatnich czasach olbrzymi skok rozwoju, oparty na bardzo silnem podniesieniu szybkości początkowej pocisku. Z podniesieniem szybkości początkowej pocisku związane jest rozwiązanie całego szeregu problemów, umożliwiających podniesienie zasięgu działania broni oraz jej właściwości. Graniczną szybkością początkową pocisku z ręcznej broni palnej przed wielką wojną była szybkość 900 m/sek., dopiero po wielkiej wojnie udało się granicę tę przekroczyć i to w stopniu bardzo znacznym, co otworzyło całkiem nowe horyzonty przed balistyką wogóle, a także przed bronią myśliwską, zwłaszcza, że broń ta była właśnie pierwszym materjałem doświadczalnym dla nowego wynalazku.

Dążenie do podniesienia szybkości początkowej w broni myśliwskiej jest obecnie powszechne i realizacja jego postępuje szybkiemi krokami naprzód. Niewątpliwie największe zasługi położył w tej dziedzinie inżynier niemiecki Gerlich; przegląd otrzymanych przez niego wyników w poszczególnych stadjach prac, wytworzy najwłaściwsze pojęcie o rozwoju zagadnienia, jego stanie w chwili obecnej i znaczeniu.

Prace swe rozpoczął inż. Gerlich w 1926 roku, a od 1929 roku pojawiać się zaczęły liczne publikacje w tej materji, ogłaszane przeważnie w czasopiśmie niemieckiem „Kugel und Schrot", angielskiem „Army Ordnance" i w całym szeregu innych cza-

http://rcin.org.pl

sopism fachowych, nieomal we wszystkich językach świata cywilizowanego. Publikacje te oparte są na doświadczeniach, zdobytych w „Deutsche Versuchs Anstalt für Handfeuerwaffen" w Wansee pod Berlinem oraz w stacjach doświadczalnych amerykańskich.

Pierwszą bronią myśliwską o dużej szybkości pocisku była broń i amunicja . 280 H. V. Magnum *). Posiadała ona następujące dane balistyczne:

Waga pocisku	Ksz ałt pocisku	Szybkość początkowa	Szybkość na odległości 300 m.
6.4 gr.	Pocisk "S„ z miedzianem pustem zakończeniem	1186m/sek	763 m/sek
9.3 gr	Pocisk "S„ z bardzo ostrem pustem miedzianem zakończeniem oraz ze stożkową częścią tylną.	1063 „	880 „
11.7 gr.		925 „	820 „

Następną bronią myśliwską o dużych szybkościach, wyrabianą i sprzedawaną dla użytku myśliwych, była broń Halger . 335 H. V. Super-Magnum. Broń ta została skonstruowana dla zastąpienia myśliwym wielkokalibrowej broni myśliwskiej, używanej na grubą zwierzynę europejską, a głównie dla polowań egzotycznych. Pocisk tej broni o kalibrze 8,5 mm. posiadał wagę 15.6 gr., szybkość początkową 952 m/sek., a szybkość na odległość 300 m. — 756 m/sek.

*) Liczba . 280 oznacza kaliber broni w calach angielskich. Kaliber ten wynosi 25,4 × 0,28 = 7,1 mm.

http://rcin.org.pl

W roku 1930 ukazał się jeszcze Halger .244 H. V. Magnum, więc o kalibrze najmniejszym, bo tylko 6,2 mm., którego pocisk o wadze 5,6 gr. posiadał szybkość początkową 1150 m/sek. Była to broń lekka, do polowań na grubszą zwierzynę europejską.

Wreszcie w 1931 roku ukazała się broń, a właściwie tylko wzmianki w literaturze o niej, Halger — Ultra o kalibrze 7 mm., do której stosowano dwa rodzaje pocisków:

o wadze 6,5 gr. i szybkości początkowej 1450 m/sek. oraz

o wadze 9 gr. i szybkości początkowej 1385 m/sek.

W pewnych wypadkach osiągnięto z tej broni szybkość początkową 1600 m/sek. Była to więc broń o najwyższej notowanej w prasie szybkości początkowej. Zainteresowanie, jakie wywołały własności pocisków o tak rewelacyjnych szybkościach, a zwłaszcza ich zdolności przebijania płyt pancernych, w kołach wojskowych całego świata, spowodowało otoczenie dalszych prób tajemnicą i wyniki dalszych prób, podane z autorytawnych źródeł, nie przedostały się już do prasy.

Zresztą dla celów myśliwskich dalszy wzrost szybkości początkowych jest już mniej potrzebny. Ogłoszone zaś dane pozwalają zorjentować się we właściwościach i zaletach pocisków o dużych szybkościach, które to właściwości w wielu wypadkach stały się całkowitą niespodzianką.

Przedewszystkiem broń Halger wszystkich wspomnianych typów okazała się niespodziewanie lekka; waga jej waha się od 4,25 kg. (. 335 H. V. Magnum) do 3,3 kg. (.244 H.V. Magnum). Tem niemniej odrzut, jaki ta broń daje, o tak dużej szybkości początkowej pocisku i tak małej wadze broni, jest niespodziewanie słabo odczuwalny. Tak np. z broni .335 H. V. Magnum oddano we wspomnianym niemieckim instytucie badawczym 78 strzałów z ramienia,

http://rcin.org.pl

przez jednego strzelca, w ciągu dwu dni strzelań, bez objawów jakiegokolwiek zmęczenia lub obrażenia ramienia strzelca. Także odrzut z Halger-Ultra jest słabiej odczuwany od odrzutu karabinu wojskowego; jasnem jest, że słabość odrzutu ma też duży wpływ na celność broni. Nigdy też przy strzelaniach nie zauważono lepienia się łuski do zamka czy komory nabojowej, lub trudności w otwieraniu zamka, co wskazuje, że ciśnienia, panujące w lufie, nie są zbyt wielkie.

Niespodzianką również było, że tarcie, wywołane przez ruch pocisku w lufie, oraz zniszczenie lufy, nie wzrasta absolutnie ze wzrostem szybkości pocisku. Także zaniklowanie przewodu lufy przez płaszcz pocisku nietylko nie wzrasta ze wzrostem szybkości, lecz jest nawet znacznie mniejsze, niż przy broni wojskowej, gdzie szybkości pocisku nie dochodzą do 900 m/sek. Zjawisko to inż. Gerlich tłomaczy analogją do znanej sztuczki, polegającej na odpowiednio szybkiem wyszarpnięciu serwetki stołowej z pod naczyń szklanych, kiedy to naczynia nie przewracają się.

Zaletą broni związaną z dużemi szybkościami pocisku jest płaskość toru pocisku. Ta płaskość toru pocisku ma duże znaczenie dla strzelca, gdyż pozwala strzelać w dużych granicach odległości bez zmiany celownika. Jeśli tor jest dostatecznie płaski, to znaczy jeśli łuk toru nie wznosi się wysoko ponad linją celowania (mała rzędna toru), wówczas celność nie jest tak ściśle uzależniona od dobrej oceny odległości i dobrego nastawienia celownika, gdyż błędy w ocenie odległości mają mały wpływ na punkt trafienia. Oczywiście cecha płaskiego toru pocisku szczególnie jest ważna przy celach żywych, ruchomych. Przy szybkościach pocisku, występujących w opisanej broni, użycie jednego stałego celownika, bez potrzeby jego zmiany, pozwala

http://rcin.org.pl

strzelać na wszystkie odległości myśliwskie, t. j do 300 metrów.

Porównanie broni konstrukcji inż. Gerlicha z karabinem wojskowym niemieckim najlepiej charakteryzuje tę jej właściwość.

Broń	Rzędna toru na odległ. 300 m.	1000 m.
Kb. wojskowy pocisk „S"	20 cm.	6 m.
Kb. wojskowy pocisk „Sc"	—	5 m.
Kb. wojskowy amerykański	—	5 m.
.280 H. V. Magnum	—	2 m.
.244 „ „	8.75 cm.	—
Halger - Ultra (pocisk 8,15 gr. V_0 1358 m/sek.)	6,1 cm.	1,2 m.

Krótki czas przelotu pocisku do celu i małe wzniesienie toru nad linją celu ułatwia znacznie strzał do zwierzyny ruchomej, zwłaszcza przy dużej celności broni. Celność broni o dużej szybkości początkowej pocisku może być scharakteryzowana następującemi danemi, zaczerpniętemi z literatury, według drugostronnie zestawionej tablicy porównawczej:

http://rcin.org.pl

Broń	Odległość strzału	Ilość strzałów	Wymiary rozrzutu:
280 H. V. Magnum	1000 m	5	26.7 cm.
	„	4	18.5 „
.335 „ „	200	3	2.3 „
	300	3	8.9 „
.244 „ „	200	5	6.0 cm.
	300	5	wielkość dłoni
.280 Double Magnum*)	a) 457.5	5	5,7x3,8 cm.
„ „	b) 549	10	12.4x11.2 cm.

Najważniejszą zaletą broni o dużej szybkości pocisku jest jej działanie na trafioną zwierzynęę. Zdawna już zaobserwowany był fakt, że pocisk, z dużą szybkością wchodzący w ciało, którego cząstki dadzą się łatwo przesuwać względem siebie (ciała ciekłe i półciekłe, miękkie części ciała zwierzęcego, zwłaszcza wypełnione płynem, glina, woda i t. p.), wywołuje w takiem ciele działanie tego rodzaju, jakgdyby wewnątrz niego znajdował się ładunek materjału wybuchowego, który został przez pocisk doprowadzony do wybuchu. Jeśli strzelamy do naczynia napełnionego wodą, to woda po trafieniu rozpryskuje się we wszystkie strony, a zwłaszcza w kierunku do strzelającego; w dużym bloku wilgotnej, plastycznej gliny pocisk o dużej szybkości powoduje wydrążenie, którego objętość może wieleset razy przekroczyć objętość samego pocisku. kształt zaś wydrążenia zależy od szybkości i wielkości pocisku, stopnia wilgotności i objętości bloku gliny. Zjawisko to występuje także przy strzale

*) Broń amerykańska:

a) waga pocisku 10,66 gr., szybkość początkowa 892 m/sek.;

b) waga pocisku 8,88 gr., szybkość początkowa 1006 m/sek.

http://rcin.org.pl

do ołowiu, choć w mniejszym stopniu; nie występuje zaś w całkowicie suchym piasku i drzewie.

Istnieje cały szereg teoryj, usiłujących wytłomaczyć to „pozornie wybuchowe" działanie pocisku o dużej szybkości. Na zasadzie bardzo dokładnych badań zbudował prof. Cranz teorję, która najlepiej tłomaczy zjawisko i ogólnie została przyjęta. Brzmi ona następująco:

Energja ruchu pocisku w całości, lub w dużej części, zostaje przeniesiona na ciało przestrzeliwane; energję tę oddaje pocisk cząsteczkom, leżącym obok linji toru pocisku, a te zkolei oddają część jej cząsteczkom sąsiednim i t. d. Cząsteczki te stają się niejako pociskami, lecącemi z dużemi szybkościami, dopóki wskutek oporów szybkość nie spadnie do zera. Masy nabierają więc ruchu z dużemi przyśpieszeniami w tych kierunkach, w których opór jest najmniejszy Najsilniej pozornie wybuchowe działanie pocisku występuje tam, gdzie cząstki najłatwiej przesuwają się względem siebie (ciecze); zjawisko to występuje, gdy między cząsteczkami ciała powstają wielkie tarcia (np. suchy piasek kwarcowy), kiedy cała prawie energja pocisku zamienia się w ciepło tarcia.

Przebieg pozornie wybuchowego działania pocisku jest więc w rzeczywistości bardzo podobny do zjawiska, zachodzącego przy wybuchu ładunku wybuchowego, z tą tylko różnicą, że przy przestrzeliwaniu masa ciała otrzymuje przyśpieszenie przez uderzenie pocisku, zaś przy wybuchu przez ciśnienie powstałych gazów.

Gdy więc strzelamy do glinianej bryły, to cząsteczki gliny wypadają w kierunku strzelca, gdyż tu napotykają najsłabszy opór; to samo występuje w kierunku wylotu pocisku. Wewnątrz przestrzeliwanego ciała powstaje wokół linji lotu pocisku strefa ciśnień, której średnica zależy od energji pocisku i od tarcia międzycząstkowego.

Teorja Cranza tłomaczy zjawisko wielkiej siły rażenia pocisków o dużej szybkości. Oczywiście

http://rcin.org.pl

chodzi tu nie o szybkość początkową pocisku, lecz o szybkość pozostałą, t. zn. o szybkość, jaką posiada pocisk przy uderzeniu w cel. Oprócz więc nadania dużej szybkości pociskowi w lufie broni, konstrukcja pocisku musi być tego rodzaju, aby spadek szybkości po drodze pocisku był jak najmniejszy i aby jak największą szybkość posiadał pocisk u celu. Przy próbach broni i amunicji o dużej szybkości początkowej okazało się, że straty szybkości po drodze są mniejsze, niż to przewidywano teoretycznie na zasadzie doświadczeń z mniejszemi szybkościami. Wyżej podane szybkości pocisków na odległościach 300 m. pozwalają zorjentować się, jaką szybkością rozporządza jeszcze pocisk na odległościach, używanych w myślistwie. Pocisk o dużej szybkości przewyższa swemi własnościami rażenia specjalne pociski wybuchowe, trafiające w cel z mniejszą szybkością.

Szereg artykułów i wzmianek w czasopismach myśliwskich podaje zdumiewające skutki trafienia celu żywego przez pociski o dużej szybkości. Tak np. F. Siedentopf podaje wyniki polowania na kozły nabojem .244 H. V. Magnum, o szybkości początkowej 1120 m/sek. Na 19 trafionych kozłów ani jeden nie uszedł. Otwory wylotowe miały średnice około 3 cm. Działanie pocisku w ciele jest straszne. Na 19 trafień było 9 takich, które przy innej amunicji nie mogłyby zatrzymać zwierzyny (nie trafiono ani w kość, ani w żaden poważny organ wewnętrzny); w 13 wypadkach trafiony kozioł padał na miejscu, w 2 wypadkach po przebiegnięciu 15 metrów, w 3 po przebiegnięciu 20 m., a tylko w jednym wypadku kozioł przebiegł jeszcze około 100 m. Odległość strzału wynosiła 70 do 250 metrów.

Nowa broń o dużej szybkości pocisków zastąpić może całkowicie myśliwemu, polującemu na grubszą zwierzynę, cały arsenał używanej dotychczas broni wielkokalibrowej (12—15 mm.), ciężkiej i o dużym **odrzucie.**

http://rcin.org.pl

Jerzy Dylewski.

JAK POLOWAĆ NA KACZKI.

Ze wschodem słońca dnia 16 lipca rozpoczyna się okres polowania na ptactwo błotne i wodne.

Coprawda, jako przeoczona przyjemność z obowiązującego dawniej terminu ochronnego pozostało polowanie na bataljony, dozwolone już od 11 lipca, ale któż z rzetelnych myśliwych kusiłby się o zdobycie różnorodnie ubarwionego rycerzyka wówczas, gdy ten przez wypierzenie stracił cenny kołnierz i znamienne pióreczka, zwane przez myśliwych uszkami.

Najciekawszy okres dla bekasów jeszcze nie nadszedł. Z dubeltami, których stan corocznie się obniża, trudno się spotkać, więc wszystkie nadzieje myśliwskie skierowane są w stronę kaczek.

Młodzież tych ptaków już jest lotna i obdarza strzelca tak miłem ryzykiem pudła, mając jednocześnie naturalne warunki obrony przed śrutem.

Nie wszystkie jednak młode kaczki są o tej porze lotne. Zdarza się dość często napotkać i teraz kaczęta z późniejszego lęgu, które tylko pływać i nurkować potrafią, a latać będą za parę tygodni.

Łatwa to zdobycz dla psa, buszującego po szuwarach i dlatego każdy myśliwy powinien o ile możności, uważać na pracę czworonogiego przyjaciela, aby go natychmiast od dzieciarni kaczej odwołać, bo niszczenie przyszłej zwierzyny w okresie jej niedołęstwa jest ciężkim grzechem łowieckim.

http://rcin.org.pl

Polowania kacze odbywają się u nas albo na niezmierzonych obszarach Polesia, albo na kulturalnych rybołóstwach, albo też na mniejszych kompleksach łąk zalewnych, gdzie nasilenie zwierzyny jest stosunkowo najmniejsze.

We wszystkich przytoczonych wypadkach myśliwy musi przestrzegać zasady, która szlachetnemu sportsmenowi surowo zabrania skazywać na cierpienia i niedolę pozostawione w terenie postrzałki.

A przecież właśnie przy polowaniu na kaczki, odbywającem się w gąszczach trzcin, traw tataraków, łozy i sitowia o nic nie jest tak łatwo, jak o zgubienie ranionej sztuki. Dlatego też zamiłowany i kulturalny myśliwy zawsze będzie się starał o strzelanie z najlepszej broni i najlepszemi nabojami.

Rzecz prosta, że taki myśliwy musi strzelać tylko z bliskiej odległości, wiedząc o tem, iż broń śrutowa dalekonośna nie istnieje, a uganianie się za „rekordowemi" strzałami na 70 i 100 kroków znamionuje żakostwo, próżność i małe wyrobienie kulturalne.

Nie strzelajmy więc dalej, niż na 40 — 50 kroków, bo to jest maksymalna odległość, przy której zwierzyna ginie w ogniu, nawet z najlepszej broni.

Przestrzegając tej bardzo ważnej zasady, nie będziemy bezużytecznie niszczyć życia, a zwierzyna pozostanie w łowisku do następnego polowania, lub wróci do nas, jeśli chodzi o ptactwo przelotne.

Pomimo największych starań, nie unikniemy jednak przy polowaniu kaczem wypadków postrzelenia zwierzyny. Należy więc zanalizować tutaj obyczaje ranionej sztuki, aby tem łatwiej można ją było odszukać.

Najtrudniejsze do odszukania postrzałki to oczywiście sztuki zeskrzydlone, czyli takie, którym śrut ułamał lotki, ew. strzaskał kość skrzydłową.

http://rcin.org.pl

Taki postrzałek spada dwojako: w pierwszym wypadku kaczka z połamanemi lotkami opada łagodnie, pod kątem ostrym w stosunku do powierzchni wody, przyczem zawsze musi zboczyć z kierunku, który obrała przed strzałem. Gdy została strzelona w lewą stronę, chyli się w lewo, jeśli w prawą — w prawo.

Szukanie zlotkowanej sztuki należy boda; do najtrudniejszych zadań z tego względu, że kaczka jest zupełnie zdrowa, nie farbuje i długo może nurkować. Jednakże ogólnie przyjętym zwyczajem, postrzałek dążyć będzie do gąszczu i do lądu. Gdy taki postrzałek opada, należy jak najszybciej podjechać, czy też podbiedz w to miejsce, gdzie spadł.

Na czystej, otwartej wodzie zlotkowana kaczka natychmiast nurkuje, oczywiście w stronę brzegu, dążąc do najbliższych traw i trzcin — do ukrycia.

W tym też kierunku należy się wpatrywać, a gdy przed wpłynięciem między zarośla wychyli się na chwilkę z wody, natychmiast strzelić do wynurzającej się głowy, bo nie zawsze postrzałek wynurzy się cały, częściej głowę tylko nad powierzchnią wody pokaże i po zaczerpnięciu świeżego powietrza natychmiast ponownie się pogrąży.

Spadając między trawy, o ile są dość gęste, przez chwilkę siedzi bez ruchu, oszołomiony bezsilnością, poczem, przy zbliżaniu się człowieka, odpływa w kierunku brzegu.

Dobrze, gdy spadł między trawy, rosnące na wodzie, gdzie może płynąć. Wtedy, chociaż nie widać samego postrzałka, można na niewidzianego strzelić w to miejsce, gdzie przed płynącym rozchylają się trawy, znaczac ruchem wierzchołków zupełnie wyraźnie jego drogę.

Bywa i tak, że postrzelona kaczka, nie mając czasu, ani odpowiedniej drogi do ucieczki, daje nurka i po przepłynięciu kilku kroków zatrzymuje

http://rcin.org.pl

się w wodorostach, skąd dla zaczerpnięcia powietrza, przy samych trawach, lub pomiędzy niemi, wychyla od czasu do czasu tylko dziobek.

Jeśli taki manewr odbywa się na głębszej wodzie, nurkująca kaczka staje się pod wodą niewidoczna. Myśliwy musi wtedy bacznie patrzeć, skąd na powierzchnię wody wydobywają się co chwila pęcherzyki powietrza, wydychanego przez kaczkę.

W tem miejscu, lub też obok niego, kaczka wychyli dziób, gdy zapas powietrza w płucach wyczerpie.

W każdym z powyższych wypadków strzelbę należy mieć w pogotowiu i szybko strzelić, gdy cel będzie widoczny.

W zależności od terenu polujemy na kaczki z łódki, z podchodu, lub z naganką.

Łódź powinna być wąska, ale niewywrotna, nie zanadto długa, z czubem, wzniesionym dość znacznie w górę, aby z łatwością pogrążała spotykane po drodze trzciny i trawy.

Myśliwy powinien siedzieć na wiązce siana, niezbyt wysoko usłanej, między środkiem i końcem łodzi, tak, aby za nim pozostawało miejsce stojące dla przewoźnika. W ten sposób łódka wznosi się czubem ponad poziom wody, ułatwiając przebycie płytszych i bardziej zarośniętych miejsc.

Dobry przewoźnik musi tak wiosłować, aby nie kołysać łódką i aby nie stukać wiosłem o łódź, co straszy ostrożniejsze kaczki i uniemożliwia bliski podjazd. Prócz tego wprawny wioślarz przy podrywaniu się kaczek odrazu pozostaje bez ruchu, gdyż najpowolniejsze wiosłowanie kołysze łodzią i wpływa ujemnie na celność strzałów.

W czubie łódki zwykle zajmuje miejsce pies — aporter.

Myśliwy powinien strzelać siedząc, gdyż przy wąskiej łódce i strzelaniu z pozycji stojącej,

http://rcin.org.pl

szczególnie do kaczek, podrywających się z prawej strony — nie trudno o wypadnięcie z łodzi, a co gorsza o utopienie broni.

Kto nie wierzy, niech spróbuje.

Na wielkich wodnych przestrzeniach należy polować od świtu do godziny 8-mej — 9-tej i od godziny 16-tej — 17-tej do zmierzchu, a to dlatego, że w upalne dni lipcowe, gdy wszędzie kaczka może zaszyć się jeszcze w gęstwinę, polowanie przy pełnem słońcu daje małe rezultaty. Zwierzyna jest rozleniwiona, nie chce się zrywać i płynie bardzo długo w szuwarach przed łódką, będąc niewidoczną dla myśliwego. Zrana i pod wieczór zrywa się chętniej.

Kto jednak chce wykorzystać słońce i krótki czasami wypoczynek na wodzie, może polować przez cały dzień, jednak musi pamiętać, by upolowanych sztuk nie zmarnować przez rzucanie do łodzi bezładnie jednych na drugie.

Wogóle należy sobie przypomnieć, iż bezużyteczne strzelanie i ubijanie większej ilości kaczek, bez możności spożytkowania ich, jest udziałem ludzi niezasługujących na zaszczytne miano prawdziwego myśliwego.

Polując latem na kaczki, trzeba najpierw poczynić starania, aby zdobyta zwierzyna nie uległa zepsuciu, co ze względu na upał i szybko lęgnące się muchy - robacznice zdarza się, niestety, bardzo często.

Już w łódce zabite sztuki trzeba kłaść na grzbiecie, zdaleka jedne od drugich i nakrywać od słońca liśćmi tataraku, nenufarów lub sitowiem

Gdy tylko wylądujemy, należy wszystką zwierzynę porozwieszać w lodowni, piwnicy, lub w innem chłodnem miejscu za dziobki, w takiej od siebie odległości, aby jedna kaczka drugiej nie dotykała.

Gdy się pragnie upolowaną zwierzynę przechować kilka dni, musimy ją zaraz patroszyć Do tego celu należy używać tak zw. kulki, metalowej,

http://rcin.org.pl

lub trzy-milimetrowej grubości gałązki, ucietej poniżej odrostka bocznego, który odpowiednio scyzorykiem wygładzony i ucięty przypomina w całokształcie drewniane, niezdarne szydełko do robót kobiecych.

Taki haczyk wprowadzamy do kiszki odchodowej i, zakręciwszy nim kilka razy, powoli zaczynamy wyciągać cały zwój kiszek, które dopiero przy żołądku się urwą, pozostawiwszy całe wnętrze brzucha oczyszczone.

Ten sposób jest najczęściej praktykowany przez znawców, a to dlatego, że nie otwiera jamy brzusznej, przez co uniemożliwia robacznicom składanie jaj, powtóre pozostawia zwierzynę w stanie, zdawałoby się, nienaruszonym, co również wpływa dodatnio na jej wygląd.

Jeśli ktoś nie zna tego sposobu i musi rozciąć brzuszek, aby go oczyścić, trzeba wnętrze wysypać miałko umieloną kawą, która konserwuje dziczyznę. Nie zaszkodzi po tym zabiegu włożyć też gałązkę świerczyny, zamykającej dostęp muchom.

Z dziobków należy wyrwać języki, a wnętrze dobrze wytrzeć szmatką, umaczaną w occie. Przy przewozie zwierzyny wozami lub koleją, zawsze trzeba się starać o wieszanie kaczek możliwie zdaleka jedną od drugiej. W ostateczności wiesza się je na trokach, nie więcej niż 10 sztuk na jednym: na wozie — gdzieś z boku, przy drabinach, w wagonie — zawsze przy oknie, od północnej strony, lub w przejściu pomiędzy dwoma wagonami, wogóle tam, gdzie jest przewiewnie.

Nigdy nie należy kaczek nosić w torbie myśliwskiej, w jakimś worku, ani też w siatce.

Sztuki mocno zestrzelane odrazu należy oddzielić i spożytkować natychmiast, bo te szybciej się psując, przesycają zapachem zgnilizny sąsiednie kaczki i łatwiej sprowadzają muchy.

Nigdy nie należy wnętrza wypatroszonych kaczek solić, ani płukać wodą.

http://rcin.org.pl

Tyle co do konserwacji upolowanej zwierzyny.

Gdy się poluje na dość ograniczonym terenie, skąd kaczki po pierwszych strzałach mogą odlecieć na inne miejsca, trzeba w chwili pierwszego strzału być ukrytym w szuwarach, a to dlatego, że spłoszone strzałem kaczki krążą przez jakiś czas nad wodą i, nie widząc człowieka, zapadają znowu w te same miejsca.

Manewr ten należy powtarzać przy pierwszych czterech, pięciu strzałach, poczem można już strzelać na otwartych miejscach, bo kaczki, znajdujące się w pobliżu, będą siedziały twardo w trawach, a rwą się tylko te, które łódką lub pieszo wprost natrzemy. Jest to sposób polowania doskonały, a mało komu znany.

Pp. Delegatów powiatowych, Towarzystwa, Koła i Kółka myśliwskie prosimy o rozpowszechnianie

„Łowca Polskiego"

jak również o propagowanie wszelkich wydawnictw łowieckich.

Skala poczytności literatury jest miarą siły kulturalnej społeczeństwa.

http://rcin.org.pl

10 strzałów — 100 punktów

Precyzyjne
Karabinki
Sportowe

I miejsce na
Międzynarodowych
Mistrzostwach Strzeleckich

PAŃSTWOWE
WYTWÓRNIE
UZBROJENIA

W WARSZAWIE

ul. DUCHNICKA 3. Tel. 550-80

http://rcin.org.pl

J. Dylewski.

JAK POLOWAĆ NA KUROPATWY.

Przystępując wprost do tematu, muszę najpierw powiedzieć, że właśnie kuropatwy stanowią specjalnie łakomy i łatwy do zdobycia kąsek dla strzelaczy. Trzeba przecież rozróżniać i gdzie tylko można podkreślać zasadniczą różnicę pomiędzy strzelającym, czyli strzelaczem, a rzetelnym, zamiłowanym myśliwym.

Kuropatwa, zamieszkując niemal cały kraj nasz w większych lub mniejszych ilościach — wszędzie pospolita, znana, dostępna, powiedziałbym nawet zadomowiona, jest zwierzyną najłatwiejszą do zdobycia.

Najłatwiejszą, bo najliczniejszą i najłatwiejszą, jeśli chodzi o sztukę strzelania. Z tych zatem względów stanowi ulubioną zwierzynę wygodnickich, czyli myśliwych, przekładających brydża, homara i kawior nad pokonywanie trudności, o które w prawdziwym sporcie najbardziej chodzić powinno.

Ale nie na tem koniec, gdy chodzi o wykazanie, jak się na t. zw. po myśliwsku „kury" powinno polować.

Zasadniczo kuropatwa jest u nas tym ptakiem, przy którym każdy zamiłowany myśliwy może i powinien rozkoszować się współpracą czworonogiego i najwierniejszego przyjaciela — wyżła.

Dawniej, jeszcze lat temu dwadzieścia, rzadko kto mógł pomyśleć o upolowaniu większej ilości

http://rcin.org.pl

tej cennej pod względem kulinarnym zwierzyny bez pomocy psa. Dziś jest odwrotnie.

Rzadko kto poluje na kuropatwy z wyżłem. Zato strzelaczy, których bawi chwila spadania strąconego z powietrza ptaka, których raduje łatwość dojścia do strzału, oraz ilość tych strzałów w ciągu dnia, tych, niestety, jest coraz więcej.

Niesłusznie też ci panowie są zwani myśliwymi, bowiem strzelanie stanowi specjalny sport, jakże często nie mający nic wspólnego z myślistwem.

Takiego masowego strzelacza nie interesuje ani życie zwierzyny, ani jej los, ani tak bardzo nęcące a ciekawe podpatrywanie natury, obcowanie z psem, poznawanie jego charakteru, uzdolnień, zainteresowań, — i taki pan gardzi nawet tą swoistą a subtelną przyjemnością, jaką jest pozyskanie wiernej przyjaźni psa.

Strzelać i jak najwięcej zabijać — oto hasło któremu hołduje dzisiaj 95% polujących.

Umiar, dobry smak i wykwintność w dobieraniu przyjemności zczezły razem z wieloma innemi przejawami życia kulturalnego — zaraz po wojnie — no i trzeba sobie powiedzieć, że nieprędko odżyją.

Zamiłowanie do prawdziwego łowiectwa przenosi się z pokolenia na pokolenie, rozwija się ono i zakwita pięknie tylko wśród odpowiedniego otoczenia i tradycyj, których wartość jest niewątpliwa.

Posiadacz broni palnej musi mieć opinję, ustaloną przez odpowiednie władze, troszczące się o bezpieczeństwo publiczne. Posiadacz broni myśliwskiej sam sobie wystawia świadectwo, gdy jej niewłaściwie w stosunku do zwierzyny używa.

Niestety, jakże wielu właścicieli kart łowieckich grzeszy przeciwko prymitywnym zasadom etyki myśliwskiej i to właśnie przy polowaniu na kuropatwy.

Grzechem głównym jest pozostawianie postrzałków w polu.

http://rcin.org.pl

Już jeśli nie ze względów humanitarnych, jeśli nie przez litość dla ranionej i skazanej na męczarnie sztuki, to przez względy hodowlane trzeba się usilnie starać o to, aby każda strącona kuropatwa znalazła się na troczkach.

Pogoń za strzelaniem na dalsze odległości jest karygodna, a polowanie bez pomocy psa, gdy chodzi o kuropatwy, nie jest polowaniem.

Jeśli pragniemy odpowiedzieć na pytanie postawione w tytule niniejszej pogadanki, to przedewszystkiem musimy zaznaczyć, że każda metoda, prowadząca do osiągnięcia żądanej odpowiedzi sprowadza się u podstaw do konieczności poznania życia i obyczajów zwierzyny.

Powiedzenie, że kuropatwy są wszędzie, że szukać ich należy w kartoflach lub burakach, w seradeli, lub w koniczynie, nie jest ani ścisłe, ani odpowiadające prawdzie

W zależności od miesiąca, od tygodnia, od płodozmianów, od trwałości lub niestałości pogody, od słońca, deszczu i wiatru, od spokoju, wreszcie od wielu innych okoliczności — kuropatwa w ciągu dnia zmienia swoje stanowiska.

Szukanie jej po deszczu, lub rannej obfitej rosie w kartoflach, seradelach, łubinach i t. p. jest trudem daremnym i świadczy o słabej orjentacji polującego. Szukanie znów w tych samych miejscach w godzinach poobiednich, w okresie, gdy łęty kartoflane są jeszcze mocno zielone, a źdźbła złotych ściernisk pokrywa misterna, platynowa siatka „babiego lata" — jest równie beznadziejne.

Trzeba zatem szukać kuropatw tam, gdzie one w danym okresie miesiąca i dnia mogą się znajdować.

Pisemnie, częściowo tylko uda się wskazać czytelnikom, gdzie należy szukać kuropatw, a gdzie szukania tego zaniechać.

Istnieją trzy zasadnicze czynniki, od których zależy wybór miejsca pobytu kuropatw: żer, rosa, słońce.

http://rcin.org.pl

Kuropatwa może przebywać tylko tam, gdzie znajduje dla siebie odpowiednią ilość pożywienia. W cieniu gęstych liści kartoflanych, czy kapuścianych, w zwartych łodygach sztywnego łubinu, w skręconych, bujnych wrzosowiskach, w podmokłych łąkach; w wybitnie zwartych zagajnikach kuropatwa nie ma co jeść i nie może się swobodnie poruszać, więc tylko w nadzwyczajnych okolicznościach znaleźć się tam może — przeważnie, a nawet można powiedzieć wyłącznie, zapada w takich miejscach w ucieczce przed wrogiem, w popłochu. Powyższe spostrzeżenia nie stosują się jednakże do tych nielicznych zresztą godzin skwarnego południa, kiedy to przysłowiowa „polska jesień" przypomina chwilami upalne dni lipcowe, bo wtedy kuropatwa szuka schronienia przed prażącemi promieniami słońca — w gęstwinie, w cieniu. W takie upały natomiast kuropatwy bardzo chętnie „paprzą" się na odkrytych miejscach w piasku i nagrzewają się promieniami słonecznemi — w godzinach popołudniowych. Wychodzą wtedy z ukrycia, grzebią zawzięcie w piasku i rozkładają się, jak amatorzy plażowania, przewracając się z boku na bok i odchylając skrzydełka w górę, by naświetlić te miejsca, do których słońce najrzadziej dochodzi.

Nie w każdej porze dnia kuropatwa może przebywać na żerowisku. Naogół biorąc, kury unikają rosy. Wybierają zawsze miejsca suche i z tego względu wczesnym rankiem należy ich szukać tam, gdzie rosa jest najmniejsza, gdzie niema łodyg, po których obficie spływa woda. Dopiero z podniesieniem się słońca wyżej, gdy rosa znika z traw — wchodzą kury w bardziej ulubione, gęściej zarośnięte miejsca.

Zaraz po zbiorach zbóż ozimych kuropatwy chętnie żerują na ścierniskach, wtedy jednak przypada czas ochrony, — po żniwach zbóż jarych, przenoszą się na owsiska i jęczmieniska. W okolicach bezleśnych, gdzie brak remiz i mniejszych zarośli, kuropatwy przebywają najchętniej obok zbóż lub

http://rcin.org.pl

okopowych, albo w poplonach; w okolicach, niepozbawionych zalesienia, kury trzymają się i gnieżdżą w pobliżu zagajników, krzaków i zarośli, znajdując tam tak pożądane schronienie przed drapieżnikami.

Przejdźmy obecnie, w ramach zakreślonych przeznaczeniem niniejszych wskazówek, do techniki polowania.

Jeśli mówiłem o konieczności polowania z psem, to wyjaśnić muszę, iż wcale nie miałem na myśli udogodnień, które wpływałyby dodatnio na łatwość i szybkość wyszukania zwierzyny. Chodziło mi w pierwszym rzędzie o wykorzystanie najlepszego, a bodajże jedynie pewnego środka w odszukiwaniu postrzałków.

Tylko dobry pies może w stu procentach znaleźć zbarczone sztuki. Wszelkie zastępstwo psiego nosa przez inteligencję ludzką, skrupulatność w przeszukiwaniu każdego krzaczka, każdej trawki — na nic się tu nie przyda. Raniona sztuka, szczególnie zeskrzydlona, t. j. trafiona tylko w skrzydło, potrafi odbiedz („wycieknąć", jak się mówi językiem myśliwskim) o pół kilometra od miejsca strzału i tutaj tylko nieomylny a tak czuły nos Reksa, Asa, czy Ledy lub Azy, może doprowadzić do znalezienia zguby.

Dla postrzałków więc powinno się posiadać dobrze wyćwiczonego psa — aportera.

Anglicy, a także zamiłowani i zamożniejsi myśliwi innych krajów korzystają z pomocy psów specjalnych ras, służących do aportu. U nas, z różnych względów, najczęściej pies wystawiający jest również aporterem.

Z trzech zasadniczych ras psów legawych, najchętniej rolę aporterów spełniają psy ras niemieckich, a więc gładko, ostro i szorstkowłose. One też celują w doprowadzaniu do wyciekających daleko postrzałków.

Gdy się już powiedziało o tem, że na kuropatwy należy polować z psem, to trzeba opisać jeszcze je-

http://rcin.org.pl

den sposób polowania coraz częściej u nas praktykowany, a wymagający dużej sprawności strzeleckiej.

Jest to polowanie na kuropatwy z naganką, czyli na kuropatwy pędzone.

Myśliwi, ograniczający się w tym wypadku do roli strzelców, zajmują stanowiska tak, jak przy pędzeniach polnych na zające, naganka zaś naciera na linję myśliwych.

Ten sposób polowania należy traktować jako wysoki sport strzelecki, bo strzały do pędzonych kuropatw są bardzo trudne.

Pies, dobrze aportujący, dokładnie i szybko szukający, powinien być na takiej zabawie niezbędnym towarzyszem strzelającego, lub nieodłącznym pomocnikiem służby łowieckiej.

Polowanie na pędzone kury jest drugim, właściwym z punktu etyki, sposobem zdobycia tej zwierzyny.

Na zakończenie pragnę słów parę dorzucić o rozpowszechnionem dziś, a tak niepożądanem trzebieniu (bo tak to nazwać należy) kuropatw przez wydeptywanie, które polega na tem, że po obu stronach strzelającego idzie w równej z nim linji czterech, sześciu, a czasami i ośmiu chłopaków, którzy depcą razem z tym niby myśliwym redlinę przy redlinie, zagon przy zagonie i nie zostawiają za sobą nic... prócz oczywiście mnóstwa niepodniesionych postrzałków.

Taki sposób należałoby nazwać strzelaniem dla kuchni, bo przecież tego rodzaju zdobywanie zwierzyny z myśliwstwem nie ma nic wspólnego — przeciwnie, jest oczywistą lekcją, której na imię: jak polować nie należy.

Ogół naszych myśliwych zbyt mało interesuje życie zwierzyny, a jeszcze mniej hodowla i utrzymanie rasowego psa, który jest przecież nieocenionym przyjacielem, towarzyszem i niezastąpionym pomocnikiem przy polowaniach na ptactwo.

http://rcin.org.pl

Skutkiem braku odpowiedniej ilości oraz jakości psów legawych, marnuje się corocznie nieobliczalne w sumie mnóstwo zwierzyny, pozostawionej w polu i lesie.

Ustawodawstwo niemieckie, doceniając znaczenie ekonomiczne tego zagadnienia, wprowadziło dla właścicieli łowisk przymus posiadania psów myśliwskich.

Należy sobie życzyć, aby nasz świat myśliwski uprzedził konieczność wydawania podobnych przepisów.

http://rcin.org.pl

Dziesiątki tysięcy osób

na wielkim obszarze Województw
Lubelskiego i Wołyńskiego

czytuje tylko
dziennik
„Express Lubelski i Wołyński"
przynoszący zarówno miejscowe,
jak i ogólne wiadomości.

Propaganda handlowo-przemysłowa
może **dotrzeć do nich tylko**
po przez ogłoszenia pomieszczone

W DZIENNIKU

„Express Lubelski i Wołyński".

XIII rok wydawnictwa.

Najwyższy na tych terenach nakład.

Egzemplarze okazowe, prospekty, szczegółowe oferty i plany kampanji ogłoszeniowych. Opinje dotychczasowych inserentów, odwiedziny akwizytorów — na każde żądanie.

Adres wydawnictwa:
Lublin, ul. Kościuszki 8, tel. 23-60.
Informacje w Warszawie przez telef. 9-28-82.

http://rcin.org.pl

UŻYTKOWOŚĆ GRUNTÓW W POLSCE

na podstawie opublikowanych danych Głównego Urzędu Statystycznego, według podziału administracyjnego Państwa z roku 1931.

Kolejność układu tablic:

1. Rzeczpospolita Polska
2. Grupa województw centralnych:
   - M. st. Warszawa
   - Warszawskie
   - Łódzkie
   - Kieleckie
   - Lubelskie
   - Białostockie
3. Grupa województw wschodnich:
   - Wileńskie
   - Nowogródzkie
   - Poleskie
   - Wołyńskie
4. Grupa województw zachodnich:
   - Pomorskie
   - Poznańskie
   - Śląskie
5. Grupa województw południowych:
   - Krakowskie
   - Lwowskie
   - Stanisławowskie
   - Tarnopolskie

http://rcin.org.pl

Użytkowość gruntów w odsetkach w stosunku do obszaru.

	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty i nieużytki
	Grunty orne %	Łąki %	Pastwiska %	Sady i ogrody %	Razem %	%	%
Rzeczpospolita Polska	**49,0**	**10,0**	**7,0**	**1,5**	**67,5**	**22,0**	**10,5**
Województwa centralne	**56,1**	**7,8**	**6,2**	**1,1**	**71,2**	**19,1**	**9,7**
M. st. Warszawa	15,4	3,9	1,1	6,2	26,6	0,0	73,4
Warszawskie	64,3	6,0	6,5	0,9	77,7	12,9	9,4
Łódzkie	60,1	6,4	6,4	0,9	73,8	16,4	9,8
Kieleckie	56,6	5,7	5,2	0,9	68,4	22,5	9,1
Lubelskie	55,7	9,7	5,8	1,4	72,6	19,1	8,3
Białostockie	46,2	10,2	7,1	1,3	64,8	23,9	11,3
Województwa wschodnie	**36,1**	**14,7**	**8,8**	**1,7**	**61,3**	**23,2**	**15,5**
Wileńskie	39,1	12,4	10,9	1,9	64,3	19,3	16,4
Nowogródzkie	42,5	13,0	8,5	1,9	65,9	24,3	9,8
Poleskie	22,8	19,5	10,4	0,9	53,6	25,8	20,6
Wołyńskie	43,5	12,6	5,5	2,4	64,0	23,2	12,8

http://rcin.org.pl

Województwa zachodnie	**58,1**	**7,1**	**3,0**	**1,1**	**69,3**	**22,2**	**8,5**
Pomorskie	54,4	6,4	3,4	0,9	65,1	24,6	10,3
Poznańskie	62,9	7,5	2,4	1,2	74,0	18,9	7,1
Śląskie	42,5	7,3	5,8	1,4	57,0	32,7	10,3
Województwa południowe	**50,6**	**8,7**	**8,3**	**1,8**	**69,4**	**24,8**	**5,8**
Krakowskie	52,2	6,4	9,4	1,2	69,2	23,0	7,8
Lwowskie	50,3	9,7	8,2	1,6	69,8	24,8	5,4
Stanisławowskie	34,1	11,9	12,0	1,6	59,6	34,8	5,6
Tarnopolskie	66,8	6,0	3,7	2,8	79,3	16,4	4,3

Użytkowość gruntów w hektarach.

	Obszar ogólny	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty i nieużytki
		Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Razem		
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Rzeczpospolita Polska	37 897 241	18 557 130	3 803 722	2 676 363	552 028	25 589 243	8 322 433	3 985 565

http://rcin.org.pl

M. st. Warszawa.

	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
		Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha		
M. st. Warszawa	12 288	1 877	478	136	762	3 263	3	9 023

Województwo Warszawskie.

Powiat	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
		Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha		
Błonie	109 060	74 801	6 652	3 791	1 425	86 669	11 287	11 104
Ciechanów	121 486	84 048	5 092	12 146	554	101 840	9 994	9 652
Gostynin	113 441	68 263	5 098	6 195	972	80 528	25 463	7 450
Grójec	169 436	121 509	7 320	8 659	2 708	140 196	16 032	13 208

http://rcin.org.pl

Kutno	91 736	74 639	4 238	1 616	1 162	81 655	3 876	6 205
Lipno	150 772	93 972	7 352	8 704	1 659	111 687	24 076	15 009
Łowicz	125 192	89 147	6 317	5 939	976	102 379	10 547	12 266
Maków	110 882	58 648	8 254	10 199	271	77 372	23 479	10 031
Mińsk Maz.	121 564	73 451	10 162	6 835	760	91 208	19 136	11 220
Mława	148 800	90 789	12 953	20 254	801	124 797	10 756	13 247
Nieszawa	128 947	101 237	4 079	5 057	1 027	111 400	3 763	13 784
Płock	138 131	113 257	4 041	6 995	1 545	125 838	6 996	5 297
Płońsk	127 080	97 437	3 657	7 087	934	109 115	7 372	10 593
Pszasnysz	139 714	64 108	14 255	15 371	458	94 192	29 336	16 186
Pułtusk	154 062	93 564	8 219	10 342	992	113 117	25 643	15 302
Radzymin	105 119	50 878	7 701	9 002	465	68 046	20 049	17 024
Rawa	131 778	86 440	5 668	4 778	1 100	97 986	21 597	12 195
Rypin	120 871	78 349	9 344	7 385	1 061	96 139	14 834	9 898
Sierpc	115 435	74 576	11 158	13 569	530	99 833	6 535	9 067
Skierniewice	81 725	58 212	3 012	1 800	833	63 857	12 271	5 597
Sochaczew	101 926	62 758	9 623	6 425	1 089	79 895	15 653	6 378
Warszawa	160 878	69 644	13 459	9 353	2 780	95 236	34 276	31 366
Włocławek	129 946	84 895	6 511	4 978	1 168	97 552	20 626	11 768
Województwo Warszawskie	**2 897 981**	**1 864 622**	**174 165**	**186 480**	**25 270**	**2 250 537**	**373 597**	**273 847**

http://rcin.org.pl

Województwo Łódzkie

Powiat	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
		Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha		
Brzeziny	109 822	76 353	3 166	1 867	1 700	83 086	16 842	9 894
Kalisz	145 843	92 171	6 529	8 294	2 346	109 340	23 544	12 959
Koło	123 517	82 524	8 677	9 004	1 023	101 228	9 776	12 513
Konin	236 495	142 687	17 531	18 533	1 743	180 497	33 001	22 997
Łask	138 787	81 794	8 380	8 099	1 323	99 596	27 498	11 693
Łęczyca	132 579	91 639	10 516	6 391	1 548	110 094	9 455	13 030
Łódź m.	5 875	1 468	137	50	493	2 148	37	3 690
Łódź	87 435	56 537	4 153	4 125	1 542	66 357	11 393	9 685
Piotrków	198 860	117 069	11 421	11 770	1 543	141 803	40 478	16 579
Radomsko	213 740	110 881	17 207	16 235	941	145 264	47 761	20 715
Sieradz	160 465	99 086	9 673	11 185	1 731	121 675	27 730	11 060
Turek	123 574	76 758	9 321	9 653	855	96 587	14 209	12 778
Wieluń	211 396	106 892	13 395	14 297	1 037	136 251	47 488	27 657
Województwo Łódzkie	**1 888 388**	**1 135 859**	**120 106**	**120 133**	**17 828**	**1 393 926**	**309 212**	**185 250**

http://rcin.org.pl

Województwo Kieleckie

Powiat	Obszar ogólny	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty i nieużytki
		Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Razem		
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Będzin	44 760	21 609	3 535	3 098	422	28 664	9 058	7 038
Sosnowiec m.	3 078	724	74	10	113	921	60	2 097
Częstochowa m.	4 405	2 223	161	361	514	3 259	19	1 127
Częstochowa	185 086	96 211	10 510	11 570	768	119 059	48 976	17 051
Iłża	178 263	107 561	7 079	4 846	1 546	121 032	43 962	13 269
Jędrzejów	125 748	83 880	6 157	5 519	993	96 549	19 412	9 787
Kielce	195 319	83 362	14 190	13 091	875	111 518	67 456	16 345
Końskie	184 475	64 004	15 204	9 899	589	89 696	73 500	21 279
Kozienice	184 603	95 702	9 938	7 348	1 087	114 075	48 764	21 764
Miechów	133 944	103 728	4 984	2 444	3 379	114 535	10 672	8 737
Olkusz	134 829	76 040	2 912	3 329	1 739	84 020	34 597	16 212
Opatów	163 399	108 342	6 193	3 327	2 067	119 929	31 317	12 153

http://rcin.org.pl

Województwo Kieleckie (c. d.)

Powiat	Obszar ogólny	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty i nieużytki
		Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Razem		
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Opoczno	178 818	96 835	8 499	12 769	1 119	119 222	43 674	15 922
Pińczów	113 490	76 762	9 916	8 036	1 925	96 639	10 206	6 645
Radom m.	2 480	840	98	11	70	1 019	—	1 461
Radom	200 074	138 170	12 076	9 296	1 802	161 344	22 607	16 123
Sandomierz	115 535	72 617	6 677	6 312	2 051	87 657	14 949	12 929
Stopnica	160 198	101 595	9 629	13 156	1 672	126 052	22 431	11 715
Włoszczowa	139 779	61 234	10 832	10 535	636	83 237	44 406	12 136
Zawiercie	90 954	44 903	7 016	6 925	533	59 377	24 368	7 209
Województwo Kieleckie	**2 539 237**	**1 436 342**	**145 680**	**131 882**	**23 900**	**1 737 804**	**570 434**	**230 999**

http://rcin.org.pl

Województwo Lubelskie

Powiat	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo: Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha	Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
Biała	208 583	109 197	26 072	15 717	2 463	153 449	36 745	18 389
Biłgoraj	164 777	65 028	12 705	10 599	913	89 245	64 520	11 012
Chełm	187 340	102 819	27 238	14 793	3 176	148 026	23 726	15 588
Garwolin	193 528	106 980	13 544	11 727	1 972	134 223	40 138	19 167
Hrubieszów	154 405	97 037	16 977	4 273	4 869	123 156	23 466	7 783
Janów	194 197	107 537	4 595	6 548	2 319	120 999	52 680	20 518
Krasnystaw	147 531	102 004	7 701	1 680	2 674	114 059	24 995	8 477
Lubartów	132 086	78 405	13 422	6 891	1 594	100 312	20 061	11 713
Lublin m.	3 049	1 287	165	43	209	1 704	—	1 345
Lublin	186 280	141 011	8 114	1 963	3 716	154 804	20 166	11 310

http://rcin.org.pl

Województwo Lubelskie (c. d.)

Powiat	Obszar ogólny	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty i nieużytki
		Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Razem		
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Łuków	177 044	102 374	16 145	12 718	1 304	132 541	26 886	17 617
Puławy	169 511	95 170	7 781	9 315	2 714	114 980	28 508	26 023
Radzyń	155 933	80 286	27 078	8 932	1 467	117 763	27 660	10 510
Siedlce	191 216	116 313	19 217	16 527	2 381	154 438	24 726	12 052
Sokołów	125 810	73 151	9 328	9 627	1 577	93 683	18 784	13 343
Tomaszów	138 160	80 276	14 367	4 164	3 182	101 989	28 111	8 060
Węgrów	125 847	66 547	12 526	10 754	1 087	90 914	23 320	11 613
Włodawa	225 161	91 662	43 613	27 926	2 222	165 423	39 398	20 340
Zamość	165 421	80 464	13 805	3 499	2 891	100 659	56 534	8 228
Województwo Lubelskie	3 045 879	1 697 548	294 393	177 696	42 730	2 212 367	580 424	253 088

http://rcin.org.pl

Województwo Białostockie

Powiat	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
		Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha		
Augustów	188 220	61 639	26 602	8 688	1 663	98 592	68 768	8 688
Białystok m.	4 293	1 651	395	221	296	2 563	513	221
Białystok	281 330	113 749	45 013	25 117	4 010	187 889	69 745	25 117
Bielsk	454 502	188 687	34 768	29 779	8 490	261 724	145 150	29 779
Grodno	415 945	184 081	30 319	25 928	4 893	245 221	112 257	25 928
Łomża	268 866	147 330	25 440	23 793	2 868	199 431	43 155	23 793
Ostrołęka	224 206	77 277	29 218	27 488	679	134 662	53 858	27 488
Ostrów Maz.	146 348	69 150	9 543	9 993	1 046	89 732	38 662	9 993
Sokółka	232 613	119 450	24 454	17 953	5 887	167 744	41 674	17 953
Suwałki	222 445	113 238	15 804	9 232	1 590	139 864	45 174	9 232
Szczuczyn	143 814	59 326	27 304	11 777	1 443	99 850	27 096	11 777
Wołkowysk	382 449	211 596	38 243	17 142	5 412	272 393	77 047	17 142
Wysokie Maz.	130 888	82 562	8 501	12 944	3 208	107 215	15 437	12 944
Województwo Białostockie	**3 095 919**	**1 429 736**	**315 604**	**220 055**	**41 485**	**2 006 880**	**738 536**	**350 503**

http://rcin.org.pl

Województwo Wileńskie

Powiat	Obszar ogólny	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty i nieużytki
		Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Razem		
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Brasław	386 439	147 106	55 741	31 741	8 150	242 738	54 752	88 949
Dzisna	381 115	156 849	54 467	44 246	9 176	264 738	50 871	65 506
Mołodeczno	163 939	77 890	20 490	20 010	2 612	121 002	27 568	15 369
Oszmiana	225 542	113 660	21 515	18 186	4 208	157 569	42 855	25 124
Postawy	298 025	91 582	51 283	34 845	6 681	184 391	49 343	64 291
Święciany	371 063	138 929	44 102	34 130	7 875	225 036	87 258	58 769
Wilejka	327 764	108 610	43 054	45 597	5 997	203 258	64 419	55 087
Wilno m.	10 140	2 817	159	229	178	3 383	866	5 891
Wilno	561 566	227 336	46 997	67 786	8 460	350 579	142 286	68 701
Województwo Wileńskie	**2 725 599**	**1 064 779**	**337 808**	**296 770**	**53 337**	**1 752 694**	**525 218**	**447 687**

http://rcin.org.pl

Województwo Nowogródzkie.

Powiat	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
		Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha		
Baranowicze	308 315	128 544	37 255	25 647	4 869	196 315	78 424	33 576
Lida	377 553	168 254	47 357	56 121	9 858	281 590	59 123	36 840
Nieśwież	192 909	102 050	23 402	13 239	3 247	141 938	36 315	14 656
Nowogródek	270 684	125 720	37 355	14 068	6 911	184 054	54 426	32 204
Słonim	279 376	123 190	28 333	16 247	3 660	171 430	89 459	18 487
Stołpce	241 115	87 919	37 505	18 074	1 969	145 467	67 343	28 305
Szczuczyn	205 741	83 615	25 272	20 749	5 164	134 800	54 904	16 037
Wołożyn	250 488	83 420	39 637	17 198	5 023	145 278	76 820	28 390
Województwo Nowogródzkie	**2 126 181**	**902 712**	**276 116**	**181 343**	**40 701**	**1 400 872**	**516 814**	**208 495**

http://rcin.org.pl

Województwo Poleskie

Powiat	Obszar ogólny	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty i nieużytki
		Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Razem		
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Brześć n/B	447 066	186 371	69 512	38 804	8 744	303 481	71 423	72 162
Drohiczyn	227 231	68 354	66 867	34 262	2 215	171 698	38 326	17 207
Kamień Koszyrski	309 199	69 603	62 916	37 599	5 300	175 418	73 653	60 128
Kobryń	349 016	100 938	84 170	54 712	3 801	243 621	35 492	69 903
Kosów	352 738	61 705	61 808	29 337	1 266	154 116	129 977	68 645
Łuniniec	550 182	45 470	91 751	54 155	1 787	193 163	210 983	146 036
Pińsk	535 626	113 492	117 559	51 608	3 682	286 341	157 429	91 856
Prużana	250 622	95 499	49 724	33 216	3 411	181 850	34 188	34 584
Stolin	521 203	66 880	85 067	34 574	2 490	189 011	161 660	170 532
Województwo Poleskie	**3 542 883**	**808 312**	**689 374**	**368 267**	**32 746**	**1 898 699**	**913 131**	**731 053**

http://rcin.org.pl

Województwo Wołyńskie

Powiat	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
		Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha		
Dubno	328 857	203 892	22 225	5 607	11 201	242 925	48 427	37 505
Horochów	168 426	114 700	13 510	2 038	5 181	135 429	22 415	10 582
Kostopol	353 177	90 530	44 470	15017	4 597	154 614	138 910	59 653
Kowel	551 744	166 490	95 128	65 349	8 933	335 900	110 410	105 434
Krzemieniec	260 472	190 666	11 875	4 642	13 426	220 609	28 407	11 456
Luboml	197 974	53 497	29 028	42 060	1 942	126 527	43 465	27 982
Łuck	454 484	211 487	63 592	16 745	11 169	302 993	105 081	46 410
Równe	286 017	174 627	23 145	8 350	9 371	215 493	53 220	17 304
Sarny	499 652	97 866	87 730	21 174	6 119	212 889	189 810	96 953
Włodzimierz	220 928	120 639	32 267	9 128	4 138	166 172	33 001	21 755
Zdołbunów	127 354	76 037	10 350	1 885	5 291	93 563	25 771	8 020
Województwo Wołyńskie	**3 449 085**	**1 500 431**	**433 320**	**191 995**	**81 368**	**2 207 114**	**798 917**	**443 054**

http://rcin.org.pl

Województwo Pomorskie

Powiat	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo: Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha	Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
Brodnica	83 829	54 361	5 426	1 440	915	62 142	16 122	5 565
Chełmno	79 198	49 812	4 725	1 830	1 069	57 436	7 420	7 342
Chojnice	187 412	70 967	10 145	5 462	1 128	87 702	74 939	24 771
Działdowo	86 112	51 798	7 372	3 804	478	63 452	17 895	4 765
Grudziądz m.	2 149	347	88	41	4	480	647	1 022
Grudziądz	78 345	57 835	4 727	1 416	1 052	65 030	7 078	6 237
Kartuzy	137 100	75 536	6 644	5 679	825	88 684	29 718	18 698
Kościerzyna	119 068	59 242	6 296	5 363	805	71 706	33 268	14 094
Lubawa	84 887	59 126	5 026	2 382	710	67 244	10 732	6 911
Gdynia m.	2 219	590	116	64	7	777	4	1 438

http://rcin.org.pl

Morski	127 346	54 395	11 243	8 210	793	74 641	40 095	12 610
Sępolno	61 259	39 123	4 228	2 316	529	46 196	9 552	5 511
Starogard	105 605	47 067	6 790	3 297	694	57 848	37 115	10 642
Świecie	158 230	75 417	10 370	4 323	1 844	91 954	49 845	16 431
Tczew	68 375	48 432	5 557	2 249	782	57 020	5 040	6 315
Toruń m.	3 641	706	128	85	154	1 073	282	2 286
Toruń	88 440	51 311	4 888	3 237	1 039	60 475	15 643	12 322
Tuchola	100 362	42 545	5 739	1 991	673	50 948	42 472	6 942
Wąbrzeźno	70 630	50 580	4 896	1 520	998	57 994	7 663	4 973
Województwo Pomorskie	**1 637 207**	**889 190**	**104 404**	**54 709**	**14 499**	**1 062 802**	**405 530**	**168 875**

http://rcin.org.pl

Województwo Poznańskie

Powiat	Obszar ogólny	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty i nieużytki
		Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Razem		
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Bydgoszcz m.	6 543	2 629	292	109	486	3 516	200	2 827
Bydgoszcz	133 176	63 439	8 139	2 006	1 329	74 913	41 989	16 274
Chodzież	89 660	44 417	10 838	3 165	806	59 028	23 908	6 724
Czarnków	77 124	28 533	5 918	1 917	522	36 890	36 508	3 726
Gniezno m.	1 373	337	26	4	70	437	521	415
Gniezno	108 475	80 180	4 888	2 125	1 662	88 855	12 227	7 393
Gostyń	62 188	46 300	4 187	678	866	52 031	7 403	2 754
Inowrocław m.	2 261	1 406	77	169	113	1 765	—	496
Inowrocław	100 747	64 474	6 018	4 241	1 114	75 847	19 720	5 180
Jarocin	120 643	86 530	6 630	2 692	1 606	97 458	16 841	6 344
Kępno	127 502	76 549	11 565	4 558	883	93 555	26 285	7 662
Kościan	119 624	78 557	15 760	3 585	1 281	99 183	13 705	6 736
Krotoszyn	91 532	66 459	3 584	1 262	900	72 205	14 052	5 275
Leszno	73 150	45 047	6 992	1 089	971	54 099	14 602	4 449

http://rcin.org.pl

Międzychód	75 437	36 305	4 137	1 427	734	42 607	25 677	7 153
Mogilno	134 764	101 208	6 639	2 323	1 944	112 114	9 853	12 797
Nowy Tomyśl	127 813	78 024	7 924	1 931	1 561	89 440	31 020	7 353
Oborniki	107 612	63 895	7 088	2 807	1 002	74 792	25 735	7 085
Ostrów	113 179	56 468	11 534	3 047	1 209	72 256	35 356	5 567
Poznań m.	6 747	2 156	198	122	351	2 827	38	3 882
Poznań	126 046	87 250	5 909	3 764	2 221	99 144	15 799	11 103
Rawicz	50 966	34 206	5 723	1 399	672	42 000	5 950	3 016
Szamotuły	106 052	63 123	4 946	1 350	1 097	70 516	28 837	6 699
Szubin	91 681	53 162	10 893	3 818	1 048	68 921	16 396	6 364
Śrem	92 251	56 639	6 577	3 988	905	68 109	17 561	6 581
Środa	80 437	60 449	4 215	2 385	1 051	68 100	8 223	4 114
Wągrowiec	103 511	72 944	6 329	3 097	1 335	83 705	11 793	8 013
Wolsztyn	75 963	40 304	10 130	977	766	52 177	17 495	6 291
Września	60 298	48 145	1 930	799	799	51 673	5 733	2 892
Wyrzysk	116 563	76 717	16 330	2 548	1 506	97 101	11 962	7 500
Żnin	74 082	54 045	3 778	1 404	1 101	60 328	7 725	6 029
Województwo Poznańskie	**2 657 400**	**1 669 897**	**199 194**	**64 784**	**31 317**	**1 965 592**	**503 114**	**188 694**

http://rcin.org.pl

Województwo Śląskie.

Powiat	Obszar ogólny	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty i nieużytki
		Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Razem		
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Bielsko m.	496	120	10	15	129	274	1	221
Bielsko	34 536	16 590	2 596	2 667	901	22 754	7 991	3 791
Cieszyn	65 685	24 831	2 525	9 951	960	38 267	22 356	5 062
Katowice m.	4 023	1 559	76	49	50	1 734	641	1 648
Katowice	17 189	7 056	987	519	354	8 916	3 828	4 445
Król. Huta m.	540	40	—	—	20	60	—	480
Lubliniec	69 332	22 062	5 239	2 650	461	30 412	35 327	3 593
Pszczyna	106 877	45 611	11 471	5 003	968	63 053	34 208	9 616
Rybnik	89 172	48 764	6 639	3 358	1 327	60 084	20 032	9 052
Świętochłowice	8 117	3 867	245	121	361	4 598	221	3 302
Tarnowskie G.	25 428	8 411	1 058	642	218	10 149	13 106	2 173
Województwo Śląskie	**421 395**	**178 911**	**30 846**	**24 795**	**5 749**	**240 301**	**137 711**	**43 3**

http://rcin.org.pl

Województwo Krakowskie

Powiat	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo: Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha	Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
Biała	62 712	30 325	3 867	5 436	977	40 605	14 230	7 877
Bochnia	87 522	43 821	8 536	5 651	843	58 851	22 281	6 390
Brzesko	85 273	48 841	6 917	7 114	1 064	69 936	15 336	6 001
Chrzanów	71 143	30 217	4 353	5 136	958	40 664	26 217	4 262
Dąbrowa	65 163	43 846	4 863	4 533	586	53 828	5 849	5 486
Gorlice	109 539	57 811	9 246	14 306	1 182	82 545	19 938	7 056
Jasło	100 160	55 719	5 252	8 857	1 823	71 651	21 777	6 732
Kraków m.	4 834	1 270	406	206	269	2 151	98	2 585
Kraków	86 512	56 975	8 533	5 560	2 869	73 937	6 449	6 126
Limanowa	95 210	41 363	5 690	10 203	1 105	58 361	27 943	8 906

http://rcin.org.pl

Województwo Krakowskie (c. d.)

Powiat	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo: Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha	Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
Mielec	90 492	52 831	4 033	5 907	698	63 469	20 103	6 920
Myślenice	98 132	52 302	4 447	8 249	1 091	66 089	23 563	8 480
Nowy Sącz	157 306	75 705	8 915	17 605	1 691	103 916	43 313	10 077
Nowy Targ	187 943	84 561	16 585	24 325	499	125 970	48 426	13 547
Kopczyce	118 505	73 047	5 153	8 472	1 239	87 911	22 442	8 152
Tarnów	86 410	52 132	3 792	5 480	1 680	63 084	15 054	8 272
Wadowice	110 378	59 383	4 144	9 895	1 601	75 023	23 245	12 110
Żywiec	115 273	43 609	6 156	15 040	1 238	66 043	43 025	6 205
Województwo Krakowskie	**1 732 507**	**903 758**	**110 886**	**161 975**	**21 413**	**1 198 034**	**399 289**	**135 184**

http://rcin.org.pl

Województwo Lwowskie.

Powiat	Obszar ogólny	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty i nieużytki
		Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Razem		
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Bóbrka	89 011	46 809	7 770	7 085	2 288	63 952	2 494	4 565
Brzozów	64 909	40 368	2 914	2 439	1 363	47 084	14 904	2 921
Dobromil	90 083	44 508	2 172	5 971	1 089	53 740	30 205	6 138
Drohobycz	145 652	48 590	23 471	16 141	1 925	90 127	48 412	7 113
Gródek Jagiel.	88 379	41 878	9 826	5 270	1 060	58 034	24 770	5 575
Jarosław	119 716	70 227	8 666	8 737	2 409	90 039	24 042	5 635
Jaworów	98 976	50 486	11 225	8 183	834	70 728	22 900	5 348
Kolbuszowa	86 645	42 381	7 997	7 638	252	58 268	24 425	3 952
Krosno	93 410	53 508	5 749	9 477	1 657	70 409	18 572	4 429
Lesko	183 045	76 521	10 562	18 117	1 058	106 258	69 819	6 968
Lubaczów	113 644	51 706	11 199	8 593	1 039	72 537	34 002	7 105
Lwów m.	6 346	1 791	306	399	699	3 195	493	2 658
Lwów	127 587	67 214	17 369	9 165	3 599	97 347	24 584	5 656
Łańcut	86 658	50 610	5 954	6 132	1 515	64 211	17 344	5 103
Mościska	75 182	47 605	6 113	5 071	1 881	60 670	11 677	2 835

http://rcin.org.pl

Województwo Lwowskie. (c. d.)

Powiat	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo: Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha	Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
Nisko	97 281	32 190	11 531	7 647	405	51 773	40 465	5 043
Przemyśl	100 108	57 944	4 225	5 933	2 995	71 097	21 982	7 029
Przeworsk	41 568	29 585	2 855	1 425	1 312	35 177	3 478	2 914
Rawa Ruska	135 424	68 867	13 821	13 553	2 100	98 341	29 474	7 609
Rudki	67 495	36 219	13 270	5 912	1 472	56 873	7 050	3 572
Rzeszów	129 215	82 021	7 079	7 357	2 691	99 148	22 403	7 664
Sambor	125 779	67 455	16 462	12 351	2 313	98 581	20 042	7 156
Sanok	126 262	64 463	7 753	11 504	1 684	85 404	32 942	7 916
Sokal	133 137	75 684	14 879	6 690	3 166	100 419	26 859	5 859
Tarnobrzeg	95 577	34 035	10 165	11 202	624	56 026	30 861	8 690
Turka	182 955	82 094	19 582	21 630	1 566	124 872	50 711	7 372
Żółkiew	111 460	49 625	19 289	9 463	2 086	80 463	25 006	5 991
Województwo Lwowskie	**2 815 505**	**1 414 384**	**272 204**	**233 085**	**45 100**	**1 964 773**	**697 916**	**152 816**

http://rcin.org.pl

Województwo Stanisławowskie

Powiat	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo: Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha	Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
Dolina	246 992	30 019	27 620	27 035	1 905	86 579	150 597	9 816
Horodenka	87 123	67 540	1 912	3 373	2 760	75 585	5 946	5 592
Kałusz	115 396	42 697	14 042	8 893	2 637	68 269	40 991	6 136
Kołomyja	130 730	62 081	17 567	11 410	2 358	93 413	29 310	8 004
Kosów	182 982	12 685	32 183	63 985	1 258	110 111	64 040	8 831
Nadwórna	248 165	36 599	30 147	31 126	2 305	100 177	136 976	11 012
Rohatyn	115 829	68 724	11 357	6 382	2 565	89 028	19 947	6 854
Stanisławów	120 652	61 543	10 262	8 367	3 941	84 113	25 722	10 817
Stryj	194 971	50 487	36 449	23 500	1 934	112 370	72 039	10 562
Sniatyn	56 723	42 607	2 426	3 346	886	49 265	3 559	3 899
Tłumacz	95 179	59 373	4 872	3 848	3 171	71 264	16 230	7 685
Żydaczów	92 250	40 526	12 365	10 709	2 304	65 904	22 021	4 325
Województwo Stanisławowskie	**1 686 992**	**574 881**	**201 202**	**201 974**	**28 024**	**1 006 081**	**587 378**	**93 533**

http://rcin.org.pl

Województwo Tarnopolskie

Powiat	Obszar ogólny ha	Ziemia użytkowana rolniczo: Grunty orne ha	Łąki ha	Pastwiska ha	Sady i ogrody ha	Razem ha	Lasy ha	Inne grunty i nieużytki ha
Borszczów	99 952	72 990	439	2 908	2 677	79 014	14 977	5 961
Brody	106 578	49 289	11 059	4 622	2 500	67 470	34 615	4 493
Brzeżany	111 689	71 880	5 441	3 090	2 743	83 154	24 411	4 124
Buczacz	119 031	84 176	2 522	4 093	3 030	93 821	20 301	4 909
Czortków	69 426	51 916	970	1 780	1 875	56 541	9 722	3 163
Kamionka Str.	98 043	42 749	18 275	5 725	1 948	68 697	25 743	3 603
Kopyczyńce	88 695	67 088	1 861	1 277	3 235	73 461	10 687	4 547

http://rcin.org.pl

Podhajce	104 636	79 411	3 133	3 494	3 051	89 089	12 178	3 369
Przemyślany	92 777	54 747	6 437	5 608	2 645	69 437	20 145	3 195
Radziechów	103 276	51 681	16 335	6 818	1 885	76 719	23 100	3 457
Skałat	87 711	69 014	1 901	1 241	2 184	74 340	8 517	4 854
Tarnopol	120 787	94 658	4 701	2 640	4 005	106 004	7 399	7 384
Trembowla	70 057	55 174	1 534	1 618	2 413	60 739	7 361	1 957
Zaleszczyki	69 541	51 964	205	2 230	2 257	56 656	8 547	4 338
Zbaraż	73 965	62 228	2 187	1 018	2 218	67 651	3 941	2 373
Zborów	90 805	65 289	5 743	3 268	3 353	77 653	9 963	3 189
Złoczów	115 826	59 627	15 197	8 854	3 380	87 058	23 603	5 165
Województwo Tarnopolskie	**1 622 795**	**1 083 881**	**97 940**	**60 284**	**45 399**	**1 287 504**	**265 210**	**70 081**

http://rcin.org.pl

UBEZPIECZENIA
STRAŻY ŁOWIECKIEJ

od następstw wypadków podczas wykonywania służbowych obowiązków i poza zawodem

na wypadek śmierci — na sumę zł. 1.000.—
i na wypadek stałego kalectwa
— na sumę zł. 1 500.—

składka roczna wynosi zł. 12.20;

na wypadek śmierci — na sumę zł. 3.000.—
i na wypadek stałego kalectwa
— na sumę zł. 4.500.—

składka roczna wynosi zł. 31.27;

na wypadek śmierci — na sumę zł. 5.000.—
i na wypadek stałego kalectwa
— na sumę zł. 7.500.—

składka roczna wynosi zł. 49.00;

MYŚLIWYCH

od odpowiedzialności cywilnej z włączeniem polowań z naganką i z wyłączeniem udziału własnego ubezpieczającego się myśliwego —

składka roczna wynosi zł. 33.73.

Przyjmuje i udziela wszelkich informacyj

POLSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ

„PATRIA" Sp. Akc.

Warszawa, Plac Napoleona Nr. 3,

Tel. 506-93

oraz

Oddziały i Reprezentacje w większych miastach Rzeczypospolitej.

http://rcin.org.pl

Stanisław Kamocki.

O SPOSOBACH WALKI Z NADMIAREM WRON W ŁOWISKACH.

Zbyteczne jest rozwodzenie się na temat szkód, wyrządzanych przez wrony w drobnej zwierzynie, jak kuropatwy, dzikie kaczki, bażanty i zające. Szkody te, jak wiadomo, powodowane są bądź przez niszczenie jaj w gniazdach, bądź przez niszczenie piskląt i małych zajęcy, niezdolnych do jakiejkolwiek samodzielnej obrony.

Walka ze szkodnikami z bronią w ręku skuteczną być może tylko wówczas, gdy ilość szkodników w łowiskach nie jest zbyt duża, jak to ma miejsce np. z jastrzębiami, czy z lisami. Środek ten jednak staje się niedostatecznym, gdy szkodniki występują masowo i gdy w dodatku zdradzają specjalny, wrodzony spryt i czujność na grożące im niebezpieczeństwo. Do takich szkodników zaliczyć należy wronę.

Bezsprzecznie i z wron jest pewna korzyść, jednak wyłącznie tylko dla rolnika, wrony bowiem niszczą szkodliwe dla plonów robactwo, a nie dla hodowcy-myśliwego. Korzyść ta zresztą jest znikomo małą w porównaniu do strat, jak niszczenie stert ze zbożem i szkody w drobnej zwierzynie.

Mając powyższe na względzie, nawet prawodawstwo niemieckie, które zasadniczo potępia stosowanie trucizny w walce ze szkodnikami, czyni wyjątek, gdy to dotyczy wron, myszy i szczurów, zdziczałych kotów i psów (§ 55, punkty 1—9 obowiązującej obecnie ustawy łowieckiej w Niemczech). Jeżeli więc Niemcy, którzy, jako hodowcy zwierzyny, służyć mogą za wzór, uciekają się do ta-

http://rcin.org.pl

kiego środka, to niewątpliwie dlatego, że przekonali się, iż wszelkie inne sposoby walki z wronami okazały się niewystarczające. Sądzę więc, że i my odłożyć możemy na bok wszelkie pod tym względem skrupuły.

Najradykalniejszym środkiem walki z nadmiarem wron jest stosowanie fosforu, jako trucizny, która nie jest zbyt niebezpieczną dla innych gatunków stworzeń, zwłaszcza przy zastosowaniu pewnych środków ostrożności. O ile mowa o zwierzynie, to niebezpieczeństwo to mogłoby grozić conajwyżej tylko bażantom i dzikom, ponieważ jednak fosfor, jako trucizna, już po upływie kilku dni zaczyna zatracać swe własności, a więc i w odniesieniu do bażantów i dzików mogłyby zachodzić tylko sporadyczne wypadki zatrucia, niepociągające za sobą poważniejszych strat.

Poniżej podaję szereg sposobów tępienia wron zapomocą fosforu, które należy stosować naprzemian, gdyż, jak na wstępie zaznaczyłem, wrony są do tego stopnia sprytne i nieufne, że bardzo prędko orjentują się, gdzie kryje się dla nich niebezpieczeństwo.

Przedewszystkiem należy wyjaśnić, dlaczego najracjonalniejszem jest stosowanie fosforu, jako trucizny, a nie innych środków. Otóż niezmiernie ważną jest rzeczą, by trucizna nie działała zbyt gwałtownie, ale dopiero w pewnym czasie; przy stosowaniu bowiem środków natychmiast działających, jak np. strychnina, po połknięciu których wrony padają na miejscu, w którem trutka jest położona, pozostałe orjentują się momentalnie w grożącem niebezpieczeństwie. Trucizna zatem musi działać powoli, tak, aby pojedyńcze zatrute sztuki padały w oddaleniu paru czy kilku nawet kilometrów. Przyrządzanie trującej masy fosforowej polega na tem, że bierze się 25 gr. białego fosforu, który przechowywać należy w szklanem naczyniu, napełnionem wodą. Przed użyciem zle-

http://rcin.org.pl

wa się wodę, poczem zamiast wody nalewa się 200 do 250 gr. gliceryny, tak by ona całkowicie pokryła fosfor, który bez tego środka ostrożności mógłby się zapalić na powietrzu i spowodować bardzo bolesne i niebezpieczne poparzenie rąk. Naczynie z fosforem i gliceryną wstawia się w garnek, napełniony do połowy wodą, który stawia się na wolnym ogniu i podgrzewa. Przy ciągłem mieszaniu gliceryny i fosforu drewienkiem, rozpuszcza się on całkowicie, poczem dodaje się pewną ilość tlenku żelaza, który nabyć można w składzie aptecznym. Ilość tlenku żelaza powinna być taka, aby całość po wymieszaniu przedstawiała niezbyt gęstą masę. Po ostudzeniu naczynia należy szczelnie zamknąć je i przechowywać w miejscu absolutnie bezpiecznem, pod kluczem, tak aby nikt, a w szczególności dzieci nie miały dostępu. Na naczyniu należy umieścić napis z trupią główką, oznaczający, że zawartość stanowi truciznę.

Przyrządzanie trutek z powyższej masy powinno być dokonywane zdala od budynków mieszkalnych i gospodarczych, najlepiej w polu, lub w lesie, by uniknąć ewentualnego zatrucia ptactwa domowego.

W jakiej postaci zakłada się trutki na wrony, zależne to jest od pory roku, od czego w dużej mierze uzależniony jest skutek. I tak np. w zimie dodaje się do wyżej opisanej masy, przyrządzonej we wskazanej proporcji, krew bydlęcą w ilości 40 do 50 litrów, którą należy z masa bardzo dokładnie wymieszać i następnie dodać tyle otrąb pszennych, by całość stanowiła gęstą, czerwoną masę. Puste naczynie np. beczkę po tak przyrządzonej masie najlepiej spalić, lub zakopać głęboko w ziemię. Jeżeli zaopatrzenie się w większą ilość krwi bydlęcej nastręcza trudności, to wszystkie inne ingrendjencje należy zmniejszyć w odpowiednim stosunku, unikając sporządzania masy, do której fosfor wchodziłby w zbyt dużej ilości, gdyż wówczas albo wrony unikałyby takich trutek ze

http://rcin.org.pl

względu na ostry, specyficzny zapach fosforu, albo trucizna działałaby zbyt gwałtownie, czego również, jak wspomniałem wyżej, należy unikać.

Masę trującą najlepiej zakładać późnym wieczorem, na polach, w szczególności tam, gdzie świeżo wywieziony został nawóz; w miejscach takich, jak wiadomo, gromadzą się wrony w dużych ilościach. Masę kłaść należy koło kupek z nawozem, zlekka przykrywając ją, aby trucizna nie robiła wrażenia rozmyślnie położonej, co ma duże znaczenie, gdyż w przeciwnym wypadku wrony odnoszą się z niedowierzaniem. Wyżej podana ilość masy trującej wystarcza na łowiska o obszarze kilku tysięcy morgów.

Masę trującą, oprócz zakładania jej na polach ze świeżo wywiezionym nawozem, kłaść można i w innych miejscach. Dobrze jest, np. idąc za pługiem, pozostawiać kawałki masy w brózdach, o ile oczywiście spostrzeże się wrony, które w ślad za pługiem mają zwyczaj poszukiwać robactwa.

Szczególnie odpowiednią porą do tępienia wron jest zima, gdyż wówczas wrony gromadzą się w duże stada, pozostające stale na jednem miejscu, jak i wędrowne. Mróz jest czynnikiem sprzyjającym, gdyż wrony po szeregu dni mroźnych, gdy nastąpi odwilż, stają się o wiele żarłoczniejsze.

Nie należy zrażać się, jeżeli zakładanie trucizny nie daje natychmiastowych, uwidocznionych rezultatów, gdyż z reguły wrony najczęściej biorą truciznę dopiero po paru dniach, gdy ta zatraci swój specyficzny odór, a ponadto liczyć się trzeba z tem, że wrony padają w znacznej nieraz odległości, o czem należy się upewnić.

Jakkolwiek opisany sposób zakładania fosforowej trucizny daje skutek pewny, tem niemniej przekona się każdy, że skutecznym on będzie tylko przez pewien czas, dopóki wrony „nie zwąchają pisma nosem", w czem kryje się dla nich niebezpieczeństwo. Od tej chwili taktyka musi uledz zmianie. W tym

http://rcin.org.pl

celu bierze się świeżo ściągnięte skórki zajęcze, lub królicze i wypełnia się je masą fosforową, przyczem skórki powinny mieć łby i skoki, by po wypełnieniu masą robiły wrażenie zajęcy, czy królików padłych, bądź zabitych. Wnętrzności, a szczególnie żołądek należy pozostawić tuż obok, wypełniając go również masą trującą. Miejsce, w którem położona zostanie w ten sposób przyrządzona trucizna, zasypać należy zlekka śniegiem, nawozem, lub sieczką.

Lecz i ten sposób, jakkolwiek bardzo skuteczny, nie wystarczy na dalszą metę, wobec czego przejść trzeba będzie do czegoś nowego. Wrony zorjentują się, na czem polegał figiel, i nie ruszą zająca nietylko zatrutego, ale nawet postrzelonego na polowaniu, który następnie padnie.

Nowe sposoby polegać mogą na zatruwaniu w analogiczny sposób myszy i szczurów, kartofli gotowanych, lub drobnych ryb. W tym ostatnim wypadku zaleca się jednak najdalej idące ostrożności, by przypadkiem ryby nie zostały spożyte przez ludzi.

Na wiosnę najodpowiedniejszym sposobem jest tępienie zapomocą zatrutych fosforem jaj, które przyrządza się w następujący sposób:

Zbiera się jajka, które znajdujemy w porzuconych przez bażanty i kuropatwy gniazdach, bądź też wybiera się je z gniazd łysek i kurek wodnych, których obecność na stawach z dużą ilością kaczek dzikich jest nawet szkodliwą. Po zrobieniu w jajku grubą szpilką małego otworu z dwóch stron, wydmuchuje się zawartość, przechowując w ten sposób puste skorupki do następnej wiosny. W braku innych jajek można użyć i kurze, choć te ze względu na swą wielkość nie są ekonomiczne.

Skorupki, po zrobieniu w nich odpowiedniego otworu ostrym nożykiem, napełnia się podaną na wstępie mieszaniną gliceryny z fosforem oraz z dodatkiem krwi bydlęcej i otrąb, lub też zamiast te-

http://rcin.org.pl

go z twarogiem, zaprawionym żółtkiem. Otwór w jajku robi się z boku, aby wykrajaną część skorupki, po napełnieniu jajka masą, można było ponownie nałożyć w sposób możliwie mało widoczny. Jajka w ten sposób przyrządzone kładzie się po parę sztuk do specjalnie w tym celu usłanych gniazd na kępach wśród stawów, łąk, pól i na polach w zagajnikach.

Pamiętać należy o tem, by fosforowane trutki, niezależnie od tego, pod jaką postacią są zakładane, zawsze gdy przekonamy się, że są już bezużyteczne, zostały wyzbierane i zniszczone przez spalenie, lub zakopanie w ziemi. Dobrze jest miejsca założenia trutek zaznaczyć sobie i dla pamięci zanotować.

PRACOWNIA WYPYCHANIA PTAKÓW I ZWIERZĄT

J. BORUTA

OPRAWA ROGÓW, WYPRAWA SKÓR Z WŁOSEM ORAZ BEZ WŁOSA

WARSZAWA, CHMIELNA 35/26

TELEFON 657-52

Robota nagrodzona najwyższemi odznaczeniami na Powszechnej Wystawie Krajowej oraz złotym medalem w Wilnie 1892 roku.

http://rcin.org.pl

Stanisław Kamocki.

KONSERWACJA ZWIERZYNY

Uchronienie zwierzyny bitej od zepsucia odgrywa bardzo ważną rolę, bez względu na to, czy zwierzyna idzie na handel, czy też na potrzeby własne. Gdzie się rozporządza chłodnią, lub przynajmniej lodownią, tam sprawa jest łatwa do rozwiązania, lecz nie wszędzie są tego rodzaju urządzenia do dyspozycji, skutkiem czego zwierzyna w porze ciepłej szybko ulega rozkładowi. Nieraz upływa dzień lub dwa, zanim zwierzyna dostaje się do miejsca przeznaczenia, a czas ten wystarcza najzupełniej, aby stała się niezdatna do użytku. Należy przeto uciekać się do wszelkich środków, aby temu zapobiec.

Zwierzyna, przeznaczona na handel, musi być nietylko świeża, ale winna mieć też wygląd odpowiedni, t. j. nie może być zbyt pokrwawiona, rozstrzelana, zabłocona i zmiętoszona, co szczególniej u ptactwa często się zdarza. Zwierzyna od chwili jej zabicia musi być już odpowiednio traktowana, bo gdy zaraz po zabiciu rzucać ją się będzie w nieładzie na wozy, lub pakować w worki, czy siatki, to jedno od drugiego tak się pokrwawi, a pierze się tak pomiętoszą, że wartość zwierzyny obniży się niezmiernie, czyniąc ją często zupełnie niezdatną do eksportu. Wielką uwagę zwracać należy, by zwierzyna nie zaparzyła się.

Na każdem polowaniu, gdzie przewidywana jest większa ilość zwierzyny, powinien być specjalny wóz z odpowiedniem rusztowaniem z poprzecznych drążków, na których zawiesza się zające i ptactwo. Zające zawiesza się za skoki, przecinając skórę pomiędzy ścięgnem nad piętką a kością, i w przecięcie to wsuwa się drugi skok. Tak spę-

http://rcin.org.pl

tane zające zawiesza się jedne obok drugich, pozostawiając wolną przestrzeń, co jest niezbędne dla wystudzenia zwierzyny i uniknięcia zaparzania.

Ptactwo powinno być noszone w ten sposób, aby pierze się nie walało i nie miętosiło. Do noszenia ptactwa używać należy wyłącznie troków, nigdy zaś siatek, ani worków. Do noszenia kuropatw na polowaniach gremjalnych bardzo praktyczne są kosze druciane z daszkiem z płótna nieprzemakalnego, noszone na plecach. Kosze takie posiadają 24 przegródki, każda na 1 kuropatwę. Jest to najlepszy sposób, gdyż kuropatwy nie walają się wzajemnie, a nadewszystko stygną równomiernie.

Ptaki, przyniesione do domu, należy pozalocać, w którym to celu wyrywa się każdemu po dwie najdłuższe lotki i każdą z nich przesuwa się przez nozdrza, poczem końce zawiązuje się i zawiesza pojedyńczo w lodowni, lub chłodnem, przewiewnem miejscu. Jeżeli ptaki mają być przez pewien czas przechowywane, należy usunąć z nich wnętrzności zapomocą tak zwanych kulek, czyli cienkiej gałązki, którą ucina się przy rozwidleniu, a jeden odrostek ucina się bardzo krótko, aby utworzył się w ten sposób rodzaj haczyka. Haczyk ten wprowadza się do wewnątrz przez otwór odchodowy, bez jakiegokolwiek rozdzierania ptaka i zaczepiwszy za grubą kiszkę, wyciąga się ją nazewnątrz razem z resztą jelit, z wyjątkiem żołądka.

Zajęcy i królików nie patroszy się, a jedynie wyciska się mocz, przez co mięso zyskuje bardzo na smaku. W tym celu trzyma się zająca lub królika za przednie skoki i dłonią przesuwa się zgóry na dół po brzuchu.

Grubą zwierzynę patroszyć należy natychmiast po zabiciu, zwłaszcza, o ile zabita była w porze ciepłej. Jeżeli tego zaniedbać, wówczas wewnątrz tworzą się cuchnące gazy, które czynią mięso nie-

http://rcin.org.pl

zdatne do użycia. Z tego też względu w większości wypadków gruba zwierzyna, odnajdywana dopiero w pewien czas po zabiciu, przeważnie ulega zepsuciu. Patroszenie grubej zwierzyny należy wykonywać dokładnie i umiejętnie, posługując się ostrym nożem.

Sztukę zabitą kładzie się na grzbiecie i po wycięciu przedewszystkiem jąder, przecina się jamę brzuszną, uważając, by nie przeciąć żołądka, lub jelit, gdyż wtedy zawartość wyleje się do środka i zepsuje mięso.

Aby tego uniknąć, robi się ostrożnie podłużne cięcie tuż przy mostku i w ten otwór wkłada się palce wskazujący i środkowy lewej ręki, a unosząc skórę wraz z mięśniami brzusznemi ku górze, oddziela się ją od wnętrzności. W ten sposób robi się cięcie aż do kości miednicowej, którą następnie przerąbuje się toporkiem, lub tasakiem aż do odbytnicy. Następnie przecina się tak zwaną błonę brzuszną, oddzielającą jamę brzuszną od jamy płucnej i wyjmuje się płuca razem z krtanią, lub bez niej, zależnie od tego, czy zwierzyna jest przeznaczona na własny użytek, czy na handel. Dla wyjęcia krtani, przecina się szyję wzdłuż lub wpoprzek, tuż za obojczykiem.

Po wyjęciu wnętrzności, zawiesza się sztukę naprzemian głową do góry i odwrotnie, aby wszystka krew wyciekła. Resztki krwi wyciera się suchym gałganem. Wymywanie krwi wodą jest absolutnie niedopuszczalne.

Dzikom należy zostawić pysk otwarty, gdyż wówczas zapewniona jest wentylacja, zapobiegająca zatęchnięciu. W tym celu wstawia się w pysk kołek 2 do 3 cali, zakończony ostro po obu końcach.

Gruba zwierzyna po wypatroszeniu przechowywana być powinna zawsze w lodowni lub chłodnem, przewiewnem miejscu, w stanie wiszącym, nigdy zaś leżącym, gdyż wówczas szybciej się psuje.

http://rcin.org.pl

BRACIA
PAKULSCY

WARSZAWA BRACKA 22
TELEFON 631-58, 631-73

Skrót telegr. BRAPAKUL

MARSZAŁKOWSKA 110, TEL. 611-79
MARSZAŁKOWSKA 57, TEL. 871-97

Zakupują po najwyższych cenach dziennych targowych **zwierzynę, ptactwo dzikie**, drób.

Polecają: Wina francuskie, węgierskie, kaukaskie, krymskie, włoskie i inne w wielkim wyborze, bezpośrednio importowane z miejsca produkcji. **Koniaki** i likiery krajowe i zagraniczne, miody i wszelkie spirytualja. **Konserwy, wędliny, owoce** i towary kolonjalne. Wysyłamy natychmiast koleją lub pocztą.

Na podstawie koncesji, **wysyłamy do Z.S.R.R. (Rosja), pieniądze,** wszelkie towary krajowe, oraz z Torgsinu.

Wysyłamy cenniki Torgsinu.

http://rcin.org.pl

Stanisław Kamocki.

TRANSPORT ZWIERZYNY KOLEJĄ

Zwierzyna, przeznaczona do dalszego transportu koleją, a przedewszystkiem do eksportu, musi być bardzo umiejętnie do tego przygotowana. Pierwszy warunek to ten, że musi być dokładnie wystudzona po zabiciu, w ciągu conajmniej kilku godzin i pod żadnym pozorem nie może być zaparzona. Zwierzyna, strzelana podczas deszczu, do transportu zupełnie się nie nadaje, a przed wysyłką koleją i zapakowaniem musi dokładnie obeschnąć, w przeciwnym razie zaparzy się, zatęchnie i zepsuje po upływie już paru godzin.

Jeżeli zwierzyna przechowywana jest w specjalnej chłodni, zwracać uwagę należy na to, aby nie była zamrażana, a jedynie studzona, gdyż przez zamrożenie zwierzyna traci na smaku i bardzo znacznie na wartości. Po wyjęciu zwierzyny, przeznaczonej do dalszego transportu, z chłodni, lodowni lub przynajmniej chłodnego, przewiewnego miejsca, musi być ona poddana dokładnym oględzinom i odpowiednio posegregowana. Sztuki zbyt postrzelane, małe, niewyrośnięte, lub zdradzające nieświeżość, muszą być odrzucone, jako niezdatne do transportu i nadające się jedynie na potrzeby własne. O ile to dotyczy eksportu, bardzo ważną rzeczą jest waga, która u kuropatw młodych nie powinna być mniejsza, niż 300—350 gr., u starych sztuk—około 400 gr., a u bażantów—przeciętnie około 1,25 do 1,5 kg. Waga zajęcy nie powinna być mniejsza I-go gatunku niż 4 kg., a drugiego 3,5 kg. Zające niżej 3,5 kg. są dla eksportu nieprzydatne, gdyż uzyskiwana za nie cena nie opłaca

http://rcin.org.pl

kosztów, sprzedawane one mogą być zatem tylko na konsumcję wewnętrzną, krajową. Króliki dzikie są u nas tak zdrobniałe, że tylko z trudem znajdą nabywców na rynkach zagranicznych, w każdym razie waga ich nie powinna być mniejsza, niż 1,5 kg. Króliki o mniejszej wadze nie wytrzymują kosztów przewozu.

Gdy zwierzyna jest już posegregowana, przystępuje się do jej opakowania, co dotyczy głównie ptactwa, gdyż zające i króliki wysyła się tylko w ramach, a grubą zwierzynę bez opakowania. Do przesyłki ptactwa koleją używa się koszy łubianych, wiklinowych lub skrzynek drewnianych z wąskich deszczułek, tak, aby były ażurowe. Każdy ptak powinien być zawinięty w papier w ten sposób, aby skrzydła były na wierzchu, a łebki i nóżki wystawały nazewnątrz. Ptaki układa się ściśle jeden obok drugiego, a do przekładania warstw używa się suchej, niezepsutej, prostej słomy lub wełny drzewnej Przekładanie świeżą trawą lub innemi roślinami jest niedopuszczalne, gdyż ptactwo ulega wówczas zaparzaniu.

Do jednego kosza, lub skrzynki, kładzie się do 60 sztuk kuropatw lub 25 — 30 sztuk bażantów. Oczywiście, można robić większe nieco skrzynki, lub kosze, mieszczące nawet do 100 i więcej kuropatw, lecz nie jest to zbyt wskazane, gdyż utrudnia przenoszenie zwierzyny i źle wpływa na przewiewność przygotowanych w ten sposób paczek.

Zające i króliki wiesza się za tylne skoki w ramach długości 1,5 metra i wysokości około 75 cm. dla zajęcy i odpowiednio niższe dla królików, w ten sposób, by listwy dolne obchwytywały zająca za szyję lub nieco wyżej. Zające i króliki nie powinny dotykać jeden do drugiego, aby się nie zaparzyły. W ramach, jak wyżej wymienione, mieści się do 10 zajęcy.

Przy całowagonowych ładunkach zajęcy, jak i królików, należy urządzić odpowiednie rusztowanie wewnątrz wagonu z okrągłego drzewa 5 do 6 cm. średnicy i na niem zające porozwieszać.

http://rcin.org.pl

Grubą zwierzynę zawiesza się w wagonach-chłodniach na specjalnych do tego celu hakach, o ile ich niema, robi się specjalne rusztowanie. W wagonach-chłodniach na bliższe dystanse zwierzyna wysyłana być może za listami przewozowemi zwykłemi, na dalsze — pośpiesznemi. Przesyłki natomiast tak zwane drobnicowe muszą być wysyłane bagażem, jako przesyłki ekspresowe. O wysyłce zwierzyny należy zawsze odbiorcę uprzedzić telegraficznie, aby zwierzyna po nadejściu nie leżała zbyt długo na kolei.

---

http://rcin.org.pl

PRZEMOCZENIE NÓG BYWA PRZYCZYNĄ CIĘŻKICH CHORÓB

Polując po wodzie, rosie i śniegu, myśliwy powinien posiadać obuwie skórzane nieprzemakalne.

PRZETŁUSZCZONE SMAROWIDŁO DO BUTÓW

„JEDYL"

spreparowane według przepisu Jerzego Dylewskiego

czyni skórę miękką, elastyczną oraz całkowicie nieprzemakalną

Cena tuby ze szczoteczką 1 zł. 95 gr.

Sprzedaż główna w Tow. Przemysłu Chemiczno — Dezynfekcyjnego

Warszawa, Rakowiecka 27,
tel. 9.00-19.

Na prowincję wysyłkę uskutecznia się na koszt odbiorcy

PROSIMY SPRÓBOWAĆ!
PRÓBA JEST NAJLEPSZĄ REKLAMĄ DLA SOLIDNEGO ARTYKUŁU!

http://rcin.org.pl

Walenty Garczyński.

ORGANIZACJA I GOSPODARKA KÓŁEK ŁOWIECKICH.

Według obecnie obowiązujących przepisów o stowarzyszeniach kółko łowieckie musi liczyć conajmniej 15 członków. Liczba członków kółka łowieckiego winna się więc wahać między piętnastoma, a dwudziestu kilkoma, gdyż przy większej liczbie członków zarówno prowadzenie samego kółka, jak i zbiorowych polowań, staje się bardzo uciążliwem.

Jak dotychczas wszystkie kółka organizują się na tej zasadzie, że pełnienie poszczególnych funkcyj przez członków zarządu jest honorowem. Jest to jeden jeszcze argument więcej, aby nie tworzyć zbyt licznych kółek, gdyż przy dużej ilości członków trudno jest poszczególnym członkom zarządu sprostać przyjętym na siebie obowiązkom. Dobór członków zarządu musi być bardzo staranny. Omyłki pod tym względem mszczą się bardzo i stawiają częstokroć pod znakiem zapytania samą egzystencję kółka.

Nieumiejący zapewnić sobie należytej powagi prezes, niedbały skarbnik lub sekretarz, niestojący na wysokości zadania łowczy — to wielkie niebezpieczeństwo dla pomyślnego rozwoju kółka.

Bardzo ważną dla egzystencji kółka jest sprawa należytego doboru terenów i straży łowieckiej.

Tereny powinny być dobrane tak, aby zapewniały możność należytego prowadzenia gospodarki łowieckiej. Z tego względu nie mogą być zbyt małe. Wielkość obszaru terenów poszczególnego

http://rcin.org.pl

kółka jest zależną od środków, któremi kółko dysponuje, od okolicy, w której tereny się znajdują i wielu innych czynników. Naogół tereny łowieckie kółek na południu i zachodzie Polski bywają mniejsze, niż na wschodzie i północy. Bardzo ważnym czynnikiem, z którym należy się liczyć przy ustaleniu wielkości obszaru terenów danego kółka, są rodzaje zwierzyny, jakie się na nich znajdują. W każdym razie tereny kółka stanowić powinny naturalny kompleks, zawierający w sobie wszystkie ostoje tych gatunków zwierzyny, jakie się na nim znajdują i posiadać wyraźne, naturalne granice. W zasadzie — im większe tereny — tem lepiej, nie ze szkodą jednak jakości prowadzenia na nich gospodarki łowieckiej.

Należy w miarę najdalej posuniętej możliwości unikać posiadania terenów w kilku oddzielnych kompleksach, nie uganiać się za tak zwanemi „dobremi terenami", lecz dążyć do posiadania wszystkich terenów w jednym obwodzie. Łatwiej jest znacznie na jednym większym terenie dochować sie zwierzyny, niż prowadzić gospodarkę łowiecką i utrzymać należyty zwierzostan na kilku mniejszych kompleksach, częstokroć bardzo daleko jeden od drugiego położonych. Zewnętrzna linja granic takich kilku oddzielnych kompleksów jest na tyle wydłużona w porównaniu z tem, gdyby te tereny objęte były jednym kompleksem, że ochrona granic takich terenów i walka z kłusownictwem stają się na nich nieporównanie trudniejszemi. Również bardzo trudną jest administracja takich kilku oddzielnych kompleksów i należyty nadzór nad strażą. Oczywiście trudno mieć w jednym kompleksie np. głuszce i kuropatwy, ale w każdym razie zasada nierozpraszania terenów jest jednym z najważniejszych czynników pomyślnej gospodarki łowieckiej. Odnośnie do terenów, przeznaczonych do hodowli drobnej zwierzyny, w szczególności zajęcy i sarn, bardzo ważnem jest dzierżawienie obok lasów także wszystkich ota-

http://rcin.org.pl

czających je pól; bez tego nie może być mowy o prowadzeniu samodzielnej gospodarki łowieckiej, bowiem te rodzaje zwierzyny lubią przebywać częściowo w lasach, częściowo w polach, na które wychodzą na żer, i właściciel polowania w tych tylko warunkach może kierować hodowlą i odstrzałem.

Po odpowiedniem dobraniu terenów najważniejszym czynnikiem pomyślnej gospodarki łowieckiej jest należyta ochrona. Strażnicy łowieccy powinni być ludźmi godnymi zaufania, znać się na rzeczy i być należycie nadzorowani przez łowczego, któremu winni składać okresowe raporty. Gdzie tylko warunki terenowe na to pozwalają, powinni posiadać do swej dyspozycji rowery, gdyż to znakomicie powiększa ich możliwości należytego dozorowania terenów. Wydatek na rower nie jest zbyt duży i zawsze stokrotnie się opłaci.

Następnym z ważnych czynników pomyślnej gospodarki łowieckiej jest zapewnienie zwierzynie dostatecznej karmy we wszystkich porach roku. Należy przytem unikać w miarę najdalej posuniętej możliwości zadawania gotowej paszy zwierzynie. Rewir łowiecki powinien posiadać taką wegetację, któraby zapewniała zwierzynie dostateczne pożywienie we wszystkich porach roku. Sztuczna karma częstokroć szkodzi zdrowiu zwierzyny, wywołuje bowiem choroby i zaziębienia skutkiem jednorazowego szybkiego napełnienia żołądka dużą ilością gotowej, zimnej paszy; zadawanie sztucznej karmy w pewnych zgóry określonych miejscach, co jest konieczne, znakomicie ułatwia robotę kłusownikom, jeśli tylko ochrona zwierzyny pozostawia cośkolwiek do życzenia, czego niestety rzadko da się w zupełności uniknąć.

Natomiast nie można dość gorąco polecić tego, co nazywam należytem urządzeniem rewiru. Polega ono na obsianiu względnie obsadzeniu wszystkich odpowiednich miejsc właściwemi dla danego gruntu i siedliska roślinami i krzewami i urzą-

http://rcin.org.pl

dzeniu jak największej ilości t. zw. pólek hodowlanych. Wskazówki, co i gdzie należy siać lub sadzić, podane są w innem miejscu, w art. ś. p. Feliksa Rożyńskiego p. t. „Wskazówki hodowlane". Koszta urządzenia tego rodzaju pólek i obsiewów są stosunko nieznaczne, wiele z roślin raz posianych, czy posadzonych zapewnia zwierzynie pokarm przez kilka lat z rzędu i znaczenie hodowlane takich pólek jest nieporównanie większe, niż zadawanie sztucznej karmy, które powinno być praktykowane tylko w ostatniej konieczności.

RAPORTY

STRAŻY ŁOWIECKIEJ

w blokach po 200 arkuszy

w cenie zł. 1.60

do nabycia

w Administracji

„Łowca Polskiego"

http://rcin.org.pl

WZOROWY STATUT KÓŁEK ŁOWIECKICH

opracowany przez

Wydział Wykonawczy Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich.

1. Zasady ogólne.

§ 1. Kółko Łowieckie ma na celu szerzenie zasad prawidłowej gospodarki łowieckiej, przestrzeganie prawidłowych sposobów polowania, podnoszenie zwierzostanu oraz współdziałanie z władzami krajowemi w zwalczaniu wszelkich wykroczeń przeciw obowiązującym prawom łowieckim. Do celów tych Kółko dąży w kontakcie z innemi Kółkami, należąc do Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich.

§ 2. Dla osiągnięcia swoich celów Kółko, z zachowaniem obowiązujących praw i przepisów:

a) Utrzymuje i prowadzi tereny łowieckie, urządza wzorowe polowania, ułatwia nabywanie żywej zwierzyny, dopomaga w tępieniu szkodników, popiera hodowlę psów myśliwskich, współdziała w prześladowaniu kłusownictwa i ściganiu handlu zwierzyną w czasie zakazanym.

b) Prenumeruje czasopismo łowieckie, prowadzi bibljotekę, muzeum łowieckie, urządza odczyty, konkursy strzeleckie i t. p.

http://rcin.org.pl

c) Wydaje nagrody osobom, wyróżniającym się w zakresie działalności Kółka.

§ 3. Kółko jest osobą prawną, ma prawo nabywania i zbywania majątku i zawierania wszelkich umów.

§ 4. Kółko ma siedzibę w . . . . . Działalność jego rozciąga się na. . . . . Kółko używa pieczęci z napisem „ . . . . . Kółko Łowieckie".

2. Prawa i obowiązki członków.

§ 5. Członkiem Kółka może zostać każdy obywatel kraju, który ukończył lat 21 i korzysta z praw obywatelskich i cywilnych.

§ 6. Członkowie Kółka dzielą się na członków honorowych, rzeczywistych i wspierających. Wszyscy członkowie mają prawo nosić znaczki według wzoru . . . . . .

§ 7. Członkowie rzeczywiści i wspierający opłacają składkę. Nowowstępujący członkowie opłacają wpisowe, które wynosi zł. . . . .
Członkowie rzeczywiści opłacają roczną składkę Zł. . . . . .
Członkowie wspierający — zł. . . . . .
Wysokość powyższych opłat może być zmieniana przez Walne Zgromadzenie.

§ 8. Członków honorowych wybiera Walne Zgromadzenie na wniosek Zarządu, lub conajmniej 10-ciu członków rzeczywistych, za zasługi położone na polu łowiectwa. Członkowie honorowi nie opłacają wpisowego ani składek członkowskich.

§ 9. Członkowie honorowi i rzeczywiści biorą czynny udział we wszystkich czynnościach Kółka, wspierający zaś biorą czynny udział we wszystkich czynnościach z wyjątkiem polowań.

§ 10. Członkowie, działający na szkodę Kółka, lub niestosujący się do statutu, obowiązują-

http://rcin.org.pl

cych regulaminów i przepisów, ustaw i zarządzeń władz w zakresie łowiectwa, oraz winni spełnienia czynu niehonorowego lub karalnego, na wniosek Zarządu podlegają wykreśleniu z listy członków Kółka przez Walne Zgromadzenie. Do czasu zwołania Walnego Zgromadzenia, Zarząd może zawiesić członka w jego prawach. Każdy członek może się w dowolnej chwili wypisać z Kółka, przedtem jednak winien uregulować wszystkie swoje należności, do których należy wliczyć i składkę za rok bieżący.

§ 11. Osoby, pragnące zapisać się na członków Kółka, muszą być przedstawione przez . . . członków Kółka. O przyjęciu kandydata decyduje Walne Zgromadzenie.

3. Władze Kółka.

§ 12. Zarząd sprawami Kółka należy do: a) Zarządu, b) Walnego Zgromadzenia członków.

§ 13. Zarząd składa się z prezesa, vice-prezesa, sekretarza, skarbnika, gospodarza i łowczego, wybieranych przez Walne Zgromadzenie na lat 3.

W razie ustąpienia któregoś z członków Zarządu przed upływem kadencji, na jego miejsce wchodzi automatycznie ten z kandydatów, który na Walnem Zgromadzeniu otrzymał większą ilość głosów. Ustępujący członkowie mogą być wybierani ponownie.

§ 14. Posiedzenia Zarządu są ważne, o ile w nich bierze udział 4 członków. Decyzje Zarządu zapadają prostą większością głosów obecnych na posiedzeniu członków. Przy równej liczbie głosów przeważa głos przewodniczącego.

§ 15. Zarząd kieruje działalnością Kółka, zwołuje Walne Zgromadzenie, czuwa nad wykonaniem statutu i uchwał Walnych Zgroma-

http://rcin.org.pl

dzeń, zarządza majątkiem Kółka i uskutecznia w imieniu Kółka wszelkie czynności prawne z wyłączeniem jedynie: a) przyjęcia darowizn i zapisów, b) nabywania i zbywania nieruchomości, c) zaciągania pożyczek. Zarząd wykreśla członków zalegających w opłacie składek oraz zawiesza członków stosownie do § 10 niniejszego statutu. Zarząd wyznacza delegatów na wszelkie zjazdy łowieckie i udziela pełnomocnictw dla zastępowania praw Kółka wobec władz sądowych i administracyjnych.

§ 16. a) Prezes reprezentuje Kółko wobec władz i osób, zwołuje zebrania, czuwa nad wykonaniem regulaminu i uchwał Walnego Zgromadzenia i Zarządu.

b) Sekretarz prowadzi protokóły obrad, załatwia korespondencję, kontrasygnuje wysyłane od Kółka papiery i otrzymuje za swoim podpisem wszelką korespondencją, przychodzącą na imię Kółka.

c) Skarbnik prowadzi kasę i rachunkowość Kółka. Na posiedzeniach i zebraniach władz Kółka przedstawia stan kasy.

d) Łowczy zawiaduje polowaniami i terenami łowieckiemi, zabiega o utrzymanie i podniesienie zwierzostanu i dostarczenie w razie potrzeby karmy.

Wszelkie pisma i dokumenty, wychodzące od Kółka, muszą być zaopatrzone w podpisy Prezesa i Sekretarza, lub też zastępców.

4. Walne Zgromadzenie.

§ 17. Walne Zgromadzenia bywają zwyczajne i nadzwyczajne.

§ 18. Zgromadzenia zwyczajne zwołuje Zarząd raz do roku, najpóźniej 31-go maja, dla

http://rcin.org.pl

przedstawienia sprawozdania za rok ubiegły i preliminarza dochodów i wydatków na rok następny, dokonywania wyborów ustępujących władz i rozpatrzenia spraw wymagających decyzji Zgromadzenia.

§ 19. Zgromadzenia nadzwyczajne zwołuje Zarząd bądź na wniosek Komisji Rewizyjnej, bądź też na żądanie conajmniej . . . . . członków Kółka. W dwóch ostatnich wypadkach Zarząd wyznacza termin Zgromadzenia najpóźniej w ciągu 4-ch tygodni od chwili otrzymania odpowiedniego żądania.

§ 20. Walne Zgromadzenie jest prawomocne, o ile w nim uczestniczy conajmniej trzecia część członków Kółka. Jeżeli na pierwszem Zgromadzeniu nie zbierze się wymagana liczba członków, powtórne Zgromadzenie będzie zwołane w terminie od 3 dni do 2 tygodni i będzie prawomocne bez względu na ilość członków obecnych. O Walnem Zgromadzeniu zawiadamia Zarząd w sposób na jednem ne Zgromadzeń ustalony.

§ 21. Uchwały na Walnych Zgromadzeniach zapadają prostą większością głosów.

§ 22. Na Walnych Zgromadzeniach członkowie głosują osobiście. Głosowanie w sprawie wyboru władz Kółka i wykreślenia członków odbywa się w sposób tajny.

§ 23. Walne Zgromadzenie jest najwyższą władzą Kółka. Do zadań jego należy: a) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za rok ubiegły, oraz budżetów i bilansów, b) wybór członków do władz i Komisji Rewizyjnej, c) rozważenie i zatwierdzenie opracowanych przez Zarząd instrukcji i regulaminów, d) postanowienie co do przyjęcia darowizn i zapisów, e) nabywanie i zbywanie nieruchomości, f) zaciąganie pożyczek, g) zmiana statutu, h) postanowienia co do wykreślenia

http://rcin.org.pl

członków, i) postanowienia w sprawie podwyższenia lub obniżenia wpisowego i składek członkowskich, k) postanowienia w sprawie polowań na terenach Kółka, l) postanowienia w sprawie wszelkich wniosków Zarządu i członków Kółka.

5. Komisja Rewizyjna.

§ 24. Na Walnem Zgromadzeniu przez tajne głosowanie wybiera się 3 członków Komisji Rewizyjnej, z osób, nienależących do Zarządu.

§ 25. Komisja Rewizyjna jest obowiązana dokonywać przynajmniej raz na kwartał sprawdzenia ksiąg i kasy Kółka. Zestawiony bilans przez Zarząd Komisja Rewizyjna sprawdza i zaopatrywa w odpowiednie wnioski. Przynajmniej raz na rok Komisja Rewizyjna dokładnie sprawdza cały stan majątku Kółka i składa sprawozdanie oraz swoje wnioski dorocznemu Walnemu Zgromadzeniu.

6. Zmiana Statutu i likwidacja Kółka.

§ 26. W razie potrzeby dokonania zmiany statutu, Zarząd, po opracowaniu projektu, przedstawia go do zatwierdzenia Walnemu Zgromadzeniu, które zmiany uchwala większością . . . . .

§ 27. Likwidacja Kółka nastąpić może na mocy uchwały Waln. Zgrom. większością . . . . . głosów. W razie likwidacji, ostatnie Walne Zgromadzenie rozporządza majątkiem Kółka.

---

http://rcin.org.pl

NORMY PODATKU OD WYKONYWANIA POLOWANIA

Ustawa z dnia 11 sierpnia 1923 roku.
(Dz. Ust. 94, poz. 747).

Art. 19. **Podatki od prawa polowania.**

1. Od wykonywania prawa polowania na mocy prawa własności gruntu, dzierżawy prawa polowania lub innego tytułu prawnego wolno gminom wiejskim i miejskim pobierać podatek komunalny; w b. dzielnicy pruskiej mogą powiatowe związki komunalne pobierać taki podatek od prawa polowania, wykonywanego na obszarze dworskim.

2. Najwyższe normy podatku określi dla poszczególnych stref Państwa Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

3. Rozporządzenie wykonawcze może uzależnić wykonywanie prawa polowania od wykazania zapłaty podatku.

Z dnia 18 marca 1924 r. (Dz. Ust. 31/24, poz. 317)

Par. 13. Do art. 19 Ustawy.

Najwyższe normy podatku ustala się według poniżej oznaczonych stref na rok 1924 w następujący sposób:

I-sza strefa obejmuje: województwo Poznańskie, powiaty: nieszawski i włocławski województwa Warszawskiego, oraz powiaty: kolski koniński, sieradzki i turecki województwa Łódzkiego.

II-ga strefa obejmuje: województwo Pomorskie, województwo Kieleckie, województwo Warszawskie bez powiatów wydzielonych do strefy

http://rcin.org.pl

I-ej, województwo Łódzkie bez powiatów zaliczonych do strefy I-ej, oraz powiaty: garwoliński, sokołowski i węgrowski województwa Lubelskiego i województwo Krakowskie bez powiatów wydzielonych do strefy IV-ej.

III-cia strefa obejmuje: województwo Białostockie bez powiatów wydzielonych do strefy IV-ej, województwo Lwowskie bez powiatów włączonych do strefy IV-ej, oraz województwo Lubelskie bez powiatów zaliczonych do strefy II-ej.

IV-a strefa obejmuje: ziemię Wileńską, województwo Nowogródzkie, Poleskie, Wołyńskie, Stanisławowskie, Tarnopolskie, powiaty: augustowski, grodzieński i suwalski województwa Białostockiego, powiaty gorlicki, grybowski, nowotarski, nowosądecki i żywiecki województwa Krakowskiego i powiaty: krośniański, liski, sanocki i starosamborski województwa Lwowskiego.

MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ NORM PODATKU.

Rozp. Min. Spr. Wewn. (Dz. Ust. 78/24, poz. 759) ustala poza obszarem gmin miejskich:

w	I strefie	do	20 gr.	z	1	ha.
w	II	„	„ 10	„	„ 1	ha.
w	III	„	„ 5	„	„ 1	ha.
w	IV	„	„ 1/2	„	„ 1	ha.

Za wykonywanie prawa poolwania w rozumieniu art. 19 Ustawy uważa się polowanie na zwierzynę łowną przez właściciela gruntu lub nabywcę prawa polowania (dzierżawcę, użytkownika i t. p.).

Od podatku wolni są posiadacze prawa polowania zupełnie niewykonywający tego prawa.

Celem umożliwienia związkom komunalnym opodatkowania dzierżawców prawa polowania w

http://rcin.org.pl

lasach państwowych, winny zarządy okręgowe lasów państwowych natychmiast po wypuszczeniu w dzierżawę terenów polowania zawiadomić zarządy odnośnych gmin o oddaniu w dzierżawę terenów do polowania, ze wskazaniem czasu dzierżawy, osoby otrzymującej dzierżawę, oraz wielkości terenu łowieckiego, wypuszczonego w dzierżawę w danej gminie. Podatek komunalny od wykonywania prawa polowania w lasach państwowych na obszarze b. dzielnicy pruskiej może być pobierany pod postacią dodatku nieprzekraczającego 100 proc. taksy rządowej, pobieranej przez państwową administrację leśną od ubitych sztuk zwierzyny; pobór tego podatku uskutecznia państwowa administracja leśna łącznie z poborem taksy.

Wykonanie prawa polowania uzależnia się od wykazania zapłaty podatku.

PODATEK OD BRONI MYŚLIWSKIEJ.

Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr. 2,

IV. poz. 38.

15 lutego 1930 r.

Okólnik Nr. 18 z dnia 10 lutego 1930 r. (SF 310/2) w sprawie poboru podatku od broni myśliwskiej.

Do PP. Wojewodów z wyjątkiem Śląskiego.

W sprawie wymienionej w nagłówku, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i właściwego stosowania następującą sentencję wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 2.XII. 29 L. R. 1515/28:

Najwyższy Trybunał Administracyjny, zważywszy:

http://rcin.org.pl

1. że wykonywanie prawa polowania nie jest możliwe bez jednoczesnego posiadania broni myśliwskiej.

2. że zatem w opodatkowaniu prawa polowania mieści się również opodatkowanie broni myśliwskiej, koniecznej do polowania na danym terenie uznał:

1. iż opodatkowanie, jako przedmiotu zbytku, broni myśliwskiej, służącej do wykonywania prawa polowania, od którego pobierany jest już podatek, byłoby opodatkowaniem powtórnem, które w myśl punktu 2 art. 21 ust. z dn. 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych — (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 747) jest wzbronione,

2 iż broń myśliwska, posiadana przez właścicieli prawa polowania ponad konieczne potrzeby, jako też wszelka broń myśliwska, posiadana przez osoby, które prawa polowania nie posiadają, opodatkowaniu — jako przedmiot zbytku — podlegać może.

Treść powyższego zechce Pan Wojewoda podać do wiadomości zarządów powiatowych związków komunalnych i gmin miejskich, położonych na terenie podległego Panu Województwa, ewentualnie w drodze opublikowania w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym.

---

http://rcin.org.pl

STATUT WZOROWY SPÓŁKI ŁOWIECKIEJ.

Rozp. Min. Roln. z 19.I.28 r. (Dz. Ust. Nr. 18 p. 161)

§ 1.

Spółka łowiecka nosi nazwę: „Spółka łowiecka w . . . . . .“

§ 2.

Siedziba spółki mieści się w . . . . . .

§ 3.

Celem spółki łowieckiej jest zarządzanie obwodem łowieckim wspólnym, położonym w województwie . . . . . , powiecie . . . . . gminie (gminach) . . . . . ., o ogólnym obszarze . . . . . ha.

§ 4.

Członkami spółki łowieckiej są właściciele gruntów, tworzących wspólny obwód łowiecki.

§ 5.

Władzami spółki są: walne zebranie członków spółki oraz zarząd spółki.

§ 6.

Walne zebranie członków spółki zwołuje zarząd spółki przynajmniej raz do roku oraz na każde żądanie członków spółki, przedstawiających w spółce conajmniej trzecią część ogólnej liczby głosów, w ciągu 2 tygodni od daty otrzymania takiego żądania.

http://rcin.org.pl

Pierwsze walne zebranie członków spółki zwołuje zarząd gminy lub członek spółki, upoważniony do tego przez zarząd gminy.

Jeżeli obwód łowiecki obejmuje grunty, znajdujące się w granicach nie jednej gminy, walne zebranie zwołuje (względnie do zwołania go upoważnia) — zarząd tej gminy, w której granicach znajduje się największa część objętych obwodem łowieckim członków.

§ 7.

Do zakresu działania walnego zebrania członków spółki należy:

1. wybór zarządu,
2. powzięcie uchwały o przeznaczeniu części dochodu na cele ochrony łowiectwa lub inne szczególne cele,
3. powzięcie uchwały o zniesieniu obwodu i rozwiązaniu spółki łowieckiej.

§ 8.

Każdemu członkowi spółki łowieckiej służy prawo głosowania według następujących zasad: posiadaczowi gruntu o obszarze do dwu hektarów służy jeden głos, przyczem każde dalsze pełne dwa hektary posiadanego gruntu dają prawo do jednego głosu więcej, jednak w ten sposób, iż jedna osoba nie może posiadać głosów więcej, niż o jeden mniej od pozostałej liczby głosów.

§ 9.

O zwołaniu walnego zebrania członkowie spółki winni być zawiadomieni przez ogłoszenie, wywieszone w siedzibie spółki w miejscu, przeznaczonem do publikacji urzędowych, conajmniej na czternaście dni przed terminem zebrania lub przez imienne zaproszenie, doręczone conajmniej na dwa dni przed terminem zebrania. Jeżeli w skład spół-

http://rcin.org.pl

ki wchodzą mieszkańcy dwu lub więcej gmin (wsi), ogłoszenie winno być wywieszone w każdej z tych gmin (wsi).

§ 10.

W okresie robót polnych termin walnego zebrania może być wyznaczony jedynie na dzień świąteczny.

§ 11.

Członkowie spółki łowieckiej mogą brać udział w walnem zebraniu osobiście lub przez pełnomocników.

Pełnomocnictwa winny być zaświadczone przez zarząd gminy.

Walne zebranie jest prawomocne przy takiej liczbie uprawnionych do głosowania, któraby przedstawiała przynajmniej połowę ogólnej liczby głosów.

W razie, jeżeli zebranie nie dojdzie w pierwszym terminie do skutku z powodu nieobecności wymagalnej liczby uprawnionych do głosowania, należy je zwołać powtórnie w ciągu dni ośmiu.

Walne zebranie, zwołane w drugim terminie, jest prawomocne bez względuna ilość obecnych.

§ 12.

Uchwały walnego zebrania członków spółki zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwał o przeznaczeniu dochodu na cele inne, niż ochrony łowiectwa (a w szczególności utrzymania straży łowieckiej oraz hodowlanej), które to uchwały wymagają zgody wszystkich członków spółki.

§ 13.

Głosowanie na walnem zebraniu odbywa się lub pisemnie — zależnie od uchwały walnego zebrania — z wyjątkiem głosowania przy wyborach członków zarządu, które odbywa się w miarę możności pisemnie.

http://rcin.org.pl

§ 14.

Walne zebranie spółki wybiera na przeciąg lat sześciu zpośród członków spółki trzech członków zarządu i dwu zastępców.

Wybory odbywają się przez głosowanie pisemnie w następujący sposób:

Każdy głosujący oddaje kartkę z wypisanemi imionami i nazwiskami wybieranych pięciu osób. Kartka winna zawierać na odwrotnej stronie imię i nazwisko głosującego, oraz liczbę posiadanych przezeń głosów.

Niepiśmienni podają do protokółu nazwiska wybieranych osób. Za wybrane uważać należy pięć osób, które otrzymały największą liczbę głosów. Trzy pierwsze pod względem kolejności ilości głosów wybrane są na członków zarządu, dwie następne — na zastępców.

Głosy oddane na osoby, niebędące członkami spółki łowieckiej, są nieważne.

§ 15.

O przeprowadzeniu wyborów spisuje się protokół. Wynik wyborów ogłasza się przed zamknięciem walnego zebrania. Przeciwko ważności wyborów można w ciągu dni siedmiu wnieść sprzeciw do zarządu gminy, który obowiązany jest sprzeciw wraz z oryginałem protokółu wyborów, listy wyborców oraz ogłoszenia o wyborach przedstawić niezwłocznie staroście.

§ 16.

Zarząd spółki łowieckiej składa się z trzech członków, którzy z pośród siebie wybierają przewodniczącego.

Do zakresu działania zarządu spółki łowieckiej należy:

1. zarządzanie wspólnym obwodem łowieckim spółki,

http://rcin.org.pl

2. zawieranie umów o wydzierżawienie polowania,
3. przedstawicielstwo spółki wobec władz i osób trzecich,
4. prowadzenie wykazu dochodu i wydatków i rozdział zysków między członków spółki,
5. przygotowanie wniosku na walne zebranie w sprawie przeznaczenia części dochodu na cele hodowlane i ochrony łowiectwa,
6. zwoływanie walnego zebrania,
7. prowadzenie wykazu członków spółki.

§ 17.

W razie ubycia członka zarządu spółki na jego miejsce wchodzi zastępca, a w razie wyczerpania liczby zastępców należy przeprowadzić w ciągu dni trzydziestu uzupełniające wybory brakującej liczby członków zarządu i ich zastępców.

§ 18.

Zarząd spółki łowieckiej pełni swe czynności honorowo, nie pobierając za to żadnego wynagrodzenia.

§ 19.

Zarząd spółki obowiązany jest prowadzić wykaz członków spółki według następującego wzoru:

Imię i nazwisko	Obszar gruntu	Ilość głosów	Udział % w dochodzie spółki
.....	.....	.....	.....

http://rcin.org.pl

§ 20.

Dochód spółki w całości — względnie po potrąceniu sum uchwalonych przez walne zebranie na różne cele — rozdziela zarząd spółki na podstawie ustalonego udziału poszczególnych członków spółki.

Udział poszczególnego członka spółki oblicza się na podstawie stosunku obszaru gruntów, stanowiących jego własność, do wszystkich gruntów, stanowiących wspólny obwód łowiecki.

§ 21.

Spółka łowiecka rozwiązuje się jednocześnie ze zniesieniem obwodu łowieckiego:

1. przez upływ czasu, na jaki została utworzona, jeśli ostatnie zebranie nie powzięło uchwały o dalszem trwaniu spółki,
2. na mocy uchwały walnego zebrania spółki po upływie conajmniej sześciu lat od utworzenia spółki,
3. na skutek decyzji starosty o zniesieniu obwodu łowieckiego.

§ 22.

W razie rozwiązania spółki ewentualny majątek spółki ulega likwidacji, a dochód uzyskany z likwidacji — podziałowi między członków spółki na podstawie ustalonego udziału poszczególnych członków w dochodzie spółki.

http://rcin.org.pl

WZÓR UMOWY
NA DZIERŻAWĘ PRAWA POLOWANIA.

Wobec licznych zapytań, kierowanych do Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich, w sprawie zawierania umów na dzierżawę prawa polowania, podajemy opracowany przez członka Zarządu P. Z. S. Ł., p. Józefa Skrzypka, wzór umowy na dzierżawę prawa polowania, zaopatrzony uwagami i instrukcją do tejże.

Redakcja.

Umowa na dzierżawę prawa polowania.

wsi
w obwodzie łowieckim wspólnym osady . . . . . .
kolonji
położonej w gminie . . . . . pow. . . . . woj. . . . .

Pomiędzy Zarządem Spółki łowieckiej w . . . . . działającym na mocy statutu, zatwierdzonego przez Starostwo powiatowe w . . . . . za Nr. . . . . z dnia . . . . . 193 r., a p. . . . . ., zamieszkałym w . . . . . przy ul. . . . . ., działającym na rzecz i w imieniu własnem — Kółka Łowieckiego, zawarta została niniejsza umowa na warunkach następujących:

§ 1. Zarząd Spółki łowieckiej oddaje, a p. . . . . przyjmuje dzierżawę polowania w obwodzie łowieckim wspólnym, składającym się z gruntów wszystkich poszczególnych właścicieli i terenów gromadzkich wsi — osady — kolonji . . . . . ogólnej nieprzerwanej powierzchni ca . . . . . hektarów.

§ 2. Termin dzierżawny ustalony zostaje na okres nie krótszy od przewidzianego prawem łowieckim z dnia 3.XII.1927 r., t. j. na lat . . . . . poczynając od dnia . . . . . 193 r. do dnia . . . . . 194 r.

http://rcin.org.pl

§ 3. Czynsz dzierżawny zgodzony zostaje w kwocie . . . . . wyraźnie złotych . . . . . rocznie, płatnej zdołu — zgóry — corocznie do rąk Zarządu Spółki łowieckiej wsi . . . . . lub za pośrednictwem Zarządu Gminy . . . . . .

§ 4. Dzierżawca obowiązany jest wykonywać polowanie i gospodarkę łowiecką zgodnie z przepisami Rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3.XII.1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. Ustaw Nr. 110, poz. 934).

§ 5. Zarząd Spółki łowieckiej obowiązany jest współdziałać z dzierżawcą w zwalczaniu wszelkich wykroczeń łowieckich i stać na straży praw dzierżawcy, nabytych na mocy niniejszej umowy.

§ 6. Opłatę stemplową od niniejszej umowy i zapłatę podatków komunalnych od prawa wykonywania polowania obowiązuje się uiszczać

. . . . . .

Wieś

Osada . . . . . dnia . . . . . 193 r.

Kolonja

Zarząd Spółki łowieckiej

w . . . . . .

Przewodniczący:

Dzierżawca:

. . . . . .

Członkowie:

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

http://rcin.org.pl

INSTRUKCJA I UWAGI.

1) Umowy winny być zgłoszone do ostemplowania w urzędzie opłat stemplowych przed upływem 21 dni od daty ich zawarcia.

Wysokość opłaty stemplowej wynosi 1,1% od ogólnej sumy tenuty dzierżawnej.

2) Przed zawieraniem umów na dzierżawę prawa polowania należy dopilnować, aby gromada wiejska, t. j. właściciele gruntów, z których ma być utworzony obwód łowiecki wspólny, postanowiła na pierwszem walnem zebraniu, zwołanem z upoważnienia zarządu gminy, z zastosowaniem się do przepisów art. 7, 8, 9, 13, 14 i 15 prawa łowieckiego, co następuje:

a) utworzenie obwodu łowieckiego wspólnego na czas nie krótszy od lat sześciu,

b) zawiązanie Spółki łowieckiej, t. j. spółki właścicieli gruntów, wydzierżawionych do polowania, a także wybór zarządu spółki,

c) zgłoszenie do starostwa powiatowego postanowienia gromady o utworzeniu obwodu łowieckiego wspólnego do zarejestrowania w trybie art. 15 prawa łowieckiego, t. j. za pośrednictwem zarządu gminy, z prośbą o nadanie spółce statutu. (Wzór — patrz „Kalendarz Myśliwski" na 1936 rok,

Formularze zgłoszeń do rejestracji obwodów łowieckich wspólnych można nabywać po cenie 50 groszy za egzemplarz w sekretarjacie Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich, Warszawa, Nowy Świat Nr. 35.

http://rcin.org.pl

C. Lisowski.

CZYSZCZENIE BRONI ŚRUTOWEJ POWINNO ODBYWAĆ SIĘ NATYCHMIAST PO STRZELANIU W SPOSÓB NASTĘPUJĄCY:

1) przepchnąć przez lufę kulkę, zwiniętą z suchych pakuł lub waty, która musi szczelnie przejść, aby usunąć pozostałości po prochu;

2) nawinąć na metalowy koniec stempla pakuły, umoczyć w specjalnym smarze i czyścić lufę od brzega do brzega, zwracając specjalną uwagę na końce luf, t. j. przy komorze i pod czokiem;

3) po dokładnem oczyszczeniu zmienić pakuły i wytrzeć lufy na sucho;

4) jeżeli tak dokonane oczyszczenie nie wystarczy, należy użyć sztywnej szczoteczki szczecinowej, zmoczonej w smarze;

5) w ostatecznym razie — użyć szczotki z drutu bronzowego, również zmoczonej w smarze;

6) o ile lufy są zupełnie czyste, należy kawałek waty, zmoczonej w smarze, przepchnąć przez lufy i. jeżeli wata nie zmieni koloru, t. j. nie będzie na niej śladów brudu, można tak nasmarowaną broń pozostawić;

7) niezależnie od powyższego, na drugi, lub trzeci dzień trzeba zajrzeć do luf, czy nie wystąpiły plamy, co zdarza się bardzo często; wtedy należy czyścić nanowo, bardziej starannie, gdyż zwykle z najmniejszej plamki rdzewienie rozchodzi się po całej lufie.

Specjalny smar Polistol należy używać wyłącznie do czyszczenia i konserwowania luf wewnątrz.

Do czyszczenia i smarowania zamków należy używać specjalnej oliwy kostnej.

http://rcin.org.pl

DOBRY MYSLIWY DBA O BROŃ.

Oliwa do czyszczenia broni

POLISTOL

wyrobu spółki z o. o.

„ANTIBA"

Długoletnie doświadczenie laboratoryjne, dążące do stworzenia krajowej oliwy do czyszczenia broni, równorzędnej z preparatami światowej doskonałości **stawia „POLISTOL" na pierwszem miejscu w opinji polskich myśliwych i rusznikarzy.**

Używajcie wyłącznie Polistolu.

SKŁAD GŁÓWNY

PRZEM. HANDL. ZAKŁ. CHEM.

LUDWIK SPIESS I SYN S. A.

WARSZAWA, DANIŁOWICZOWSKA 16.

Do nabycia we wszystkich składach broni i naszych oddziałach.

http://rcin.org.pl

TARYFA ZA PRZEWÓZ PSÓW KOLEJAMI.

W Nr. 29 Dzien. Taryf i Zarządzeń Kolejowych z dn. 15 lipca 1935 r. poz. 382 została ogłoszona zmiana taryfy treści następującej:

poz. 382 taryfa osobowa, bagażowa i ekspresowa Polskich Kolei Państwowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i Wolnego Miasta Gdańska (linje normalnotorowe), część II, obowiązująca dn. 1 stycznia 1934 r.

Z mocą obowiązującą od dn. 15 lipca 1935 r., § 53 taryfy powyższej (Rozdz. II. Dział II) otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 53. Za przewóz psów, zabieranych przez podróżnych do przedziałów wagonów osobowych, lub przewożonych w osobnych pomieszczeniach wagonów bagażowych, bez względu na rodzaj pociągu, użytego do przewozu, pobiera się za psa opłatę w wysokości należności, przypadającej za przewóz przesyłki bagażowej o wadze 20 kg. według tabeli dziewiątej załącznika do taryfy niniejszej". N. H. O. II 22a/13.

http://rcin.org.pl

REGULAMIN FIELD TRIALSÓW.

opracowany na zasadach regulaminów Angielskiego Kennel Klubu i Fédération Cynologique Internationale w Belgji.

OGÓLNE ZASADY.

1. Przedmiotem konkurencji na field - trialsach jest współzawodnictwo o pierwszeństwo w polu psów myśliwskich w stosunku do ich uzdolnień i wydajności pracy polowej, ujawnionej w czasie konkursów.

2. W field - trialsach mogą brać udział wyżły tylko angielskich ras pełnej krwi, w wieku nie mniej, niż 9 miesięcy.

3. Osoby, zdyskwalifikowane przez którekolwiek ze stowarzyszeń kynologicznych nie mogą prowadzić psów na field-trialsach, jak również psy ich nie mogą być prowadzone przez inne osoby.

4. Psy nieposiadające rodowodów, chore, a także grzejące się suki, nie mogą być zapisywane do udziału w konkursach.

5. Field - trialsy mogą być urządzane osobno dla współzawodnictwa psów każdej poszczególnej rasy, lub wspólnie dla psów wszystkich ras, jednakże z zachowaniem podziału konkurentów w każdym wypadku conajmniej na dwie zasadnicze klasy: *klasę młodzieży (Derby) i klasę otwartą.*

6. W klasie młodzieży (Derby) mogą brać udział tylko młode psy w wieku do 18 miesięcy. Do klasy otwartej może być zapisany każdy pies, niezależnie od wieku. Udział psów w poprzednich konkursach, lub stopień uprzednio otrzymanej na-

http://rcin.org.pl

grody, nie stanowią przeszkód do współzawodnictwa w klasie młodzieży i w klasie otwartej field-trialsów.

7. Próbowanie psów, zapisanych do klasy młodzieży, odbywa się zasadniczo przed próbowaniem psów klasy otwartej.

8. Współzawodnictwo psów na field-trialsach odbywa się parami i może być urządzane tylko przy udziale conajmniej dwóch konkurentów w każdej klasie.

9. Próbowanie psów w zasadzie powinno się odbywać pod wiatr, z zachowaniem w miarę możności jednakowych warunków co do kierunku wiatru, terenu i rodzaju zwierzyny.

10. Próbowanie psów odbywa się niezależnie od stanu pogody i tylko w wyjątkowych wypadkach konkursy mogą być odroczone zgodnie z decyzją sędziów, lub Zarządu Klubu.

11. O wynikach konkursów decyduje Komisja sędziów, składająca się z 3-ch członków, zaproszonych przez Zarząd Klubu.

12. Decyzja sędziów zapada większością głosów i jest *ostateczna.*

ORGANIZACJA.

13. O czasie i miejscu konkursów, oraz o warunkach zgłaszania i zapisu psów na field-trialsy, Zarząd Klubu ogłasza conajmniej na miesiąc przed terminem wyznaczonych konkursów. Psy, zgłoszone po zamknięciu zapisu i listy uczestników, nie mogą brać udziału w konkursach.

14. Formowanie par i wyznaczanie kolejności ich pracy ustala się w drodze losowania, po zamknięciu listy współzawodników, unikając w miarę możności łączenia w jedną parę psów, należących do tego samego właściciela, lub prowadzonych przez tego samego menera.

http://rcin.org.pl

15. Po ukończeniu próby w pierwszym turze, formowanie następnych par i kolejność ich pracy odbywa się według uznania sędziów, lecz z uwzględnieniem zasady, żeby najlepsze psy, lub posiadające równe szanse, szły wcześniej, połączone w odpowiednie pary.

16. Przy nieparzystej liczbie konkurentów pies pozostały bez pary, lub pozbawiony pary wskutek wyłączenia jego konkurenta w czasie konkursów, idzie w parze z psem, wyznaczonym przez sędziów.

17. Podczas prób pies, posiadający wyższy numer według listy współzawodników danej klasy, zajmuje miejsce z prawej strony sędziów.

18. Przy próbowaniu psów jednakowej maści i rasy pies, idący z prawej strony sędziów, powinien mieć na obroży kolorową kokardę dla łatwiejszego odróżnienia go przez sędziów.

19. Wybór miejsca na wyznaczonym terenie, kierunek pracy psów i czas trwania konkursów zależy od uznania sędziów, jednakże próbowanie w pierwszym turze nie może trwać krócej, niż 15 minut.

20. Po zawezwaniu współzawodników do startu i po zajęciu wskazanych im miejsc, daje się możność menerom przygotowania psów do pracy.

21. Rozpoczęcie i ukończenie każdego turu następuje na rozkaz sędziów według wyraźnego sygnału. Żadne omyłki, popełnione przez psy, lub ich menerów, przed podaniem sygnału na rozpoczęcie pracy, lub po sygnale na jej ukończenie, nie mogą mieć wpływu na ocenę sędziów.

22. Psy, niedostarczone na start w ciągu 15 minut po zawezwaniu przez sędziów, tracą prawo do współzawodnictwa w danej klasie konkursów.

23. W czasie próbowania psów każdy mener powinien prowadzić psa swego w takiej odległości od sędziów i konkurenta, żeby przedewszyst-

http://rcin.org.pl

kiem ułatwić obserwację pracy psa, a następnie, aby jego praca nie przeszkadzała pracy konkurenta.

24. Zachowanie się każdego psa po strzale powinno być sprawdzone w pierwszym turze po wystawieniu przez psa zwierzyny i to pustym strzałem.

OCENA PRACY PSÓW.

25. Ocenę pracy psów pozostawia się uznaniu sędziów i przeprowadza się ją w drodze porównywania zalet współzawodników.

26. Zadaniem sędziów na field - trialsach jest wyróżnienie najlepszych psów wśród konkurentów pod względem indywidualnym, rasowym, a ustalenie kolejności ich pierwszeństwa — według wydajności pracy i cech, wykazanych w czasie konkursów.

27. Wyróżnienia współzawodników dokonywa się w sposób stopniowego wyeliminowania psów na podstawie wykazanych przez nie w czasie konkursów wad i usterek pracy.

28. Z punktu widzenia field - trialsów poszczególne wady i usterki psa myśliwskiego są 3-ch rodzajów:

1) bezwzględne, które z zasady wymagają usunięcia psa od dalszego udziału w konkursach;

2) względne, które w zależności od ich stopnia i od okoliczności pracy, nawet przy posiadaniu dobrego wiatru i innych walorów, nie mogą być tolerowane na field-trialsach;

3) usterki, względnie omyłki mniejszej wagi, które, aczkolwiek nie powodują dyskwalifikacji psa, decydują jednakże o ostatecznym wyniku o pierwszeństwo współzawodników.

29. **Wady bezwzględne,** które w zasadzie wymagają usunięcia psa, są następujące:

http://rcin.org.pl

1) absolutny brak chodów, zainteresowania, lub chęci do przekładania terenu,

2) ustawiczne zatrzymywanie się na tropach, fałszywe wystawianie zwierzyny na śladach, oraz ściąganie do pustego miejsca, lub do ptaszków,

3) bezcelowe bieganie po polu, lub praca samopas, bez uwagi na menera,

4) gonienie zwierzyny przy spotkaniu, lub po jej wystawieniu,

5) lękliwość po strzale.

30. **Wady względne,** dyskwalifikujące psy w pewnych warunkach:

1) brak stylu i pasji do pracy, stojące w przeciwieństwie do rasowości angielskiego psa,

2) brak „aluzu", lub przekraczanie granic okładania pola,

3) brak energji i wytrzymałości przy szukaniu zwierzyny,

4) zbędna ostrożność, nieśmiałość i niepewność pracy, charakteryzujące brak inicjatywy i doświadczenia psa w polu,

5) praca dolnym wiatrem, wadliwy sposób trzymania głowy podczas szukania,

6) słaby wiatr, wskutek czego pies za krótko wystawia, przechodzi obok zwierzyny, albo wpada na nią bez zawietrzenia, lub wreszcie fałszywie wystawia na śladach,

7) wadliwe wystawianie zwierzyny, w sposób niezdecydowany przy następnem wypędzaniu zwierzyny bez rozkazu menera, albo zbyt twarda stójka, powodująca niedoprowadzenie do zwierzyny,

8) nieodpowiednie zachowanie się po zerwaniu się zwierzyny,

9) brak inteligencji psa i orjentowania się jego w polu,

http://rcin.org.pl

10) obojętne zachowanie się psa na widok konkurenta podczas wystawiania przez niego zwierzyny, lub ustawiczne sekundowanie swemu konkurentowi, bez samodzielnej pracy.

31. **Usterki lub omyłki** mniejszej wagi, które nie dotyczą zasadniczych wrodzonych wad, lub nabytych wskutek przyzwyczajenia, nie powodują dyskwalifikacji psa, lecz, jako wpływające na wydajność pracy, wywołać mogą obniżenie oceny psa przy ostatecznym wyniku porównawczym.

NAGRADZANIE PSÓW.

32. Na podstawie wyników prób wyróżnione psy w każdej klasie otrzymują dyplomy, potwierdzające zdobycie przez nie jednej z następujących nagród: I, II, III i rezerwowej.

33. W wyjątkowych wypadkach, przy niskim poziomie pracy współzawodników, sędziowie mogą zmniejszyć ilość wyżej przewidzianych nagród przez ich obniżenie.

34. W wypadkach równości szans i trudności ustalenia przewagi współzawodników, jedna z nagród może być podzielona — w drodze wyjątku — pomiędzy dwa psy.

35. Pierwszy pies wśród wyróżnionych współzawodników w klasie młodzieży otrzymuje specjalną nagrodę „Derby", a psy, nagrodzone I, II, lub III nagrodą w klasie otwartej, otrzymują tytuł „trialera".

ZAŚWIADCZENIA POLOWE.

36. Psy o wybitnych wrodzonych zdolnościach, które ze względu na wyniki prób, muszą pozostać bez miejsca, mogą być w klasie młodzieży i otwartej wyróżnione przez sędziów, jako cenny, rasowy materjał rozpłodowy, w drodze wydania *Zaświadczeń Polowych (Z. P.).*

http://rcin.org.pl

37. Zaświadczenia polowe w zasadzie nie mogą być udzielane psom, posiadającym wady wrodzone pod względem rasowym, natomiast mogą być tolerowane niedociągnięcia ich tresury.

CHAMPIONAT.

38. Pies, który otrzymał I-szą nagrodę w klasie otwartej, o ile wykaże wyjątkowe polowe zdolności, może otrzymać według uznania sędziów *„Certyfikat Polowy na Championat" (C. P. C.).*

Zdobycie na field-trialsach conajmniej w ciągu 2-ch lat trzech „certyfikatów na championat", pod warunkiem otrzymania jakiejkolwiek nagrody na wystawie psów w klasie otwartej, nadaje psu automatycznie tytuł *„Championa Polowego".*

SPECJALNE NAGRODY.

39. Pieniężne i specjalne nagrody dla właścicieli, hodowców i treserów psów, ofiarowane przez rząd, instytucje, lub prywatne osoby, Zarząd Klubu przekazuje do dyspozycji sędziów i ogłasza w programie prób o warunkach ich przyznawania.

---

http://rcin.org.pl

ŁOWIEC POLSKI

ORGAN

POLSKIEGO ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ ŁOWIECKICH

WYCHODZI CO DEKADĘ

KONTO P.K.O. Nr. 80-82

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

WARSZAWA

NOWY ŚWIAT 35

TELEFON 607-98

PRENUMERATA

Zgóry za kwartał zł. 7.50; za pół roku zł. 15; za rok zł. 28. Miesięcznie 2.50 Numer pojedyńczy 1 zł.

CENY OGŁOSZEŃ

Milimetr za tekstem 60 gr. Cała strona 300 zł.; 1/2—150 zł. 1/4-75 zł. 1/8-40 zł. Przed tekstem 50% drożej. Za zastrzeżone miejsca dopłaca się 25%. Agentom nie wolno pobierać zaliczek.

http://rcin.org.pl

REGULAMIN KONKURSU WYŻŁÓW DOWODNYCH

A. PRACA LESNA.

§ 1.

Trop farbowy sporządza się aparatem zwanym „kołem tropowem". Długość sztucznego tropu ma wynosić około 500 kroków (o ile możności z wiatrem). Sztuczne tropy farby mają być oddalone od siebie o 100 kroków i dokonane najdalej półtorej godziny przed rozpoczęciem pracy wyżła. Należy kilku skrętami utrudnić zadanie.

Na końcu tropu umieszcza się sarnę lub inną sztukę zwierzyny racicznej zabitą strzałem kulowym. Gdyby sztuka była wytrzebiona należy podczerewie szczelnie zaszyć.

Przy zakładaniu sztucznego tropu jeden z sędziów winien być obecny. Osoby zajęte urządzaniem tropu winny się po załatwieniu zadania dobrze ukryć i zachować zupełnie spokojnie. Sędzia tak się ustawia, żeby mógł na kilkadziesiąt kroków obserwować kierunek tropu i kontrolować, czy wyżeł dokładnie pracuje na tropie, czy też dochodzi do ubitej zwierzyny, szukając wpoprzek lub przypadkowo.

Kandydat może popisać się:

a) **doprowadzeniem na otoku, prowadząc menera do sztuki,**

http://rcin.org.pl

b) albo **luzem doprowadzeniem** t. zn. pierwsze 100 kroków ma pracować na otoku, poczem już luzem po tropie dojść ma do zabitej sztuki, nawrócić zaraz i podprowadzić menera (luzem) do znalezionej uprzednio zwierzyny; mener przed rozpoczęciem pracy wyżła winien sędziom podać, po czem poznaje, że pies znalazł sztukę,

c) albo **ogłoszeniem** t. zn. kandydat ma pierwsze 100 kroków pracować na otoku, poczem już luzem po tropie dojść od zabitej sztuki, którą ogłasza tak długo, dopóki mener nie nadejdzie.

Kandydata wolno 3 razy założyć na trop; ostatni raz ze zmianą na pracę na otoku. Otok winien mieć najmniej 3 metry długości.

Zgłoszenia winny być dokonane na osobnych formularzach, o które się postarać trzeba w zarządzie.

§ 2.

Aportowanie zguby.

Do aportowania zguby należy używać lisa lub kota i zająca lub królika. Farbującą sztukę wlecze się dwieście kroków przez las, naznaczywszy miejsce rozpoczęcia powłoki sierścią lub turzycą; na końcu powłoki kładzie się świeżą sztukę zabitej zwierzyny i powłoka powinna się ciągnąć ile możności przez gęstwinę. Obwłokę winno się wykonać bezpośrednio przed egzaminem każdego kandydata w tym dziale. Obwłoka ma być, o ile się da, urządzona z wiatrem i kilku skrętami utrudniona. Sędzia stojący u końca jej, powinien być tak ukryty, aby go wyżeł ani zoczyć ani zwietrzyć nie mógł. Zachowując się zupełnie spokojnie, ma sędzia obserwować, czy kandydat dokładnie idzie tropem, czy przeciwnie, szukając wpoprzek albo też przypadkiem, dojdzie do zwierzyny. Obwłoki powinny być tak od siebie oddalone, aby wyżeł n. zwietrzył sąsiedniej. Wolno menerowi wyżła niepracu-

http://rcin.org.pl

jącego na właściwym szlaku, na nowo założyć (od początku obwłoki). Wolno także pierwsze 20 kroków kazać pracować kandydatowi na otoku, potem jednakże mener powinien puścić psa luzem i przystanąć, podczas gdy wyżeł pracuje sam. Wolno także na początku obwłoki zachęcić wyżła do wykonania pracy, — inne środki w celu dopomożenia kandydatowi, np. skinięcie, ciągnienie psa na otoku w domniemanym kierunku obwłoki, są niedozwolone.

Te same prawidła obowiązują w aportowaniu zwierzyny lotnej z tą różnicą, że obwłoki świeżo zabitą i ciepłą jeszcze kuropatwą lub bażantem mogą być znacznie krótsze (mniej więcej 50 kroków).

§ 3.

Zachowanie się na stanowisku.

Podczas naganki w lesie wyżej (na otoku lub luzem) powinien się zachowywać spokojnie: nie wolno mu skomleć, szczekać, rwać się ku zwierzynie lub oddalać się od pana swego. Kandydat pracujący luzem w tym dziale popisów ma prawo do wyższej cenzury.

§ 4.

Warowanie na strzał.

Mener prowadzi kandydata luzem do wyznaczonego miejsca, gdzie odkłada kij myśliwski, plecak lub inny przedmiot i znakiem daje kandydatowi do zrozumienia, aby warował. Wszystko dziać się powinno w największym spokoju, jak na podchodnem, nie wolno żadnego rozkazu dawać głosem. Myśliwy oddala się, jakby podchodząc zwierzynę, od warującego wyżła tak, aby ten już nie mógł go widzieć, i strzela dwa razy. Kandydatowi warującemu wolno łeb podnosić, lecz nie wolno mu na odgłos strzałów skomleć, szczekać lub

http://rcin.org.pl

opuścić swego miejsca. Wyżeł warujący na skinienie ma prawo do wyższej cenzury.

§ 5.

Zachowanie się na otoku.

Wyżeł powinien trzymać się zawsze obok myśliwego lub za jego lewą nogą, a nie wysuwać się naprzód, szarpać otokiem lub t. p.

§ 6.

W drągowinie, niskich kulturach lub wyrębach pies ma krótko szukać, wystawiać i zabitą zwierzynę aportować.

§ 7.

Wyparowanie zwierzyny.

Do pracy tej nadają się mniejsze zagajenia lub większe remizy polne. O ile to możliwe, kandydaci nie mogą się popisywać wszyscy w tem samem zagajeniu. Pies pracujący milczkiem nie może w tym dziale otrzymać wyższej cenzury niż „dobrze". Pies, któryby przy tej okazji złapał i aportował sztukę zwierzyny, nie może z tego powodu otrzymać złej cenzury. Gdy goni zdrową sztukę daleko za linją strzelców lub oddala się w sąsiednie zagajenia tak, że go głosem ani świstawką odwołać nie można, należy uważać to za błąd.

Psu można kazać albo 1) pracować z tego miejsca, gdzie właśnie się znajduje, albo 2) warować, dopóki mener oddaliwszy się, znakiem nie każe mu, aby pracę rozpoczął. Drugi sposób jest lepszy i zasługuje na wyższą cenzurę.

Gdyby kandydat przy tej pracy zabitą sztukę aportował bez rozkazu, nie należy tego uważać za błąd.

http://rcin.org.pl

B. CIĘTOŚĆ.

Do egzaminu w ciętości używa się kotów lub lisów. Jeżeli myśliwy, zgłaszając wyżła do konkursu, nie podał, którego z tych dwóch drapieżników użyć należy, natenczas pozostawia się to do uznania sędziom. Po spuszczeniu wyżła i poszczuciu go, pozostaje mener na miejscu przy kolegium sędziów, z których w tym dziale konkursu jeden obejmuję komendę. Wybrany sędzia zarządza puszczenie ciętych wyżłów lub użycie strzelby, gdyby kandydat nie dusił lub nie osadził drapieżnika. Skoro nastąpi akcja wyżłów rezerwowych, wyrok na kandydata musi już być wydany.

Gdy kandydat osadza tylko drapieżnika, wtenczas sędzia zarządza ubicie szkodnika. Każdy kandydat winien ubitego kota lub lisa aportować; wydanie rozkazu aportowania jest dozwolone. Wyżeł aportujący bez rozkazu ma prawo do wyższej cenzury. Wolno także ślepym nabojem strzelić w kierunku umykającego drapieżnika. Duszenie uważać należy jeszcze za dostateczne, gdy kandydat dusi na widok zbliżającego się menera. Ilu kandydatów, tyle też powinno być do dyspozycji drapieżników. Każdy drapieżnik powinien być zabity, gdy go wyżeł osadzi na miejscu, a nie dusi.

C. PRACA WODNA.

a) Do pracy wodnej należy używać dzikich kaczek, którym się lotki krótko przycina. Kaczkę puszcza się w trzciny i każe wyżłowi bobrować za nią. Kandydat bobrujący głosem, na świeżym tropie, ma prawo do wyższej cenzury;

b) kandydat winien rzuconą na głęboką wodę kaczkę aportować. Błędem jest, gdy wyżeł aportowaną kaczkę naprzód położy, aby się otrząsnąć, zamiast wpierw oddać ją panu.

http://rcin.org.pl

D. PRACA POLNA.

§ 1.

Sposób szukania.

Wyżeł ma szukać wytrwale i systematycznie, okładając pole galopem. Im więcej kandydat uwzględnia kierunek wiatru, im więcej nos wyżła i sposób szukania są sharmonizowane, tem lepszą cenzurę należy psu przyznać.

Gdyby sędziowie podejrzewali wyżła o wadę niewracania do nogi z obawy przed karą, mogą żądać, aby mener kazał kandydatowi brać dużo pola i zachowywał się sam zupełnie biernie. Wszystkie błędy, które kandydat przy tej sposobności popełni, nie mają na cenzurę żadnego wpływu, chodzi tylko o to, aby wyżeł zapuściwszy się np. za zającem, wracał na dany znak bez obawy do nogi.

§ 2.

Zwietrzywszy dotrzymującą zwierzynę, ma kandydat tak długo ją wystawiać lub przed nią warować, aż strzelec, zbliżywszy się powoli, nie da rozkazu posuwania się naprzód.

§ 3.

Gdy zwierzyna lotna wycieka, powinien kandydat spokojnem dociąganiem starać się strzelca do strzału doprowadzić.

§ 4.

Apel.

Wyżeł powinien wykazywać posłuszeństwo, gdy myśliwy da mu znak świstawką, skinięciem lub nawoływaniem, byleby pewnem było, że znak ten usłyszany i zrozumiany został. Kandydat okazujący stały brak apelu, wykluczony jest od dalszego egzaminu.

http://rcin.org.pl

§ 5.

Wytrzymanie na strzał.

Znakomite jest wytrzymywanie na strzał, jeżeli wyżeł po strzale do uciekającej zwierzyny w tej samej wytrwa postawie i pozostanie na tem samem miejscu, dopóki nie otrzyma rozkazu aportowania lub szukania dalej.

§ 6.

Zająca pomykającego z kotliny lub zrywającej się zwierzyny lotnej, do których się nie strzela, nie wolno wyżłowi gonić.

INSTRUKCJE DLA SĘDZIÓW.

Sędziowie winni trzymać się następujących prawideł:

§ 1.

Cenzury wyraża się cyframi:

0 znaczy niedostatecznie, 1 — dostatecznie, 2 — dość dobrze, 3 — dobrze, 4 — bardzo dobrze (znakomicie).

§ 2.

Poszczególne działy pracy wyżła oznacza się cyframi wartości, a mianowicie:

1) praca za farbą:
   a) na otoku 4
   b) z oszczekiwaniem 6
   c) z doprowadzaniem 5

2) praca leśna:
   a) aportowanie zgubionych drapieżników 4
   b) zająca lub królika 4
   c) warowanie na stanowisku 2

http://rcin.org.pl

d) warowanie na strzał 2
e) zachowanie się na otoku 1

3) ciętość:

a) dławienie drapieżnika 6
b) osadzanie drapieżnika 6

4) praca wodna:

a) bobrowanie za kaczkami 3
b) aportowanie z głębokiej wody . . . 3

5) praca polna:

a) wiatr 5
b) sposób szukania 3
c) wystawianie 4
d) dociąganie 3
e) apel 2
f) wytrzymywanie na strzał 2
g) respektowanie zajęcy 2
h) zachowanie przed zrywającą się zwierzyną lotną 2
i) aportowanie zgubionej kuropatwy lub bażanta 3

6) aportowanie:

a) drapieżnika 2
b) zająca lub królika 2
c) kuropatwy lub bażanta 2

§ 3.

Liczba wyrokowa wynika z pomnożenia cenzury przez cyfrę wartości. Naogół tem lepszy jest wyżeł, im wyższą osiągnie liczbę wyrokową czyli im większą ma sumę punktów.

Do uzyskania pierwszej nagrody bezwarunkowo konieczne są:

w pracy za farbą	15	punktów
„ pracy leśnej	33	„
„ ciętości	5	„
„ pracy wodnej	18	„
„ pracy polnej (wystawianiu)	12	„

http://rcin.org.pl

Rezultaty uzyskane w aportowaniu zwykłem, przeznaczone są do powiększenia ogólnej liczby punktów.

Do uzyskania drugiej nagrody bezwarunkowo konieczne są:

w pracy za farbą	5	punktów
„ pracy leśnej	22	„
„ ciętości	3	„
„ pracy wodnej	12	„
„ pracy polnej (wystawianiu)	8	„

Do uzyskania trzeciej nagrody bezwarunkowo konieczne są:

w pracy za farbą			
„ pracy leśnej	razem	15	punktów
„ ciętości		1	„
„ pracy wodnej		6	„
„ pracy polnej (wystawianiu)		4	„

Prenumerujcie,

czytajcie,

rozpowszechniajcie

„Łowca Polskiego"

http://rcin.org.pl

ODEZWA DO BRACI MYŚLIWYCH I LUDZI DOBREJ WOLI.

Pragnąc uzupełnić własne zbiory myśliwskie oraz zebrać potrzebny mi materjał naukowy, zwracam się do licznej Rzeszy Hubertowskiej i ludzi dobrej woli z gorącą prośbą o cenną pomoc w następujących sprawach.

1) Nabywam wszelkie książki, pisma i kalendarze łowieckie, książki o zwierzętach łownych: ssakach i ptakach, o psach, koniach, rybach i broni myśliwskiej. Między innemi, poszukuję roczników Sylwana Warszawskiego, Jeźdźca i Myśliwego, Łowca Wielkopolskiego oraz Gazety Leśnej i Myśliwskiej. Nabywam nadto nuty myśliwskie, autografy ludzi zasłużonych w literaturze łowieckiej i wogóle w pracy dla dobra łowiectwa ojczystego.

2) Nabywam najróżnorodniejsze fotografje myśliwskie, które w niejednym domu leżą bezużyteczne.

3) Proszę o wiadomości o dawnych zwierzyńcach, o śladach po nich w postaci lasów, leśniczówek, pól i t. p., o nazwach: Zwierzyniec, Podzwierzyniec i t. p.

4) Proszę Panów Prezesów Kółek Myśliwskich o nadesłanie druków tamtejszego Kółka, jak: statut, regulamin, legitymacja, zaproszenia, dyplomy, listy i koperty z winietkami, różne karneciki ręcznie malowane oraz wszelkie inne, choćby najdrobniejsze druczki, mające łączność z myślistwem.

5) Nabywam medale z wystaw łowieckich, z pokazów psów myśliwskich i t. p., oraz noszone przy kapeluszach lub przy klapach marynarek odznaki

http://rcin.org.pl

i żetony towarzystw łowieckich dawniejszych i obecnych, jak również osób prywatnych.

6) Zbieram materjał, świadczący o kulcie Św. Huberta w Polsce. Proszę więc o wiadomości, dotyczące obrazów, rzeźb, chorągwi i witraży Św. Huberta; dane o kapliczkach i obrazach Św. Huberta w prywatnych domach; o strzelbach, prochownicach i t. p., na których jest wyryte widzenie Św. Huberta. Zapewne niejedna zbrojownia i niejedno muzeum rzecz taką posiada. Zbieram wszelkie obrazki, medale, medaliki i fotografje Św. Huberta.

7) Proszę o adresy leśników i myśliwych oraz innych osób, do których w wymienionych sprawach mógłbym się zwrócić.

Wierząc w dobrą wolę Szanownych Czytelników niniejszej odezwy, dziękuję zgóry za wszelką, choćby najdrobniejszą pomoc w powyższych moich poczynaniach.

Cześć Św. Hubertowi!

Józef Wł. Kobylański,

Warszawa, Górnośląska 16 m. 38, tel. 9-55-26.

http://rcin.org.pl

POLSKI ZWIĄZEK STOWARZYSZEŃ ŁOWIECKICH.

CZŁONKOWIE HONOROWI:

Bielski hr. Juljusz — Drohobycz, Rychcice.
Janta-Połczyński Władysław — Rąbczyn, Redgoszcz.

ZARZĄD ZWIĄZKU:

Prezes:

Sosnkowski Kazimierz, gen. dyw. — Warszawa, Al. Ujazdowskie Nr. 1/3.

Wiceprezesi:

Chłapowski Konstanty — Kwilcz, Mościejewo,
Fabrycy Kazimierz, gen. dyw. — Warszawa, Myśliwiecka Nr. 11,
Potocki hr. Maurycy — Jabłonna pod Warszawą,
Skulski Leopold, inż. — Warszawa, Sandomierska Nr. 5,
Świętorzecki Bolesław — Lebiedziew, Malinowszczyzna.

Członkowie:

Bielski hr. Juljusz — Drohobycz, Rychcice.
Czartoryski ks. Olgierd — Krotoszyn, Baszków,
Dolanowski Mikołaj — Warszawa, Wiejska Nr. 3,
Garczyński Walenty, sędzia — Warszawa, Kredytowa Nr. 18,
Gędziorowski Bohdan — Warszawa, Radna Nr. 11.

http://rcin.org.pl

Górski Henryk — Poznań, Sienkiewicza Nr. 3,
Grabowski Jan, inż. — Warszawa, Żórawia Nr. 10,
Kamieński Kazimierz — Warszawa, Śmiała Nr. 27,
Knothe Herman, inż. — Warszawa, Piusa XI-go Nr. 11,
Komierowski Tomasz — Przepałkowo, Komierowo,
Kościałkowski-Zyndram Marjan, prezes rady ministrów — Warszawa, Krakowskie Przedm. 46/48,
Krauze Józef — Łódź, Gdańska Nr. 46,
Landsberg Konrad — Łuck, Mickiewicza Nr. 5, Wołyńskie Stowarzyszenie Łowieckie,
Lardemer Adam, dr., adw. — Kraków, Mikołajska Nr. 5,
Lisowski Czesław — Warszawa, Mazowiecka Nr. 7,
Łukowicz Jan, dr. — Chojnice, Dworcowa Nr. 41,
Michałowski Czesław, minister — Warszawa, Mazowiecka Nr. 11,
Paczkowski Wacław, inż. — Katowice, Słowackiego Nr. 15, Śląskie T-wo Łowieckie,
Pawlikowski Michał—Wilno, Tomasza Zana Nr. 20,
Potocki hr. Roman — Deraźne,
Romanowski Adam, inż. — Łódź, Wólczańska Nr. 140,
Skowroński Edward, dr. — Lwów, Ossolińskich 11, Małopolskie Towarzystwo Łowieckie,
Skrzypek Józef — Warszawa, Miedziana Nr. 4-a,
Słonczyński Władysław — Warszawa, Fredry Nr. 4,
Sosonko Henryk, inż. — Warszawa, Frascati Nr. 2,
Szperling Wacław — Warszawa, Koszykowa Nr. 47,
Śliwiński Andrzej — Warszawa, Moniuszki Nr. 4,
Świderski Kazimierz — Sosnowiec, 3 Maja Nr. 30,

http://rcin.org.pl

Tołłoczko Kazimierz, inż. — Warszawa, Bagatela Nr. 14,
Ulm Aleksander — Sądowa Wisznia,
Unrug Franciszek — Środa, Wyszakowo,
Wilczewski-Tallen Aleksander, dr., adw. — Warszawa, Chmielna Nr. 11,
Żenczykowski Józef, dr. — Płock, Grodzka Nr. 13,
Żukotyński Jan — Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr. 67.

WYDZIAŁ WYKONAWCZY:

Przewodniczący:

Szperling Wacław—Warszawa, Koszykowa Nr. 47.

Zastępca Przewodniczącego:

Grabowski Jan, inż.—Warszawa, Żórawia Nr. 10.

Członkowie:

Garczyński Walenty, sędzia — Warszawa, Kredytowa Nr. 18,
Gędziorowski Bohdan—Warszawa, Radna Nr. 11,
Kamieński Kazimierz — Warszawa, Śmiała Nr. 27,
Knothe Herman, inż. — Warszawa, Piusa XI-go Nr. 11,
Lisowski Czesław—Warszawa, Mazowiecka Nr. 7,
Śliwiński Andrzej — Warszawa, Moniuszki Nr. 4,
Wilczewski-Tallen Aleksander, dr., adw.—Warszawa, Chmielna Nr. 11,
Żukotyński Jan — Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr. 67.

KOMISJA REWIZYJNA:

Fabjan Antoni, inż. — Warszawa, Nowogrodzka Nr. 37,
Grymiński Ignacy, dr. — Warszawa, Al. Jerozolimska Nr. 79,
Prądzyński Juljan, adw. — Warszawa, Żórawia Nr. 22,
Ścigalski Jerzy — Warszawa, Piusa XI Nr. 20.
Kowalski Zbigniew — Warszawa, Kujawska Nr. 3.

http://rcin.org.pl

SĄD ŁOWIECKI:

Przewodniczący:

Skulski Leopold, inż. — Warszawa, Sandomierska Nr. 5

Członkowie:

Buckiewicz Antoni, płk. — Warszawa, Wielka 2,
Garczyński Walenty, sędzia — Warszawa, Kredytowa Nr. 18,
Kamiński Tadeusz, ppłk. dr. — Warszawa, Forteczna Nr. 2,
Knothe Herman, inż. — Warszawa, Piusa XI-go Nr. 11,
Kościałkowski-Zyndram Marjan, prezes rady ministrów—Warszawa, Krakowskie Przedm. 46/48,
Potocki hr. Maurycy — Jabłonna pod Warszawą,
Sosonko Henryk, inż. — Warszawa, Frascati Nr. 2,
Szarecki Bolesław, płk. dr. — Warszawa, Frascati Nr. 2.

BIURO POLSKIEGO ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ ŁOWIECKICH.

Sekretarz:

Bokiewicz Jerzy — Warszawa, Pierackiego Nr. 1.

Kasjer:

Quandtowa Helena—Gołąbki p/W-wą, ul. Leśna.

Urzędnicy:

Kuczyński Jan — Warszawa, Żerańska Nr. 6,
Mackiewicz Stefan — Warszawa, Powązkowska,

Biuro Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich, Warszawa, Nowy Świat Nr. 35, tel. Nr. 6-66-15, czynne jest codziennie w godzinach od 9 — 15-ej i od 17 — 19-ej.

http://rcin.org.pl

REDAKCJA „ŁOWCA POLSKIEGO".

REDAKTOR:

Garczyński Walenty, Warszawa, Kredytowa Nr. 18,

SEKRETARZ REDAKCJI:

Zabiełło Władysław, Warszawa, Królewska Nr. 49,

KOMITET REDAKCYJNY:

Czampe Karol, Warszawa, ul. Twarda Nr. 59,
Dylewski Jerzy, Siedlce, Sienkiewicza Nr. 10,
Garczyński Walenty, Warszawa, Kredytowa Nr. 18.
Gędziorowski Bohdan, Warszawa, Radna Nr. 11,
Gieysztor Józef, Warszawa, Flory Nr. 9,
Grymiński Ignacy, Warszawa, Al. Jerozolimska Nr. 79,
Janta-Połczyński Władysław, Rąbczyn, Redgoszcz,
Kamocki Stanisław, Warszawa, Chmielna Nr. 34,
Kiltynowicz Witold, Warszawa, Mochnackiego Nr. 11,
Kleszczyński Zdzisław, Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr. 40,
Knothe Herman, Warszawa, Piusa XI Nr. 11,
Kobylański Józef Wł., Warszawa, Żoliborz, Drużbackiej Nr. 9,
Koszutowski Stanisław, inż., Warszawa, Kopernika Nr. 30,
Leski Stanisław, Kąkolewnica,
Mniszek - Tchorznicki Mieczysław, Platerowo, Hruszniew,
Niezabitowski Edward, prof., Poznań, Podolska Nr. 4,

http://rcin.org.pl

Ossendowski Ferdynand Antoni, Warszawa, Zgoda Nr. 8,
Potocki hr. Maurycy, Jabłonna p/Warszawą,
Prus-Wiśniewski Stanisław, Warszawa, Rakowiecka, Nr. 59-a,
Przychodźko Bazyli, Warszawa, Kryniczna Nr. 1,
Rzewuski hr. Adam, Warszawa, Mokotowska Nr. 7,
Skrzypek Józef, Warszawa, Miedziana Nr. 4-a,
Słonczyński Władysław, Warszawa, Fredry Nr. 4,
Szperling Wacław, Warszawa, Koszykowa Nr. 47,
Świętorzecki Bolesław, Lebiedziew, Malinowszczyzna,
Świderski Kazimierz, Sosnowiec, 3-go Maja Nr. 30,
Zabiełło Władysław, Warszawa, Królewska Nr. 49.
Zaborowski Stanisław, dr., Warszawa, Al. Jerozolimska Nr. 8.
Żabiński Jan, dr., Warszawa, Ratuszowa Nr. 3.

http://rcin.org.pl

ODDZIAŁY WOJEWÓDZKIE

POLSKIEGO ZWIĄZKU STOW. ŁOWIECKICH.

1. **Małopolskie Towarzystwo Łowieckie,** Lwów, Ossolińskich Nr. 11, Oddział Związku dla województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

2. **Polskie Towarzystwo Łowieckie,** Warszawa, Nowy Świat Nr. 35, Oddział Związku dla m. st. Warszawy i województwa warszawskiego.

3. **Pomorskie Towarzystwo Łowieckie,** Toruń, Sienkiewicza Nr. 10, Oddział Związku dla województwa pomorskiego.

4. **Śląskie Towarzystwo Łowieckie,** Katowice, Słowackiego Nr. 15, Oddział Związku dla województwa śląskiego.

5. **Towarzystwo Łowieckie Ziem Wschodnich,** Wilno, Mickiewicza Nr. 11, Oddział Związku dla województw: nowogródzkiego i wileńskiego.

6. **Wielkopolski Związek Myśliwych,** Poznań, Młyńska Nr. 9, Oddział Związku dla województwa poznańskiego.

7. **Wojewódzka Rada Łowiecka,** Białystok, Urząd Wojewódzki, Oddział Związku dla województwa białostockiego.

8. **Wołyńskie Stowarzyszenie Łowieckie,** Łuck, Mickiewicza Nr. 5, Oddział Związku dla województwa wołyńskiego.

http://rcin.org.pl

DELEGACI POLSKIEGO ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ ŁOWIECKICH.

WOJEWÓDZTWO BIAŁOSTOCKIE.

Powiat Białystok:

Kawelin Mikołaj — Zdołbunów, Majówka.
Rakowski Tadeusz — Michałowo-Niezbudka, Tylwica.

Powiat Bielsk Podlaski:

Jaworski Stanisław — Bielsk Podlaski.
Kobyliński Tadeusz — Siemiatycze, Altein.
Krogulski Władysław — Bielsk Podlaski.
Russel Stefan — Mielnik n/Bugiem, Mętna.

Powiat Grodno:

Adamowicz Bronisław, płk. — Grodno.
Niedźwiedzki Michał, ppłk. — Grodno, Ogrodowa Nr. 5.
Trusewicz Alfred—Druskieniki, Piłsudskiego Nr. 1.

Powiat Łomża:

Komierowski Konstanty, inż. — Kolno, Korzeniste.
Kulczyński Kazimierz — Łomża.

Powiat Ostrołęka:

Iglikowski Igancy, inż. — Ostrołęka, Nadleśnictwo.

http://rcin.org.pl

Powiat Ostrów Mazowiecka:

Rytel Eugenjusz, dr. — Ostrów Mazowiecka.

Powiat Sokółka:

Pietrasz Dominik, rej. — Sokółka.

Powiat Suwałki:

Jatowt Ignacy, płk. — Suwałki.

Powiat Wołkowysk:

Bychowiec Leon, inż. — Łysków, Adamków.
Świda Kazimierz—Wołkowysk, Piłsudskiego Nr. 9.

WOJEWÓDZTWO KIELECKIE.

Województwo Kieleckie:

Mizgalewicz Rudolf, mjr. — Kielce, Bukówka.

Powiat Będzin i m. Sosnowiec:

Rudowski Leon — Sosnowiec, Warszawska Nr. 6.
Świderski Kazimierz — Sosnowiec, Małachowskiego Nr. 3.

Powiat Częstochowa:

Zaborowski Alfred — Krzepice, Lipie.

Powiat Iłża:

Pierożyński Józef — Wierzbnik, Nadleśnictwo Starachowice.
Żróbek Wacław — Ostrowiec Kielecki, Bałtów.

http://rcin.org.pl

Powiat i m. Kielce:

Bodakiewicz Tadeusz — Kielce, Św. Leonarda Nr. 8.
Karnauchow Walerjan — Kielce, Warszawska Nr. 20.

Powiat Końskie:

Jakubowski Bolesław — Fałków, Podzamcze.
Zwierzchowski Marjan — Skarżysko, Kamienna.

Powiat Kozienice:

Zamoyski hr. Stanisław — Magnuszew, Trzebień.

Powiat Miechów:

Grodziecki Jerzy — Miechów-Charsznica, Pogwizdów.

Powiat Olkusz:

Chodorowski Stanisław — Olkusz.
Wyganowski Józef, inż. — Olkusz, Nadleśnictwo Gorenice.

Powiat Opatów:

Cichowski Seweryn — Zawichost, Linów.
Drucki-Lubecki ks. Bohdan — Ćmielów, Brzostowa.
Krakowski Marjan — Ćmielów, Brzostowa.
Rudzki Henryk — Bogorya, Gorzków.

Powiat Opoczno:

Plater hr. Ludwik — Białaczów.

Powiat i m. Radom:

Przyłęcki Tadeusz, adw. — Radom, Żeromskiego Nr. 20.
Żarnowski Włodzimierz — Radom, Plac 3-go Maja Nr. 1.

http://rcin.org.pl

Powiat Stopnica:

Żelazowski Brunon — Busko Zdrój, Targowa Nr. 23.

Powiat Włoszczowa:

Potocki hr. Paweł — Koniecpol, Chrząstów.

Powiat Zawiercie:

Polaski Kazimierz — Myszków.
Steinhagen Aleksander — Myszków.

WOJEWÓDZTWO KRAKOWSKIE.

Powiat Biała:

Klobus bar. Otto — Łodygowice.
Rudno-Rudziński Edward — Kęty, Łęki.

Powiat Bochnia:

Michałowski Witold, rej. — Bochnia, Kazimierza Wielkiego Nr. 94.

Powiat Brzesko:

Götz-Okocimski bar. Antoni — Okocim.

Powiat Chrzanów:

Starzeński hr. Adam — Chrzanów, Kościelec.
Starzeński hr. Antoni — Chrzanów, Płaza.

Powiat Dąbrowa:

Bzowski Jan — Gręboszów, Borusowa.
Hendrych Włodzimierz, burm. — Dąbrowa k/Tarnowa.
Jordan-Stojowski Feliks—Otfinów, Dyament.
Sozański Stanisław, dr. — Dąbrowa k/Tarnowa.
Śmiałowski Tadeusz — Szczucin, Słupiec.

http://rcin.org.pl

Powiat Gorlice:

Kowalski Adam, inż. — Glinik Marjampolski.
Ścibor-Rylski Marjan — Stróże, Szalowa.

Powiat Jasło:

Onyszkiewicz Aleksander Jerzy, inż. — Jasło.

Powiat Kraków:

Braun Karol, rej. — Wieliczka.
Dunin-Brzeziński Zdzisław — Wieliczka, Łazany.
Korolewicz Bolesław, dr.—Kraków, Biskupia Nr. 4.
Lardemer Adam, dr. adw. — Kraków, Mikołajska Nr. 5.
Różecki Stefan — Kraków, Batorego Nr. 17.
Surzycki Józef, dr. — Kraków, Karmelicka Nr. 27.
Szarek Bolesław, inż.—Kraków, Miedziana Nr. 12.

Powiat Limanowa:

Świerz-Zaleski Tadeusz, inż. — Niedźwiedź, Poręba Wielka.

Powiat Mielec:

Szaszkiewicz Antoni — Rzemień.

Powiat Myślenice:

Dunin-Brzeziński Jan, płk., burm. — Myślenice, Osieczany.

Powiat Nowy Sącz:

Stadnicki hr. Adam — Nawojowa.

Powiat Nowy Targ:

Barabasz Stanisław — Zakopane, Stara Polana Nr. 20.
Marchlewski Marceli, inż. — Zakopane, Zarząd Lasów Podhalańskich.

http://rcin.org.pl

Powiat Ropczyce:

Jabłonowski ks. Józef — Grabiny, Przyborowie.
Starowieyski Ludwik — Sędziszów, Iwierzyce.
Zborzil Stanisław — Pilzno, Gołęczyna.

Powiat Tarnów:

Hülle Karol, inż — Mościce.

Powiat Wadowice:

Gisman Edward, inż. — Maków Podhalański.
Jaworski Zygmunt, doc. dr. — Brzeźnica, Kossowa.
Przychocki bar. Jan — Leńcze k/Kalwarji Zebrzydowskiej.
Sołtysik Józef, dr. — Wadowice.

Powiat Żywiec:

Gebauer Antoni — Żywiec.
Kępiński Władysław — Żywiec, Moszczanica.

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE.

Powiat Biała Podlaska:

Karski Aleksander — Biała Podlaska, Roskosz.
Sklenarski Józef, inż. — Biała Podlaska, Grabałka.

Powiat Biłgoraj:

Rytko Jan — Tarnogród.
Skulski Antoni — Biłgoraj, 3-go Maja.

Powiat Chełm:

Rüdiger Henryk, inż. — Rejowiec.
Starzyński Czesław — Chełm Lubelski, Nadleśnictwo.
Titenbrun Stefan — Chełm Lubelski, Dryszczów.
Trąbczyński Władysław — Żmudź pod Chełmem Lub., Pobołowice.

http://rcin.org.pl

Powiat Hrubieszów:

Andrzejewski Oktawjan, mjr. — Hrubieszów.
Świeżawski Eustachy — Kryłów, Hołubie.
Tuszowski Erazm — Hrubieszów, Chiżowce.
Węgliński Ksawery — Grabowiec, Świdniki.

Powiat Janów Lubelski:

Dąbrowski Mieczysław, inż. — Kraśnik Lub., Struża.
Kucharski Marjan — Gościeradów

Powiat Krasnystaw:

Koszarski Jerzy — Krasnystaw, Siennica Różana.
Lipiński Stefan — Gorzków, Piaski Szlacheckie.
Michalski Wojciech — Krasnystaw.
Thones Ludwik — Izbica n/Wieprzem, Ostrzyca.

Powiat Lubartów:

Augustynopolski Antoni — Lubartów, Elektrownia.
Chromiński Władysław — Lubartów, Pałecznica.
Niedzielski Tadeusz, dr. — Łęczna.
Reutt Stanisław — Firlej, Budy.
Tyrankiewicz Zygmunt — Niemce.

Powiat i m. Lublin:

Stalewski Kazimierz—Lublin, Urząd Wojewódzki.

Powiat Lublin:

Drecki Kazimierz — Lublin, Krzesimów.
Koźmian Jan — Lublin, Wierzchowiska.

Powiat Łuków:

Chwalibóg Tadeusz — Żelechów, Mysłów.

Powiat Puławy:

Lewicki Stefan, dr. — Puławy, Instytut.

http://rcin.org.pl

Powiat Radzyń Podlaski:

Doria-Dernałowicz Waldemar — Radzyń Podlaski.
Jaźwiński Zygmunt — Radzyń Podlaski, Borki.
Leski Stanisław — Międzyrzec, Kąkolewnica.
Ośniałowski Stanisław — Radzyń Podlaski, Żabików.
Potocki hr. Andrzej — Radzyń Podlaski.

Powiat Siedlce:

Dylewski Jerzy — Siedlce, Sienkiewicza Nr. 10.
Mniszek - Tchórznicki Mieczysław — Platerów, Hruszniew.
Szczygielski Juljan, rej. — Siedlce, Florjańska Nr. 12.

Powiat Sokołów:

Malewicz Zbigniew — Sokołów Podlaski, Przeździatka.

Powiat Tomaszów Lubelski:

Rozmus Jan, sędzia — Tomaszów Lub.
Tyszkiewicz hr. Władysław — Tarnawatka.

Powiat Węgrów:

Jaworski Michał — Sosnowe, Sucha.

Powiat Włodawa:

Kossowski Grzmisław — Sosnowica k/Parczewa, Pieszawola.
Natorski Stanisław, inż. — Parczew, Makoszka.
Święcki Władysław — Wola Uhruska, Majdan.
Zamoyski hr. Konstanty — Włodawa.

Powiat Zamość:

Niedziałkowski Edward — Zamość.
Szeptycki hr. Kazimierz — Łabunie.

http://rcin.org.pl

WOJEWÓDZTWO LWOWSKIE.

Powiat Bóbrka:

Kielski Stanisław, inż. — Bóbrka, Romanów.
Mycielski hr. Ludwik — Borynicze.
Zamoyski hr. Franciszek — Chodorów, Bortniki.

Powiat Brzozów:

Machowski Adam — Bachórz, Chodorówka.

Powiat Dobromil:

Cynk Stanisław, inż. — Dobromil.
Wittemberski Aureli—Kalwarja Pacławska, Gruszów.

Powiat Drohobycz:

Bielski hr. Adam — Drohobycz, Rychcice.
Jarosz Rajmund — Drohobycz.
Kleja Stanisław, inż. — Drohobycz.
Ruczka Aleksander, dr. — Podbuż.

Powiat Gródek Jagielloński:

Gołuchowski hr. Wojciech — Janów k/Lwowa.
Jackowski Kazimierz, płk. — Lubień.

Powiat Jarosław:

Gajewski Tadeusz, inż. — Nowa Grobla, Korzenica.
Gross Marjan, wicestarosta — Jarosław.
Kisielewski Stanisław — Sieniawa, Czerce.
Kisielewski Zygmunt — Radymno, Zadąbrowie.
Małkowski Tadeusz — Sieniawa.

http://rcin.org.pl

Powiat Jaworów:

Eminowicz Mieczysław — Krakowiec, Kobylnica Wołoska.
Janicki Kazimierz — Krakowiec, Sarny.
Szeptycki hr. Leon — Przyłbice.

Powiat Kolbuszowa:

Dudek Franciszek — Sokołów Młp., Turza.
Siemieński hr. Jan — Magierów, Zamek.
Tyszkiewicz hr. Jerzy — Kolbuszowa, Werynia.
Węgłowski Stanisław, inż. — Kolbuszowa.

Powiat Krosno:

Bielański Antoni — Gołogów.
Lewicki Zygmunt, dr. — Krosno.

Powiat Lisko:

Hirsch Filip, inż. — Ustrzyki Dolne, Strwiążyk.
Krasicki hr. August — Lisko.

Powiat Lubaczów:

Friser Henryk, dr. — Lubaczów.
Gnoiński Adam, dr. — Cieszanów, Nowe-Sioło.
Wattman bar. Hugo — Ruda Różaniecka.

Powiat Lwów:

Hoszowski Wiktor — Lwów, Św. Teresy Nr. 8.
Iszkowski Stefan, dr. — Brzuchowice, Rokitno.
Krzeczunowicz Leon — Jaryczów-Nowy.
Obmiński Ksawery, dr. — Lwów, Leona Sapiehy Nr. 5.
Orzelski Feliks — Lwów, Gołąba Nr. 10.
Stojowski Jerzy — Zniesienie, Laszki.
Wychera Wilhelm — Lwów, Kordeckiego Nr. 14.

http://rcin.org.pl

Powiat Łańcut:

Krawczyński Wiesław, inż. — Łańcut, Dąbrówki.
Midowicz Adam — Łańcut.
Zwoliński Stanisław — Grodzisko, Zmysłówka.

Powiat Mościska:

Koziek Teodor — Mościska, Lacka Wola.
Skibniewski Władysław — Medyka, Balice.
Ulm Aleksander — Sądowa Wisznia.

Powiat Nisko:

Komorowski hr. Stanisław — Bojanów, k/Niska.
Łopacki Stanisław — Rudnik n/Sanem, Bieliny.
Tarnowski hr. Hieronim — Rudnik n/Sanem.

Powiat Przemyśl:

Ansion Kazimierz — Przemyśl.
Bocheński Emanuel — Krzywcza n/Sanem.
Dębicki Marjan — Niżankowice, Sierakośce.
Lubomirski ks. Jerzy — Miżyniec k/Przemyśla.

Powiat Przeworsk:

Lubomirski ks. Andrzej — Przeworsk.
Nowiński Marjan, dr. — Tryńcza k/Przeworska.
Wolski Zdzisław — Zarzecze, Siennów.

Powiat Rawa Ruska:

Hortwig Wilhelm — Rawa Ruska, Szalenik.
Marmoross Zdzisław — Uhnów, Karów.
Niemiński Stanisław, inż. — Rawa Ruska.
Pawlik Roman—Rawa Ruska, Wólka Mazowiecka.
Remiszewski Kazimierz — Rawa Ruska, Siedliska.
Siemieński hr. Jan — Magierów, Zamek.

http://rcin.org.pl

Powiat Rudki:

Bal Stanisław — Komarno, Tuligłowy.

Powiat Rzeszów:

Gürtler Władysław — Rzeszów.
Jędrzejowicz Jan — Rzeszów, Staromieście.
Korwin-Milewski Stanisław — Rzeszów, Rudna.
Midowicz Adam, dr. — Rzeszów.

Powiat Sambor:

Biederman Adam — Rajtarowice.
Martyniec Michał — Stary Sambor, Spas.
Papp Józef — Stary Sambor.
Popiel Wacław — Sambor, Humieniec.
Podolski Kazimierz — Sambor, Sielec.
Smalawski Wiktor—Sambor, Uherce Zapłatyńskie.
Strzelecki Bolesław — Sambor.

Powiat Sanok:

Morawski Józef — Zarszyn, Odrzechowa.
Wiktor Paweł — Załuż.

Powiat Sokal:

Głogowski Tadeusz — Bełz, Wyżłów.
Horoszkiewicz Tadeusz — Krystynopol, Dobroczyn.

Powiat Tarnobrzeg:

Fiedler Oskar — Chmielów, Jadachy.
Tarnowski hr. Artur — Tarnobrzeg, Dzików.
Tarnowski hr. Zdzisław — Tarnobrzeg, Dzików.

Powiat Żółkiew:

Lang Władysław — Mosty Wielkie, Wieczorki.
Radzikowski Władysław — Mosty Wielkie, Przystań.

http://rcin.org.pl

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE.

Województwo Łódzkie:

Krauze Józef — Łódź, Gdańska Nr. 46.

Powiat Brzeziny:

Knothe Oskar — Tomaszów Mazowiecki, Browar.

Powiat i m. Kalisz:

Pietrzycki Józef — Kalisz, Piekarska Nr. 13.
Raszewski Kazimierz — Kalisz, skrzynka pocztowa Nr. 34.

Powiat Koło:

Szymanowski Wacław — Izbica Kujawska, Mchowo.

Powiat Konin:

Puławski Ludomir — Grzmisław.

Powiat Łęczyca:

Misiak Piotr — Łęczyca, Plac Kościuszki Nr. 2.
Wyganowski Stefan — Piątek, Pokrzywnica.

Powiat i m. Łódź:

Krauze Józef — Łódź, Gdańska Nr. 46.

Powiat Piotrków:

Lewkowicz Stanisław, dr. — Piotrków Trybunalski, Narutowicza Nr. 22.
Turoboyski Czesław — Gorzkowice, Bujnice.
Walicki Juljan — Drużbice, Głupice.

Powiat Radomsko:

Siemieński Hieronim — Silniczka, Silnica Wielka.

http://rcin.org.pl

Powiat Sieradz:

Rudolf Ludwik — Sieradz, Wośniki.

Powiat Turek:

Rydygier Sylwester — Uniejów, Dominikowice.
Skrzyński Janusz — Dąbie n/Nerem, Kraski.

Powiat Wieluń:

Karśnicki Antoni — Działoszyn, Siemkowice.
Rojewski Leonard — Sokolniki k/Wielunia.
Zajda Mieczysław — Wieluń, Cukrownia.

WOJEWÓDZTWO NOWOGRÓDZKIE.

Powiat Baranowicze:

Mackiewicz Konrad — Baranowicze, Cieszewla.

Powiat Lida:

Buczyński Marjan, ppłk. dr. — Lida.
Bułharowski Bolesław — Werenów, Barcie.
Buszyński Henryk, rtm.—Werenów, Kondraciszki.
Laskowicz Juljan — Bastuny, Piatkowszczyzna.
Pawłowski Józef — Bieniakonie, Stoki.
Truchanowicz Stanisław — Lida, Piłsudskiego Nr. 4.

Powiat Nieśwież:

Przysiecki Karol, dr. — Nieśwież.

Powiat Nowogródek:

Hołociński Juljan — Cyryn, Serwecz.
Mackiewicz Wacław — Zdzięcioł, Strzała.
Łukowski Stanisław — Nowogródek, Szczorse.
Stark Rudolf Józef — Nowogródek, Kościelna Nr. 34
Tukałło Mieczysław — Nowogródek, Boracin.

http://rcin.org.pl

Powiat Słonim:

Ślizień Olgierd — Dziewiątkowicze.

Powiat Stołpce:

Klimkiewicz Stanisław, inż. — Stołpce, Nadleśnictwo Okińczyce.
Mirski ks. Bazyli — Mir.

Powiat Szczuczyn Lidzki:

Rostworowski hr. Andrzej — Skrzybowce, Skobejki.

Powiat Wołożyn:

Tyszkiewicz hr. Benedykt — Wołożyn.

WOJEWÓDZTWO POLESKIE.

Powiat Drohiczyn:

Olendzki Jan — Drohiczyn, Kościuszki Nr. 14.
Zaleski Bogusław — Bezdzież, Opol.

Powiat Kobryń:

Puzyna Juljan — Kobryń, Stryków.
Zawadzki Józef — Antopol, Derewna.

Powiat Kosów:

Kuczyński Waldemar — Telechany, Nowiny.
Wagner Edmund — Iwacewicze, Kasinów.

Powiat Łuniniec:

Drucki-Lubecki ks. Franciszek — Łuniniec.
Maciejowski Wacław, adw. — Łuniniec.

http://rcin.org.pl

Powiat Pińsk:

Zajączkowski Witold, kmdr. por. — Pińsk, Port Wojenny.

Powiat Prużana:

Bergfried Karol, inż. — Puszcza Różańska.
Pacewicz Karol, dr. — Prużana.

Powiat Stolin:

Kieniewicz Cezary — Stolin, Dubieniec.
Radziwiłł ks. Karol — Stolin, Mańkiewicze.
Żeleźnik Alojzy — Dawidgródek.

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE.

Województwo Pomorskie:

Komierowski Tomasz, szamb. — Przepałkowo, Komierowo.
Łukowicz Jan, dr.—Chojnice, Dworcowa Nr. 41.
Soboczyński Feliks, nadl. — Brodnica, Nadleśnictwo.

Powiaty: Brodnica, Chełmno, Chojnice, Działdowo, Grudziądz, Kartuzy, Kościerzyna, Lubawa, Morski, Sępolno, Starogard, Świecie, Tczew, Toruń, Tuchola i Wąbrzeźno:

Bernakiewicz Michał, insp. — Toruń, Pomorska Izba Rolnicza.
Ossowski Leon, inż. — Toruń, Dyrekcja Lasów Państwowych.

Powiaty: Brodnica, Działdowo i Lubawa:

Kędzierski Jan — Brodnica, Nadleśnictwo.

Powiat Chełmno:

Jeszke Antoni — Trzebcz, Trzebczyk Szlachecki.

http://rcin.org.pl

Powiat Chojnice:

Pruszak Alojzy — Chojnice, Krojanty.

Powiat Grudziądz:

Dębski Emiljan — Grudziądz, Kasin.

Powiat Lubawa:

Kaweczyński Feliks — Montowo, Linowiec.

Powiat Sępolno:

Dutkiewicz Norbert — Włościbórz, Komierówek.

Powiat Świecie:

Sierosławski Bronisław, inż. — Osie, Nadleśnictwo.

Powiat Tczew:

Łubieński Zenon — Tczew, Spęgawa.
Raabe Czesław — Piaseczno Pomorskie.

Powiat Toruń:

Rzyski Jan — Toruń, Magistrat.

Powiat Tuchola:

Górski Jan — Gostyczyn, Kamienica.

Powiat Wąbrzeźno:

Tomaszek Antoni — Golub, Nadleśnictwo Konstancjewo.

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE.

Województwo Poznańskie:

Chłapowski Konstanty, ppłk. rez. — Kwilcz, Mościejewo, lub Poznań, Długa Nr. 5.

http://rcin.org.pl

Powiat Bydgoszcz:

Grabowski hr. Eugenjusz — Strzelewo, Kamieniec

Powiat Chodzież:

Woszczyński Stanisław, inż.—Chodzież, Podanin.

Powiat Czarnków:

Paliszewski Stefan — Czarnków, Hutka.

Miasto Gniezno:

Dzianott Stanisław, dr. — Gniezno, Rynek Nr. 13.

Powiat Gniezno:

Skórzewski hr. Zygmunt — Czerniejewo.

Powiat Gostyń:

Kurnatowski Jan — Gostyń, Dusina.

Powiat Inowrocław:

Feill Ernest — Janikowo, Ostrowo.

Powiat Jarocin:

Karpiński Stanisław—Jarocin. Nadleśnictwo Tarce.
Taczanowski Jan — Pleszew, Taczanów.

Powiat Kępno:

Osiński Feliks, inż. — Kępno, Laski.
Siciński Michał — Ostrzeszów.

Powiat Kościan:

Lossow Józef — Racot, Gryżyna.

Powiat Krotoszyn:

Czartoryski ks. Olgierd — Krotoszyn, Baszków.
Przyłuski Bohdan — Kobylin, Łagiewniki.

http://rcin.org.pl

Powiat Leszno:

Kamocki Stanisław — Wielkie Tworzanice.

Powiat Międzychód:

Chłapowski Konstanty, ppłk. rez. — Kwilcz, Mościejewo.

Powiat Mogilno:

Liszkowski Kazimierz — Kołodziejowo, Sosnowiec.

Powiat Nowotomyśl:

Kęszycki Zygmunt — Kamieniec, Karczew.

Powiat Oborniki:

Martyniec Leon, inż. — Oborniki, Nadleśnictwo.

Powiat Ostrów Wlkp.:

Hryniewiecki Zbigniew, nadl.—Odolanów, Świeca.
Lipski Jan — Czekanów, Lewków.

Powiat i m. Poznań:

Górski Henryk—Poznań, Sienkiewicza Nr. 3.

Powiat Rawicz:

Donimirski Jan — Rawicz, Bojanowo.

Powiat Szamotuły:

Kurnatowski Stanisław — Szamotuły, Pożarowo.

Powiat Szubin:

Szulczewski Michał — Szubin, Chwaliszewo.

http://rcin.org.pl

Powiat Śrem:

Skwirzyński Walery, nadl. — Kórnik.

Powiat Środa:

Unrug Franciszek — Środa, Wyszakowo.

Powiat Wolsztyn:

Kurnatowski hr. Zygmunt — Gościeszyn.

Powiat Września:

Mycielski hr. Edward — Września.

Powiat Wyrzysk:

Chłapowski Mieczysław — Wyrzysk, Glesno.

Powiat Żnin:

Brodnicki Stanisław — Damasławek, Obiecanów.

WOJEWÓDZTWO STANISŁAWOWSKIE.

Powiat Bohorodczany:

Dumański Władysław — Bohorodczany, Horoholin.
Fabrycy Jerzy — Bohorodczany.

Powiat Dolina:

Groetschel Artur — Dolina.
Wasylewicz Zygmunt, inż. — Krechowice, Suchodów.

http://rcin.org.pl

Powiat Horodenka:

Gasparski Włodzimierz — Horodenka, Tyszkowce.

Powiat Kałusz:

Prek Henryk — Bukaczowce, Łuka.

Powiat Kołomyja:

Agopsowicz Kajetan — Gwoździec, Trofanówka.

Powiat Nadwórna:

Jurkiewicz Roman—Pasieczna k/Nadwórnej.

Powiat Rohatyn:

Cieński Józef — Bukaczowce, Czahrów.
Gołębski Kazimierz — Lipica Dolna, Lipica Górna.
Krasicki hr. Stanisław — Rohatyn, Stratyn.
Krzeczunowicz Kornel, dr. — Bołszowce.

Powiat Stanisławów:

Burzyński Stanisław, inż. — Stanisławów, Słowackiego Nr. 16.
Ćwiczyński Kazimierz — Stanisławów.
Jaroszyński Marjan — Błudniki.
Piórkowski Kazimierz — Stanisławów, Jachowicza Nr. 3.
Salwach Juljusz — Stanisławów.

Powiat Stryj:

Barański Włodzimierz — Lubieńce k/Stryja, Siemieginów.

http://rcin.org.pl

Marcinków Jan — Skole, Piłsudskiego Nr. 84.
Orski Wiktor — Skole.

Powiat Śniatyn:

Czaykowski Zdzisław — Wołczkowce, Zadubrowce.
Jaruzelski Józef — Załucze, Kniaże.
Moysa-Rosochacki bar. Michał, dr. — Rudniki, k/Zabłotowa.

Powiat Tłumacz:

Bielski hr. Roman — Stryhańce, Roszniów.
Jakubowicz Andrzej — Tłumacz, Bortniki.
Ładomirski Zdzisław — Markowce.
Wartanowicz Marjan — Tłumacz, Pałahicze.

Powiat Turka:

Hodlewski Stefan — Jawora.

Powiat Żydaczów:

Gołuchowski hr. Karol — Hnizdyczów-Kochawina, Łowczyce.
Komornicki Bronisław — Żydaczów, Turady.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE.

Województwo Śląskie:

Dalbor Bolesław, — Chorzów, Katowicka Nr. 14.

Powiat i m. Bielsko:

Habicht Ernest, dr. — Grodziec Śląski.

Powiat Cieszyn:

Buczacki Józef, inż. — Cieszyn, Zamek.

http://rcin.org.pl

Powiat i m. Katowice:

Bukowski Jan, inż.—Katowice, Poprzeczna Nr. 6.
Fogt Jerzy, inż. — Bielszowice, Główna Nr. 111-a.

Powiat Lubliniec:

Willert Franciszek, dr. — Lubliniec.

Powiat Pszczyna:

Cenkier Stanisław — Mikołów.
Mędlewski Romuald — Katowice, Sokolska Nr. 2.

Powiat Rybnik:

Grzesik Antoni — Rybnik.
Malinowski Władysław, inż. — Rybnik.
Pawelec Alojzy, dr. — Wodzisław.
Rowiński Antoni, inż. — Knurów.

Powiat Świętochłowice:

Kleski Artur — Chorzów, Katowicka Nr. 24.
Szukalski Zygmunt — Chorzów, Zakład Ubezpieczeń.

Powiat Tarnowskie Góry:

Potyka Józef, dr. — Tarnowskie Góry.

WOJEWÓDZTWO TARNOPOLSKIE.

Powiat Borszczów:

Czarkowski-Golejewski Cyryl — Borszczów, Wysuczka.
Dunin-Borkowski hr. Juljusz — Mielnica.
Gołuchowski hr. Agenor — Skała n/Zbruczem.
Sapieha ks. Paweł Florjan — Bilcze Złote.

http://rcin.org.pl

Powiat Brody:

Kostkiewicz Zygmunt — Brody, Szwaby.
Sumiński hr. Albert — Podkamień k/Brodów.
Tyszkiewicz hr. Józef — Brody, Mickiewicza Nr. 28.

Powiat Brzeżany:

Roja Wacław — Brzeżany.
Scholz Józef — Brzeżany.

Powiat Buczacz:

Korytowski hr. Erazm — Jazłowiec, Zaleszczyki Małe.

Powiat Czortków:

Potocki Tadeusz — Czortków, Uhryń.

Powiat Kamionka Strumiłowa:

Rakowski Tadeusz — Kamionka Strumiłowa.
Stawowczyk Edmund — Chołojów, Połoniczna.

Powiat Kopyczyńce:

Siemieński hr. Stanisław — Chorostków.

Powiat Podhajce:

Stobiecki Stanisław — Podhajce, Sulewy.
Strigl Zygmunt — Zawałów, Łysa.

Powiat Przemyślany:

Wolański Marjan — Przemyślany, Ostałowice.

Powiat Radziechów:

Gołębiowski Władysław—Radziechów, Pukaczów.
Rylski Stefan — Toporów, Turze.

http://rcin.org.pl

Powiat Skałat:

Grocholski Kazimierz — Tarnoruda, Rożyska.
Prelicz Leon, inż. — Skałat.
Zalewski hr. Aleksander — Grzymałów, Ostapie.

Powiat Tarnopol:

Czarkowski-Golejewski Wiktor — Tarnopol, Janówka.

Powiat Trembowla:

Gromnicki Jan — Mogielnica, Laskowce.

Powiat Zaleszczyki:

Zerygiewicz Grzegorz, inż. — Uścieczko, Iwanie Złote.

Powiat Zbaraż:

Małecki Władysław — Zbaraż, Roznoszyńce.

Powiat Zborów:

Zawidowski Stanisław — Nuszcze.

Powiat Złoczów:

Leszczyński Kazimierz — Złoczów.
Maryański Walery, gen. inż. — Płuhów, Ryków.

WOJEWÓDZTWO WARSZAWSKIE.

Powiat Ciechanów:

Burzmiński Fryderyk — Ciechanów.

Powiat Gostynin:

Ike-Duninowski bar. Stefan — Duninów.
Janasz Gustaw — Żychlin, Trembki.
Morawski Tadeusz — Gostynin, Koszelew.

http://rcin.org.pl

Powiat Grójec:

Janasz Aleksander — Błędów, Dańków.
Pszczółkowski Tadeusz — Błędów, Machnatka.
Szonert Adolf — Warka, Laski.
Śliwiński Zbigniew — Grójec, Warecka Nr. 37.

Powiat Kutno:

Abramowicz Tadeusz — Kutno, Mnich.
Koryzna Leon — Kutno, Sójki.
Lazar Paweł—Ostrowy Warszawskie, Krośniewice.

Powiat Lipno:

Niedźwiecki Władysław — Dobrzyń n/Wisłą, Wierznica.

Powiat Maków Mazowiecki:

Wójcicki Jan — Krasnosielc.

Powiat Mińsk Mazowiecki:

Florkowski Juljusz — Mrozy, Kuflew.
Rychłowski Antoni — Mińsk Mazowiecki, Dobrzyniec.

Powiat Mława:

Bagieński Wiktor — Strzegowo, Radzimowicze.

Powiat Nieszawa:

Herman Norbert, rej. — Aleksandrów Kuj., Wilsona Nr. 15.
Karczewski Witold — Izbica Kujawska.
Kiszkurno Witold — Radziejów, Skibin.
Pieniążek Ludwik — Radziejów, Opatowice.

http://rcin.org.pl

Sokołowski Henryk — Żabieniec, Wysocin.
Sulimierski Leonard — Koneck, Chromowola.
Tabaczyński Jan — Skulsk, Racięcin.
Zieliński Witold — Radziejów, Broniewo.

Powiat Płock:

Czaplicki Antoni — Bodzanów, Osiek.
Goćkowski Tadeusz — Płock — Brudzeń, Rembielin.
Krzymowski Paweł — Płock, Blichowo.
Rogalewicz Kazimierz, prok. S. O. — Płock.
Żenczykowski Józef, dr. — Płock, Grodzka Nr. 13.

Powiat Płońsk:

Abramowicz Michał — Płońsk, Niewikla.
Domański Piotr — Zakroczym, Zdunowo.
Kocięcki Andrzej — Dziekarzewo, Dłużniewo.
Marczewski Jerzy — Płońsk, Ćwiklin.

Powiat Przasnysz:

Kwiatkowski Michał — Przasnysz.
Legis Lucjan — Baranowo, Puszcza Płodownicka.

Powiat Pułtusk:

Różański Czesław — Gąsocin, Gotardy.

Powiat Rawa Mazowiecka.

Ropelewski Tadeusz, kpt. — Tomaszów Maz., Spała.
Zienkowski Jan — Nowe Miasto n/Pilicą.

Powiat Rypin:

Gniazdowski Franciszek — Rypin, Warpalice.

http://rcin.org.pl

Powiat Skierniewice:

Pawlicki Józef — Skierniewice, Dom Sejmikowy.
Wierzbowski Ludwik, insp. — Skierniewice.

Powiat Sochaczew:

Grzybowski Witold — Sochaczew, Ruszki.
Kowalski Witold — Sochaczew, Starostwo.
Suski Henryk — Sochaczew, Giżyce.

Powiat Warszawa:

Lisowski Czesław — Warszawa, Mazowiecka Nr. 7.
Marylski Wojciech — Pruszków, Pęcice.
Piłsudski Stefan, adw. — Warszawa, Jerozolimska Nr. 57.
Potocki hr. Maurycy — Jabłonna p/Warszawą.

Powiat Włocławek:

Broel-Plater hr. Witold — Osiecz, Boniewo.
Kronenberg bar. Leopold Jan — Włocławek, Wieniec.
Laszenko Aleksander — Włocławek, Bulwary Nr. 22.
Steinhagen Feliks, inż. — Włocławek.

MIASTO STOŁ. WARSZAWA.

Czerski Stanisław — Warszawa, Kopernika Nr. 37.
Grymiński Ignacy, dr. — Warszawa, Jerozolimska Nr. 79.
Kamieński Kazimierz — Warszawa, Marszałkowska Nr. 31-a.
Kamocki Stanisław, inż. — Warszawa, Chmielna Nr. 34.
Skrzypek Józef — Warszawa, Miedziana Nr. 4-a.
Szmid Ludwik, inż. — Warszawa, Okólnik Nr. 9.
Zabiełło Władysław, Warszawa, Królewska Nr. 49.

http://rcin.org.pl

WOJEWÓDZTWO WILEŃSKIE.

Powiat Brasław:

Światopełk-Mirski ks. Wiesław — Miory, Kamienpol.

Powiat Dzisna:

Goryniewski Mieczysław — Dzisna, Hrehorowicze.
Jacyna Piotr — Ziabki, Helenowo.
Samujłło Bolesław — Podświlje, Białokorje.
Węcławowicz Zygmunt — Dokszyce, Norwidpol.
Zyberk-Plater hr. Jan — Łużki.

Powiat Mołodeczno:

Piotrowski Stanisław, sędzia — Gródek k/Mołodeczna, Duszczyce.
Świętorzecki Bolesław — Lebiedziew, Malinowszczyzna.

Powiat Oszmiana:

Pawłowski Józef — Bieniakonie, Stoki.

Powiat Święciany:

Niedroszlański Jan — Świr, Niedroszla.
Pawłowski Józef — Bieniakonie, Stoki.
Umiastowski Zdzisław — Olszew.
Zan Tomasz — Dukszty k/Turmontu.

Powiat Wilejka:

Borowski Michał, adm. — Wilno, Mickiewicza Nr. 21.
Borowski Jan — Chocieńczyce, Łukawiec.
Radwan-Okuszko Aleksander — Budsław, Iłów.
Strzemiński Walerjan — Wilejka, P. K. U.

Miasto Wilno:

Pac-Pomarnacki Leopold — Wilno, Polowa Nr. 13.

Powiat Wilno-Troki:

Erdman Karol — Podbrzezie.

http://rcin.org.pl

Henneberg Jerzy, kpt.—Nowa Wilejka, 19 P. A. L.
Łuczyński Wincenty, adw. — Wilno, Mickiewicza Nr. 21.
Łukaszewicz Michał — Wilno, Objazdowa Nr. 6.
Pawłowski Józef — Bieniakonie, Stoki.
Tramecourt Jerzy, star. — Wilno, Starostwo Powiatowe.
Sołtan Aleksander — Jaszuny.
Strumiłło Justyn — Wilna, Mickiewicza Nr. 21.
Wańkowicz Henryk — Wilno, Mickiewicza Nr. 21.

WOJEWÓDZTWO WOŁYŃSKIE.

Powiat Dubno:

Chłusewicz Benedykt, płk. — Dubno, 43 P. P.
Czernicki Tadeusz — Smyga, Lubomirka.
Kowalewski Narcyz, inż. — Dubno, Panieńska.
Sokołowski Wincenty — Bożkowice, Peremiłówka
Zajączkowski Wacław, dr. — Radziwiłłów.
Zaremba Władysław — Demidówka, Dublany.
Ziembicki Henryk, inż. — Dubno, Powiatowy Zarząd Drogowy.

Powiat Horochów:

Adamski Edmund — Horochów.
Starczewski Stanisław — Wojnica, Chołopecze.
Stefanowski Piotr, dr. — Beresteczko.
Sumowski Aleksander — Łokacze, Zamlicze.
Zwolski Stanisław, kom. pol. państw. — Horochów.

Powiat Kostopol:

Furmaniuk Michał — Janowa Dolina.
Madeyski Wacław — Kostopol, Beretowice.
Mączewski Zygmunt — Kostopol.
Potocki hr. Roman — Deraźne
Szutkowski Leonard, inż. — Janowa Dolina.
Turkiewicz Józef, mjr. — Berezne.

http://rcin.org.pl

Powiat Kowel:

Birar Antoni — Maniewicze.
Chmielowski Zygmunt — Kupiczów, Nyry.
Doganowski Sergjusz, dr. — Maciejów.
Hopko Antoni — Ratno, Nadleśnictwo Smolna.
Nejman Aleksander — Powursk, Podiwanówka.
Turkowski Marjan, płk. — Kowel, 27 P. P.
Stadion-Ryszczewski hr. Józef—Maciejów, Dolsk.

Powiat Krzemieniec:

Brakowski Justyn, nadl. — Krzemieniec, Liceum.
Żukotyński Stanisław, kpt.—Krzemieniec, P. K. U.

Powiat Luboml:

Dublański Mikołaj — Huszcza, Nadleśnictwo Opalin.
Kierski Jan — Pulemiec, Rostań.
Twerd Franciszek — Szack.

Powiat Łuck:

Baraniecki Ludwik — Łuck, Nadleśnictwo.
Chojecki Edmund, mjr. — Łuck, Reya Nr. 2.
Jarocki Józef — Rożyszcze, Pożarki.
Kern Henryk, inż. — Osowa k/Rafałówki, Chołoniewicze.
Lisowski Stanisław — Perespa, Romanów.
Marynowicz Juljan — Łuck, Traugutta Nr. 15.
Zachert Włodzimierz — Ołyka, Cumań.

Powiat Równe:

Baszyński Dominik — Równe, Hallera Nr. 19.
Postolko Tadeusz — Klewań, Nadleśnictwo.
Prugar-Ketling Bronisław, płk. — Równe, 45 P. S. K.

http://rcin.org.pl

Stecki hr. Józef — Międzyrzec k/Korca.
Wcisło Wiktor — Równe, Ubezpieczalnia Społeczna.

Powiat Sarny:

Białowiejski Maksymiljan — Dąbrowica.
Bieliński Zygmunt — Sarny, Powiatowy Urząd Ziemski.
Boratyński Roman — Rafałówka, Nadleśnictwo.
Giedroyć Eugenjusz — Tomaszgród, Lado.
Meysztowicz Zygmunt — Lubikowicze, Orły.
Moszczyński Józef — Karasin k/Maniewicz, Serchów.
Szol Tadeusz — Chinocze, Stepangródek.

Powiat Włodzimierz:

Biesiadowski Leon, mjr.—Włodzimierz, Adamówka.
Brzeziński Tadeusz — Uściług, Orliczyn.
Czaban Antoni — Poryck.
Goworowski Leonard — Włodzimierz, Komunalna Kasa Oszczędności.
Kluczyński Zbigniew — Włodzimierz, Królewszczyzna.
Podlewski Adam — Maciejów, Nowosiółki.
Przemyłski Zygmunt — Włodzimierz, Starostwo.

Powiat Zdołbunów:

Chodakowski Symeon, płk. — Zdołbunów, Okólna Nr. 10.
Dowgiałło Karol — Ostróg n/Horyniem, Nowomalin.
Dunin-Karwicki hr. Józef — Mizocz.
Latawiec Bolesław — Mizocz, Spasów.
Piątkowski Włodzimierz — Korostowa.

http://rcin.org.pl

REGULAMIN
DLA DELEGATÓW POWIATOWYCH POLSKIEGO ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ ŁOWIECKICH.

(Na podstawie §§ 30, 31 i 32 statutu Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich).

§ 1. Delegat Powiatowy Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich jest przedstawicielem Związku wobec wszystkich myśliwych w powiecie, oraz przed powiatowemi władzami administracyjnemi.

§ 2. Jako przedstawiciel Związku nazewnątrz, Delegat Powiatowy winien spełniać z całą gorliwością dobrowolnie na siebie przyjęte obowiązki, dbając nieustannie o sprawy łowieckie na terenie swego powiatu. W sprawach organizacyjnych Delegat Powiatowy winien działalność swą uzgodnić z odnośnym Oddziałem Wojewódzkim Związku.

§ 3. Jeśli w tym samym powiecie mianowano kilku Delegatów Powiatowych, są oni obowiązani uzgodnić swą działalność, podzielić powiat na stosowną do swej liczby ilość rejonów i wybrać z pomiędzy siebie Senjora. O ukonstytuowaniu się zespołu Delegatów w powiecie należy Związek niezwłocznie powiadomić.

§ 4. Delegat Powiatowy jest członkiem popierającym Związku i, o ile nie należy do żadnego ze Stowarzyszeń Związkowych, opłaca składkę na rzecz Związku w wysokości zł. 5 rocznie.

§ 5. Delegat Powiatowy winien dokładnie znać obowiązujące przepisy prawa łowieckiego i starać się, aby, w myśl wyszczególnionych na legitymacji rozporządzeń władz centralnych, wszelkie sprawy łowieckie były przez powiatowe władze administracyjne załatwiane definitywnie dopiero po za-

http://rcin.org.pl

sięgnięciu opinji Delegata Powiatowego, jako fachowego doradcy.

§ 6. Delegat Powiatowy winien współdziałać z powiatowemi władzami administracyjnemi i ich organami wykonawczemi we wszystkich poczynaniach, mających na celu ochronę, dobro i rozwój łowiectwa.

§ 7. Delegat Powiatowy obowiązany jest czuwać nad sprawami łowieckiemi swego powiatu (rejonu) i utrzymywać ścisły kontakt ze Związkiem i jego członkami.

§ 8. Delegat Powiatowy winien uważać za przodownika wszystkich myśliwych okolicznych i nieść wysoko sztandar łowiectwa, a w etyce myśliwskiej nieskalanym świecić przykładem.

§ 9. Szczególniejszym obowiązkiem Delegata Powiatowego jest:

a) występowanie wobec władz powiatowych w imieniu Związku i upominanie się o ścisłe przestrzeganie przepisów łowieckich;

b) zwalczanie kłusownictwa, wnykarstwa i sidlarstwa, oraz nadużyć w wykonywaniu prawa polowania;

c) podawanie do wiadomości władz powiatowych wszystkich stwierdzonych wypadków umyślnego przekraczania przepisów łowieckich, a przedewszystkiem przepisów o czasach ochronnych; podawanie nazwisk notorycznych kłusowników i wnykarzy w celu urzędowego ich ścigania;

d) udzielanie myśliwym swego powiatu (rejonu) rad i wskazówek co do podniesienia stanu zwierzyny łownej i warunków prawidłowego myślistwa;

e) wpływanie i przestrzeganie, aby wykonywanie polowania wszędzie było zgodne z etyką i przyjętemi powszechnie zasadami; aby, w przeciwstawieniu do kłusownictwa i polowania dla zarobku, wykonywanie polowania łączyło szlachetną rozrywkę z racjonalną gospodarką hodowlaną;

http://rcin.org.pl

f) jednanie dla Związku nowych członków i utrzymywanie w ewidencji członków ze swego powiatu (rejonu), jak również rozciąganie kontroli nad istniejącemi stowarzyszeniami myśliwskiemi i poszczególnymi myśliwymi;

g) wykonywanie wszelkich czynności na podstawie wydawanych przez Związek instrukcyj, ogłaszanych bądź to w organie związkowym, bądź też w okólnikach władz Związku;

h) współpracowanie z Komisją Propagandową Związku w realizacji zakreślonego przez Komisję tę programu;

i) prenumerowanie organu Związku, „Łowca Polskiego", w którym zamieszczane są komunikaty i instrukcje władz Związku, jednanie dlań nowych prenumeratorów i podawanie redakcji wszelkich wiadomości o stanie zwierzyny, jej lęgach, o odbytych polowaniach i wogóle o ważniejszych sprawach swego powiatu (rejonu);

j) składanie władzom Związku rocznych sprawozdań ze swej działalności, w terminie do końca marca każdego roku. Sprawozdania opracowywać należy na podstawie schematów, układanych przez Związek.

§ 10. Jeżeli na terenie jednego powiatu działa kilku Delegatów Powiatowych, winni oni zjeżdżać się, przynajmniej raz na kwartał, w celu wymiany myśli w sprawach łowieckich powiatu. Delegaci Powiatowi winni organizować raz do roku zjazd wszystkich członków Związku ze swego powiatu w celu bliższego zaznajomienia się z nimi i narad nad aktualnemi sprawami łowieckiemi. Delegat Powiatowy winien, w miarę możności, brać udział w zwoływanych przez władze Związku zjazdach wojewódzkich i ogólnopolskich.

§ 11. Delegat Powiatowy winien dokładać starań, aby stać się duszą powiatu (rejonu), aby o wszystkich sprawach, z łowiectwem związanych, być jak najlepiej poinformowanym i aby wywierać poważny wpływ w kierunku poprawy stosunków

http://rcin.org.pl

łowieckich. Delegat Powiatowy ma prawo przedstawiania Wydziałowi Wykonawczemu Związku wniosków o odznaczenia łowieckie dla zasłużonych myśliwych, funkcjonarjuszy policji państwowej i służby łowieckiej.

§ 12. Z chwilą opuszczenia powiatu, jako stałego miejsca zamieszkania, Delegat Powiatowy obowiązany jest złożyć swój mandat do dyspozycji Wydziału Wykonawczego Związku, zwracając legitymację.

SPOSÓB MIANOWANIA.

Kandydatury na Delegatów Powiatowych Związku zgłaszane być mogą przez Oddziały Związku, przez mianowanych już Delegatów, lub przez Stowarzyszenia Związkowe. Nazwiska zgłoszonych kandydatów, po zatwierdzeniu przez Wydział Wykonawczy, zostają zamieszczone w trzech kolejnych numerach związkowego organu, „Łowca Polskiego", w celu stwierdzenia, czy przeciw kandydatom niema jakichkolwiek zarzutów. Następnie kandydaci zostają mianowani i otrzymują legitymację, przyczem o nominacji powiadomiony zostaje odnośny Urząd Wojewódzki, który ze swej strony, w drodze urzędowej, komunikuje o tem właściwemu Starostwu.

Nie podlegają trzykrotnemu ogłaszaniu w „Łowcu Polskim" kandydaci, zgłoszeni przez Oddziały Wojewódzkie Związku; ci kandydaci zostają przez Wydział Wykonawczy mianowani odrazu i w związkowym organie ukazuje się już ich nominacja.

W myśl § 31 statutu Związku, Delegatów Powiatowych mianuje Wydział Wykonawczy Związku, odwołanie zaś nominacji nastąpić może na mocy uchwały Zarządu Związku.

http://rcin.org.pl

STOWARZYSZENIA ZWIĄZKOWE.

Baranowicze.

Baranowickie Powiatowe Towarzystwo Łowieckie, Baranowicze, 26 Pułk Ułanów, Por. Marjan Jadownicki.

Biała Podlaska.

Bialskie Powiatowe Towarzystwo Łowieckie, Biała Podlaska, Narutowicza Nr. 17, Karol Smoleński.

Brześć n/Bugiem.

Koło Łowieckie Urzędników Ziemskich na Polesiu, Brześć n/Bugiem, Unji Lubelskiej Nr. 94, Inż. Zygmunt Leszczyński.

Wojskowy Klub Myśliwski, Brześć n/Bugiem, Twierdza, Prokuratura Wojskowa.

Brześć Kujawski.

Koło Myśliwskie „Lubstów", Brześć Kujawski, Cukrownia, Leopold Nosarzewski.

Busko.

Towarzystwo Prawidłowego Myślistwa, Busko, Ignacy Dziurda.

Chojnice.

Zachodnio-Pomorski Klub Myśliwski, Chojnice, Dworcowa Nr. 41, Dr. Jan Łukowicz.

Dąbrowa Górnicza.

Kółko Łowieckie „Soból", Dąbrowa Górnicza, Kościuszki Nr. 42.

Dęblin.

Kółko Prawidłowego Myślistwa w Dęblinie, Irena-Lotnisko, Por. Zdzisław Stranz.

Garwolin.

Oficerski Klub Łowiecki 1-go Pułku Strzelców Konnych, Garwolin.

http://rcin.org.pl

Gdynia.

Oficerski Klub Myśliwski, Gdynia I, Bema Nr. 9, Aleksander Król.

Grodno.

Grodzieńskie Towarzystwo Myśliwskie, Grodno. Hoovera Nr. 8.

Oficerski Klub Łowiecki Garnizonu Grodno, Grodno, Orzeszkowej Nr. 5, Komenda Placu.

Podoficerski Klub Łowiecki Garnizonu Grodno, Grodno, 76 Pułk Piechoty.

Grudziądz.

Pomorski Klub Myśliwski, Grudziądz, Hotel „Królewski Dwór

Kalisz.

Kaliskie Powiatowe Towarzystwo Prawidłowego Myślistwa, Kalisz, Plac 11 Listopada Nr. 11, Józef Pietrzycki.

Kaliskie Towarzystwo Prawidłowego Myślistwa, Kalisz, Plac Kilińskiego Nr. 4, Władysław Żuprański.

Wojskowe Koło Łowieckie, Kalisz, 29 pułk Strzelców Kaniowskich, kpt. Stefan Brykowicz.

Kielce.

Kieleckie Towarzystwo Prawidłowego Myślistwa, Kielce, Sienkiewicza Nr. 6.

Koło Łowieckie Im. Św. Huberta, Kielce, Ks. Poniatowskiego Nr. 2.

Lida.

Wojskowe Towarzystwo Łowieckie Garnizonu Lida, Lida, 77 Pułk Piechoty, Por. Józef Boumiłło.

Lubartów.

Kółko Łowieckie „Lewart", Lubartów, Kazimierz Dybczyński.

http://rcin.org.pl

Lublin.

Lubelskie Towarzystwo Myśliwskie, Lublin, Wieniawska Nr. 4.

Lwów.

Lisowickie Towarzystwo Łowieckie w Bolechowie, Lwów, Kopernika Nr. 42, Juljusz hr. Bielski.

Łódź.

Łódzkie Towarzystwo Łowieckie, Łódź, Andrzeja Nr. 3.

Sekcja Myśliwska Wojskowego Klubu Sportowego, Łódź, 1 Maja Nr. 62, Kpt. Zdzisław Fiszer.

Towarzystwo Racjonalnego Myślistwa, Łódź, Kilińskiego Nr. 103.

Marcule k/Wierzbnika.

Kółko Myśliwskie w Marculach, Wierzbnik, Skrzynka Poczt. Nr. 46.

Nowy Dwór k/Modlina.

Kółko Myśliwskie, Nowy Dwór k/Modlina, Nowodworzanka Nr. 19.

Olkusz.

Towarzystwo Prawidłowego Myślistwa, Olkusz, Skrzynka pocztowa Nr. 60.

Osowiec k/Grajewa.

Oficerski Klub Łowiecki Garnizonu Osowiec, Osowiec k/Grajewa, C. S. P. Kop.

Ostrowiec Kielecki.

Towarzystwo Prawidłowego Myślistwa, Ostrowiec Kielecki, Teatralna Nr. 1, Kancelarja Sędziego Śledczego.

Pińsk.

Pińskie Kółko Myśliwskie, Pińsk, Port Wojenny, Por. Czesław Basiński.

http://rcin.org.pl

Pionki.

Kółko Myśliwskie w Zagożdżonie, Pionki, Państwowa Wytwórnia Prochu.

Piotrków Trybunalski.

Kółko Racjonalnego Łowiectwa, Piotrków Trybunalski, Kaliska Nr. 11, Mieczysław Kancler.

Płock.

Płockie Towarzystwo Racjonalnego Polowania, Płock, Rynek Kanoniczny Nr. 5, Bolesław Włodkowski.

Poręba k/Zawiercia.

Kółko Łowieckie, Poręba k/Zawiercia.

Poznań.

Towarzystwo Racjonalnego Myślistwa „Łowiec Wielkopolski", Poznań, 27-go Grudnia Nr. 5, Jan Kajewski.

Pruszków.

Towarzystwo Racjonalnego Polowania „Jedność", Pruszków, Szopena Nr. 20, Sylwin Bieńkowski.

Puławy

Kółko Łowieckie Pracowników Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, Puławy, Instytut.

Prużana.

Klub Myśliwski Garnizonu Prużana, Koszarka k/Prużany.

Radom.

Radomskie Koło Myśliwskie „Knieja", Radom, Świeża Nr. 8, Jan Kuszkowski.

Radomskie Towarzystwo Prawidłowego Myślistwa, Radom, Plac 3-go Maja Nr. 1, Włodzimierz Żarnowski.

http://rcin.org.pl

Radzymin.

Towarzystwo Racjonalnego Polowania, Radzymin, Warszawska Nr. 18, Michał Prażmowski.

Radzyń Podlaski.

Radzyńskie Towarzystwo Łowieckie — Radzyń Podl., Borki, Zygmunt Jaźwiński.

Równe.

Oficerskie Koło Łowieckie, Równe, 45 Pułk Strz. Kres.

Siedlce.

Siedleckie Kółko Racjonalnego Polowania, Siedlce, Pluton Żandarmerji, Kpt. Juljusz Kruczek.

Siedleckie Towarzystwo Łowieckie, Siedlce, Sienkiewicza Nr. 10, Mec. Stanisław Dylewski.

Sieradz.

Towarzystwo Prawidłowego Myślistwa i Ochrony Zwierzyny Łownej, Sieradz, Skrzynka Pocztowa Nr. 39.

Sochaczew.

Sochaczewskie Powiatowe Towarzystwo Łowieckie, Sochaczew, Starostwo.

Sokołów Podlaski.

Nadbużańskie Towarzystwo Łowieckie Powiatu Sokołowskiego, Sokołów, Przezdziatka, Zbigniew Malewicz.

Tomaszów Mazowiecki.

Kółko Racjonalnego Łowiectwa, Tomaszów Mazowiecki, Browarna Nr. 9, Oskar Knothe.

http://rcin.org.pl

Warszawa.

Anińskie Towarzystwo Myśliwskie, Warszawa, Żabia Nr. 5, m. 20.

Czarnowiejskie Kółko Myśliwskie, Warszawa, Sandomierska Nr. 5, Inż. Leopold Skulski.

Gościeradowskie Kółko Myśliwskie, Warszawa, Nowy Świat Nr. 35.

Klub Hodowców Wyżła Niemieckiego, Warszawa, Nowy Świat Nr. 35.

Klub Settra Angielskiego w Polsce, Warszawa, Kryniczna Nr. 1, mec. Bazyli Przychodźko.

Kolejarskie Kółko Łowieckie „Róg", Warszawa, Nowolipki Nr. 66, m. 21.

Koło Łowieckie „Barz Bór", Warszawa, Uniwersytecka Nr. 1.

Koło Miłośników Łowiectwa, Warszawa, Nowy Świat Nr. 35.

Koło Myśliwskie Podoficerów Żandarmerji, Warszawa, Przejazd Nr. 15.

Koło Myśliwskie Przy Zarządzie Stadnin Państw., Warszawa, Żórawia Nr. 10, Inż. Jan Grabowski.

Koło Myśliwskie Urzędników Ministerstwa Rolnictwa, Warszawa, Trębacka Nr. 1/3, W. Węgiełek.

Kółko Łowieckie „Cyranka", Warszawa, Hoża Nr. 66, Dr. Wacław Bakierowski.

Kółko Łowieckie „Czapla", Warszawa, Hortensji Nr. 3, Dyr. Stanisław Szynkman.

Kółko Łowieckie „Dobrzy Znajomi", Warszawa, Polna Nr. 32, Prof. Dr. Stefan Moycho.

Kółko Łowieckie „Jeleń", Warszawa, Radna Nr. 11, Bohdan Gędziorowski.

Kółko Łowieckie „Róg Nadbużański", Warszawa, Wspólna Nr. 10.

Kółko Myśliwskie „Kijowiec", Warszawa, Nowogrodzka Nr. 50, Kazimierz Stamirowski.

Kółko Myśliwskie „Knieja Mazowiecka", Warszawa, Frascati Nr. 2, Inż. Henryk Sosonko.

Kółko Myśliwskie „Syrena", Warszawa, Świętokrzyska Nr. 6, Dr. Zygmunt Wolski.

http://rcin.org.pl

Kółko Myśliwskie Urzędników Min. Przem. i Handlu, Warszawa, Szpitalna Nr. 3, m. 10.
Kółko Racjonalnego Łowiectwa „Knieja Podlaska", Warszawa, Topolowa Nr. 11 m. 19.
Latowickie Koło Myśliwskie, Warszawa, Al. Jerozolimska Nr. 79, Dr. Ignacy Grymiński.
Nadniemeńskie Kółko Łowieckie, Warszawa, Kredytowa Nr. 18, Red. Walenty Garczyński.
Otwockie Kółko Myśliwskie Im. Św. Huberta, Warszawa, Mazowiecka Nr. 7, Czesław Lisowski.
Pointer Klub w Polsce, Warszawa, Kredytowa Nr. 18, red. Walenty Garczyński.
Poleskie Towarzystwo Myśliwskie, Warszawa, Mokotowska Nr. 48, Mieczysław Hofman.
Rembertowskie Kółko Łowieckie „Czapla", Warszawa, Pl. Kazimierza Wielkiego Nr. 9, Alfred Zipser.
Sekcja Łowiecka Koła Leśników, Studentów S. G. G. W., Warszawa, Rakowiecka Nr. 8.
Sekcja Łowiecka Sportowego Towarzystwa Skarbowców, Warszawa, Rymarska Nr. 3, Ministerstwo Skarbu.
Towarzystwo Hodowli Psów Myśliwskich, Warszawa, Kredytowa Nr. 18, red. Walenty Garczyński.
Towarzystwo Łowieckie „Djana", Warszawa, Wierzbowa, Nr. 11, Juljan Osiński.
Wojskowe Towarzystwo Łowieckie, Warszawa, Aleja Szucha Nr. 29, Oficerskie Kasyno Garnizonowe.
Zegrzeńskie Oficerskie Towarzystwo Łowieckie, Warszawa, Kilińskiego Nr. 1, Mjr. Stefan Śliwowski.

Wilno.

Oficerski Klub Łowiecki Garnizonu Wilno, Wilno, Witoldowa Nr. 47, Por. Stanisław Chodań.
Polskie Stowarzyszenie Myśliwskie „Tur", Wilno, Żeligowskiego Nr. 5.

http://rcin.org.pl

Włocławek

Kujawskie Towarzystwo Racjonalnego Łowiectwa, Włocławek, Składowa Nr. 1.

Zawiercie.

Towarzystwo Prawidłowego Myślistwa „Diana", Zawiercie, Skrzynka pocztowa Nr. 47.

Żyrzyn k/Puław.

Kółko Łowieckie, Żyrzyn k/Puław, Osiny, Jerzy Kruszewski.

http://rcin.org.pl

NORMY ŁADUNKÓW ŚRUTOWYCH

Ładunki normalne.

Kaliber	Dla prochu „Sokół"		Dla prochu „Kuropatwa"			
			Na sezon letni:		Na sezon zimowy:	
	prochu gr.	śrutu gr.	prochu gr.	śrutu gr.	prochu gr.	śrutu gr.
12	2,0—2,2	31—33	2,0	32	2,1	32
16	1,7—1,8	27—29	1,6	28	1,7	28
20	1,5—1,6	25—26	1,4	26	1,5	26

Ładunki „long".

Kaliber	długość łuski	Ilość prochu „Sokół" lub „Kuropatwa"	Ilość śrutu
12	70	2,2 — 2,25	33 — 35
16	70	1,8 — 1,9	28 — 30
20	70	1,6 — 1,7	26 — 28

http://rcin.org.pl

Numeracja śrutu kalibrowanego i jego zawartość w gramach.

Nr. porząd.	Numeracja śrutu	Grubość śrutu w m/m	Tolerancja śrutu od—do	Ilość śrutu przy wadze						
				1 gr.	26 gr.	28 gr.	30 gr	32 gr	34 gr	36 gr
1	3 A	5,25	5.20/5.35	1.3	33	36	38	40	43	46
2	2 A	5,–	4.95/5.10	1.4	37	39	42	45	48	51
3	1 A	4.75	4.70/4.85	1.7	44	47	51	54	58	61
4	3 B	4.50	4.45/4.60	2	52	56	60	64	68	72
5	2 B	4.25	4.20/4.35	2.3	59	64	69	73	78	82
6	B	4,–	3.95/4.10	3	72	77	85	89	94	100
7	1	3,75	3.70/3.85	3.3	87	94	101	107	114	121
8	2	3,50	3.45/3.60	4.2	109	117	126	134	143	151
9	3	3,25	3.20/3.25	5.1	133	144	154	164	175	185
10	4	3	2.95/3.10	6.2	163	176	189	201	213	225
11	5	2,75	2.70/2.85	8.7	213	229	246	262	279	295
12	6	2,50	2.45/2.60	10	259	280	300	321	340	360
13	7	2,25	2.20/2.35	13	337	362	388	414	439	465
14	8	2	1.95/2.50	22	571	609	660	698	736	776
15	9	1,75	1.70/1.80	30	841	901	961	1021	1082	1142
16	10	1,50	1.45/1.50	50	1517	1417	1518	1618	1719	1818

http://rcin.org.pl

Zawartość nabojów kulkowych i tor pocisku.

Nr. porządkowy	NABÓJ	Proch gr.	KULA: Forma	KULA: Długość mm.	KULA: Waga gr.	Szybkość pocisku kuli V 25 mm.	Siła uderzenia kuli E 25 mkg.	Długość lufy w mm	Przy strzelaniu na metr. 100	150	200	300	Ciśnienie w kamerze lufy Atm.
									Kula w połowie drogi podnosi się na cm.				
1	Vierling 5,6 × 35	Spec. P. / 0,47	Oval	12	2,7	530	39	600	4,6	11,5	—	—	1300
2	Savage 22	Ameryk. spec.	Torpedo	20	4,2	850	150	550	1,9	—	12,0	—	—
3	6,5 × 27 R	T 1912 / 0,5	Oval	18	5,3	450	55	650	5,8	14,0	14,9	—	1300
4	6,5 × 40 G	T 1910 / 1,1	Oval	18	5,3	570	88	655	3,4	9,0	21,5	64,0	1300
5	6,5 × 48 R	R 5 / 1,5	Oval	21	6,7	630	136	670	2,5	6,2	15,7	45,2	1300
6	6,5 × 52 R	T 39	Oval	25	7,6	650	164	655	2,0	5,9	14,1	39,3	2400
7	Halger 280 H.V. Magnum	Spec. P	Torpedo	—	9,3	1063	537	720	—	—	—	—	—
8	Breneke 7 × 64	R 2 / 3,5	Torpedo Ideal	26	9,0	850	331	720	0,9	5,0	7,7	22,2	3000
9	8 × 57 × 360 R	T 1910 / 2,0	Oval	26	12,7	560	203	670	3,2	—	18,5	50,2	2050
10	8 × 57 J R	T 1910 / 2,2	Oval	26	10,0	600	184	680	2,7	7,0	16,5	46,0	2800
11	8 × 60 Magnum	Spec. P. / 3,7	Torpedo	33	12,1	870	467	720	0,7	2,2	6,[illegible]	16,6	3450
12	Halger 335 H.V. Super Magnum	Spec. P.	Torpedo	35,2	15,6	932	691	700	—	—	2,3	8,9	—
13	9 × 57 R	R 5 / 3,0	Oval	26	16,0	640	334	600	2,3	6,0	14,1	38,7	2300
14	9 × 63 R	T 1910 / 3,25	Oval	26	16,0	690	388	600	1,8	5,2	12,1	33,3	2000
15	9,3 × 74 R (474 A)	R 5 / 3,5	Oval	30	18,5	650	398	600	1,7	5,0	11,5	31,7	2550
16	375 Magnum Holland	Cordit / 3,55	Torpedo	29	16,0	810	565	700	—	—	—	—	—
17	10,75 × 52 G	T 1910 / 3,2	Oval	26	22,5	530	332	690	3,2	9,1	21,0	—	—
18	10,75 × 68	R 5 / 4,3	Oval	25	18,2	710	468	700	1,7	5,2	12,7	—	2700

http://rcin.org.pl

Okres rui i cieczki zwierząt łownych

NAZWA	Czas rui	Czas noszenia tyg.	Liczba młodych
Niedźwiedź . .	V	34	2—3
Borsuk	VIII—X	25	3—4
Kuna leśna . .	II	9	2—7
Kuna kamionka	II—III	9	2—7
Tchórz	III	9	3—7
Gronostaj . . .	II—III	9—10	4—13
Łasica	cały rok	5	3—8
Wydra	cały rok zwykle II-III	9	3—7
Wilk	I—II	13—14	3—9
Lis	II	9	3—9
Żbik	II	9	4—6
Ryś	II—III	10	2—4
Zając szarak . .	II—VIII	4	2—5
Zając bielak . .	II—VII	4	2—5
Łoś	IX—X	35—36	1—2
Jeleń	IX—X	33—34	1—2
Daniel	X—XI	33—34	1—2
Sarna	VI—VII	40	1—3
Kozica	X—XI	25—27	1—2
Dzik	XI—XII	16—20	6—12

http://rcin.org.pl

Okres lęgów ptactwa łownego.

NAZWA	Czas niesienia jaj w miesiącu	Ilość jaj w lęgu
Krzyżówka .	III—V	8—14
Cyranka . .	V—VI	6—12
Gęś gęgawa .	III—IV	4— 8
Głuszec . .	IV—V	7—11
Cietrzew . .	IV—V	8—14
Jarząbek . .	IV—V	8—14
Pardwa . .	VI	10—13
Kuropatwa .	V—VI	12—25
Przepiórka .	VI	8—16
Bażant . . .	V—VI	8—12
Żóraw . . .	V	2
Łyska . . .	IV—V	7— 9
Kurka wodna	V—VI	6—10
Drop	V—VI	2— 3
Słonka . . .	IV—V	3— 5
Dubelt . . .	V	4
Kszyk . . .	IV—V	4

http://rcin.org.pl

OCENA BRONI MYŚLIWSKIEJ

Stacja Badawcza Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich dla broni i amunicji myśliwskiej i sportowej zajmuje się oceną broni myśliwskiej dla ogółu myśliwych.

Ocena broni przeprowadzana jest według zasad ogłoszonych w Nr. 3 „ŁOWCA POLSKIEGO" z roku 1935.

Opłata za wykonane prace została ustalona w następującej wysokości:

Określenie wydajności strzelby przez oznaczenie jej ilości trafień do tarczy stupolowej, pokrycia pól i zagęszczenia dla jednej lufy i jednego dowolnego rodzaju amunicji	6.— zł.
dla dwu luf	10.— zł.
Dodatkowe oznaczenie siły przebicia przy pomocy kartonów — od jednej lufy	1.50 zł.
Dobranie najlepszego naboju handlowego, zależnie od ilości strzałów, oznaczenie najwyższej odległości dostatecznej wydajności strzału dla jednej lufy i jednego rodzaju amunicji	4.— zł.
Określenie najwyższego ciśnienia w lufie i szybkości początkowej za jeden strzał	2.— zł.

Broń wraz z dokładnie sprecyzowanemi żądaniami uprasza się nadsyłać pod adresem:

„Centrum Wyszkolenia Piechoty w Rembertowie, Myśliwska Stacja Badawcza"

http://rcin.org.pl

DZIENNIK MYŚLIWSKI

http://rcin.org.pl

DZIENNIK

Data	Miejscowość-łowisko	Jelenie		Sarny				Dziki	Zające	Króliki
		Byki	Łanie	Kozły	Sioły					
934 r.	Bratko			8		3		3	78	–
35 r	"		1	7	1	1	1	3	230	34
36	"	9	1	12	1	6		7	161	93

http://rcin.org.pl

MYŚLIWSKI

| | | |

Data	Miejscowość-łowisko	Jelenie		Sarny				Dziki	Zające	Króliki
		Byki	Łanie	Kozły	Siuty					

http://rcin.org.pl

MYŚLIWSKI

Bażanty	Kuropatwy	Kaczki				Drapieżniki							Uwagi
						Rysie	Wilki	Lisy		Jastrz.	Wrony	Sroki	

http://rcin.org.pl

Data	Miejscowość-łowisko	Jelenie		Sarny				Dziki	Zające	Króliki
		Byki	Łanie	Kozły	Siuty					

http://rcin.org.pl

Bażanty	Kuropatwy	Kaczki				Drapieżniki							Uwagi
						Rysie	Wilki	Lisy		Jastrz.	Wrony	Sroki	

http://rcin.org.pl

Data	Miejscowość łowisko	Jelenie		Sarny				Dziki	Zające	Króliki
		Byki	Łanie	Kozły	Siuty					

http://rcin.org.pl

Bażanty	Kuropatwy	Kaczki				Drapieżniki							Uwagi
						Rysie	Wilki	Lisy		Jastrz.	Wrony	Sroki	

http://rcin.org.pl

Data	Przedmiot	Wykonywanie polowania				
		Utrzymanie gości	Koszty naganki		Furmanki i bryczki	Amunicja

http://rcin.org.pl

Żywienie zwierzyny	Strzałowe		Różne	Suma
	Zwierz. użytkowa	Drapieżniki		

http://rcin.org.pl

Data	Przedmiot	Wykonywanie polowania				
		Utrzymanie gości	Koszty naganki		Furmanki i bryczki	Amunicja

http://rcin.org.pl

Żywienie zwierzyny	Strzałowe		Różne	Suma
	Zwierz. użytkowa	Drapieżniki		

http://rcin.org.pl

DOCHODY Z ŁOWISKA

Data	Sprzedana zwierzyna i skóry	Komu sprzedano	Data wpłaty	Suma	
				Zł.	gr.

http://rcin.org.pl

DOCHODY Z ŁOWISKA

Data	Sprzedana zwierzyna i skóry	Komu sprzedano	Data wpłaty	Suma	
				Zł.	gr.

http://rcin.org.pl

DOCHODY Z ŁOWISKA

Data	Sprzedana zwierzyna i skóry	Komu sprzedano	Data wpłaty	Suma	
				Zł.	gr.

http://rcin.org.pl

DOCHODY Z ŁOWISKA

Data	Sprzedana zwierzyna i skóry	Komu sprzedano	Data wpłaty	Suma	
				Zł.	gr.

http://rcin.org.pl

Formularz polowań zbiorowych I.

Łowisko ..... data .... myśliwych ..... naganki	Nr. pędzenia	Rodzaje zwierzyny						Ogółem sztuk

Przykład — użycia

Łowisko: Rudnicka puszcza data 10 listopada 1932 r. 20 myśliwych 50 naganki	Nr. pędzenia	Rodzaje zwierzyny						Ogółem sztuk
		Wilki	Lisy	Dziki	Kozły	Zające	Jastrzębie	
Pokrempe	1	2	1	1	2	3	1	10
Puksztele	2	3	2	—	—	1	3	9
Żeliwo	3	1	3	2	1	—	2	9

http://rcin.org.pl

Formularz polowań zbiorowych II.

Nr.	Nazwisko myśliwego	Pędzenie								Ogółem sztuk
		1	2	3	4	5	6	7	8	

Formularza:

Nr.	Nazwisko myśliwego	Pędzenie								Ogółem sztuk
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1	X	3	1	—	2	4	1	2	—	13
2	Y	3	5	2	—	3	2	1	6	22
3	Z	2	—	3	3	—	4	—	2	14
4	T	2	3	5	4	2	2	4	—	22

http://rcin.org.pl

Formularz polowań zbiorowych I.

Łowisko; ..... data .... myśliwych ..... naganki	Nr. pędzenia	Rodzaje zwierzyny						

http://rcin.org.pl

Formularz polowań zbiorowych II.

Nr.	Nazwisko myśliwego	Pędzenie								Ogółem sztuk
		1	2	3	4	5	6	7	8	

http://rcin.org.pl

Zaproszenie na polowanie w .....

Nr.	NAZWISKO		

http://rcin.org.pl

Zaproszenie na polowanie w .....

Nr.	NAZWISKO	Przyjęto	Odmówiono

http://rcin.org.pl

„ŁOWIEC POLSKI".

W „Łowcu Polskim" bije tętno życia łowieckiego, znajdują swój wyraz jego radości i smutki, a przedewszystkiem na jego łamach odźwierciadla się łowiecka myśl polska, z dnia na dzień głębsza, uporczywie dążąca do swoich celów, niezrażająca się przeciwieństwami, samodzielna i rozważna. Niejedno wybitne zwycięstwo tej myśli złotemi głoskami zostało zapisane na łamach „Łowca Polskiego".

„Łowiec Polski" jest organem wszystkich myśliwych Polski.

Dokoła „Łowca Polskiego" zgromadzili się wszyscy najwybitniejsi pisarze łowieccy z całego kraju, których „Łowiec Polski" stał się trybuną.

„Łowiec Polski" zamieszcza artykuły ze wszystkich dziedzin, dotyczących łowiectwa, beletrystykę łowiecką, wiadomości bieżące, odźwierciadlające życie łowieckie w poszczególnych częściach Rzplitej, wskazówki prawne, fachowe i t. d.

„Łowiec Polski" jest ilustrowany coraz piękniejszemi zdjęciami, robionemi przez myśliwych, jego czytelników.

Łowiec Polski" pod względem poziomu konkuruje skutecznie z podobnemi wydawnictwami innych krajów.

„Łowiec Polski", jako organ Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich, jest wydawany przezeń nie dla zysku, lecz w celu popierania rozwoju stosunków łowieckich w Polsce i ich należytego odźwierciadlania.

W myśl tych dążeń władze Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich postanowiły, że „Łowiec

http://rcin.org.pl

Polski" stale będzie wychodził 3 razy na miesiąc, przyczem objętość każdego numeru stanowić będzie 20 kolumn druku.

Dla udostępnienia „Łowca Polskiego" najszerszym warstwom myśliwych, cena prenumeraty wynosi zł. 28 rocznie, 15 zł. półrocznie, 7.50 kwartalnie i 2,50 zł. miesięcznie.

Dalszy rozwój pracy i wysiłków Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich i jego organu „Łowca Polskiego" jest zależny od poparcia jak najszerszych kół łowieckich w Polsce, interesom których służą.

W nadziei, że wysiłki te zostaną przychylnie ocenione przez ogół myśliwych, pozwalamy sobie zwrócić się do nich z apelem o wzajemne budzenie zachęty do prenumerowania Łowca Polskiego, co będzie równoznaczne z dołożeniem cegiełki pod gmach łowiectwa polskiego.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA.

FABRYKA BIAŁOSKÓRNICZA

FELIKS LANGE

Warszawa, ul. Gęsta 18

Produkuje: skóry na kurtki i rękawiczki

a) naturalne zamsze we wszystkich kolorach z własnych i powierzonych skór saren, jeleni oraz łosi,

b) imitacje zamszu „chaire", glacé, nappa i t. p.

c) wyprawa z futrem.

KUPNO SKÓR SUROWYCH.

http://rcin.org.pl

JAKÓB MAREK

MAGAZYN OBUWIA

WARSZAWA, BIELAŃSKA 22

TELEFON 12-18-85

ROK ZAŁOŻENIA 1869

POLECA

BUTY MYŚLIWSKIE

OD ZŁ. 95.

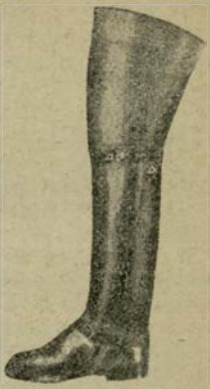

R. TORCHALSKI

Skład broni i amunicji

Warszawa, Trębacka 7. Konto P.K.O. 12090

poleca wszelaką broń myśliwską, sportową, krótką broń palną i przybory myśliwskie, amunicję śrutową krajowych fabryk i artykuły sportowe, wchodzące w zakres strzelectwa sportowego i łuczniczego, znanej fabryki Prugar we Lwowie.

Pracownia rusznikarska egzystuje od 1840 r.

http://rcin.org.pl

KSIĄŻKI MYŚLIWSKIE

Następujące dzieła są do nabycia w administracji **z ustępstwem 15% rabatu dla prenumeratorów „ŁOWCA POLSKIEGO“:**

1. **Bażant łowny** — C. Cronau . . zł. 3.—
2. **Choroby zwierzyny łownej**—Inż. Leona Ossowskiego . . . . . zł. 2.—
3. **Czy możliwe jest obecnie i jaką drogą odrodzić wymierającego żubra** d-ra K. Wróblewskiego zł. 4.60
4. **Dubeltówka śrutowa. Nabój. Strzelanie.** H. Downar-Zapolskiego zł. 2.—
5. **Ekonomiczne znaczenie łowiectwa dla naszego kraju** — F. Rożyńskiego i d-ra E. Schechtla . . . zł. 2.—
6. **Estetyka łowiectwa**—Wł. Janty-Połczyńskiego . . . . . zł. 2.—
7. **Św. Eustachy**—Wł. Janty-Połczyńskiego . . . . . zł. 3.—
8. **Głuszec** — Monografja Bolesława Świętorzeckiego . . . . . zł. 2.40
9. **Hodowca a myśliwy**—Ernesta hr. Sylva Tarouca . . . . . zł. 3.—
10. **Hodowla bażantów**—dyr. Henryka Kemmera . . . . . zł. 3.—
11. **Humor i łacina myśliwska** J. Wł. Kobylańskiego . . . . . zł. 1.50
12. **Jak powstał w odrodzonej Polsce pierwszy zwierzyniec w Warszawie**—J. Wł. Kobylańskiego zł. 3.—
13. **Jak unikać wypadków z bronią** J. Sztolcmana . . . . . zł. 0.25
14. **Jarząbek**—Monografja Ottona Pereświet-Sołtana . . . . . zł. 1.—

http://rcin.org.pl

15. **Kalendarz Myśliwski** — na 1931, 1932 i 1933 rok po . . . . . zł. 2.—
16. **Kalendarz Myśliwski 1934 i 35 r.** zł. 3.—
17. **Karczma pod wilkiem**—Wł. Janty-Połczyńskiego . . . . . zł. 1.50
18. **Krajobrazy i polowania w Polsce** — Pierre Coche'a z przedmową Maurycego hr. Potockiego . . . . zł. 6.50
19. **Krótki praktyczny podręcznik tresury psa myśliwskiego** — K. Zarubina . . . . . zł. 2.—
20. **Kruk** Monografja K. hr. Wodzickiego zł. 4.50
21. **Lis** Monografja Jerzego Dylewskiego zł. 3.—
22. **Myślistwo z ogary** — Jana hr. Ostroroga . . . . . zł. 1.50
23. **Myślistwo w „Panu Tadeuszu"**— M. Mniszka-Tchorznickiego . . . . zł. 0.30
24. **Myślistwo wschodnie** — książka pamiątkowa łowiectwa wschodniego wydanie T. Ł. Z. W. . . . . zł. 5.—
25. **Nad Nilem niebieskim** — Jana Sztolcmana . . . . . zł. 6.—
26. **Nasze psy** St. Błockiego (bez rabatu) zł. 7.—
27. **Nasze skrzydlate drapieżniki**— Monografja Wł. Gürtlera . . . . . zł. 2.30
28. **Ocena trofeów myśliwskich** — Inż. H. Knothego . . . . . zł. 0.30
29. **Określanie wieku sarn** — Inż. L. Ossowskiego . . . . . zł. 0.40
30. **O dawnym i obecnym zwierzyńcu w Krakowie**—J. Wł. Kobylańskiego . . . . . zł. 1.50

http://rcin.org.pl

31. **O zwierzyńcu w Częstochowie, Grodnie, Katowicach, Krakowie i Lesznie** J. W. Kobylańskiego zł. 1.—

32. **O łosiu**—J. Wł. Kobylańskiego . . zł. 2.—

33. **Podręcznik do zbierania i konserwowania zwierząt** — d-ra Wł. Polińskiego—zeszyt I—1.40, zeszyt II —zł. 2.50, zeszyt III—zł. 1.20, zeszyt IV—zł. 0.50, zeszyt V — zł. 1.—, zeszyt VI—zł. 2.—, zeszyt VII—zł. 2.— komplet . . . . . zł. 10.60

34. **Posokowce** — Inż. L. Ossowskiego zł, 1.—

35. **Podstawy łowiectwa oraz zarys teorj. strzału śrutowego**— B. Świętorzeckiego . . . . . zł. 8.—

36. **Przepisy: O broni, amunicji i materjałach wybuchowych; łowieckie**—H. Maletza . . . . . zł. 2.50

37. **Polująca pani**—Wł. Janty-Połczyńskiego . . . . . zł. 3.50

38. **Ramoty myśliwskie**—Wł. Janty-Połczyńskiego . . . . . zł. 3.—

39, **Skowronek**—K. hr. Wodzickiego zł. 3.60

40. **Słonka** Monografja—Leopolda Pac-Pomarnackiego . . . . . zł. 1.—

41. **Szczęśliwe dni** — Stefana hr. Badeniego (bez rabatu) . . . . . zł. 18.—

42. **Tablice ścienne do określenia ptaków drapieżnych i krukowatych** — J. Sztolcmana . . . . . zł. 0.60

43. **Uwagi o polowaniu na jelenie podczas rykowiska. Na przesmyku**—Inż. T. Sliwińskiego . . . zł. 0.50

http://rcin.org.pl

44. **Wabienie wilków**—Ottona Pereświet-Sołtana . . . . . zł. 0.75
45. **W cesarstwie Menelika**—Cz. Odrowąż-Pieniążka . . . . . zł. 3.—
46. **W polu i w lesie**—Wł. Gürtlera . zł. 1.—
47. **W stepach i puszczach** — Wł. Czerniejewskiego . . . . . zł. 1.—
48. **Wycenianie trofeów myśliwskich**—A. Dyka . . . . . zł. 1.50
49. **Z psami**—St. Z. . . . . zł. 1.—
50. **Żubr** historja, obyczaje i przyszłość J. Sztolcmana . : . . . . . zł. 3.30
51. **Żywienie jeleni i sarn** d-ra Maxa Neumeistera . . . . . zł. 1.20

Za przesyłkę poleconą (przy wpłacie zgóry) dolicza się zł. 1.—

Za zaliczeniem pocztowem — najmniejsza dopłata zł. 1.50

http://rcin.org.pl

SKOROWIDZ FIRM WEDŁUG BRANŻ.

Amunicja.

Str.

Z. A. „Pocisk", S. A. . . okładka zewn. . . . . z zakładką . IV
Państwowa Wytwórnia Prochu — Pionki . . . . . okładka wewn. II i III
„Łowiec" (właśc. W. Ziegenhirte) . . . 31
J. Sosnowski (właśc. Cz. Lisowski) . . . 3
R. Straburzyński i Ska 82
R. Torchalski 320
Warszawska Spółka Myśliwska 2

Broń myśliwska.

„Łowiec" (właśc. W. Ziegenhirte) . . . 31
Państwowe Wytwórnie Uzbrojenia (karabinki sportowe) 142
J. Sosnowski (właśc. Cz. Lisowski) . . . 3
R. Straburzyński i Ska 82
R. Torchalski 320
Warszawska Spółka Myśliwska 2

Buty myśliwskie.

R. Torchalski 320

Czasopisma.

„Express Lubelski i Wołyński" 150
„Łowiec Polski" . . . 98, 141, 226, 235, 318, 319

Czekolada.

Fuchs 31

Handel towarów kolonjalnych, owoców i delikatesów.

Bracia Pakulscy 188

Koniaki.

Bracia Pakulscy 188
Polski Przemysł Wódczany S. A. („Arvine") 149

http://rcin.org.pl

Str.

Konserwy.

Bracia Pakulscy 188

Likiery, miody.

Bracia Pakulscy 188

Literatura fachowa.

Książki myśliwskie . . . . . od 321 do 324
„Łowiec Polski" 98, 318, 319

Nagrody sportowe.

„Aleksander" (właśc. A. Stachniewski) . . 40

Obuwie.

Jakób Marek 320

Ocena broni myśliwskiej i amunicji.

Stacja Badawcza Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich 294

Oliwa do czyszczenia broni.

Przemysłowo - Handlowe Zakłady Chemiczne L. Spiess i Syn S. A. („Antiba") . . . 217

Oprawa trofeów myśliwskich.

J. Boruta 184

Prochy myśliwskie.

Państwowa Wytwórnia Prochu — Pionki . . . . . okładka wewn. II i III

Przechowanie mebli, przeprowadzki.

W. Węgiełek 191

Przybory myśliwskie.

„Łowiec" (właśc. W. Ziegenhirte) . . . 31
J. Sosnowski (właśc. Cz. Lisowski) . . . 3
R. Straburzyński i Ska 82
R. Torchalski 320
Warszawska Spółka Myśliwska 2

Skóry na kurtki i rękawiczki.

Feliks Lange 319

http://rcin.org.pl

Str.

Smarowidło do butów myśliwskich.

Tow. Przemysłu Chemiczno-Dezynfekcyjnego („Jedyl") 192

Śliwowica.

Polski Przemysł Wódczany S. A. (Rektyfikacja Warszawska) 149

Ubezpieczenia straży łowieckiej i myśliwych.

Polskie T-wo Ubezpieczeń „Patria" S. A. . 178

Warsztaty rusznikarskie.

„Łowiec" (właśc. W. Ziegenhirte) . . . 31
J. Sosnowski (właśc. Cz. Lisowski) . . . 3
R. Straburzyński i Ska 82
R. Torchalski 320
Warszawska Spółka Myśliwska 2

Wędliny.

Bracia Pakulscy 188

Wina.

Bracia Pakulscy 188

Wódki.

Bracia Pakulscy 188
Polski Przemysł Wódczany S. A. . . . 149

Wyprawa skór.

J. Boruta 319
Feliks Lange 319

Wypychanie ptaków i zwierząt.

J. Boruta 319

Wysyłka paczek żywnościowych do Z. S. R. R.

Bracia Pakulscy 188

Zamsze.

Feliks Lange 319

Zwierzyna bita, drób — kupno i sprzedaż.

Bracia Pakulscy 188

http://rcin.org.pl

SPIS RZECZY

Str.

Kalendarium 4
Tabela okresów polowań na 1936 rok . . 28
Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i R. R. . 30
Rozporządzenie Wojewody Śląskiego o czasach ochronnych dla zwierzyny łownej . 32
Przykazania myśliwskie — Jan Sztolcman 33
Losowanie stanowisk 38
Tabelki do wyznaczania stanowisk . . . 41
Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (uzupełnione w art. 51 w 1932 r.) . 51
Kodeks karny i postanowienia karne prawa łowieckiego — W. Garczyński . 79
Pobudki i sygnały myśliwskie — zebrał Karol Czampe 83
Wskazówki hodowlane — Feliks Rożyński 99
Gwintowana broń myśliwska o dużych szybkościach pocisków — inż. Dionizy Smoleński 127
Jak polować na kaczki — Jerzy Dylewski 135
Jak polować na kuropatwy — Jerzy Dylewski 143
Użytkowość gruntów w Polsce — tabele statystyczne 151
O sposobach walki z nadmiarem wron w łowiskach — inż. Stan. Kamocki 179
Konserwacja zwierzyny — inż. Stanisław Kamocki 185
Transport zwierzyny koleją — inż. Stanisław Kamocki 189
Organizacja i gospodarka kółek łowieckich— Walenty Garczyński . . . 193

http://rcin.org.pl

Str.

Wzorowy statut kółek łowieckich, opracowany przez Wydział Wykonawczy P. Z. S. Ł. 197
Normy podatku od wykonywania polowania 203
Podatek od broni myśliwskiej 205
Statut wzorowy spółki łowieckiej . . . 207
Wzór umowy na dzierżawę prawa polowania 213
Czyszczenie broni śrutowej 216
Taryfa za przewóz psów kolejami . . . 218
Regulamin field-trialsów 219
Regulamin konkursów wyżłów dowodnych . 227
Odezwa do braci myśliwych J. Wł. Kobylańskiego 236
Władze Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich 238
Redakcja „Łowca Polskiego" 242
Oddziały wojewódzkie P. Z. S. Ł. . . . 244
Delegaci powiatowi P. Z. S. Ł. 245
Regulamin dla delegatów powiatowych . . 277
Stowarzyszenia związkowe 281
Normy ładunków śrutowych 289
Numeracja śrutu kalibrowego i jego zawartość w gramach 290
Zawartość nabojów kulowych i tor pocisku 291
Okres rui i cieczki zwierząt łownych . . 292
Okres lęgów ptactwa łownego 293
Dziennik myśliwski 295
Wydatki na utrzymanie łowiska 304
Dochody z łowiska 308
Formularze polowań zbiorowych 312
Statystyka zaproszeń na polowania . . . 316
Prospekt „Łowca Polskiego" 318
Spis książek myśliwskich 321
Wykaz ogłoszeń według branż 325

Akademii Nauk

Zakł. Druk. F. Wyszyński i S-ka, Warszawa

http://rcin.org.pl

NOTATKI

Komisje Okręgowe [illegible] alarmu.

do 21. a. - w wypadku 21.05

nieotrzymania alarmu zarządzić

alarm dla grup odwodowych

samochody

uzbrojenie

przewiązanie na 1 dzień

wyjechać 1-2 km od miasta

stworzyć sztuczną sytuację.

koniec alarmu.

---

10. I sprawdzić 2-3 g.o.p.

(szkic, plan ochrony lokalu

wyborczego, członków komisji

urządzenie lokalu wyborczego,

praca pol. g.o.p.

znajomość regulaminu g.o.p.

wyjeżdża z odwodu $\frac{2}{3}$.-

Uprzedzić że od 16 nie mają

prawa wyruszać w teren od

lokalu wyborczego.

http://rcin.org.pl

$20^{\underline{57}}$ dom. - wyjazd $21^{\underline{15}}$

2 samoch. Dodge

Uzbrojenie broń maszynowa, granaty - kbk a 150 szt. am.

por. Kozowski

wyjazd w stanie 1+9 = 1+10

została grupa 1+9 - 1+10 - 1+5

bogle hasła, zajęcie stanowisk [illegible]

dobre, przewidywane rozkazy dobre

powrót $21^{\underline{45}}$

dla grup nie pozostawiają

obiadu. -

5+49

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Państwowa Wytwórnia Prochu

Pionki

POLECA

BEZDYMNE PROCHY

„KRÓLEWSKI"

— proch sztucerowy tarczowy

„DZIK"

— proch sztucerowy myśliwski

„KRUK"

— proch do broni małokalibrowej

PROCH REWOLWEROWY

i do pistoletów automatycznych

http://rcin.org.pl

MYŚLIWSKIE

PROCHY

BEZWYMNE

KRAJOWE

„SZARAK"

„ŁOŚ"

Znak Fabr.

http://rcin.org.pl

Inst. Zool. PAN
Biblioteka
P 523

STRZELA

„POCISKIEM"